

EBA/GL/2022/03

18 martie 2022

Ghid

privind procedurile și metodologiile comune pentru procesul de supraveghere și evaluare (SREP) și pentru simulările de criză de supraveghere

Obligații de conformare și de raportare

Statutul prezentului ghid

1. Prezentul document conține orientări emise în temeiul articolului 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010¹. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente și instituțiile financiare trebuie să depună toate eforturile necesare pentru a respecta ghidul.
2. Ghidul prezintă punctul de vedere al ABE privind practicile adecvate în materie de supraveghere în cadrul Sistemului european de supraveghere financiară sau privind modul în care trebuie aplicat dreptul Uniunii într-un anumit domeniu. Autoritățile competente cărora li se aplică ghidul, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, trebuie să se conformeze și să îl integreze în practicile lor, după caz (de exemplu, prin modificarea cadrului legislativ sau a procedurilor de supraveghere ale acestora), inclusiv în cazurile în care anumite puncte din cuprinsul documentului sunt adresate în primul rând instituțiilor.

Cerințe de raportare

3. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente trebuie să notifice ABE dacă se conformează sau intenționează să se conformeze prezentului ghid sau, în caz contrar, să prezinte motivele neconformării, până la 27.12.2022. În lipsa unei notificări până la acest termen, ABE va considera că autoritățile competente nu au respectat recomandările. Notificările se trimit prin intermediul formularului disponibil pe site-ul ABE, cu mențiunea „EBA/GL/2022/03”. Notificările trebuie transmise de persoane care au competența necesară pentru a raporta conformitatea, în numele autorităților competente din care fac parte. Orice schimbare cu privire la starea de conformitate trebuie adusă, de asemenea, la cunoștința ABE.
4. Notificările vor fi publicate pe site-ul ABE, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3).

¹ Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea Bancară Europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (JO L 331, 15.12.2010, p.12).

Titlul 1. Obiect, definiții, nivel de aplicare și punere în aplicare

1.1 Obiect

5. Presentul ghid prezintă procedurile și metodologiile comune pentru funcționarea procesului de supraveghere și evaluare (SREP) prevăzute la articolul 97 și la articolul 107 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE², inclusiv cele pentru evaluarea organizării și tratării riscurilor, inclusiv spălarea banilor și finanțarea terorismului, menționate la articolele 76-87 din directivă, precum și procesele și măsurile luate cu trimitere la articolele 98, 100, 101, 102, 104, 104a, 104b, 104c, 105, la articolul 107 alineatul (1) litera (b) și la articolul 117 din directivă. În plus, prezentul ghid are rolul de a stabili metodologii comune care să fie aplicate de autoritățile competente atunci când efectuează simulări de criză de supraveghere în contextul procesului de supraveghere și evaluare (SREP), conform articolului 100 alineatul (2) din Directiva 2013/36/UE.
6. Presentul ghid nu stabilește metodologii pentru simulările de criză efectuate de ABE în cooperare cu alte autorități competente conform articolului 22 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010; acesta descrie însă simulările de criză și contribuie la stabilirea unui context adecvat pentru luarea în considerare a viitoarelor simulări de criză efectuate de ABE în cadrul seriei de simulări de criză de supraveghere.
7. Presentul ghid se adresează autorităților competente menționate la articolul 4 alineatul (2) punctele (i) și (viii) din Regulamentul ABE.

1.2 Definiții

8. Dacă nu se prevede altfel, termenii folosiți și definiți în Regulamentul (UE) nr. 575/2013³, Directiva 2013/36/UE, Directiva 2014/59/UE⁴ sau Ghidul ABE privind simulările de criză ale instituțiilor⁵ au același înțeles în prezentul ghid. În sensul ghidului, se aplică următoarele definiții:

² Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338).

³ Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176 27.6.2013, p. 1).

⁴ Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 173, 12.6.2014, p. 190).

⁵ [Ghidul ABE privind simulările de criză ale instituțiilor](#) (EBA/GL/2018/04)

„Supraveghetor în materie de CSB/CFT” înseamnă o autoritate competentă responsabilă cu supravegherea conformității instituțiilor cu dispozițiile Directivei (UE) 2015/849.

„Cerințe privind amortizorul de capital” înseamnă cerințele privind fondurile proprii, prevăzute la capitolul 4 titlul VII din Directiva 2013/36/UE.

„Instituție consolidantă” înseamnă o instituție obligată să respecte cerințele prudențiale pe baza situației consolidate, în conformitate cu Partea 1 Titlul 2 Capitolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

„Risc comportamental” înseamnă riscul existent sau potențial de pierderi pentru o instituție, care este asociat cazurilor de abatere disciplinară cu intenție sau din neglijență, inclusiv prestării necorespunzătoare a serviciilor financiare.

„Capacitate de contrabalansare” înseamnă capacitatea instituției de a deține sau de a avea acces la lichiditate în exces pe orizonturi de timp scurte, medii și lungi în vederea reacționării la scenarii de criză.

„Riscul marjei de credit” înseamnă riscul asociat variațiilor valorii de piață a instrumentelor financiare de datorie datorită fluctuațiilor marjei de credit a acestora.

„Risc de finanțare” înseamnă riscul ca instituția să nu aibă surse stabile de finanțare pe termen mediu și lung, ceea ce duce la riscul existent sau potențial de a nu-și îndeplini obligațiile financiare, cum ar fi plățile și nevoile de garanții la scadență pe termen mediu și lung, necrescând deloc sau necrescând costurile de finanțare în mod acceptabil.

„Împrumut în valută” înseamnă împrumuturi acordate împrumutaților, indiferent de forma juridică a facilității de credit (de exemplu, inclusiv plăți amânate sau convenții financiare similare) în alte monede decât mijlocul legal de plată din țara de domiciliu a împrumutatului.

„Risc generat de acordarea de împrumuturi în valută” înseamnă riscul existent sau potențial pentru câștigurile și fondurile proprii ale instituției, care este asociat împrumuturilor în valută acordate împrumutaților neacoperiți față de riscuri.

„Procesul de evaluare a adecvării capitalului intern (ICAAP)” înseamnă procesul de identificare, măsurare, gestionare și monitorizare a capitalului intern, pus în aplicare de către instituție conform articolului 73 din Directiva 2013/36/UE.

„Procesul de evaluare a adecvării lichidității interne (ILAAP)” înseamnă procesul de identificare, măsurare, gestionare și monitorizare a lichidității, pus în aplicare de către instituție conform articolului 86 din Directiva 2013/36/UE.

„Categorii instituției” înseamnă indicatorul de importanță sistemică a instituției, care este atribuit în funcție de dimensiunea și complexitatea instituției, precum și de sfera activităților sale.

„Risc de rată a dobânzii” înseamnă riscul existent sau potențial pentru câștigurile și fondurile proprii ale instituției, care este asociat evoluțiilor nefavorabile ale ratelor dobânzii.

„Lichidități pe parcursul zilei (intraday)” înseamnă fonduri care pot fi accesate în cursul zilei lucrătoare pentru a permite instituției să efectueze plăți în timp real.

„Risc de lichidități pe parcursul zilei (intraday)” înseamnă riscul existent sau potențial asociat incapacității instituției de a-și gestiona în mod eficace cerințele de lichiditate din cursul unei zile.

„Risc de tehnologia informației și comunicațiilor (TIC)” înseamnă riscul de pierderi din cauza încălcării confidențialității, pierderea integrității sistemelor și a datelor, caracterul necorespunzător sau ineficacitatea sistemelor și datelor sau incapacitatea de a schimba tehnologia informației într-o perioadă de timp și la un cost rezonabil, atunci când cerințele de mediu sau de afaceri se schimbă (de exemplu, agilitate).

„Cerință” sau „măsură macroprudențială” înseamnă o cerință sau o măsură impusă de o autoritate competentă sau desemnată pentru a aborda riscul macroprudențial sau sistemic.

„Monedă semnificativă” înseamnă moneda în care instituția deține poziții bilanțiere sau extrabilanțiere semnificative.

„Risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului (SB/FT)” înseamnă un risc astfel cum este definit în Ghidul ABE privind supravegherea în funcție de riscuri⁶.

„Cerință globală de capital (OCR)” înseamnă suma cerinței totale de capital SREP (TSCR), a cerințelor privind amortizorul de capital și a cerințelor macroprudențiale, atunci când sunt exprimate sub formă de cerințe de fonduri proprii.

„Cerință globală privind indicatorul efectului de levier (OLRR)” înseamnă suma cerinței totale privind indicatorul efectului de levier din cadrul SREP (TSLRR) și a cerinței privind amortizorul pentru indicatorul efectului de levier în cazul G-SII în conformitate cu articolul 92 alineatul (1a) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

„Evaluare generală SREP” înseamnă evaluarea actualizată a viabilității generale a unei instituții pe baza evaluării elementelor SREP.

„Scor general SREP” înseamnă indicatorul numeric al riscului general pentru viabilitatea instituției pe baza evaluării generale SREP.

⁶ Ghid ABE privind caracteristicile unei abordări bazate pe risc a acțiunii de supraveghere în ceea ce privește combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și etapele care trebuie urmate atunci când se efectuează supravegherea în funcție de riscuri în temeiul articolului 48 alineatul (10) din Directiva (UE) 2015/849 (de modificare a Ghidului comun ESAs/2016/72) („Ghid privind supravegherea în funcție de riscuri”) (EBA/GL/2021/16).

„Orientări privind Pilonul 2 (P2G)” înseamnă nivelul și calitatea propriilor fonduri pe care instituția ar trebui să le mențină în plus față de cerința globală de capital propriu, stabilite conform criteriilor prevăzute în prezentul ghid.

„Orientări privind Pilonul 2 pentru riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier (P2G-LR)” înseamnă nivelul și calitatea propriilor fonduri pe care instituția ar trebui să le mențină în plus față de cerința globală privind indicatorul efectului de levier, stabilite conform criteriilor prevăzute în prezentul ghid.

„Cerință privind Pilonul 2 (P2R)” sau „cerințe de fonduri proprii suplimentare” înseamnă cerințele de fonduri proprii suplimentare impuse conform articolului 104 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE pentru abordarea riscurilor, altele decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier.

„Cerință privind Pilonul 2 pentru riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier (P2R-LR)” sau „cerințe de fonduri proprii suplimentare pentru abordarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier” înseamnă cerințele de fonduri proprii suplimentare impuse conform articolului 104 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE pentru abordarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier.

„Risc reputațional” înseamnă riscul existent sau potențial pentru câștigurile, fondurile proprii sau lichiditatea instituției, care este asociat afectării reputației instituției.

„Apetit la risc” înseamnă nivelul cumulat și tipurile de risc pe care instituția este dispusă să și le asume în limita capacității sale de risc, conform modelului său de afaceri, în vederea realizării obiectivelor sale strategice.

„Scor pentru risc” înseamnă expresia numerică ce sintetizează opinia supraveghetorilor privind riscul individual pentru capital, lichiditate și finanțare și reprezintă probabilitatea ca un risc să aibă un impact prudentțial semnificativ asupra instituției (de exemplu, pierderi potențiale) având în vedere procedurile de gestionare și control al riscurilor și înainte de a analiza capacitatea instituției de a atenua riscul prin resursele de capital sau de lichiditate disponibile.

„Riscuri pentru capital” înseamnă riscuri distincte care, dacă se materializează, vor avea un impact prudentțial semnificativ asupra fondurilor proprii ale instituției în următoarele 12 luni. Acestea includ, printre altele, riscurile prevăzute la articolele 79 -87 din Directiva 2013/36/UE.

„Riscuri pentru lichidități și finanțare” înseamnă riscuri distincte care, dacă se materializează, vor avea un impact prudentțial semnificativ asupra lichidității instituției pe diferite orizonturi de timp.

„Element SREP” înseamnă una dintre următoarele: analiza modelului de afaceri, evaluarea cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control al riscurilor la nivelul instituției, evaluarea riscurilor pentru capital, evaluarea SREP a capitalului, evaluarea riscurilor pentru lichiditate și finanțare sau evaluarea SREP a lichidității.

„Risc valutar structural” înseamnă riscul asociat capitalurilor proprii deținute în sucursale și filiale într-o altă monedă decât moneda de raportare a întreprinderii-mamă.

„Sisteme de referință de supraveghere” înseamnă instrumente cantitative orientate spre riscuri, dezvoltate de autoritatea competentă pentru a oferi o estimare a fondurilor proprii necesare pentru acoperirea riscurilor sau a elementelor de riscuri care nu sunt prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

„Perioadă de supraviețuire” înseamnă perioada în care instituția poate continua să funcționeze în condiții de criză și cu toate acestea să își respecte obligațiile de plată.

„Cuantumul total al expunerii la risc (TREA)” înseamnă cuantumul total al expunerii la risc, astfel cum este definit la articolul 92 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;

„Cerință totală de capital SREP (TSCR)” înseamnă suma cerințelor de fonduri proprii, astfel cum se specifică la articolul 92 alineatul (1) literele (a)-(c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, și a cerințelor de fonduri proprii suplimentare stabilite conform criteriilor prevăzute în prezentul ghid pentru abordarea riscurilor, altele decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier.

„Cerința totală privind indicatorul efectului de levier din cadrul SREP (TSLRR)” înseamnă suma cerințelor de fonduri proprii, astfel cum se specifică la articolul 92 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, și a cerințelor de fonduri proprii suplimentare stabilite conform criteriilor prevăzute în prezentul ghid pentru abordarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier.

„Împrumutați neacoperiți față de riscuri” înseamnă debitori persoane fizice și IMM-uri care nu dispun de o acoperire naturală sau financiară, care sunt expuși unei neconcordanțe de monede între moneda împrumutului și moneda acoperirii; acoperirile naturale includ în special cazuri în care împrumutații realizează venituri într-o monedă străină (de exemplu, sume transferate/încasări din export), în timp ce acoperirile financiare presupun în mod normal că există un contract cu o instituție financiară.

„Scor pentru viabilitate” înseamnă expresia numerică ce sintetizează opinia supraveghetorilor asupra unui element SREP și reprezintă o indicație a riscului asupra viabilității instituției, care provine din elementul SREP evaluat.

1.3 Nivelul de aplicare

9. Autoritățile competente trebuie să aplice prezentul ghid în concordanță cu nivelul de aplicare prevăzut la articolul 110 din Directiva 2013/36/UE, cu respectarea cerințelor și a derogărilor aplicate conform articolelor 108 și 109 din Directiva 2013/36/UE.
10. În cazul întreprinderilor-mamă și al filialelor incluse în consolidare, autoritățile competente trebuie să adapteze profunzimea și nivelul de granularitate al evaluărilor lor pentru a

corespunde cu nivelul de aplicare stabilit prin cerințele menționate în partea întâi, titlul II din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, recunoscând în mod specific derogările aplicate conform articolelor 7, 10 și 15 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și articolului 21 din Directiva 2013/36/UE.

11. În cazul în care o instituție are o filială în același stat membru, însă nu s-au acordat derogările prevăzute în partea întâi din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, se poate aplica o abordare proporțională pentru evaluarea adecvării capitalului și a lichidității, vizând evaluarea alocării capitalului și lichidității în rândul entităților și a impedimentelor posibile din calea transferabilității capitalului sau lichidității în cadrul grupului.
12. În cazul grupurilor transfrontaliere, cerințele procedurale trebuie să se aplice în mod coordonat în cadrul colegiilor de supraveghetori înființate conform articolului 116 sau 51 din Directiva 2013/36/UE. Titlul 11 explică în detaliu modul de aplicare al prezentului ghid în cazul grupurilor transfrontaliere și al entităților acestora.
13. Atunci când o instituție constituie un subgrup de lichiditate în temeiul articolului 8 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, autoritățile competente trebuie să efectueze o evaluare proprie a riscurilor de lichiditate și finanțare și să aplice măsuri de supraveghere pentru entitățile cuprinse în subgrupul respectiv, la nivelul subgrupului de lichiditate.

1.4 Data aplicării

14. Prezentul ghid se aplică de la 1 ianuarie 2023. []

1.5 Abrogare

15. Ghidul ABE privind procedurile și metodologiile comune pentru procesul de supraveghere și evaluare (SREP) și pentru simulările de criză de supraveghere din 19 decembrie 2014 (EBA/GL/2014/13) și ghidul de modificare din 19 iulie 2018 (EBA/GL/2018/03) se abrogă cu efect de la 1 ianuarie 2023. Trimiterile la ghidul abrogat se interpretează ca trimiteri la prezentul ghid.

Titlul 2. Cadrul comun SREP

2.1 Prezentarea cadrului comun SREP

16. Autoritățile competente trebuie să se asigure că procesul SREP al unei instituții cuprinde următoarele componente:

- a. clasificarea instituției și revizuirea periodică a acestei clasificări;
- b. monitorizarea indicatorilor-cheie;
- c. analiza modelului de afaceri (AMA);
- d. evaluarea cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control la nivelul instituției;
- e. evaluarea riscurilor pentru capital;
- f. evaluarea riscurilor pentru lichiditate;
- g. evaluarea adecvării fondurilor proprii ale instituției;
- h. evaluarea adecvării resurselor de lichiditate ale instituției;
- i. evaluarea generală SREP; și
- j. măsuri de supraveghere (precum și măsuri de intervenție timpurie, după caz).

2.1.1 Clasificarea instituțiilor

17. Autoritățile competente trebuie să clasifice toate instituțiile din aria lor de supraveghere în următoarele categorii:

- ▶ Categoria 1 – toate instituțiile definite ca „instituții mari” conform articolului 4 alineatul (1) punctul (146) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și, după caz, alte instituții stabilite de autoritățile competente, pe baza unei evaluări a dimensiunii și a organizării interne a instituției, precum și a naturii, sferei și complexității activităților sale. Autoritățile competente pot decide să clasifice „instituțiile mari” conform articolului 4 alineatul (1) punctul (146) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 care nu sunt instituții globale de importanță sistemică (G-SII) sau alte instituții de importanță sistemică (O-SII) ca instituții din categoria 2, după caz, pe baza evaluării profilului de risc al instituției.

- ▶ Categoria 2 – instituții mijlocii și mari, altele decât cele incluse în categoria 1, care nu sunt o „instituție mică și cu un grad redus de complexitate”, astfel cum este definită la articolul 4 alineatul (1) punctul (145) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, care funcționează la nivel național sau care desfășoară activități transfrontaliere apreciabile, în mai multe linii de activitate, inclusiv activități nebancale, și care oferă produse de credit și financiare clienților persoane fizice și juridice; instituții specializate fără importanță sistemică și cu nivel semnificativ al cotelor de piață pe liniile de activitate sau sistemele de plată ale acestora sau al schimburilor financiare; instituțiile considerate importante, având în vedere dimensiunea, activitățile sau modelul lor de afaceri (de exemplu, instituțiile centrale ale unui SIP, CPC-uri, CSD-uri, băncile centrale cooperatiste sau băncile centrale de economii), pentru economie (de exemplu, în ceea ce privește raportul active totale/produs intern brut – AT/PIB) sau pentru sectorul bancar dintr-un anumit stat membru.
 - ▶ Categoria 3 – instituții mici și mijlocii, altele decât cele incluse în categoriile 1 și 2, care nu sunt „instituții mici și cu un grad redus de complexitate”, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctul (145) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, care își desfășoară activitatea la nivel național sau cu operațiuni transfrontaliere ne semnificative și care își desfășoară activitatea pe un număr limitat de linii de activitate, care oferă predominant produse de credit clienților persoane fizice și persoane juridice și cu o ofertă limitată de produse financiare; instituții specializate cu un nivel mai puțin semnificativ al cotelor de piață pe liniile de activitate sau sistemele de plată ale acestora sau al schimburilor financiare.
 - ▶ Categoria 4 – toate instituțiile definite ca „instituții mici și cu un grad redus de complexitate” conform articolului 4 alineatul (1) punctul (145) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și toate celelalte instituții mici și cu grad redus de complexitate care nu intră în categoriile 1-3 (de exemplu, cu o sferă limitată de activități și cote de piață ne semnificative pe liniile lor de activitate).
18. Clasificarea trebuie să reflecte evaluarea riscului sistemic din partea instituțiilor asupra sistemului financiar. Aceasta trebuie utilizată de autoritățile competente drept bază pentru aplicarea principiului proporționalității, astfel cum se menționează în secțiunea 2.4, și nu ca mijloc pentru reflectarea calității unei instituții.
19. Autoritățile competente trebuie să justifice clasificarea prin date de raportare de supraveghere și prin informații derivate din analiza preliminară a modelului de afaceri (consultați secțiunea 4.2). Clasificarea trebuie să fie revizuită periodic sau în cazul unui eveniment corporativ semnificativ, cum ar fi o cesionare de proporții, o fuziune sau o achiziție, o acțiune strategică importantă etc.

2.1.2 Evaluarea continuă a riscurilor

20. Autoritățile competente trebuie să asigure evaluarea continuă a riscurilor la care instituția este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă prin următoarele activități:
 - a. monitorizarea indicatorilor-cheie menționați la titlul 3;
 - b. analiza modelului de afaceri menționat la titlul 4;
 - c. evaluarea cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control la nivelul instituției, astfel cum este menționat la titlul 5;
 - d. evaluarea riscurilor pentru capital menționată la titlul 6; și
 - e. evaluarea riscurilor pentru lichiditate și finanțare menționată la titlul 8.
21. Evaluările trebuie să fie desfășurate conform criteriilor de proporționalitate prevăzute la secțiunea 2.4. Evaluările trebuie revizuite prin prisma informațiilor noi.
22. Autoritățile competente trebuie să se asigure că constatările evaluărilor menționate mai sus:
 - a. sunt clar documentate într-o sinteză a constatărilor;
 - b. se reflectă într-un scor atribuit în conformitate cu recomandările specifice prevăzute la titlul aferent elementului din prezentul ghid;
 - c. stau la baza evaluării altor elemente sau determină o investigație detaliată a neconcordanțelor dintre evaluările acestor elemente;
 - d. contribuie la evaluarea și scorul general SREP și
 - e. culminează cu măsuri de supraveghere, după caz, și constituie o bază informativă pentru deciziile luate în privința acestor măsuri.

2.1.3 Evaluarea periodică a adecvării capitalului și lichidității

23. Autoritățile competente trebuie să analizeze periodic adecvarea fondurilor proprii și a lichidității instituției pentru a asigura acoperirea solidă a riscurilor la care este expusă sau este susceptibilă să fie expusă instituția prin următoarele evaluări:
 - a. evaluarea SREP a capitalului menționată la titlul 7; și
 - b. evaluarea SREP a lichidității menționată la titlul 9.
24. Evaluările periodice trebuie efectuate în conformitate cu criteriile de proporționalitate prevăzute la secțiunea 2.4. Autoritățile competente pot efectua evaluări mai frecvente.

Autoritățile competente trebuie să revizuiască evaluarea prin prisma noilor constatări semnificative emise în urma evaluării SREP a riscurilor, în cazul în care autoritățile competente consideră că acele constatări pot avea un impact semnificativ asupra fondurilor proprii și/sau a resurselor de lichiditate ale instituției.

25. Autoritățile competente trebuie să se asigure că rezultatele evaluărilor:

- a. sunt clar documentate într-o sinteză;
- b. se reflectă într-un scor atribuit pentru adecvarea capitalului și a lichidității instituției în conformitate cu recomandările specifice prevăzute la titlul aferent elementului respectiv;
- c. contribuie la evaluarea și scorul general SREP și
- d. iau în considerare și informează cu privire la cerința de supraveghere ca instituția să dețină fonduri proprii și/sau resurse de lichiditate suplimentar față de cerințele minime specificate în Regulamentul (UE) nr. 575/2013 sau la baza altor măsuri de supraveghere, după caz.

2.1.4 Evaluare generală SREP

26. Autoritățile competente trebuie să evalueze în permanență profilul de risc al instituției și viabilitatea acesteia prin evaluarea generală SREP, astfel cum se menționează la titlul 10. Prin evaluarea generală SREP, autoritățile competente trebuie să stabilească eventualitatea ca instituția să intre în dificultate din cauza riscurilor, dată fiind adecvarea fondurilor proprii și a resurselor de lichiditate, guvernanta, procedurile de control și/sau modelul de afaceri sau strategia, iar de aici necesitatea unor măsuri de intervenție timpurie și/sau să stabilească dacă poate considera că instituția intră sau este susceptibilă de a intra într-o stare de dificultate majoră.

27. Evaluarea trebuie revizuită în permanență prin prisma constatărilor emise în urma evaluărilor riscurilor sau a rezultatului evaluării SREP a capitalului și a evaluării SREP a lichidității.

28. Autoritățile competente trebuie să se asigure că rezultatele evaluării:

- a. se reflectă într-un scor atribuit pentru viabilitatea generală a instituției, în conformitate cu recomandările prevăzute la titlul 10;
- b. sunt documentate clar într-o sinteză a evaluării generale SREP, care include scorurile SREP atribuite (la nivel general și pentru elemente individuale) și orice constatări de supraveghere acumulate în ultimele 12 luni; și

- c. stau la baza stabilirii, în urma supravegherii, dacă se poate considera că instituția „este în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate” conform articolului 32 din Directiva 2014/59/UE.

2.1.5 Dialogul cu instituțiile, aplicarea măsurilor de supraveghere și comunicarea constatărilor

29. Urmând modelul de angajament minim prevăzut în secțiunea 2.4, autoritățile competente trebuie să inițieze un dialog cu instituțiile pentru a evalua elementele individuale SREP, astfel cum se menționează la titlurile aferente elementelor respective.
30. Pe baza evaluării generale SREP și în urma elaborării evaluărilor elementelor individuale SREP, autoritățile competente trebuie să ia măsuri de supraveghere, astfel cum se menționează la titlul 10. Măsurile de supraveghere din prezentul ghid sunt grupate după cum urmează:
 - a. măsuri privind capitalul;
 - b. măsuri privind lichiditatea; și
 - c. alte măsuri de supraveghere (inclusiv măsuri de intervenție timpurie).
31. În cazul în care constatările generate în urma monitorizării indicatorilor-cheie, a evaluării elementelor SREP sau a oricăror acțiuni de supraveghere impun aplicarea de măsuri de supraveghere pentru abordarea problemelor imediate, autoritățile competente nu trebuie să aștepte finalizarea evaluării tuturor elementelor SREP și actualizarea evaluării generale SREP, ci să stabilească măsurile necesare pentru remedierea situației evaluate, iar apoi să treacă la actualizarea evaluării generale SREP.
32. Autoritățile competente trebuie totodată să se lanseze într-un dialog, pe baza rezultatelor evaluării generale SREP, pe tema măsurilor de supraveghere aferente, și să informeze instituția la sfârșitul procesului cu privire la măsurile de supraveghere pe care aceasta trebuie să le respecte, astfel cum sunt prezentate la secțiunea 2.4.

2.2 Atribuirea scorului în cadrul SREP

33. Autoritățile competente trebuie să stabilească scoruri de risc și viabilitate pentru a sintetiza rezultatele evaluării diferitelor categorii de risc și elemente din cadrul SREP.
34. În evaluarea categoriilor individuale de risc și a elementelor individuale SREP, autoritățile competente trebuie să utilizeze o scară de risc – 1 (risc scăzut), 2 (risc scăzut spre mediu), 3 (risc mediu spre ridicat) și 4 (risc ridicat) – care să reflecte opinia de supraveghere pe baza tabelelor relevante de atribuire a scorului de la fiecare titlu specific elementelor. Autoritățile competente trebuie să utilizeze „considerentele” aferente menționate în aceste tabele cu titlu orientativ pentru a-și fundamenta raționamentul de supraveghere

(mai exact, instituția nu trebuie să respecte toate „considerentele” aferente unui scor de 1 pentru a obține scorul 1) și/sau să le dezvolte sau să adauge considerente suplimentare. Autoritățile competente trebuie să atribuie scorul 4 pentru a reflecta cea mai pesimistă evaluare posibilă (mai exact, chiar dacă poziția instituției este mai precară decât cea stabilită prin „considerente” pentru scorul 4, trebuie să se atribuie tot scorul 4).

35. La punerea în aplicare a ghidului, autoritățile competente pot introduce un sistem mai detaliat de atribuire a scorului pentru uzul lor intern, cum ar fi planificarea resurselor, cu condiția să se respecte cadrul general de atribuire a scorului prevăzut în prezentul ghid.
36. Autoritățile competente trebuie să se asigure că toate scorurile sunt revizuite în mod periodic, cel puțin cu frecvența indicată la secțiunea 2.4 și fără întârzieri nejustificate, pe baza unor noi constatări sau evoluții semnificative.

2.2.1 Scoruri de risc

37. Autoritățile competente trebuie să acorde scoruri de risc pentru riscurile individuale pentru capital în conformitate cu criteriile specificate la Titlul 6, precum și scoruri pentru riscurile pentru lichiditate și finanțare, în conformitate cu criteriile specificate la Titlul 8. Aceste scoruri reprezintă probabilitatea ca un risc să aibă un impact prudential semnificativ asupra instituției (de exemplu, pierdere potențială), după aprecierea calității controalelor de risc pentru a atenua acest impact (mai exact, riscul rezidual), dar înainte de aprecierea capacității instituției de a atenua riscul prin resurse de capital sau de lichiditate disponibile.
38. Autoritățile competente trebuie să stabilească scorul de risc în mod predominant printr-o evaluare a riscului inerent, dar trebuie să reflecte și considerațiile privind procedurile de gestionare și control al riscurilor. În special, caracterul adecvat al procedurilor de gestionare și control poate mări sau – în unele cazuri – reduce riscul unui impact prudential semnificativ (considerațiile privitoare la riscul inerent pot supraestima sau subestima nivelul de risc în funcție de eficiența procedurilor de gestionare și control). Evaluarea riscului inerent și a caracterului adecvat al procedurilor de gestionare și control trebuie efectuată în raport cu considerațiile menționate în tabelele 4-7, 9 și 10.
39. La punerea în aplicare a prezentului ghid, autoritățile competente pot utiliza metode diferite pentru a stabili scorurile de risc individual. Nivelurile de risc inerent și calitatea procedurilor de gestionare și control al riscurilor pot fi punctate separat (obținând astfel un scor intermediar și unul final) sau cumulat. De asemenea, autoritățile competente pot introduce metodologii de cumulare pentru cumularea scorurilor corespunzătoare riscurilor individuale pentru capital și lichiditate și finanțare.

2.2.2 Scoruri pentru viabilitate care includ scorul general SREP

40. Autoritățile competente trebuie să acorde separat scoruri pentru a sintetiza nivelul de risc pentru viabilitatea instituției pe baza rezultatelor evaluării celor patru elemente SREP:

- a. modelul de afaceri și strategia, în conformitate cu criteriile specificate la Titlul 4;
 - b. cadrul de administrare a activității și procedurile de control la nivelul instituției, conform criteriilor specificate la Titlul 5;
 - c. adecvarea capitalului, conform criteriilor specificate la Titlul 7, și
 - d. adecvarea lichidității, conform criteriilor specificate la Titlul 9.
41. În ceea ce privește adecvarea capitalului și adecvarea lichidității, aceste scoruri reprezintă opinia de supraveghere a capacității resurselor de capital și lichiditate ale instituției de a atenua/acoperi riscurile individuale pentru capital și pentru lichiditate și finanțare, conform Titlurilor 6 și 8, și/sau alte elemente pentru care s-au stabilit fonduri proprii suplimentare, conform Titlului 7.
42. Autoritățile competente trebuie să acorde și un scor general SREP conform criteriilor specificate la Titlul 10. Acest scor trebuie acordat pe baza raționamentului de supraveghere și trebuie să reprezinte opinia de supraveghere asupra viabilității generale a instituției.
43. Autoritățile competente trebuie să se asigure că la atribuirea unui scor pentru modelul de afaceri, cadrul de administrare a activității și procedurile de control de la nivelul instituției, adecvarea capitalului, adecvarea lichidității și scorul general SREP se ating următoarele obiective:
- a. de a indica probabilitatea necesității de a lua măsuri de supraveghere pentru abordarea problemelor conform criteriilor specificate la Titlul 10;
 - b. de a constitui un factor declanșator pentru decizia privind necesitatea de a lua măsuri de intervenție timpurie în conformitate cu Ghidul ABE privind indicatorii de declanșare pentru utilizarea măsurilor de intervenție timpurie⁷; și
 - c. de a ajuta la prioritizarea și planificarea resurselor de supraveghere și la stabilirea priorităților în cadrul Programului de supraveghere prudențială (SEP).
44. Autoritățile competente trebuie să se asigure că prin atribuirea unui scor pentru evaluarea generală SREP pe baza imaginii de ansamblu a riscurilor puse de cele patru elemente SREP oferă o indicație privind viabilitatea generală a instituției, inclusiv dacă instituția este „în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate” în sensul articolului 32 din Directiva 2014/59/UE, având în vedere, de asemenea, Ghidul ABE privind situația de a fi în curs de a intra în dificultate sau de a fi susceptibil de a intra în dificultate⁸. Atunci când rezultatul evaluării generale SREP sugerează că se poate considera că o

Ghidul ABE privind indicatorii de declanșare pentru utilizarea măsurilor de intervenție timpurie ([EBA/GL/2015/03](#)).

⁸ Ghidul ABE privind interpretarea diferitelor circumstanțe în care o instituție este considerată a fi în curs de a intra în dificultate sau susceptibilă de a intra în dificultate conform articolului 32 alineatul (6) din Directiva 2014/59/UE ([EBA/GL/2015/07](#)).

instituție „este în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate”, autoritățile competente trebuie să atribuie scorul „F” și să urmeze procesul de colaborare cu autoritățile de rezoluție, astfel cum este menționat la articolul 32 din Directiva 2014/59/UE.

2.3 Măsuri organizatorice

45. Autoritățile competente trebuie să se asigure că, în vederea realizării procesului SREP, măsurile lor organizatorice includ cel puțin următoarele:
- a. o descriere a rolurilor și a responsabilităților personalului lor de supraveghere în ceea ce privește efectuarea procesului SREP, precum și a liniilor de raportare specifice atât în situații normale, cât și în situații de urgență;
 - b. proceduri pentru documentarea și înregistrarea constatărilor și a raționamentelor de supraveghere;
 - c. măsuri pentru aprobarea constatărilor și a scorurilor, precum și proceduri de notificare în cazul în care există opinii divergente în cadrul autorității competente, atât în situații normale, cât și în situații de urgență;
 - d. măsuri pentru organizarea dialogului cu instituția urmând modelul de angajament minim, astfel cum este prevăzut la secțiunea 2.4, pentru evaluarea elementelor individuale SREP; și
 - e. măsuri pentru consultări cu o instituție și pentru comunicarea rezultatelor SREP instituției, care să reflecte și interacțiunea din cadrul colegiilor de supraveghetori pentru grupuri transfrontaliere și entitățile acestora, și în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 710/2014 al Comisiei⁹.
46. Când se stabilesc modalități pentru dialogul cu instituțiile, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere potențiale implicații legate de punerea scorurilor la dispoziția instituțiilor în vederea respectării cerințelor de publicare ale acestora, conform cerințelor din Regulamentul (UE) nr. 596/2014¹⁰ și Directivele 2014/57/UE¹¹ și 2004/109/CE¹².

⁹ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 710/2014 al Comisiei din 23 iunie 2014 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare în ceea ce privește condițiile de aplicare a procesului de adoptare a deciziei comune privind cerințele prudențiale specifice unei instituții, în conformitate cu Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 188, 27.6.2014, p. 19).

¹⁰ Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (regulamentul privind abuzul de piață) și de abrogare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE ale Comisiei (JO L 173, 12.6.2014, p. 1).

¹¹ Directiva 2014/57/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind sancțiunile penale pentru abuzul de piață (directiva privind abuzul de piață) (JO L 173, 12.6.2014, p. 179).

¹² Directiva 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind armonizarea obligațiilor de transparență în ceea ce privește informația referitoare la emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată și de modificare a Directivei 2001/34/CE (JO L 390, 31.12.2004, p. 38).

2.4 Proportionalitatea și angajamentul de supraveghere

47. Autoritățile competente trebuie să aplice principiul proporționalității în ceea ce privește sfera, frecvența și intensitatea angajamentului de supraveghere și a dialogului cu o instituție, precum și în privința standardelor de supraveghere pe care se așteaptă ca instituția să le respecte, conform categoriei acesteia. În toate cazurile, evaluarea riscurilor pentru capital și a riscurilor pentru lichiditate și finanțare trebuie să includă cel puțin o evaluare a celor mai semnificative riscuri individuale.
48. Indiferent de categoria instituției, atunci când o informează cu privire la rezultatul evaluării generale SREP, autoritățile competente trebuie să furnizeze în special:
- o declarație privind quantumul și structura fondurilor proprii pe care instituția trebuie să le mențină în plus față de cerințele prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și în capitolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 2017/2402¹³, referitor la elementele de risc și la riscurile care nu sunt prevăzute de aceste regulamente;
 - o declarație privind quantumul și structura fondurilor proprii pe care instituția este îndrumată să le mențină în plus față de cerințele prevăzute în capitolul 4 din titlul VII din Directiva 2013/36/UE;
 - o declarație privind nivelul de lichiditate înregistrat și cerințele specifice privind lichiditatea, care sunt stabilite de autoritatea competentă, și
 - o declarație privind alte măsuri de supraveghere, inclusiv măsurile de intervenție timpurie, pe care autoritatea competentă intenționează să le ia.
49. În privința frecvenței și a intensității angajamentului de supraveghere din punct de vedere al proporționalității, autoritățile competente trebuie să își asume un nivel minim de angajament atunci când planifică activități SREP, după cum urmează (astfel cum este prezentat în tabelul 1).

2.4.1 Instituții din categoria 1

50. Pentru a asigura o frecvență adecvată a activităților de supraveghere legate de SREP pentru instituțiile din categoria 1, autoritățile competente trebuie:
- să monitorizeze trimestrial indicatorii-cheie;
 - să elaboreze o sinteză documentată a evaluării generale SREP cel puțin anual;

¹³ Regulamentul (UE) 2017/2402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată, și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009 și (UE) nr. 648/2012 (JO L 347, 28.12.2017, p. 35).

- c. să actualizeze evaluările tuturor elementelor individuale SREP cel puțin anual;
- d. să informeze instituția cu privire la rezultatul evaluării generale SREP cel puțin anual;
- e. să își asume un angajament continuu și să aibă un dialog permanent cu organul de conducere și conducerea superioară a instituției, astfel cum este definită la articolul 3 punctul 9 din Directiva 2013/36/UE, pentru a evalua fiecare element SREP.

2.4.2 Instituții din categoria 2

51. Pentru a asigura o frecvență adecvată a activităților de supraveghere legate de SREP pentru instituțiile din categoria 2, autoritățile competente trebuie:

- a. să monitorizeze trimestrial indicatorii-cheie;
- b. să elaboreze o sinteză documentată a evaluării generale SREP cel puțin anual;
- c. să actualizeze evaluările tuturor elementelor individuale SREP cel puțin o dată la 2 ani;
- d. să informeze instituția cu privire la rezultatul evaluării generale SREP cel puțin o dată la 2 ani;
- e. să își asume un angajament continuu și să aibă un dialog permanent cu organul de conducere și conducerea superioară a instituției pentru a evalua fiecare element SREP.

2.4.3 Instituții din categoria 3

52. Pentru a asigura o frecvență adecvată a activităților de supraveghere legate de SREP pentru instituțiile din categoria 3, autoritățile competente trebuie:

- a. să monitorizeze trimestrial indicatorii-cheie;
- b. să elaboreze o sinteză documentată a evaluării generale SREP cel puțin anual;
- c. să actualizeze evaluările tuturor elementelor individuale SREP cel puțin o dată la 3 ani sau mai des prin prisma noilor informații semnificative care apar în legătură cu riscul prezentat;
- d. să informeze instituția cu privire la rezultatul evaluării generale SREP cel puțin o dată la 3 ani;
- e. să își asume un angajament continuu și să aibă un dialog specific pe tema riscurilor cu organul de conducere și conducerea superioară ale instituției (și anume, după caz) pentru a evalua elementul (elementele) de risc semnificativ.

2.4.4 Instituții din categoria 4

53. Pentru a asigura o frecvență adecvată a activităților de supraveghere legate de SREP pentru instituțiile din categoria 4, autoritățile competente trebuie:
- a. să monitorizeze trimestrial indicatorii-cheie;
 - b. să elaboreze o sinteză documentată a evaluării generale SREP cel puțin anual;
 - c. să actualizeze evaluările tuturor elementelor individuale SREP cel puțin o dată la 3 ani sau mai des prin prisma noilor informații semnificative care apar în legătură cu riscul prezentat, adaptând sfera de aplicare și intensitatea revizuirii unei astfel de actualizări a profilului de risc specific al instituției;
 - d. să informeze instituția cu privire la rezultatul evaluării generale SREP cel puțin o dată la 3 ani;
 - e. să își asume un angajament și să aibă un dialog cu organul de conducere și conducerea superioară ale instituției cel puțin o dată la 3 ani.

2.4.5 Cerințe minime pentru angajamentul de supraveghere

Tabelul 1. Aplicarea SREP pentru diferite categorii de instituții

Categoria	Monitorizarea indicatorilor-cheie	Evaluarea tuturor elementelor SREP (cel puțin)	Sinteza evaluării generale SREP	Nivel minim de angajament/dialog
1	Trimestrial	Anual	Anual	Angajamentul continuu față de organul de conducere și conducerea superioară ale instituției; angajamentul față de instituție pentru evaluarea fiecărui element.
2	Trimestrial	La 2 ani	Anual	Angajamentul continuu față de organul de conducere și conducerea superioară ale instituției; angajamentul față de instituție pentru evaluarea fiecărui element.
3	Trimestrial	La 3 ani	Anual	Angajament în funcție de riscuri față de organul de conducere și conducerea superioară ale instituției; angajamentul față de instituție pentru evaluarea elementului

Categoria	Monitorizarea indicatorilor-cheie	Evaluarea tuturor elementelor SREP (cel puțin)	Sinteza evaluării generale SREP	Nivel minim de angajament/dialog
				(elementelor) de risc semnificativ.
4	Trimestrial	La 3 ani, cu sfera de aplicare și intensitatea revizuirii adaptate profilului de risc specific al instituției	Anual	Angajamentul față de organul de conducere și conducerea superioară ale instituției la cel puțin 3 ani.

54. În cazul în care autoritățile competente stabilesc că instituțiile au profiluri de risc similare, acestea pot efectua evaluări tematice SREP pentru mai multe instituții în cadrul unei evaluări unice (de exemplu, se poate efectua o analiză AMA pentru toți creditorii ipotecari mici, dat fiind faptul că este posibil să se identifice aceleași probleme de viabilitate a activității la toate aceste instituții). De asemenea, autoritățile competente pot utiliza metodologii adaptate pentru aplicarea SREP în cazul instituțiilor cu profiluri de risc similare, cum ar fi modele de afaceri similare sau localizare geografică similară a expunerilor, în conformitate cu articolul 97 alineatul (4a) din Directiva 2013/36/UE.
55. Autoritățile competente trebuie să stabilească un nivel suplimentar de angajament în funcție de constatările emise în urma evaluărilor anterioare ale elementelor ale unuia sau mai multor elemente SREP, prin care trebuie să se impună resurse de supraveghere mai complexe și o intensitate și o frecvență mai ridicate ale angajamentului, adaptate la situația fiecărei instituții în ceea ce privește riscurile și vulnerabilitățile, indiferent de categoria instituției, în cazul instituțiilor cu un scor general SREP redus (cel puțin temporar).
56. În cazul instituțiilor cuprinse în programul de supraveghere prudențială menționat la articolul 99 din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente trebuie să se asigure de faptul că nivelul de angajament și de aplicare a SREP este stabilit prin programul respectiv.
57. Când se planifică activitățile SREP, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită coordonării activităților cu alte părți implicate direct sau indirect în evaluare, mai ales atunci când se impune aportul instituției și/sau al altor autorități competente implicate în supravegherea grupurilor transfrontaliere, astfel cum se menționează la titlul 11 din prezentul ghid.

2.4.6 Obiectivul și nivelul de detaliu al evaluării

58. În sensul proporționalității, atunci când se desfășoară procesul SREP prin aplicarea prezentului ghid, autoritățile competente trebuie să recunoască faptul că diferite elemente, aspecte metodologice și componente de evaluare, astfel cum sunt prevăzute la titlurile 4, 5, 6 și 8, nu au aceeași relevanță pentru toate instituțiile; autoritățile competente trebuie să aplice, după caz, diferite niveluri de detaliere pentru evaluare în funcție de categoria în care este inclusă instituția și în măsura corespunzătoare dimensiunii și modelului de afaceri al instituției și naturii, amplitudinii și complexității activităților sale.
59. Având în vedere punctele 57 și 58, autoritățile competente pot stabili, de asemenea, obiectivul specific al SREP, în cazul în care se efectuează o evaluare mai detaliată în domeniile selectate, în timp ce tuturor celorlalte elemente SREP se acordă mai puțină atenție, dar suficientă pentru o evaluare semnificativă. Un astfel de obiectiv al SREP se poate baza pe planificarea multianuală, pe circumstanțele economice sau pe situația specifică a unei instituții. La stabilirea obiectivului și a nivelului de detaliu al evaluării, autoritățile competente trebuie să ia în considerare profilul de risc al instituției, importanța diferitelor riscuri și modificările acestora, inclusiv cele observate în monitorizarea indicatorilor-cheie, astfel cum se menționează la titlul 3, în simulările de criză, astfel cum sunt descrise la titlul 12, sau în rezultatele evaluărilor SREP anterioare.

Titlul 3. Monitorizarea indicatorilor-cheie

60. Autoritățile competente trebuie să inițieze o monitorizare regulată a principalilor indicatori financiari și nefinanciari pentru a monitoriza schimbările din condițiile financiare și profilurile de risc ale instituțiilor. Autoritățile competente trebuie totodată să se servească de această monitorizare pentru a identifica necesitatea de actualizare a evaluării elementelor SREP prin prisma informațiilor semnificative noi din afara activităților de supraveghere planificate. În cazul în care prin monitorizare se identifică o modificare semnificativă a profilului de risc al instituției sau orice deficiențe legate de indicatori, autoritățile competente trebuie să examineze cauzele acestora și să revizuiască, după caz, evaluarea elementului SREP în cauză prin prisma informațiilor noi.
61. Urmând modelul de angajament minim abordat la titlul 2, autoritățile competente trebuie să monitorizeze cel puțin trimestrial principalii indicatori financiari și nefinanciari ai tuturor instituțiilor. Însă, în funcție de caracteristicile instituțiilor sau de situație, autoritățile competente pot recurge la monitorizări mai frecvente, ținându-se cont de disponibilitatea informațiilor de bază (de exemplu, date de piață).
62. Autoritățile competente trebuie să elaboreze sisteme și modele de monitorizare care să permită identificarea schimbărilor semnificative și a deficiențelor din comportamentul indicatorilor iar, după caz, să stabilească praguri. Totodată, autoritățile competente trebuie să determine proceduri de notificare pentru toți indicatorii relevanți (sau combinații de indicatori) incluși în monitorizare pentru a asigura examinarea tuturor deficiențelor și a schimbărilor semnificative.
63. Autoritățile competente trebuie să adapteze setul de indicatori și pragurile acestora la caracteristicile instituțiilor individuale sau ale grupurilor de instituții cu caracteristici similare (grupuri comparabile). Cadrul de indicatori, modelele și pragurile de monitorizare trebuie să reflecte dimensiunea, complexitatea, modelul de afaceri și profilul de risc ale instituției și să acopere locații geografice, sectoare și piețe pe care funcționează instituția.
64. Autoritățile competente trebuie să identifice indicatorii care vor fi urmăriți prin monitorizarea regulată a rapoartelor de supraveghere regulate și utilizarea de definiții din standardele comune de raportare. Dacă este cazul, tablouri ABE sau indicatori monitorizați de ABE pot fi utilizați ca sursă informativă ce poate servi drept referință la monitorizarea instituțiilor individuale.
65. Cadrul de indicatori stabilit și rezultatele monitorizării indicatorilor-cheie trebuie să fie de asemenea utilizate ca date pentru evaluarea riscurilor pentru capital și a riscurilor pentru lichiditate și finanțare aferente elementelor respective SREP.

66. Indicatorii utilizați pentru monitorizare trebuie să includă cel puțin următorii indicatori specifici instituției:
- a. indicatori financiari și de risc care abordează toate categoriile de riscuri cuprinse în prezentul ghid (consultați titlurile 6 și 8);
 - b. toate ratele derivate din aplicarea Regulamentului (UE) nr. 575/2013 și din legislația națională ce implementează prevederile Directivei 2013/36/UE pentru calcularea cerințelor prudențiale minime [de exemplu, capital de bază de nivel 1 (Core Tier 1 - CT1), indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate (liquidity coverage ratio - LCR), indicatorul de finanțare stabilă netă (net stable funding ratio - NSFR etc.);
 - c. cerințele minime de fonduri proprii și datorii eligibile (MREL), astfel cum sunt prevăzute în Directiva 2014/59/UE;
 - d. indicatori de piață relevanți [de exemplu, prețul capitalurilor proprii, marjele instrumentelor de tipul swap pe riscul de credit (credit default swap – CDS), marjele obligațiunilor etc.];
 - e. dacă este cazul, indicatori de redresare utilizați în planurile proprii de redresare ale instituției și
 - f. dacă este cazul, indicatori bazați pe informații cantitative sau calitative din raportarea furnizată autorităților competente care pot indica riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.
67. Autoritățile competente trebuie să asocieze indicatorii specifici instituției cu indicatori macroeconomici relevanți, după caz, din locațiile geografice, sectoarele și piețele pe care funcționează instituția.
68. Identificarea modificărilor semnificative sau a deficiențelor legate de indicatori, mai ales în cazuri în care modificările reprezintă valori extreme față de performanța grupurilor comparabile, trebuie considerată de către autoritățile competente drept un factor declanșator pentru continuarea investigațiilor. Mai exact, autoritățile competente trebuie:
- a. să identifice cauza și să evalueze caracterul semnificativ al unui eventual impact prudențial asupra instituției;
 - b. să documenteze cauza și rezultatul evaluării; și
 - c. să revizuiască evaluarea riscurilor și scorul SREP, după caz, prin prisma constatărilor noi.
69. Totodată, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere suplimentarea acțiunilor de monitorizare regulată a principalilor indicatori financiari și nefinanciari cu examinarea

studiului și a analizei independente de piață, dacă există, acestea putând fi o sursă utilă de puncte de vedere alternative.

Titlul 4. Analiza modelului de afaceri

4.1 Considerații generale

70. Acest titlu prezintă criteriile pentru evaluarea modelului de afaceri și a strategiei instituției. Autoritățile competente trebuie să aplice această evaluare în cazul unei instituții la același nivel ca și evaluarea generală SREP, însă aceasta poate fi aplicată, de asemenea, la nivel de activitate sau linie de produse ori pe bază tematică.
71. Fără a afecta responsabilitatea organului de conducere a instituției pentru gestionarea și organizarea activității sau fără a indica preferințe pentru anumite modele de afaceri, autoritățile competente trebuie să desfășoare acțiuni regulate de analiză a modelului de afaceri (AMA) pentru a evalua riscurile comerciale și strategice și a stabili:
- ▶ viabilitatea modelului de afaceri existent al instituției pe baza capacității acesteia de a genera venituri acceptabile în următoarele 12 luni și
 - ▶ viabilitatea strategiei instituției în funcție de capacitatea acesteia de a genera venituri acceptabile pe o perioadă anticipativă de cel puțin 3 ani pe baza planurilor strategice și a previziunilor financiare ale acesteia.
72. Autoritățile competente trebuie să utilizeze rezultatul AMA ca suport pentru evaluarea tuturor celorlalte elemente SREP. Autoritățile competente pot evalua anumite aspecte ale AMA, mai ales evaluarea cantitativă a modelului de afaceri, în cadrul evaluării altor elemente SREP (de exemplu, înțelegerea structurii de finanțare poate fi inclusă în evaluarea riscurilor pentru lichiditate).
73. Autoritățile competente trebuie să utilizeze AMA și ca suport pentru identificarea principalelor vulnerabilități ale instituției, care au probabilitatea cea mai ridicată de impact semnificativ asupra instituției/determină intrarea într-o stare de dificultate majoră a acesteia în viitor.
74. Totodată, autoritățile competente trebuie să utilizeze AMA pentru a evalua implicațiile prudențiale ale riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului care le sunt cunoscute, legate de modelul de afaceri al instituției. În acest sens, autoritățile competente trebuie să utilizeze informațiile primite de la autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, în special evaluările lor privind riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și constatările referitoare la deficiențe semnificative ale controalelor în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului ale unei instituții, pentru a completa constatările acestora în urma supravegherii continue, și să evalueze dacă acestea dau naștere unor preocupări prudențiale legate de riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. În cazul în care evaluarea arată că modelul de afaceri al instituției generează preocupări

prudențiale legate de riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, autoritățile competente trebuie să comunice rezultatul evaluării prudențiale a modelului de afaceri autorităților de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului¹⁴.

75. Autoritățile competente trebuie să parcurgă următoarele etape în cadrul AMA:

- a. evaluarea preliminară;
- b. identificarea domeniilor de interes;
- c. evaluarea mediului de afaceri;
- d. analiza cantitativă a modelului de afaceri existent;
- e. analiza calitativă a modelului de afaceri existent;
- f. analiza strategiei și a planurilor financiare anticipative (inclusiv schimbările planificate pentru modelul de afaceri);
- g. evaluarea viabilității modelului de afaceri;
- h. evaluarea sustenabilității strategiei;
- i. identificarea principalelor vulnerabilități la care este expusă sau susceptibilă de a fi expusă instituția prin modelul de afaceri și strategia acesteia; și
- j. sintetizarea constatărilor și atribuirea scorului.

76. Pentru a realiza o AMA, autoritățile competente trebuie să utilizeze cel puțin următoarele surse de informare cantitativă și calitativă:

- a. planul (planurile) strategic(e) al(e) instituției cu previziuni pentru anul curent și pentru viitor, precum și ipotezele economice subiacente;
- b. raportarea financiară (de exemplu, contul de profit sau pierdere, publicarea de date din bilanțul contabil);
- c. raportarea conform reglementărilor [raportare comună (COREP), raportare financiară (FINREP) și registrul de credite, dacă există];
- d. raportarea internă (informații privind conducerea, planificarea capitalurilor, raportarea lichidității, rapoarte interne privind riscurile);

¹⁴ În conformitate cu Ghidul ABE privind cooperarea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului (EBA/GL/2021/15).

- e. planurile de redresare și de rezoluție, inclusiv rezultatele evaluării posibilităților de rezoluție furnizate de autoritatea de rezoluție în conformitate cu articolul 14 din Directiva 2014/59/UE;
- f. rapoarte ale terților (de exemplu, rapoarte de audit, rapoarte ale analiștilor de capital/credit); și
- g. alte studii/sondaje relevante [de exemplu, realizate de Fondul Monetar Internațional (FMI), autorități și instituții macroprudențiale, instituții europene].

4.2 Evaluarea preliminară

77. Autoritățile competente trebuie să analizeze activitățile principale ale instituției, locațiile geografice și poziția pe piață pentru a identifica următoarele elemente specifice instituției la cel mai înalt nivel de consolidare în cadrul ariei de competență:
- a. locații geografice principale;
 - b. filiale/sucursale principale;
 - c. linii de activitate principale; și
 - d. linii de produse principale.
78. În acest sens, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere o serie de indicatori specifici la momentul evaluării și modificări care intervin în timp. Acești indicatori trebuie să includă:
- a. contribuția la veniturile/costurile generale;
 - b. cota de active;
 - c. cota TREA; și
 - d. poziția pe piață.
79. Autoritățile competente trebuie să utilizeze această evaluare preliminară pentru:
- a. a stabili importanța domeniilor de activitate/liniilor de activitate: autoritățile competente trebuie să stabilească locațiile geografice, filialele/sucursalele, liniile de activitate și de produse care sunt cele mai importante în funcție de contribuția la profit (de exemplu, pe baza contului de profit sau pierdere), riscuri (de exemplu, pe baza TREA sau a altor măsuri privind riscurile) și/sau priorități organizaționale/legale (de exemplu, obligații specifice ale băncilor din sectorul public de a furniza anumite produse). Autoritățile competente trebuie să utilizeze

aceste informații ca bază pentru a identifica punctele de interes necesare pentru AMA (abordată detaliat în secțiunea 4.3);

- b. a identifica grupul comparabil: autoritățile competente trebuie să stabilească grupul comparabil relevant pentru instituție; referitor la realizarea AMA, autoritatea competentă trebuie să stabilească grupul comparabil pe baza liniilor de produse/activitate concurente care vizează aceleași surse de profit/aceiași clienți (de exemplu, activitățile cu carduri de credit ale diferitelor instituții care vizează utilizatorii de carduri de credit în țara X);
- c. a susține aplicarea principiului proporționalității: autoritățile competente pot utiliza rezultatele evaluării preliminare pentru a facilita încadrarea instituțiilor în categorii de proporționalitate în funcție de complexitatea identificată a instituțiilor (astfel cum este menționat în secțiunea 2.1.1).

4.3 Identificarea domeniilor de interes pentru AMA

80. Autoritățile competente trebuie să stabilească domeniile de interes ale AMA. Acestea trebuie să vizeze cele mai importante linii de activitate sub aspectul viabilității sau al sustenabilității viitoare a modelului de afaceri existent și/sau care prezintă cea mai mare probabilitate de creștere a expunerii instituției la vulnerabilitățile existente sau la cele noi. Autoritățile competente trebuie să țină cont de:

- a. importanța liniilor de activitate – dacă anumite linii de activitate sunt mai importante din punct de vedere al realizării de profituri (sau pierderi);
- b. constatări de supraveghere anterioare – dacă pentru alte elemente SREP constatările pot oferi indicatori despre linii de activitate care impun investigații suplimentare;
- c. constatările și observațiile din rapoarte de audit interne sau externe – dacă funcția de audit a identificat probleme specifice privind sustenabilitatea sau viabilitatea anumitor linii de activitate;
- d. importanța pentru planurile strategice – dacă există linii de activitate pe care instituția dorește să le extindă semnificativ sau să le reducă;
- e. rezultatele analizelor prudențiale tematice – dacă în urma unei analize la nivel de sector s-au descoperit probleme comune de fond care impun o analiză suplimentară la nivelul instituției;
- f. modificările observate în modelul de afaceri – dacă există modificări efective observate în modelul de afaceri, care s-au produs fără ca instituția să declare vreo modificare planificată sau să publice planuri strategice noi;

- g. comparații inter pares – dacă o linie de activitate are o evoluție atipică (considerată drept extremă) față de linii comparabile;
- h. constatările și observațiile din evaluarea preliminară a modelului de afaceri, inclusiv cele care indică o expunere potențială a modelului de afaceri la riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

4.4 Evaluarea mediului de afaceri

81. Pentru a-și forma o opinie cu privire la caracterul plauzibil al ipotezelor strategice ale unei instituții, autoritățile competente trebuie să întreprindă o analiză a mediului de afaceri. Aceasta ține cont de condițiile economice actuale și viitoare în care funcționează sau poate funcționa o instituție pe baza expunerilor sale geografice și economice principale sau semnificative. În cadrul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să înțeleagă direcția tendințelor macroeconomice și ale pieței și intențiile strategice ale grupului comparabil.
82. Autoritățile competente trebuie să utilizeze această analiză pentru a înțelege:
- a. variabilele macroeconomice esențiale cu care funcționează sau va funcționa entitatea, produsul sau segmentul în cauză supus evaluării, pe baza locațiilor geografice principale ale acesteia/acestui. Printre exemplele de variabile esențiale se numără produsul intern brut (PIB), ratele șomajului, ratele dobânzii și indicii de preț pentru locuințe.
 - b. peisajul competitiv și probabilitatea de evoluție a acestuia, ținând cont de activitățile grupului comparabil. Printre exemplele de domenii de analiză se numără creșterea preconizată a pieței țintă (de exemplu, piața creditelor ipotecare pentru locuințe), precum și activitățile și planurile principalilor concurenți de pe piața țintă.
 - c. tendințele generale ale pieței care pot avea un impact asupra performanței și profitabilității instituției. Acestea trebuie să includă cel puțin tendințele de reglementare (de exemplu, modificările produse în legislația privind distribuția produselor bancare cu amănuntul), tendințele tehnologice (de exemplu, trecerea la platforme electronice pentru anumite tipuri de tranzacții) și tendințele societale/demografice (de exemplu, o cerere mai mare de servicii bancare islamice).

4.5 Analiza modelului de afaceri existent

83. Pentru a înțelege mijloacele și metodele utilizate de către o instituție pentru a funcționa și a genera profit, autoritățile competente trebuie să întreprindă analize cantitative și calitative.

4.5.1 Analiza cantitativă

84. Autoritățile competente trebuie să întreprindă o analiză a caracteristicilor cantitative ale modelului de afaceri existent al instituției pentru a înțelege performanța financiară a acesteia și măsura în care aceasta este determinată de un apetit la risc mai mare sau mai mic decât cel al entităților comparabile.
85. Domeniile supuse analizei autorităților competente trebuie să cuprindă:
- a. profitul și pierderile, inclusiv tendințele: autoritățile competente trebuie să evalueze profitabilitatea de bază a instituției (de exemplu, mai puțin elementele excepționale și măsurile punctuale), defalcarea surselor de venit, defalcarea costurilor, provizioanele pentru depreciere și indicatori-cheie (de exemplu, marja netă a dobânzii, costuri/venituri, deprecierea împrumuturilor). Autoritățile competente trebuie să examineze modul de evoluție a elementelor de mai sus în ultimii ani și să identifice tendințele de bază;
 - b. bilanțul, inclusiv tendințele: autoritățile competente trebuie să evalueze combinația activelor și datoriilor, structura de finanțare, variațiile TREA și ale fondurilor proprii, precum și indicatorii-cheie (de exemplu, rentabilitatea capitalului, capitalul de bază de nivel 1 de bază, deficitul de finanțare). Autoritățile competente trebuie să examineze modul de evoluție a elementelor de mai sus în ultimii ani și să identifice tendințele de bază;
 - c. concentrările, inclusiv tendințele acestora: autoritățile competente trebuie să evalueze concentrările din contul de profit sau pierdere și din bilanț aferente clienților, sectoarelor și locațiilor geografice. Autoritățile competente trebuie să examineze modul de evoluție a elementelor de mai sus în ultimii ani și să identifice tendințele de bază; și
 - d. apetitul la risc; autoritățile competente trebuie să evalueze limitele formale stabilite de instituție pe tipuri de risc (risc de credit, risc de finanțare etc.) și respectarea acestora de către instituție pentru a înțelege riscurile pe care este dispusă să și le asume pentru a-și stimula performanța financiară.

4.5.2 Analiza cantitativă

86. Autoritățile competente trebuie să întreprindă o analiză a caracteristicilor calitative ale modelului de afaceri existent pentru a înțelege factorii de succes și principalele elemente dependente.
87. Domeniile supuse analizei autorităților competente trebuie să cuprindă:
- a. principalele elemente dependente externe: autoritățile competente trebuie să stabilească principalii factori exogeni care influențează succesul modelului de

afaceri; aici pot fi incluși furnizorii terți, intermediarii și factorii de reglementare specifici;

- b. principalele elemente dependente interne: autoritățile competente trebuie să stabilească principalii factori endogeni care influențează succesul modelului de afaceri; aici se poate include calitatea platformelor informatice și capacitatea operațională și a resurselor;
- c. franciza: autoritățile competente trebuie să stabilească soliditatea relațiilor cu clienții, furnizorii și partenerii; aici se poate include încrederea instituției în reputația sa, eficacitatea succursalelor sale, fidelitatea clienților și eficacitatea parteneriatelor; și
- d. domeniile cu avantaj competitiv: autoritățile competente trebuie să stabilească domeniile în care instituția are un avantaj competitiv față de entitățile comparabile; aici se poate include oricare dintre cele menționate mai sus, cum ar fi calitatea platformelor informatice ale instituțiilor sau alți factori precum rețeaua globală a instituției, dimensiunea activităților sale sau oferta de produse.
- e. În cadrul analizei, autoritățile competente trebuie să ia în considerare orice indiciu că modelul de afaceri și activitățile generează riscuri sporite de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, inclusiv activități legate de depozite sau înființarea sau utilizarea de entități juridice în țări terțe cu grad ridicat de risc, astfel cum au fost identificate în conformitate cu articolul 9 din Directiva (UE) 2015/849. În cazul în care există, aceste indicații trebuie completate de o analiză cantitativă, după caz, axată în special pe importanța veniturilor și a veniturilor din operațiuni desfășurate în astfel de țări terțe cu grad ridicat de risc, pe concentrările expunerilor față de clienți pentru care instituția aplică măsuri sporite de precauție privind clientela, astfel cum se prevede în secțiunea 3 din capitolul II din Directiva (UE) 2015/849. Autoritățile competente trebuie să facă schimb de informații cu autoritatea de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului cu privire la aceste indicații, astfel cum se prevede la punctul 74.

4.6 Analiza strategiei și a planurilor financiare

- 88. Autoritățile competente trebuie să întreprindă o analiză cantitativă și calitativă anticipativă a proiecțiilor financiare și a planului strategic ale instituției pentru a înțelege ipotezele, caracterul plauzibil și nivelul de risc al strategiei sale de afaceri.
- 89. Domeniile supuse analizei autorităților competente trebuie să cuprindă:
 - a. strategia generală: autoritățile competente trebuie să aibă în vedere principalele obiective pentru gestionare cantitativă și calitativă;

- b. performanța financiară preconizată: autoritățile competente trebuie să aibă în vedere performanța financiară preconizată, cuprinzând aceiași indicatori sau unii similari celor incluși în analiza cantitativă a modelului de afaceri existent;
 - c. factorii de succes ai strategiei și ai planului financiar: autoritățile competente trebuie să stabilească principalele modificări pentru modelul de afaceri existent în vederea atingerii obiectivelor;
 - d. ipoteze: autoritățile competente trebuie să stabilească caracterul plauzibil și coerența ipotezelor formulate de instituție, care stau la baza strategiei și a previziunilor sale; aici se pot include ipoteze în domenii precum indicatori macroeconomici, dinamica pieței, creșterea în volum și creșterea marjei de profit pentru principalele produse, segmente și locații geografice etc.; și
 - e. capacitățile de executare: autoritățile competente trebuie să stabilească capacitățile de executare ale instituției pe baza evidenței ținute de conducere privind respectarea strategiilor și previziunilor anterioare, precum și complexitatea și obiectivul strategiei stabilite în raport cu modelul de afaceri existent. La evaluarea capacităților de executare, autoritățile competente trebuie să ia în considerare și capacitățile de executare a strategiei din perspectiva administrării riscurilor.
90. Autoritățile competente pot efectua parțial această analiză concomitent cu analiza cantitativă și calitativă a modelului de afaceri existent, în special analiza performanței financiare preconizate și a factorilor de succes ai strategiei.

4.7 Evaluarea viabilității modelului de afaceri

91. După efectuarea analizelor cuprinse în secțiunile 4.4 și 4.5, autoritățile competente trebuie să își formeze sau să își actualizeze opinia cu privire la viabilitatea modelului de afaceri existent al instituției în funcție de capacitatea acesteia de a genera venituri acceptabile în următoarele 12 luni, dată fiind performanța cantitativă a acesteia, factorii și principalele elemente dependente ale succesului, precum și mediul de afaceri.
92. Autoritățile competente trebuie să evalueze acceptabilitatea veniturilor prin prisma următoarelor criterii:
- a. rentabilitatea capitalului (ROE) față de costul capitalului (COE) sau măsura echivalentă: autoritățile competente trebuie să analizeze dacă modelul de afaceri generează venituri superioare costurilor (exceptând măsurile punctuale) pe baza ROE raportat la COE; există și alți indicatori care pot susține evaluarea, cum ar fi rentabilitatea activelor sau rentabilitatea capitalului adaptată la risc, luându-se în considerare și modificările acestor măsuri pe parcursul ciclului;

- b. structura de finanțare: autoritățile competente trebuie să analizeze caracterul adecvat al surselor de finanțare pentru modelul de afaceri și strategie; volatilitatea sau neconcordanțele din sursele de finanțare poate însemna că un model de afaceri sau o strategie, chiar și atunci când generează venituri mai mari decât costurile, poate să nu fie viabil(ă) sau sustenabil(ă) în condițiile mediului economic actual sau viitor; și
- c. apetitul la risc: autoritățile competente trebuie să analizeze dacă modelul de afaceri sau strategia instituției se bazează pe un apetit la risc, în cazul riscurilor individuale (de exemplu, credit, piață) sau la nivel mai general, care este considerat mare sau reprezintă o extremă în grupul comparabil pentru a genera venituri suficiente.

4.8 Evaluarea sustenabilității strategiei instituției

- 93. După efectuarea analizelor cuprinse în secțiunea 4.4-4.6, autoritățile competente trebuie să își formeze sau să își actualizeze opinia privind sustenabilitatea strategiei instituției în funcție de capacitatea acesteia de a genera venituri acceptabile, astfel cum a fost prevăzut mai sus, pe o perioadă anticipativă de cel puțin 3 ani, pe baza planurilor sale strategice și a previziunilor financiare și în condițiile unei analize prudențiale a mediului economic.
- 94. În mod specific, autoritățile competente trebuie să analizeze sustenabilitatea strategiei instituției pe baza:
 - a. caracterului plauzibil al ipotezelor instituției și a performanței financiare previzionate în raport cu opinia de supraveghere referitoare la mediul economic existent și viitor;
 - b. impactului asupra performanței financiare preconizate a opiniei de supraveghere referitoare la mediul economic (în cazul în care aceasta este diferită de ipotezele instituției); și
 - c. nivelului de risc al strategiei (mai exact complexitatea și obiectivul strategiei în raport cu modelul de afaceri existent) și probabilitatea subsecventă de succes pe baza probabilității capacităților de execuție ale instituției (măsurate prin reușita instituției de a pune în aplicare strategii anterioare de dimensiuni similare sau prin performanță în raport cu planul strategic până la momentul respectiv și luând în considerare capacitățile de executare a strategiei din perspectiva administrării riscurilor).

4.9 Identificarea vulnerabilităților-cheie

- 95. După efectuarea AMA, autoritățile competente trebuie să analizeze cele mai importante vulnerabilități la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă instituția prin modelul de afaceri și strategie, având în vedere oricare dintre următoarele aspecte:

- a. performanța financiară preconizată slabă;
- b. recurgerea la o strategie nerealistă;
- c. concentrații excesive sau volatilitate (de exemplu, a veniturilor, a câștigurilor, a clienților care fac obiectul măsurilor sporite de precauție privind clientela prevăzute în secțiunea 3 din capitolul II din Directiva 2015/849, a țărilor terțe cu grad ridicat de risc în conformitate cu articolul 9 din directiva respectivă, a depozitelor și a activelor aflate în custodie/gestionare legate de astfel de țări terțe cu risc ridicat);
- d. asumarea excesivă de riscuri;
- e. preocupări privind structura de finanțare;
- f. probleme externe semnificative (de exemplu, amenințări legislative precum dispunerea unei „îngrădiri” a unităților operaționale) și
- g. riscurile MSG și impactul lor asupra viabilității și sustenabilității modelului de afaceri și asupra rezilienței pe termen lung a instituției.

96. În urma evaluării de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie asupra viabilității modelului de afaceri al instituției și a sustenabilității strategiei acesteia, precum și asupra oricăror măsuri necesare pentru rezolvarea problemelor și a preocupărilor.

4.10 Sinteza constatărilor și atribuirea scorului

97. Pe baza evaluării viabilității și a sustenabilității modelului de afaceri, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie generală asupra viabilității modelului de afaceri și a sustenabilității strategiei, precum și asupra oricăror posibile riscuri pentru viabilitatea unei instituții, care rezultă din această evaluare. Această opinie trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor pentru viabilitate bazat pe considerațiile menționate în tabelul 2.

Tabelul 2. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru modelul de afaceri și strategie

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
1	Modelul de afaceri și strategia prezintă un nivel redus de risc pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Instituția generează venituri solide și stabile, acceptabile dat fiind apetitul său la risc și structura sa de finanțare. • Nu există concentrații de active semnificative sau surse concentrate de venit nesustenabile.

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
		<ul style="list-style-type: none"> • Instituția are o poziție competitivă fermă pe piețele alese de aceasta și o strategie care îi poate consolida poziția. • Instituția are previziuni financiare elaborate pe baza unor ipoteze plauzibile despre viitorul mediu de afaceri. • Planurile strategice sunt adecvate date fiind modelul de afaceri existent și capacitățile de execuție ale conducerii.
2	Modelul de afaceri și strategia prezintă un nivel de risc scăzut spre mediu pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Instituția generează venituri medii față de entitățile comparabile și/sau performanța istorică, care sunt larg acceptabile, dat fiind apetitul său la risc și structura de finanțare. • Există unele concentrații de active sau surse concentrate de venit. • Instituția se confruntă cu o presiune competitivă în ceea ce privește produsele/serviciile sale pe una sau mai multe piețe importante. Există unele dubii cu privire la rezolvarea situației prin strategia acesteia. • Instituția are previziuni financiare elaborate pe baza unor ipoteze optimiste despre mediul de afaceri viitor. • Planurile strategice sunt rezonabile, dat fiind modelul de afaceri existent și capacitățile de execuție ale conducerii, însă nu sunt lipsite de riscuri.
3	Modelul de afaceri și strategia prezintă un risc mediu spre ridicat pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Instituția generează venituri care sunt deseori precare sau instabile, ori se bazează pe un apetit la risc sau o structură de finanțare pentru a genera venituri adecvate, care ridică probleme de supraveghere. • Există concentrații semnificative de active sau surse concentrate de venit. • Instituția are o poziție competitivă slabă pentru produsele/serviciile sale pe piețele alese și poate avea câteva linii de activitate cu o evoluție bună. Cota de piață a instituției poate să scadă semnificativ. Există dubii cu privire la strategia acesteia pentru rezolvarea situației. • Instituția are previziuni financiare elaborate pe baza unor ipoteze excesiv de optimiste despre mediul de afaceri viitor.

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
		<ul style="list-style-type: none"> • Este posibil ca planurile strategice să nu fie plauzibile, dat fiind modelul de afaceri existent și capacitățile de execuție ale conducerii.
4	Modelul de afaceri și strategia prezintă un risc ridicat pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Instituția generează venituri foarte slabe și foarte instabile sau se bazează pe un apetit la risc sau structură de finanțare inacceptabilă pentru a genera venituri adecvate. • Instituția prezintă concentrații extreme de active sau surse concentrate de venit nesustenabile. • Instituția are o poziție competitivă foarte slabă pentru produsele/serviciile sale pe piețele alese și se implică în linii de activitate cu perspective foarte slabe. Este foarte puțin probabil ca planurile strategice să rezolve situația. • Instituția are previziuni financiare elaborate pe baza unor ipoteze foarte nerealiste despre viitorul mediu de afaceri. • Planurile strategice nu sunt plauzibile, dat fiind modelul de afaceri și capacitățile de execuție ale conducerii.

Titlul 5. Evaluarea cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control la nivelul instituției

5.1 Considerații generale

98. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă mecanismele de guvernare internă ale unei instituții sunt adecvate pentru profilul de risc, modelul de afaceri, natura, mărimea și complexitatea instituției. Acestea trebuie să determine gradul de conformitate al instituției cu cerințele UE și naționale aplicabile privind existența unui cadru solid de administrare a activității și să identifice eventualele deficiențe. Autoritățile competente trebuie să evalueze în special dacă mecanismele de guvernare internă asigură o bună administrare a riscurilor și includ mecanisme eficiente de control intern și de supraveghere. Autoritățile competente trebuie să determine dacă există riscuri semnificative ridicate de mecanismele ineficiente de guvernare internă, precum și efectul potențial al acestora asupra profilului de risc și a viabilității instituției.
99. În cadrul SREP, evaluarea cadrului de administrare a activității al instituției și a procedurilor de control la nivelul instituției trebuie să includă evaluarea următoarelor aspecte:
- a. cadrul general de administrare a activității, care trebuie să includă o structură organizatorică clară;
 - b. componența, organizarea și funcționarea organului de conducere și a comitetelor acestuia, acolo unde au fost înființate;
 - c. cultura corporativă și a riscurilor;
 - d. politicile și practicile de remunerare;
 - e. cadrul de control intern, care trebuie să includă funcționarea independentă și eficace a funcțiilor de administrare a riscurilor, de conformitate și de audit intern;
 - f. cadrul de administrare a riscurilor, inclusiv ICAAP, ILAAP, procesul de aprobare a noilor produse, inclusiv modificările semnificative aduse produselor, sistemelor și proceselor și tranzacțiilor excepționale;
 - g. integritatea procedurilor administrative și contabile;
 - h. politica și strategia de externalizare;
 - i. tehnologiile informației și comunicațiilor și continuitatea activității și

j. planul de redresare.

100. Evaluarea cadrului de administrare a activității trebuie să constituie o sursă informativă pentru evaluarea specifică a procedurilor de gestionare și control al riscurilor din titlurile 6 și 8, precum și pentru evaluarea ICAAP și ILAAP din evaluarea SREP a capitalului (titlul 7) și evaluarea SREP a lichidității (titlul 9). De asemenea, analiza individuală a riscurilor pentru calculele/estimările de capital ICAAP menționate la titlul 7, precum și orice deficiențe identificate la acest punct, trebuie să constituie o sursă informativă pentru evaluarea cadrului general ICAAP supus evaluării la acest titlu.

101. În conformitate cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității¹⁵, evaluarea cadrului de administrare a activității trebuie să includă verificarea existenței unor măsuri și mecanisme de administrare a activității pentru a se asigura că instituția respectă cerințele aplicabile în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și să ia în considerare orice informații suplimentare primite de la autoritatea de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului cu privire la evaluarea acestor măsuri și mecanisme.

5.2 Cadrul general de administrare a activității

102. În concordanță cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității, Ghidul comun al ESMA și ABE privind evaluarea adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie¹⁶, Ghidul ABE privind cerințele de publicare¹⁷, Ghidul ABE privind acordurile de externalizare¹⁸ și Ghidul ABE privind politicile solide de remunerare¹⁹, evaluarea cadrului de administrare a activității de către autoritățile competente trebuie să includă evaluarea măsurii în care instituția demonstrează cel puțin următoarele:

- a. responsabilitățile organului de conducere sunt clar definite, făcându-se distincția între funcția de conducere (executivă) și funcția de supraveghere (neexecutivă), și au fost puse în aplicare mecanisme de guvernanță internă adecvate;
- b. a fost stabilită o structură organizatorică și operațională adecvată și transparentă cu linii de responsabilitate bine definite, transparente și coerente, inclusiv cele ale organului de conducere și ale comitetelor sale;

¹⁵ Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității în temeiul Directivei 2013/36/UE (EBA/GL/2021/05).

¹⁶ Ghid comun ESMA și ABE privind evaluarea adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie în conformitate cu Directiva 2013/36/UE și Directiva 2014/65/UE (EBA/GL/2021/06)

¹⁷ [Ghidul ABE privind cerințele de publicare în temeiul părții a opta din Regulamentul \(UE\) nr. 575/2013](#) (EBA/GL/2016/11).

¹⁸ [Ghidul ABE privind acordurile de externalizare](#) (EBA/GL/2019/02).

¹⁹ [Ghidul ABE privind politicile solide de remunerare](#) conform articolului 74 alineatul (3) și articolului 75 alineatul (2) din Directiva 2013/36/UE și informațiile publicate conform articolului 450 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 (EBA/GL/2021/04).

- c. organul de conducere a stabilit și a asigurat punerea în aplicare a strategiilor generale de afaceri și de risc, inclusiv stabilirea apetitului la risc al instituției, la nivel individual și consolidat, cu implicarea corespunzătoare a organului de conducere;
- d. cultura privind riscurile prin intermediul politicilor și punerea în aplicare a acestora, inclusiv comunicarea și formarea, sunt adecvate;
- e. a fost pus în aplicare un proces de selecție și de evaluare a adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie;
- f. se adoptă un cadru adecvat și eficace de administrare a activității și control intern cu funcții independente de administrare a riscurilor, de conformitate și de audit intern care să dețină suficientă autoritate, statut și resurse pentru a-și îndeplini funcțiile;
- g. au fost puse în aplicare o politică de remunerare și practici de remunerare care sunt în conformitate cu principiile prevăzute la articolele 92-95 din Directiva 2013/36/UE și în Ghidul ABE privind politicile solide de remunerare;
- h. au fost luate măsuri care vizează asigurarea integrității sistemelor de contabilitate și raportare financiară, inclusiv a mecanismelor de control financiar și operațional, precum și a conformității cu legea și standardele relevante;
- i. au fost puse în aplicare o politică și o strategie de externalizare care iau în considerare impactul externalizării asupra activității instituției și riscurile cu care se confruntă aceasta;
- j. cadrul de administrare a activității este stabilit, monitorizat și evaluat periodic de organul de conducere și
- k. cadrul de administrare a activității este transparent pentru părțile interesate, inclusiv pentru acționari.

5.3 Organizarea și funcționarea organului de conducere

103. În conformitate cu articolele 74 și 91 din Directiva 2013/36/UE, cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității și cu Ghidul comun al ESMA și ABE privind evaluarea adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă:
- a. s-au luat și aplicat efectiv măsuri care vizează asigurarea adecvării individuale și colective a organului de conducere și a adecvării individuale a persoanelor care dețin funcții cheie, la numire, în caz de modificări semnificative (de exemplu, cele care au impact asupra condițiilor evaluate în contextul determinării competenței inițiale și al evaluării corespunzătoare) și în mod permanent, inclusiv notificarea autorităților competente relevante;
 - b. componenta și planificarea succedării membrilor organului de conducere sunt adecvate;

- c. organul de conducere dispune de o politică de promovare a diversității în cadrul organului de conducere, fără a aduce atingere normelor de combatere a discriminării, și dacă o astfel de politică de diversitate se reflectă în politica de recrutare pentru organul de conducere, asigurând o rezervă de candidați suficient de diversă; și, în ceea ce privește instituțiile semnificative, dacă au stabilit un obiectiv cantitativ pentru reprezentarea genului subreprezentat;
- d. există o interacțiune eficientă în cadrul organului de conducere între funcțiile sale de conducere și de supraveghere;
- e. organul de conducere în funcția sa de conducere administrează afacerea în mod corespunzător și organul de conducere în funcția sa de supraveghere supraveghează și monitorizează procesul decizional și acțiunile de administrare;
- f. toți membrii organului de conducere acționează în mod independent;
- g. membrii organului de conducere alocă suficient timp pentru îndeplinirea funcțiilor lor;
- h. este respectată limita numărului de mandate pentru instituțiile semnificative, astfel cum este stabilită la articolul 91 alineatul (3) din Directiva 2013/36/UE;
- i. s-au instituit practici și proceduri adecvate privind cadrul de administrare a activității pentru organul de conducere și comitetele acestuia, dacă au fost înființate; și
- j. organul de conducere, în funcția sa de conducere și în funcția sa de supraveghere, și comitetul de risc, dacă a fost înființat, au acces corespunzător la informațiile despre situația de risc a instituției.

5.4 Valorile corporative și cultura privind riscurile

104. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are o structură corporativă corespunzătoare și transparentă care este adecvată și solidă, valori corporative consecvente și o cultură privind riscurile care este cuprinzătoare și pe măsura naturii, amplitudinii și complexității riscurilor inerente modelului de afaceri și activităților instituției și consecvente cu apetitul la risc al instituției.
105. În concordanță cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă:
- a. organul de conducere cunoaște și înțelege pe deplin structura juridică, organizatorică și operațională a instituției (pe baza principiului „cunoaște-ți structura”) și se asigură că este în concordanță cu strategia de afaceri și de risc aprobată, precum și cu apetitul la risc;
 - b. instituțiile nu au stabilit structuri opace sau inutile de complexe care nu au o justificare economică sau un scop juridic clar sau astfel de structuri ridice semne de întrebare cu privire la faptul că ar putea fi utilizate pentru un scop legat de infracțiunile financiare.

Atunci când înființează structuri complexe, organul de conducere înțelege aceste structuri, precum și scopul acestora și riscurile specifice asociate, și se asigură că funcțiile de control intern sunt implicate în mod corespunzător;

- c. instituțiile au dezvoltat și integrat o cultură privind riscurile la nivel de instituție, întemeiată pe o deplină înțelegere și o perspectivă holistică asupra riscurilor cu care se confruntă acestea și a modului de gestionare a acestora, în funcție de apetitul la risc al instituției;
- d. cultura etică la nivelul instituției și cultura privind riscurile promovează un mediu de dezbateră constructivă în care procesele decizionale încurajează o gamă largă de opinii;
- e. instituțiile au pus în aplicare proceduri și procese interne independente de denunțare a neregulilor care permit transmiterea informațiilor într-un mod anonim organului de conducere și altor funcții responsabile;
- f. instituțiile gestionează în mod corespunzător conflictele de interese la nivelul instituției și au stabilit o politică privind conflictele de interese pentru personal pentru a administra conflictele dintre interesele private ale personalului și interesele instituției;
- g. instituțiile identifică, documentează și gestionează în mod corespunzător potențialele conflicte de interese care rezultă din împrumuturi sau din alte tranzacții cu membrii organului de conducere și cu părțile afiliate acestora;
- h. instituțiile se asigură că nu există niciun fel de discriminare a personalului și că există șanse egale pentru toate genurile;
- i. există o comunicare clară, fermă și eficientă a strategiilor, a valorilor corporative, a codului de conduită și/sau a altor instrumente similare, a politicilor de risc și a celorlalte politici către întregul personal relevant, și cultura privind riscurile se aplică la toate nivelurile instituției și
- j. ca parte a codului de conduită, instituțiile stabilesc principii și oferă exemple de comportamente acceptabile și inacceptabile corelate, în special, cu raportarea financiară eronată și conduita neadecvată, cu infracțiunile economice și financiare, inclusiv, dar fără a se limita la fraudă, spălarea de bani și finanțarea terorismului (ML/FT), practicile antitrust, sancțiunile financiare, darea sau luarea de mită și corupția, manipularea pieței, vânzarea inadecvată și alte încălcări ale legislației în materie de protecție a consumatorului, infracțiunile fiscale, indiferent dacă sunt comise direct sau indirect, inclusiv prin sisteme de arbitraj al dividendelor ilicite sau interzise.

5.5 Politicile și practicile de remunerare

106. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are o politică și practici de remunerare, astfel cum este prevăzut la articolele 92-95 din Directiva 2013/36/UE,

pentru personalul ale cărui activități profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al instituției, precum și politici de remunerare adecvate pentru întreg personalul, care sunt neutre din punctul de vedere al genului. În concordanță cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității și Ghidul ABE privind politicile solide de remunerare, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă:

- a. politica de remunerare este aliniată la strategiile de afaceri și de risc ale instituției, la cultura și valorile instituției, interesele pe termen lung ale instituției și măsurile luate pentru a evita conflictele de interese, nu încurajează asumarea unor riscuri excesive și este menținută, aprobată și supravegheată de către organul de conducere;
- b. politica de remunerare este neutră din punctul de vedere al genului, iar instituțiile au luat măsuri adecvate pentru a monitoriza evoluția diferenței de remunerare între femei și bărbați de-a lungul timpului;
- c. personalul ale cărui activități profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al instituției (personal identificat) este identificat în mod corespunzător, iar criteriile prevăzute la articolul 92 alineatul (3) din Directiva 2013/36/UE și în Regulamentul delegat (UE) 2021/923 al Comisiei sunt aplicate în mod corect, în special în ceea ce privește:
 - i. aplicarea de criterii calitative și cantitative pentru identificarea personalului identificat și
 - ii. dispozițiile privind excluderea membrilor personalului identificat care sunt identificați numai după criteriile cantitative menționate la articolul 6 din Regulamentul delegat (UE) 2021/923 al Comisiei;
- d. instituțiile au efectuat o alocare corespunzătoare între elementele fixe și variabile ale remunerației, acordând o atenție deosebită tratamentului indemnizațiilor sau plăților pe roluri, al remunerației variabile garantate, al plăților compensatorii etc.;
- e. combinația remunerației variabile și fixe este adecvată și se respectă dispozițiile privind limitarea componentei de remunerare variabilă la 100 % din componenta de remunerare fixă (200 % cu aprobarea acționarilor), iar remunerația variabilă nu se plătește prin vehicule sau metode care facilitează eludarea îndeplinirii cerințelor prevăzute în Directiva 2013/36/UE sau Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
- f. remunerația variabilă pentru personalul identificat este bazată pe performanță, cerințele privind amânarea, retenția, plata în instrumente și aplicarea principiilor „malus” și „clawback” sunt respectate, iar instituția nu folosește vehicule sau practici de sustragere de la cerințele privind remunerația;
- g. instituțiile aplică în mod corespunzător cerințele privind remunerația pe bază consolidată sau subconsolidată, în conformitate cu articolul 109 din Directiva 2013/36/UE, și

- h. instituțiile acordă atenția cuvenită restricțiilor privind remunerația variabilă ca urmare a primirii ajutorului de stat sau ca urmare a recomandărilor sau deciziilor autorităților competente.

5.6 Cadrul de control intern

107. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru de control intern adecvat. Această evaluare trebuie să aibă în vedere cel puțin dacă:
- a. instituția are politici scrise de control intern, adecvate, și a instituit un cadru de control intern la nivelul unităților operaționale, al altor unități relevante și la nivelul funcțiilor independente de control intern;
 - b. există un proces decizional clar, transparent și documentat, cu o alocare clară a responsabilităților pentru punerea în aplicare a cadrului de control intern și a componentelor acestuia;
 - c. există o separare adecvată a sarcinilor și bariere informaționale, dacă este necesar;
 - d. toate funcțiile independente de control intern sunt eficiente și dispun de resursele, autoritatea și statutul adecvate și suficiente pentru a-și îndeplini misiunea, și dacă este necesar, de acces direct la organul de conducere în funcția sa de supraveghere;
 - e. cadrul de control intern acoperă toate domeniile de activitate ale instituției, cu o alocare clară a unităților operaționale și de suport care au responsabilitatea principală de a institui și a menține proceduri adecvate de control intern și de gestionare a riscurilor;
 - f. există un schimb de informații necesare, inclusiv politici, mecanisme și proceduri și actualizările acestora, în timp util, astfel încât să asigure posibilitatea fiecărei structuri de conducere, fiecărei linii de activitate și fiecărei unități interne, inclusiv a fiecărei funcții independente de control intern, de a-și îndeplini sarcinile;
 - g. instituția are o politică și un proces de aprobare a produselor noi, inclusiv un proces pentru schimbări substanțiale sau tranzacții excepționale, cu un rol specificat clar pentru funcțiile independente de administrare a riscurilor și de conformitate, aprobate de către organul de conducere;
 - h. instituția are capacitatea de a elabora rapoarte scrise cu privire la riscuri, le utilizează în scopuri administrative și aceste rapoarte de riscuri sunt:
 - i. prompte, precise, concise, cuprinzătoare, clare și utile și
 - ii. elaborate și comunicate părților relevante cu frecvența corespunzătoare; și

- i. recomandările în urma auditului intern fac obiectul unei proceduri oficiale de monitorizare de către nivelurile corespunzătoare de conducere, în scopul asigurării și raportării soluționării eficiente și prompte a acestora.

Funcția de administrare a riscurilor

108. În conformitate cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a instituit o funcție independentă de administrare a riscurilor și, cel puțin, dacă o astfel de funcție:
 - a. este o caracteristică organizațională centrală care acoperă întreaga instituție și este structurată astfel încât aceasta să poată pune în aplicare politici de risc și să poată controla cadrul de gestionare a riscurilor și să fie implicată activ în toate deciziile semnificative de gestionare a riscurilor;
 - b. se asigură că toate riscurile la nivel de grup sunt identificate, măsurate, evaluate, monitorizate și raportate în mod corespunzător de către liniile de activitate sau unitățile interne relevante și că strategia de risc este respectată;
 - c. evaluează în mod independent încălcările apetitului la risc sau ale limitelor de risc și informează unitățile operaționale și organul de conducere, recomandând posibile soluții.
109. Ținând seama de Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă coordonatorul funcției de administrare a riscurilor are suficientă expertiză, autoritate, statut și independență.

Funcția de conformitate

110. În conformitate cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a instituit o funcție permanentă, independentă și eficientă de conformitate și, cel puțin, dacă o astfel de funcție:
 - a. face obiectul unei politici de conformitate bine documentate, care este comunicată întregului personal și supravegheată de organul de conducere;
 - b. se asigură că monitorizarea conformității este desfășurată prin intermediul unui program de monitorizare a conformității structurat și bine definit și că politica de conformitate este respectată.
111. Ținând seama de Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituțiile au desemnat o persoană responsabilă cu funcția de conformitate în cadrul instituției. În cazul în care o astfel de persoană este în același timp coordonatorul funcției de administrare a riscurilor sau îndeplinește alt rol de conducere, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă ar putea exista vreun conflict de interese.

Funcția de audit intern

112. În concordanță cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a stabilit o funcție de audit intern, independentă și eficace care:
- a. aderă la standardele profesionale naționale și internaționale;
 - b. are scopul, autoritatea și responsabilitatea definite într-un mandat care recunoaște standardele profesionale și care este aprobat de către organul de conducere;
 - c. are protejate independența organizațională și obiectivitatea ca auditor intern, inclusiv printr-o separare corespunzătoare a responsabilităților și a liniilor de raportare directe la organul de conducere;
 - d. evaluează cât de adecvat este cadrul de administrare a activității al instituției, inclusiv dacă politicile și procedurile existente rămân adecvate și se conformează cerințelor legale și de reglementare, deciziilor organului de conducere, apetitului la risc și strategiei instituției;
 - e. evaluează dacă procedurile sunt aplicate corect și eficient (de exemplu, dacă tranzacțiile se conformează cerințelor de conduită, dacă nivelul de risc efectiv întâmpinat se conformează cu apetitul la risc și limitele etc.);
 - f. evaluează caracterul adecvat, calitatea și eficacitatea măsurilor de control aplicate și a raportării efectuate de către unitățile operaționale și funcțiile de administrare a riscurilor și de conformitate;
 - g. acoperă în mod adecvat toate aspectele într-un plan de audit în funcție de risc, inclusiv ICAAP, ILAAP și NPAP; și
 - h. determină dacă instituția aderă la politicile interne și la legislația UE și națională relevantă și abordează abaterile de la oricare dintre acestea.

5.7 Cadrul de gestionare a riscurilor

113. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a instituit un cadru adecvat de gestionare a riscurilor și procese de gestionare a riscurilor. Autoritățile competente trebuie să analizeze cel puțin:
- a. dacă strategia de risc, apetitul la risc și cadrul de gestionare a riscurilor sunt adecvate și aplicate la nivel individual și consolidat;
 - b. cadrele ICAAP și ILAAP;
 - c. capacitățile de simulare de criză și rezultatele;

- d. dacă instituția a stabilit o funcție independentă de administrare a riscurilor pentru întreaga instituție, care este implicată activ în elaborarea strategiei de risc a instituției și în toate deciziile importante de gestionare a riscurilor, și care oferă organului de conducere și unităților operaționale toate informațiile relevante privitoare la riscuri;
- e. dacă instituția are un coordonator al funcției de administrare a riscurilor cu suficientă expertiză, independență și vechime și, dacă este cazul, cu acces direct la organul de conducere în funcția sa de supraveghere;
- f. dacă funcția independentă de administrare a riscului asigură faptul că procesele de măsurare, evaluare și monitorizare a riscurilor la nivel de instituție sunt adecvate;
- g. dacă instituția a pus în aplicare politici și proceduri pentru identificarea, măsurarea, monitorizarea, atenuarea și raportarea riscurilor și concentrării riscurilor asociate și dacă acestea sunt în concordanță cu limitele de risc și cu apetitul la risc ale instituției sau dacă sunt aprobate de organul de conducere și
- h. dacă instituția a instituit procese consolidate pentru aprobarea deciziilor cu privire la care coordonatorul funcției de administrare a riscurilor sau coordonatorul funcției de conformitate a exprimat o opinie negativă.

5.7.1 Cadrul și strategia privind apetitul la risc

- 114. La evaluarea cadrului de gestionare a riscurilor, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere măsura în care acesta este integrat și modul în care influențează strategia generală a instituției. Autoritățile competente trebuie să evalueze în mod specific dacă există legături adecvate și consecvente între strategia de afaceri, strategia de risc, apetitul la risc și cadrul de gestionare a riscurilor, și cadrele de administrare a capitalului și lichidității.
- 115. La evaluarea strategiei de risc, apetitului la risc și cadrului de gestionare a riscurilor unei instituții, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă:
 - a. responsabilitatea organului de conducere privind strategia de risc, apetitul la risc și cadrul de gestionare a riscurilor este exercitată în practică prin îndrumare și supraveghere adecvată;
 - b. strategia de risc și apetitul la risc iau în considerare toate riscurile semnificative la care este expusă instituția și cuprinde limite de risc, toleranțe și praguri;
 - c. strategia de risc și apetitul la risc sunt coerente și implementate;
 - d. cadrul privind apetitul la risc este anticipativ și conform cu orizontul de planificare strategică stabilit în strategia de afaceri și este revizuit periodic;

- e. strategia de risc și apetitul la risc iau în considerare în mod corespunzător toleranța la risc și resursele financiare ale instituției (mai exact, apetitul la risc trebuie să fie conform cu cerințele de supraveghere privind fondurile proprii și lichiditatea, precum și cu alte măsuri și cerințe de supraveghere); și
- f. declarația privind strategia de risc și apetitul la risc sunt documentate în scris și există elemente de probă privind comunicarea acestora angajaților instituției.

5.7.2 Cadrele ICAAP și ILAAP

116. Autoritățile competente trebuie să analizeze periodic procesele ICAAP și ILAAP ale instituțiilor pe baza informațiilor obținute de la instituții în conformitate cu Ghidul ABE privind informațiile ICAAP și ILAAP colectate în scopul evaluării SREP²⁰ și să stabilească soliditatea, eficacitatea și caracterul cuprinzător al acestora conform criteriilor prevăzute în această secțiune. Autoritățile competente trebuie să evalueze și modul în care procesele ICAAP și ILAAP sunt integrate în practicile generale de gestionare a riscurilor și de gestiune strategică, inclusiv în planificarea capitalului și a lichidității.
117. Aceste evaluări trebuie să contribuie la calcularea cerințelor privind fondurile proprii suplimentare și la evaluarea adecvării capitalului, astfel cum sunt prezentate la titlul 7, precum și la evaluarea adecvării lichidității, astfel cum este prezentată la titlul 9.

Soliditatea proceselor ICAAP și ILAAP

118. Pentru a evalua soliditatea proceselor ICAAP și ILAAP, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă politicile, procesele, datele și modelele care reprezintă ICAAP și ILAAP sunt proporționale cu natura, amploarea și complexitatea activităților instituției. În acest sens, autoritățile competente trebuie să evalueze caracterul adecvat al proceselor ICAAP și ILAAP pentru evaluarea și menținerea unui nivel adecvat de capital și lichiditate interne pentru a acoperi riscurile la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă instituția și pentru a lua decizii de afaceri (de exemplu, pentru alocarea de capital în planul de afaceri), inclusiv în condiții de criză conform Ghidului ABE privind simulările de criză ale instituțiilor.
119. În cadrul evaluării solidității proceselor ICAAP și ILAAP, autoritățile competente trebuie să analizeze, după caz:
- a. dacă metodologiile și ipotezele aplicate de instituții sunt adecvate și coerente în privința riscurilor, dacă se întemeiază pe date empirice solide, dacă utilizează parametri ferm calibrați și dacă se aplică în egală măsură pentru cuantificarea riscurilor și administrarea capitalului și a lichidității;

²⁰ Ghidul ABE privind informațiile ICAAP și ILAAP colectate în scopul evaluării SREP ([EBA/GL/2016/10](#))

- b. dacă nivelul de încredere este conform cu apetitul la risc și dacă ipotezele de diversificare internă reflectă modelul de afaceri și strategiile de risc;
- c. dacă definiția și componența resurselor interne disponibile de capital sau lichiditate luate în considerare de către instituție pentru ICAAP și ILAAP sunt conforme cu riscurile măsurate de către instituție și dacă acestea sunt eligibile pentru calculul rezervelor de fonduri proprii și de lichidități; și
- d. dacă distribuirea/alocarea resurselor interne disponibile de capital și lichiditate pe linii de activitate sau între entități juridice reflectă în mod corect riscul la care fiecare dintre acestea este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă și dacă aceasta ia în considerare în mod corect constrângerile legale sau operaționale cu privire la transferabilitatea acestor resurse.

Eficacitatea proceselor ICAAP și ILAAP

120. Când se evaluează eficacitatea ICAAP și ILAAP, autoritățile competente trebuie să examineze utilizarea acestora în procesul decizional și administrativ la toate nivelurile instituției (de exemplu, stabilirea limitelor, măsurarea performanței etc.). Autoritățile competente trebuie să evalueze modul în care instituția utilizează ICAAP și ILAAP în cadrul administrării de către aceasta a riscurilor, a capitalului și a lichidității (testul de utilizare). Evaluarea trebuie să ia în considerare interconexiunile și funcționarea ICAAP și ILAAP prin intercalare cu cadrul privind apetitul la risc, administrarea riscurilor, administrarea lichidității și a capitalului, inclusiv strategiile anticipative de finanțare, precum și dacă acest lucru este adecvat pentru modelul de afaceri și complexitatea instituției.
121. În acest sens, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are politici, proceduri și instrumente pentru a facilita:
- a. identificarea clară a funcțiilor și/sau a comitetelor relevante responsabile pentru diferitele elemente ale ICAAP și ILAAP (de exemplu, modelarea și cuantificarea, auditul și validarea la nivel intern, monitorizarea și raportarea, comunicarea problemelor etc.);
 - b. planificarea capitalului și a lichidității: calcularea anticipativă a resurselor de capital și lichiditate (inclusiv în ipoteze de scenarii de criză) în legătură cu strategia generală sau tranzacții semnificative;
 - c. alocarea și monitorizarea resurselor de capital și lichiditate pe linii de activitate și tipuri de risc (de exemplu, limitele de risc definite pentru linii de activitate, entități sau riscuri individuale sunt conforme cu obiectivul de asigurare a adecvării generale a resurselor interne de capital și lichiditate ale instituției);
 - d. raportarea regulată și promptă a adecvării capitalului și lichidității către conducerea superioară și organul de conducere (în special, frecvența raportării trebuie să fie corespunzătoare dezvoltării riscurilor și volumului de activitate, rezervelor interne

existente și procesului decizional intern, pentru a permite conducerii instituției să instituie măsuri de remediere înainte să fie pusă în pericol adecvarea capitalului și a lichidității); și

- e. nivelul de cunoaștere și luarea de măsuri din partea conducerii superioare sau a organului de conducere atunci când este posibil ca strategia de afaceri și/sau tranzacțiile individuale semnificative să nu fie conforme cu ICAAP și capitalul intern disponibil (de exemplu, aprobarea de către conducerea superioară a unei tranzacții considerabile în cazul în care tranzacția poate produce un impact semnificativ asupra capitalului intern disponibil) sau cu ILAAP și resursele interne de lichiditate disponibile.

122. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă organul de conducere demonstrează un nivel corespunzător de angajament și cunoaștere a proceselor ICAAP și ILAAP și a rezultatelor acestora. În mod specific, acestea trebuie să evalueze dacă organul de conducere aprobă cadrele și rezultatele ICAAP și ILAAP și, după caz, rezultatele validării interne a ICAAP și ILAAP.

123. Autoritățile competente trebuie să evalueze în ce măsură ICAAP și ILAAP sunt anticipative. În acest sens, autoritățile competente trebuie să evalueze coerența ICAAP și ILAAP cu planurile de capital și lichiditate și planurile strategice.

Caracterul cuprinzător al proceselor ICAAP și ILAAP

124. Autoritățile competente trebuie să evalueze măsura în care procesele ICAAP și ILAAP acoperă liniile de activitate, entitățile juridice și riscurile la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă instituția, precum și conformitatea ICAAP și ILAAP cu cerințele legale. În mod specific, acestea trebuie să evalueze:

- a. dacă procesele ICAAP și ILAAP sunt aplicate în mod omogen și proporțional pentru toate liniile de activitate și entitățile juridice relevante ale instituției sub aspectul identificării și evaluării riscurilor;
- b. dacă procesele ICAAP și ILAAP acoperă toate riscurile semnificative, indiferent dacă riscurile sunt asociate entităților care nu sunt supuse consolidării [vehicul investițional special (SPV), entități cu scop special (SPE)]; și
- c. cazurile în care o entitate are mecanisme sau procese de guvernare internă diferite de cele ale altor entități din cadrul grupului, dacă aceste devieri sunt justificate (de exemplu, adoptarea de modele avansate numai de către o parte din grup se poate justifica prin lipsa unor date suficiente pentru estimarea parametrilor în cazul unor linii de activitate sau entități juridice, cu condiția ca aceste linii de activitate sau entități juridice să nu reprezinte o sursă de concentrare a riscurilor pentru restul portofoliului).

5.7.3 Evaluarea simulărilor de criză ale instituțiilor

125. Autoritățile competente trebuie să analizeze și să evalueze programele de simulare de criză ale instituțiilor și respectarea, de către acestea, a Ghidului ABE privind simulările de criză ale instituțiilor, ținând cont de dimensiunea și organizarea internă a instituțiilor, precum și de natura, amploarea și complexitatea activităților acestora, în special în raport cu mecanismele de guvernare, infrastructura datelor, utilizarea simulărilor de criză în cadrul ICAAP și ILAAP și acțiunile administrative la care se face referire în titlul 4 din prezentul ghid.
126. Autoritățile competente trebuie să evalueze din punct de vedere calitativ programele de simulare de criză și din punct de vedere cantitativ rezultatele simulărilor de criză. Autoritățile competente trebuie să analizeze rezultatele evaluărilor calitative și cantitative împreună cu rezultatele simulărilor de criză de supraveghere (vezi titlul 12) în scopul evaluării adecvării capitalului și lichidității instituției și al stabilirii răspunsului de supraveghere corect pentru deficiențele identificate.
127. Mai mult, evaluările de supraveghere ale programelor de simulare de criză ale instituțiilor, precum și rezultatele diferitelor simulări de criză efectuate de o instituție în cadrul programului său de simulare de criză pot influența evaluarea diferitelor elemente SREP, în special:
- a. Identificarea eventualelor vulnerabilități sau deficiențe în procedurile de gestionare și control al riscurilor în zone individuale de risc. Acestea trebuie folosite ca sursă suplimentară de informații care trebuie avută în vedere de autoritățile competente la evaluarea riscurilor individuale pentru capital, astfel cum sunt menționate la titlul 6 din ghid, sau la evaluarea riscurilor pentru lichiditate și finanțare, astfel cum sunt menționate la titlul 8 din ghid. Analizele de scenarii și de sensibilitate efectuate de o instituție pot fi utilizate pentru a analiza expunerea la riscuri individuale și sensibilitățile aferente factorilor de risc subiacenți.
 - b. Identificarea eventualelor deficiențe în mecanismele generale de guvernare sau de control la nivelul instituției. Acestea trebuie considerate de autoritățile competente o sursă suplimentară de informații în scopul evaluării SREP a cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control la nivelul instituției. În plus, rezultatele simulărilor de criză ale unei instituții pot fi folosite în evaluarea planificării de capital a instituției și în special dimensiunea temporală a acesteia.
 - c. Cuantificarea cerințelor de lichiditate cantitative specifice în contextul evaluării adecvării de lichiditate, în special în situațiile în care o autoritate competentă nu a elaborat sisteme de referință de lichiditate specifice de supraveghere sau în care aceasta nu aplică simulările de criză de lichiditate de supraveghere.

Evaluarea calitativă a programelor de simulare de criză ale instituțiilor

128. Atunci când evaluează programele de simulări de criză ale instituțiilor, autoritățile competente trebuie să analizeze toate sursele relevante de informații privind programele și metodologiile de simulare a crizelor, inclusiv evaluările interne ale instituțiilor și validarea sau analizele asumate de funcțiile de control intern independente, precum și informațiile și estimările furnizate de terți, dacă este cazul.
129. Autoritățile competente trebuie să evalueze modul în care instituțiile concep, gestionează și supraveghează programele lor de simulări de criză și trebuie să evalueze caracterul adecvat al acestor programe, ținând seama în special de:
- a. capacitatea instituției și infrastructura disponibilă, inclusiv în ceea ce privește disponibilitatea datelor și agregarea datelor, de a implementa programul de simulare de criză pe linii de activitate și entități individuale și la nivelul grupului, după caz;
 - b. caracterul adecvat al unor posibile interconexiuni între simulările de criză pentru solvabilitate și cele pentru lichiditate;
 - c. caracterul adecvat al evaluării de către instituții a programelor de simulare de criză pentru a stabili eficacitatea și robustețea acestora și
 - d. caracterul adecvat al frecvenței simulărilor de criză, având în vedere domeniul de aplicare și tipul simulării de criză, natura, amploarea, dimensiunea și complexitatea activităților instituțiilor, caracteristicile portofoliului și mediul macroeconomic.
130. De asemenea, autoritățile competente trebuie să evalueze utilizarea rezultatelor simulărilor de criză în gestionarea strategică și a riscurilor instituțiilor, în special:
- a. măsura în care simulările de criză sunt integrate în cadrul de gestionare a riscurilor al unei instituții și în procesul de stabilire a apetitului la risc și a limitelor de risc;
 - b. implicarea conducerii superioare și a organului de conducere în programul de simulare de criză și în raportarea internă aferentă a instituției;
 - c. integrarea simulărilor de criză și a rezultatelor acestora în procesul decizional din cadrul instituției.
131. La evaluarea programelor de simulare de criză, a rezultatelor simulărilor de criză și a măsurilor de gestionare propuse, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere atât o perspectivă idiosincronică, cât și una la nivel de sistem. În mod specific, măsurile de gestionare trebuie evaluate în primul rând dintr-o perspectivă internă cu privire la plauzibilitatea acestora, având în vedere elementele specifice unei instituții individuale. Autoritățile competente trebuie să analizeze măsurile de gestionare și dintr-o perspectivă la nivel de sistem, fiind posibil ca alte instituții să aibă în vedere acțiuni similare, ceea ce ar putea fi neplauzibil într-un context care include întregul sistem.

132. La evaluarea măsurilor de gestionare care au efect asupra capitalului sau poziției financiare generale a unei instituții, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere fezabilitatea acestora în situații de criză și termenele de punere în aplicare a măsurii. Îndeosebi, măsurile de gestionare trebuie finalizate și aplicate în orizontul de timp al simulării de criză. Autoritățile competente pot avea în vedere, dacă este cazul, și măsurile de gestionare care vor fi finalizate mai târziu decât orizontul de timp al simulării de criză.
133. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere eficiența programelor de simulare de criză ale instituțiilor la identificarea vulnerabilităților operaționale relevante și să țină cont de aceasta la evaluarea viabilității modelului de afaceri al instituțiilor și a sustenabilității strategiilor lor (consultați titlul 4).
134. La evaluarea programelor de simulare de criză și a rezultatelor acestora în cazul grupurilor transfrontaliere, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere transferabilitatea capitalului și a lichidității între entitățile legale sau unitățile operaționale în condiții de criză, prezum și funcționarea mecanismelor de suport financiar stabilite în cadrul grupului, ținând cont de dificultățile de finanțare care sunt de așteptat în condiții de criză.

Evaluarea cantitativă a simulărilor de criză efectuate de instituții

135. Autoritățile competente, pe lângă efectuarea evaluării calitative menționate mai sus, trebuie să evalueze și să combată alegerea și utilizarea scenariilor, ipotezelor și metodologiilor și trebuie să evalueze în special:
- a. severitatea scenariilor, ținând cont și de scenariile prezentate în simulările de criză în sens invers, de probabilitatea apariției acestora și de relevanța lor pentru modelul de afaceri al instituției;
 - b. dacă scenariile sunt severe, dar plauzibile, consecvente pe plan intern și orientate spre viitor;
 - c. dacă scenariile abordează toate vulnerabilitățile majore specifice instituției și includ toate produsele și liniile de activitate semnificative;
 - d. impactul ipotezelor asupra rezultatelor simulărilor de criză.
136. În combaterea scenariilor, ipotezelor și rezultatelor simulărilor de criză, autoritățile competente trebuie să utilizeze, după caz, rezultatele, scenariile și ipotezele din simulările de criză de supraveghere, inclusiv simulările de criză relevante efectuate la nivel regional de diverse autorități cum ar fi ABE, FMI și SEBC/CERS, precum și evaluarea calitativă menționată mai sus, pentru a determina măsura în care sunt fiabile programul de simulare de criză al instituției și rezultatele acestuia.

137. Dacă identifică deficiențe în proiectul de scenarii sau ipoteze folosit de instituții, autoritățile competente le pot cere instituțiilor să refacă simulările de criză sau anumite părți din programul de simulare de criză, folosind ipoteze modificate furnizate de autoritățile competente, sau scenarii specifice recomandate (de exemplu, scenariile de ancorare definite în Ghidul ABE privind simulările de criză ale instituțiilor).
138. Autoritățile competente trebuie să evalueze rezultatele simulărilor de criză, în special în ceea ce privește simulările de criză efectuate în contextul gestionării riscului de capital și de lichiditate, inclusiv cele efectuate în cadrul proceselor ICAAP și ILAAP (vezi și secțiunea 5.7.2) și trebuie să se asigure că, într-un scenariu de criză utilizat în scopul evaluării adecvării capitalului, rata de acoperire a capitalului este afectată negativ, de exemplu ca urmare a migrărilor ratingului de credit, reducerii marjelor dobânzii nete sau pierderilor tranzacționale.
139. La evaluarea simulărilor de criză efectuate în contextul gestionării riscului de capital și de lichiditate, inclusiv în cadrul proceselor ICAAP și ILAAP, autoritățile competente trebuie să efectueze o evaluare combinată a impactului rezultatelor simulărilor de criză asupra necesităților de capital și lichiditate, precum și asupra altor cerințe de reglementare relevante. În acest sens, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția poate menține în permanență rata cerinței totale de capital SREP (TSCR) într-un scenariu advers și dacă a identificat o serie de măsuri de administrare pentru a aborda eventualele încălcări ale TSCR.
140. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere și impactul simulărilor de criză asupra indicatorului efectului de levier al unei instituții, precum și pasivele eligibile ale acesteia deținute conform cerinței minime de pasive eligibile (MREL), așa cum sunt menționate în Directiva 2014/59/UE.
141. La evaluarea rezultatelor simulărilor de criză, autoritățile competente trebuie să aibă, de asemenea, în vedere toate schimbările normative viitoare cunoscute care afectează instituțiile în sfera de aplicare și orizontul de timp al simulării de criză. De asemenea, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere toate schimbările cunoscute în viitoarele cerințe de capital (de exemplu, evaluările complet încărcate) la evaluarea rezultatelor simulărilor de criză și a viabilității modelului de afaceri.

5.7.4 Produse noi și modificări semnificative

142. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de o politică bine documentată de aprobare a produselor noi (NPAP), aprobată de organul de conducere, care să vizeze dezvoltarea de piețe, produse și servicii noi, inclusiv procesele și sistemele subiacente ale acestora și modificări semnificative ale celor existente, precum și desfășurarea de tranzacții excepționale.
143. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă funcția de administrare a riscurilor și funcția de conformitate sunt implicate corespunzător în aprobarea noilor

produse sau modificările semnificative ale produselor, proceselor și sistemelor existente și dacă aprobarea produselor noi este legată de caracterul adecvat al controalelor respective.

5.8 Tehnologiile informației și comunicațiilor și gestionarea continuității activității

144. În concordanță cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității și Ghidul ABE privind administrarea riscurilor TIC și de securitate²¹, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă tehnologiile informației și comunicațiilor ale instituției sunt eficace și fiabile și dacă aceste sisteme sunt perfect compatibile cu capacitățile de agregare a datelor referitoare la riscuri în perioade normale și în perioade de criză. În special, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are cel puțin capacitatea de:

- a. a genera date agregate precise, coerente, complete și credibile referitoare la riscuri pentru unitățile operaționale și pentru întreaga instituție;
- b. a include și agrega toate datele referitoare la riscuri semnificative din cadrul instituției;
- c. a genera cu promptitudine și cu o frecvență suficientă date agregate și actualizate privind riscurile și rapoarte privind riscurile și
- d. a genera date agregate adaptabile referitoare la riscuri și rapoarte privind riscurile pentru a satisface o mare diversitate de cereri specifice din partea organului de conducere sau a autorităților competente, inclusiv cereri ad-hoc ca urmare a evoluției nevoilor interne sau externe.

145. Autoritățile competente trebuie să evalueze totodată dacă instituția a stabilit un proces eficace de gestionare a continuității activității cu planuri verificate pentru situații neprevăzute și continuitatea activității, precum și cu planuri de redresare pentru toate funcțiile critice, inclusiv funcțiile și resursele critice externalizate, și dacă aceste planuri pot recupera toate acestea în mod credibil.

5.9 Riscuri legate de spălarea banilor și finanțarea terorismului și preocupări prudențiale

146. Atunci când analizează cadrul de administrare a activității și controalele la nivelul întregii instituții, autoritățile competente trebuie să ia în considerare și evaluările primite de la autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și să evalueze dacă acestea generează preocupări prudențiale. Acest lucru ar putea fi valabil în special în cazul în care constatările indică deficiențe semnificative ale sistemelor și controalelor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului ale unei instituții. În schimb, în cazul în care evaluarea autorității competente arată că

²¹ Ghidul ABE privind administrarea riscurilor TIC și de securitate (EBA/GL/2019/04).

deficiențele în ceea ce privește cadrul de administrare a activității și controalele interne ale unei instituții, precum și controalele la nivelul întregii instituții, generează preocupări prudențiale legate de riscul de spălare de bani sau de finanțare a terorismului, autoritățile competente trebuie să comunice rezultatul evaluării respective autorităților de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului²².

147. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă cadrul general de administrare a activității al instituției include și administrarea riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

148. În concordanță cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității²³ și cu Ghidul comun al ESMA și ABE privind evaluarea adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie²⁴ autoritățile competente trebuie să evalueze, dintr-o perspectivă prudențială, dacă sunt respectate responsabilitățile organului de conducere în ceea ce privește riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare informațiile suplimentare primite de la autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în urma evaluării lor în conformitate cu Ghidul ABE privind politicile și procedurile în ceea ce privește gestionarea conformității și rolul și responsabilitățile responsabilului cu conformitatea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului²⁵.

5.10 Planificarea pentru redresare

149. Pentru a evalua cadrul de administrare a activității și procedurile de control la nivelul instituției, autoritățile competente trebuie să țină cont de constatările și deficiențele identificate în evaluarea planurilor de redresare și a măsurilor de planificare pentru redresare aplicate conform articolelor 6 și 8 din Directiva 2014/59/UE.

150. În mod similar, constatările în urma evaluării elementelor SREP, inclusiv evaluarea cadrului de administrare a activității și a mecanismelor de control la nivelul instituției, trebuie să constituie o sursă informativă pentru planurile de redresare.

²² În conformitate cu Ghidul ABE privind cooperarea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului (EBA/GL/2021/15)

²³ Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității în temeiul Directivei 2013/36/UE (EBA/GL/2021/05).

²⁴ Ghidul comun al ESMA și ABE privind evaluarea adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie în temeiul Directivei 2013/36/UE și al Directivei 2014/65/UE. (EBA/GL/2021/06).

²⁵ Ghidul ABE privind politicile și procedurile în ceea ce privește gestionarea conformității și rolul și responsabilitățile responsabilului cu conformitatea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în temeiul articolului 8 și capitolului VI din Directiva (UE) 2015/849 (EBA/GL/2022/05).

5.11 Aplicarea la nivel consolidat și implicațiile pentru entitățile din cadrul grupului

151. La nivel consolidat, în plus față de elementele cuprinse în secțiunile de mai sus, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă:

- a. organul de conducere al instituției consolidate înțelege atât organizarea grupului, cât și rolurile diferitelor sale entități, precum și legăturile și relațiile dintre acestea;
- b. structura organizatorică și juridică a grupului – după caz – este clară și transparentă și adecvată pentru dimensiunea și complexitatea activității și operațiunilor;
- c. instituția a stabilit un sistem de administrare a informației și de raportare eficace la nivelul grupului, care este aplicabil pentru toate unitățile operaționale și entitățile juridice, și aceste informații sunt puse la dispoziție cu promptitudine organului de conducere al întreprinderii-mamă a instituției;
- d. organul de conducere al instituției consolidate a stabilit strategii coerente la nivelul grupului, inclusiv o strategie de risc și un cadru privind apetitul la risc la nivelul grupului;
- e. administrarea riscurilor la nivelul grupului acoperă toate riscurile semnificative, indiferent dacă riscul este asociat entităților care nu sunt supuse consolidării [inclusiv vehicule investiționale speciale (SPV), entități cu scop special (SPE), firme imobiliare, construcții juridice, entități administrate în numele clienților în calitate de mandatar sau persoană desemnată] și formează o imagine cuprinzătoare care include toate riscurile;
- f. instituția desfășoară simulări de criză periodice care acoperă toate riscurile semnificative și entitățile conform Ghidului ABE privind simulările de criză ale instituțiilor; și
- g. funcția de audit intern la nivelul grupului este independentă, are un plan de audit bazat pe riscuri la nivelul grupului, dispune de personal și resurse suficiente, are un status adecvat și o linie de raportare directă către organul de conducere al instituției consolidate.

152. Când se efectuează evaluarea cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control ale instituției la nivelul filialei, pe lângă elementele menționate la acest titlu, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă politicile și procedurile specifice grupului sunt aplicate consecvent la nivelul filialei și dacă entitățile din cadrul grupului au luat măsuri pentru a se asigura că activitățile lor se conformează legilor și reglementărilor aplicabile.

5.12 Sinteza constatărilor și atribuirea scorului

153. În urma evaluărilor de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la caracterul adecvat al cadrului de administrare a activității și a mecanismelor de control la nivelul instituției. Această opinie trebuie să se reflecte într-o

sinteză a constatărilor, însoțită de un scor pentru viabilitate bazat pe considerațiile menționate în tabelul 3.

Tabelul 3. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru cadrul de administrare a activității și procedurile de control la nivelul instituției

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
1	Deficiențele identificate în cadrul de administrare a activității și mecanismele de control la nivelul instituției prezintă un nivel redus de risc pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Instituția are o structură organizatorică solidă și transparentă, cu responsabilități clare și separarea asumării riscurilor de funcțiile de administrare a riscurilor și de cele de control. • Există o cultură corporativă solidă, precum și procese de administrare a conflictelor de interese și de denunțare a neregulilor. • Componenta și funcționarea organului de conducere sunt adecvate. • Alocarea timpului de către membrii organului de conducere este adecvată și este respectată limita numărului de mandate. • Instituția a adoptat o politică de diversitate care încurajează diversitatea în componența consiliului și respectă obiectivele stabilite. • Politica de remunerare este aliniată la strategia de risc și interesele pe termen lung. • Cadrul și procesele de gestionare a riscurilor, inclusiv ICAAP, ILAAP, politica de aprobare a produselor noi, cadrul pentru simulări de criză, planificarea capitalului și a lichidității, sunt adecvate. • Cadrul de control intern și mecanismele de control intern sunt adecvate. • Funcțiile de administrare a riscurilor, de conformitate și de audit intern sunt independente și dispun de resurse suficiente, iar funcția de audit intern funcționează eficient conform standardelor și cerințelor internaționale instituite. • Tehnologiile informației și comunicațiilor și mecanismele de continuitate a activității sunt adecvate.

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
		<ul style="list-style-type: none"> Planul de redresare este credibil, iar mecanismele de planificare pentru redresare sunt adecvate.
2	Deficiențele identificate în cadrul de administrare a activității și mecanismele de control existente la nivelul instituției prezintă un risc mic spre mediu pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> Instituția are o structură organizatorică predominant solidă și transparentă, cu responsabilități clare și separarea asumării riscurilor de funcțiile de administrare a riscurilor și de cele de control. Există o cultură corporativă predominant solidă, precum și procese de administrare a conflictelor de interese și de denunțare a neregulilor. Componența și funcționarea organului de conducere sunt predominant adecvate. Alocarea timpului de către membrii organului de conducere este predominant adecvată și, dacă este cazul, este respectată limita numărului de mandate. Instituția a adoptat o politică de diversitate care încurajează diversitatea în componența consiliului și care în general respectă obiectivele stabilite sau a instituit măsuri adecvate pentru a atinge obiectivele stabilite în politică. Politică de remunerare este în mare parte aliniată la strategia de risc și la interesele pe termen lung ale instituției. Cadrul și procesele de gestionare a riscurilor, inclusiv ICAAP, ILAAP, politica de aprobare a produselor noi, cadrul pentru simulări de criză, planificarea capitalului și a lichidității, sunt într-o mare măsură adecvate. Cadrul și procesele de gestionare a riscurilor sunt într-o mare măsură adecvate. Funcțiile de administrare a riscurilor, de conformitate și de audit intern sunt independente și operațiunile acestora sunt într-o mare măsură eficiente. Tehnologiile informației și comunicațiilor și mecanismele de continuitate a activității sunt într-o mare măsură adecvate.

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
		<ul style="list-style-type: none"> Planul de redresare este în mare parte credibil. Mecanismele de planificare pentru redresare sunt într-o mare măsură adecvate.
3	<p>Deficiențele identificate în cadrul de administrare a activității și mecanismele de control existente la nivelul instituției prezintă un risc mediu spre mare pentru viabilitatea instituției.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Structura organizatorică și responsabilitățile instituției nu sunt complet transparente, iar asumarea riscurilor nu este complet separată de funcțiile de administrare a riscurilor și de cele de control. Există îndoieli referitoare la adecvarea culturii la nivelul instituției, a proceselor de administrare a conflictelor de interese și/sau de denunțare a neregulilor. Există îndoieli referitoare la adecvarea componentei și funcționării organului de conducere. Există îndoieli referitoare la alocarea adecvată a timpului de către membrii organului de conducere și, acolo unde este cazul, aceștia nu respectă limita numărului de mandate. Instituția nu a adoptat o politică de diversitate sau nu a instituit măsuri pentru a atinge un nivel de diversitate adecvat. Există motive de îngrijorare conform cărora este posibil ca politica de remunerare să fie în conflict cu strategia de risc și interesele pe termen lung ale instituției. Există îndoieli referitoare la adecvarea proceselor și cadrului de gestionare a riscurilor, inclusiv ICAAP, ILAAP, politica de aprobare a produselor noi, cadrul pentru simulări de criză, planificarea capitalului și/sau a lichidității. Există îndoieli referitoare la adecvarea mecanismelor și cadrului de control intern. Există îndoieli referitoare la independența și eficiența funcțiilor de administrare a riscurilor, de conformitate și de audit intern. Există îndoieli referitoare la adecvarea tehnologiilor informației și

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
		<p>comunicațiilor și a mecanismelor de continuitate a activității.</p> <ul style="list-style-type: none"> Planul de redresare a fost evaluat ca putând prezenta deficiențe substanțiale și/sau impedimente substanțiale de punere în aplicare, iar preocupările supraveghetorilor nu au fost remediate în întregime. Există îndoieli referitoare la adecvarea mecanismelor de planificare pentru redresare.
4	Deficiențele identificate în cadrul de administrare a activității și mecanismele de control la nivelul instituției prezintă un risc mare pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> Structura organizatorică și responsabilitățile instituției nu sunt transparente, iar asumarea riscurilor nu este separată de funcțiile de administrare a riscurilor și de cele de control. Cultura la nivelul instituției, procesele de administrare a conflictelor de interese și/sau de denunțare a neregulilor nu sunt adecvate. Componenta și funcționarea organului de conducere nu sunt adecvate. Alocarea timpului de către membrii organului de conducere este insuficientă și, acolo unde este cazul, aceștia nu respectă limita numărului de mandate. Instituția nu a adoptat o politică de diversitate, organul de conducere nu este divers, iar instituția nu a instituit măsuri care să vizeze un nivel de diversitate adecvat. Politica de remunerare este în conflict cu strategia de risc și interesele pe termen lung ale instituției. Cadrul și procesele de gestionare a riscurilor, inclusiv ICAAP, ILAAP, politica de aprobare a produselor noi, cadrul pentru simulări de criză, planificarea capitalului și a lichidității, nu sunt adecvate. Funcțiile de administrare a riscurilor, de conformitate și de audit intern nu sunt independente și/sau funcția de audit intern nu funcționează conform standardelor și cerințelor internaționale instituite; operațiunile nu sunt eficiente.

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
		<ul style="list-style-type: none">• Cadrul de control intern și mecanismele de control intern nu sunt adecvate.• Sistemele informaționale și mecanismele de continuitate a activității nu sunt adecvate.• Planul de redresare a fost evaluat ca prezentând deficiențe substanțiale și/sau impedimente substanțiale de punere în aplicare, iar preocupările supraveghetorilor nu au fost remediate în întregime. Mecanismele de planificare pentru redresare nu sunt adecvate.

Titlul 6. Evaluarea riscurilor pentru capital

6.1 Considerații generale

154. Autoritățile competente trebuie să evalueze și să atribuie un scor pentru riscurile pentru capital identificate ca fiind semnificative pentru instituție.
155. Scopul prezentului titlu este de a asigura metodologii comune care să fie luate în considerare în vederea evaluării riscurilor individuale și a procedurilor de gestionare și control al riscurilor. Acesta nu este prevăzut a fi exhaustiv și lasă o marjă de manevră autorităților competente pentru a ține cont și de alte criterii suplimentare care pot fi considerate relevante pe baza experienței acestora și a caracteristicilor instituției.
156. Prezentul titlu oferă autorităților competente orientări pentru evaluarea și atribuirea unui scor pentru următoarele riscuri pentru capital:
- a. riscul de credit și riscul de credit al contrapărții;
 - b. riscul de piață;
 - c. riscul operațional;
 - d. riscul de rată a dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare (IRRBB).
157. Titlul identifică și un set de subcategorii în cadrul fiecărei categorii de risc, care trebuie să fie luată în considerare atunci când se evaluează riscurile pentru capital. În funcție de importanța oricăreia dintre aceste subcategorii pentru o anumită instituție, acestea pot fi evaluate și prevăzute cu un scor individual.
158. Decizia privind importanța depinde de raționamentul de supraveghere. Cu toate acestea, în cazul riscurilor generate de acordarea de împrumuturi în valută, în contextul Recomandării CERS privind acordarea de împrumuturi în monedă străină²⁶, importanța trebuie stabilită ținându-se cont de următorul prag:

Împrumuturile denominate în valută acordate împrumutaților neacoperiți la riscuri constituie cel puțin 10 % din portofoliul total de credite al unei instituții (credite totale acordate corporațiilor nefinanciare și gospodăriilor), atunci când portofoliul total de credite constituie cel puțin 25 % din activele totale ale instituției.

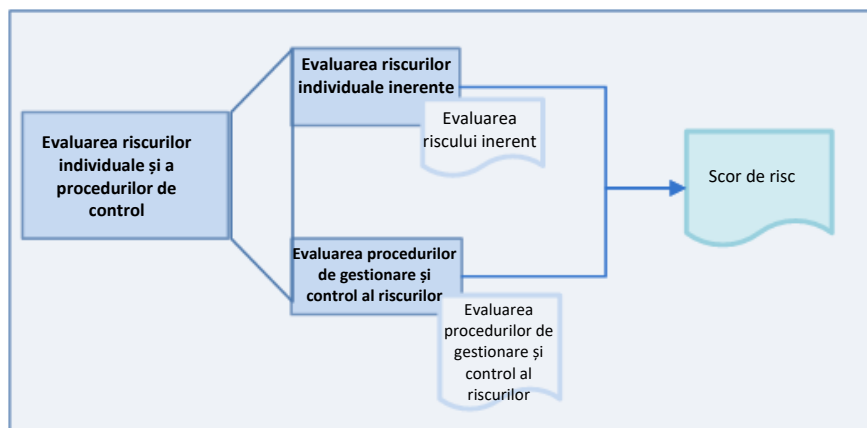
²⁶ Recomandarea CERS privind acordarea de împrumuturi în monedă străină ([CERS/2011/1](#)), JO C 342, 22.11.2011, p. 1.

159. Autoritățile competente trebuie să evalueze și alte riscuri care sunt identificate ca fiind semnificative pentru o anumită instituție, însă care nu sunt menționate mai sus (de exemplu, riscul de pensie, riscul reputațional, riscul strategic și comercial, riscul aferent intervenției, concentrarea intra-risc și inter-riscuri). Următoarele elemente pot fi de folos în procesul de identificare:
- a. factori TREA;
 - b. riscuri identificate în cadrul procesului ICAAP al instituției;
 - c. riscuri care apar în legătură cu modelul de afaceri al instituției (inclusiv cele identificate de alte instituții care utilizează un model de afaceri similar);
 - d. informații provenite în urma monitorizării indicatorilor-cheie;
 - e. constatări și observații din rapoarte de audit interne și externe; și
 - f. recomandări și ghiduri publicate de ABE, precum și avertismente și recomandări emise de autorități macroprudențiale sau CERS.
160. Elementele de mai sus trebuie să fie luate în calcul de către autoritățile competente și atunci când acestea planifică intensitatea activității lor de supraveghere în legătură cu evaluarea unui risc specific.
161. În cazul riscului de credit, al riscului de piață și al riscului operațional, autoritățile competente trebuie să verifice conformitatea instituției cu cerințele minime prevăzute în legislația relevantă de punere în aplicare la nivelul UE și la nivel național. Cu toate acestea, prezentul ghid extinde sfera de aplicare a evaluării dincolo de aceste cerințe minime, permițând autorităților competente să își formeze o opinie cuprinzătoare despre riscurile pentru capital.
162. La evaluarea riscurilor pentru capital, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere și impactul potențial al riscului de costuri de finanțare cu respectarea metodologiilor cuprinse la titlul 8 și pot decide cu privire la necesitatea măsurilor de diminuare a acestui risc.
163. Cu ocazia aplicării metodologiilor menționate în prezentul titlu, autoritățile competente trebuie să identifice indicatorii cantitativi relevanți și alte sisteme metrice care se pot utiliza de asemenea pentru a monitoriza indicatorii-cheie, astfel cum este menționat la titlul 3.
164. În cazul fiecărui risc semnificativ, autoritățile competente trebuie să evalueze și să reflecte în scorul de risc următoarele:
- a. riscul inerent (expuneri la risc); și

- b. calitatea și eficacitatea procedurilor de gestionare și control al riscurilor.

165. Acest circuit de evaluare este reprezentat în figura 4 de mai jos.

Figura 1. Circuitul de evaluare a riscurilor pentru capital

166. Când își efectuează evaluările, autoritățile competente trebuie să utilizeze toate sursele informaționale disponibile, inclusiv raportări conform reglementărilor, rapoarte ad-hoc convenite cu instituția, sisteme metrice și rapoarte interne ale instituției (de exemplu, raportul de audit intern, rapoarte de gestionare a riscurilor, informații din cadrul ICAAP), rapoarte de inspecție la fața locului și rapoarte externe (de exemplu, comunicările instituției cu investitorii, agenții de rating). Când evaluarea este prevăzută a fi specifică instituției, trebuie să se aibă în vedere raportarea la entitățile comparabile pentru a identifica o eventuală expunere la riscuri pentru capital. În acest sens, trebuie să se identifice entități comparabile pentru fiecare risc, acestea putând fi diferite de cele identificate pentru AMA sau alte analize.

167. La evaluarea riscurilor pentru capital, autoritățile competente trebuie să evalueze de asemenea precizia și prudența calculării cerințelor minime de fonduri proprii pentru a identifica situațiile în care calculele fondurilor proprii minime pot subestima nivelul de risc existent. Această evaluare ar constitui o sursă informativă pentru stabilirea cerințelor suplimentare de fonduri proprii, conform celor prevăzute la secțiunea 7.2.3.

168. Rezultatul evaluării fiecărui risc semnificativ trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor care să ofere o explicație a principalilor factori determinanți de risc și un scor pentru risc, după cum este indicat în secțiunile următoare.

6.2 Evaluarea riscului de credit și a riscului de credit al contrapărții

6.2.1 Considerații generale

169. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de credit asociat tuturor expunerilor din afara portofoliului de tranzacționare (inclusiv elementelor extrabilanțiere). Acestea trebuie să evalueze de asemenea riscul de credit al contrapărții și riscul de decontare asociate atât expunerilor din afara portofoliului de tranzacționare, cât și din portofoliul de tranzacționare.

170. La evaluarea riscului de credit, autoritățile competente trebuie să țină cont de toate componentele care stabilesc posibile pierderi de credit, și anume: probabilitatea unui eveniment de credit (mai exact, nerambursare) sau evenimente de credit corelate, care vizează în principal împrumutații și capacitatea lor de a rambursa obligațiile relevante; dimensiunea expunerilor supuse riscului de credit; și rata de recuperare a expunerilor din credite în caz de nerambursare din partea împrumutaților. Pentru toate aceste componente, autoritățile competente trebuie să țină cont de posibilitatea ca aceste componente să se deterioreze în timp și să devină mai precare în raport cu rezultatele așteptate.

171. În plus, autoritățile competente trebuie să analizeze, de asemenea, dacă riscurile de spălare de bani sau de finanțare a terorismului sunt luate în considerare în contextul procesului de acordare a creditelor, inclusiv dacă instituția dispune de sisteme și controale pentru a se asigura că fondurile utilizate pentru rambursarea creditelor provin din surse legitime, în conformitate cu Ghidul ABE privind inițierea și monitorizarea creditelor.²⁷

6.2.2 Evaluarea riscului de credit inerent

172. Prin evaluarea riscului de credit inerent, autoritățile competente trebuie să stabilească principalii factori determinanți de expunere a instituției la riscul de credit și să evalueze caracterul semnificativ al impactului prudencial al acestui risc asupra instituției. Evaluarea riscului de credit inerent trebuie să fie așadar structurată în jurul următoarelor etape principale:

- a. evaluarea preliminară;
- b. evaluarea naturii și a componenței portofoliului de credite;
- c. evaluarea calității creditelor din portofoliu;
- d. evaluarea nivelului și a calității măsurilor de reducere a riscului de credit și

²⁷ Ghidul ABE privind inițierea și monitorizarea creditelor (EBA/GL/2020/06)

- e. evaluarea nivelului de provizioane și a riscului aferent ajustării evaluării creditului (CVA).
173. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de credit pentru prezent și în perspectivă. Autoritățile competente trebuie să combine analiza riscului de credit al portofoliului existent cu evaluarea strategiei de risc de credit a instituției, a apetitului la riscul de credit și a limitelor riscului de credit (posibil în cadrul evaluării mai ample a strategiei desfășurate în cadrul AMA). De asemenea, autoritățile competente trebuie să țină cont de modul în care evoluțiile macroeconomice preconizate și cele din situații de criză pot afecta elementele respective și, în final, câștigurile și fondurile proprii ale instituției.
174. Autoritățile competente trebuie să desfășoare în principal evaluarea atât la nivelul portofoliului, cât și la nivelul claselor de active. Dacă este cazul, autoritățile competente trebuie să întreprindă de asemenea o evaluare mai detaliată, posibil la nivelul împrumuturilor sau tranzacțiilor unice. Autoritățile competente pot de asemenea să utilizeze tehnici de eșantionare atunci când evaluează riscul de portofoliu.
175. Autoritățile competente pot efectua evaluarea pe verticală (mai exact, ținându-se cont de toate dimensiunile pentru sub-portofoliile relevante) sau pe orizontală (mai exact, ținându-se cont de o singură dimensiune, de exemplu, calitatea creditului, pentru portofoliul general).

Evaluarea preliminară

176. Pentru a stabili sfera de aplicare a evaluării riscului de credit, autoritățile competente trebuie să identifice mai întâi sursele riscului de credit la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă instituția. În acest sens, autoritățile competente trebuie să aplice cunoștințele dobândite în urma evaluării altor elemente SREP, a comparației poziției instituției cu cea a entităților comparabile și în urma oricăror activități de supraveghere.
177. Autoritățile competente trebuie să țină cont cel puțin de următoarele:
- a. strategia privind riscul de credit și apetitul la acest risc, precum și limitele relevante;
 - b. cerința de fonduri proprii pentru riscul de credit față de cerința de fonduri proprii totale și, după caz, capitalul intern alocat pentru riscul de credit față de capitalul intern total, inclusiv modificările istorice ale acestei valori și previziuni, dacă există;
 - c. natura, dimensiunea, componența și calitatea elementelor de credit bilanțiere și extrabilanțiere;
 - d. nivelul și modificarea în timp a deprecierilor și a anulărilor de datorii, precum și a ratelor de nerambursare, din portofoliul de credite; și
 - e. performanța adaptată la risc a portofoliului de credite.

178. Autoritățile competente trebuie să efectueze o analiză preliminară, ținându-se cont de modificările elementelor de mai sus în timp, pentru a-și forma o opinie informată asupra factorilor determinanți principali de risc de credit al instituției.
179. Autoritățile competente trebuie să își concentreze evaluările asupra factorilor determinanți și a portofoliilor considerate ca fiind cele mai semnificative.

Natura și componența portofoliului de credite

180. Autoritățile competente trebuie să evalueze natura expunerilor din credite (mai exact, tipurile de împrumutați și expuneri) pentru a identifica factorii de risc de la baza acestora și trebuie să analizeze componența portofoliului de credite al instituției. Autoritățile competente trebuie să efectueze această analiză atât pentru prezent, cât și în perspectivă, având în vedere situația macroeconomică generală.
181. Când efectuează această evaluare, autoritățile competente trebuie să țină cont și de modul în care natura expunerii la riscul de credit poate afecta dimensiunea expunerii (de exemplu, linii de credit/angajamente neutilizate încasate de împrumutați, exprimarea în monedă străină etc.), ținându-se cont de capacitatea legală a instituției de a anula unilateral sumele neutilizate din facilitățile de credit angajate.
182. Pentru a evalua natura riscului de credit, autoritățile competente trebuie să ia în considerare cel puțin următoarele subcategorii de riscuri de credit prin efectuarea unei evaluări mai detaliate a acelor subcategorii care sunt considerate cele mai relevante pentru instituție:
- a. riscul de concentrare a creditului;
 - b. riscul de credit al contrapărții și riscul de decontare;
 - c. riscul de țară;
 - d. riscul de credit din securitizări;
 - e. riscul de împrumut în valută;
 - f. finanțări specializate;
 - g. riscul privind capitalurile proprii din afara portofoliului de tranzacționare;
 - h. riscul imobiliar și
 - i. riscul de model pentru modele reglementate aprobate.

Riscul de concentrare a creditelor

183. Autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie asupra gradului de risc de concentrare a creditelor, astfel cum se prevede la articolul 81 din Directiva 2013/36/UE, la care este expusă instituția. În mod specific, autoritățile competente trebuie să evalueze riscul instituției de a suporta pierderi de credit semnificative din cauza unei concentrări a expunerilor față de un grup redus de împrumutați, față de un grup de împrumutați cu un comportament de nerambursare similar sau față de active financiare corelate la un nivel ridicat.
184. Autoritățile competente trebuie să efectueze această evaluare prin luarea în calcul a diferitelor categorii de riscuri de concentrare a creditelor, inclusiv:
- a. concentrări uninominale (care includ un client sau un grup de clienți conectați, astfel cum este definit în cazul expunerilor mari);
 - b. concentrări sectoriale;
 - c. concentrări geografice;
 - d. concentrarea de produse; și
 - e. concentrarea garanțiilor reale și a garanțiilor.
185. Pentru a identifica concentrările de credit, autoritățile competente trebuie să țină cont de factorii determinanți frecvenței de risc de credit în rândul expunerilor și trebuie să vizeze expunerile care tind să afișeze un comportament similar (mai exact, o corelare mare).
186. Autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită surselor ascunse de risc de concentrare a creditelor, care se pot manifesta în condiții de criză, atunci când nivelul de corelare credit-risc poate crește față de condițiile normale și când pot apărea expuneri de credit suplimentare din elementele extrabilanțiere.
187. În cazul grupurilor, autoritățile competente trebuie să țină cont de riscul de concentrare a creditelor în urma consolidării, care este posibil să nu fie evident la nivel individual.
188. Când se evaluează concentrările de credit, autoritățile competente trebuie să țină cont de posibilitatea de suprapunere (de exemplu, o concentrare mare pe un anumit guvern va conduce probabil la o concentrare de țară și la o concentrare uninominală) și, prin urmare, trebuie să evite aplicarea unei simple agregări de diferite tipuri de concentrări de credite și să țină cont în schimb de factorii determinanți ai acestora.
189. Pentru a evalua nivelul de concentrare, autoritățile competente pot utiliza diferite măsuri și indicatori, cel mai cunoscut fiind indicele Herfindahl-Hirschman (HHI) și

coeficienții Gini, care pot fi apoi incluși în metodologii mai mult sau mai puțin complexe pentru a estima impactul riscului de credit suplimentar.

Riscul de credit al contrapărții și riscul de decontare

190. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de credit al contrapărții care este asociat expunerilor față de instrumente financiare derivate și tranzacții de finanțare cu valori mobiliare și riscul de decontare cu care se confruntă instituțiile.
191. Pentru această evaluare, trebuie să se țină cont de următoarele aspecte, după caz:
- a. calitatea contrapărților și a riscului aferent ajustării evaluării creditului (CVA), vezi și secțiunea 6.3;
 - b. complexitatea tranzacțiilor;
 - c. riscul de corelare defavorabilă (Wrong-Way Risk) asociat expunerii față de o contraparte este corelată în mod negativ cu calitatea creditului contrapărții respective;
 - d. expunerea la riscul de credit al contrapărții și la riscul de decontare sub aspectul valorilor actuale de pe piață și al valorii nominale, comparativ cu expunerea de credit generală și cea de fonduri proprii;
 - e. rata tranzacțiilor procesate prin infrastructuri de piețe financiare (IPF) care asigură decontarea cu plata la livrare;
 - f. rata tranzacțiilor pentru contrapărți centrale (CPC) și eficacitatea mecanismelor de protecție împotriva pierderilor pentru acestea, rata tranzacțiilor pentru CPC-uri stabilite în țări terțe, eficacitatea mecanismelor de protecție împotriva pierderilor pentru acestea și modul în care se reduce orice expunere excesivă față de CPC-uri din afara UE, în special în contextul Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1308 a Comisiei din 21 septembrie 2020²⁸ pentru a acorda timp participanților la piețele financiare până la 30 iunie 2022 pentru de a-și reduce expunerea față de CPC-uri din Regatul Unit;
 - g. rata tranzacțiilor extrabursiere care nu sunt compensate la nivel central și eficacitatea mecanismelor de protecție împotriva pierderilor pentru acestea și
 - h. existența, importanța, eficacitatea și caracterul executoriu al acordurilor de compensare.

²⁸ [Decizia de punere în aplicare \(UE\) 2020/1308 a Comisiei](#) de stabilire, pentru o perioadă limitată, a echivalenței cadrului de reglementare aplicabil contrapărților centrale din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului.

Riscul de țară

192. Autoritățile competente trebuie să evalueze:
- a. gradul de concentrare în cadrul tuturor tipurilor de expuneri la riscul de țară, inclusiv expuneri suverane, raportat la întregul portofoliu de credite al instituției (pe debitor și valoare);
 - b. puterea economică și stabilitatea țării împrumutatului, precum și evidența plăților punctuale și apariția evenimentelor grave de nerambursare;
 - c. riscul altor forme de intervenție suverană care pot afecta semnificativ bonitatea împrumutaților (de exemplu, înghețări de depozite, exproprierea sau impunerea de impozite covârșitoare);
 - d. riscul asociat eventualității producerii unui eveniment (de exemplu, un eveniment natural sau social/politic) care afectează întreaga țară, ducând la neplata de către un grup mare de debitori (riscul de debitor colectiv), și
 - e. riscul de transfer asociat împrumutului transfrontalier în monedă străină pentru identificarea împrumutului transfrontalier semnificativ și a expunerilor în monedă străină.

Deși riscul de țară trebuie să se reflecte în cadrul riscului de credit, evaluarea sa poate să stea și la baza analizei altor tipuri de risc.

Riscul de credit din securitizare

193. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de credit asociat securitizărilor în cazul în care instituțiile acționează ca inițiatori, investitori, sponsori sau furnizori de îmbunătățire a calității creditului.
194. Pentru a aprecia natura expunerilor relevante și a eventualei evoluții a acestora, autoritățile competente trebuie:
- a. să înțeleagă strategia, apetitul la risc și motivațiile economice ale instituțiilor în ceea ce privește securitizările; și
 - b. să analizeze expunerile din securitizare ținând cont de rolul jucat și de rangul tranșelor deținute de instituții, precum și de tipul securitizării (de exemplu, cea tradițională față de cea sintetică, securitizare față de rescuritizare).
195. La evaluarea riscului de credit asociat expunerilor din securitizare, în cazul în care acestea sunt considerate semnificative, autoritățile competente trebuie să evalueze cel puțin:

- a. caracterul adecvat al alocării expunerilor din securitizare din afara portofoliului de tranzacționare și din portofoliul de tranzacționare și coerența cu strategia de securitizare a instituției;
- b. dacă se aplică reglementările corespunzătoare pentru securitizări;
- c. ratingul și performanța tranșelor de securitizare deținute de instituție, precum și natura, componența și calitatea activelor-suport;
- d. coerența recuperării capitalului cu transferul efectiv de risc pentru securitizări inițiate. Autoritățile competente trebuie să verifice totodată dacă instituția asigură o formă de sprijin implicit (necontractual) pentru tranzacții și un impact potențial asupra fondurilor proprii pentru riscul de credit;
- e. dacă există o distincție clară între sumele utilizate și cele neutilizate pentru facilități de lichiditate oferite pentru mecanismul securitizării; și
- f. existența unor planuri de urgență pentru vehicule investiționale pentru efectele de comerț garantate cu active, care sunt gestionate de către instituție în eventualitatea în care emiterea unui efect de comerț nu este posibilă datorită condițiilor de lichiditate, precum și impactul asupra expunerii totale a instituției la riscul de credit.

Riscul de împrumut în valută

196. Autoritățile competente trebuie să evalueze existența și importanța riscului de credit suplimentar asociat expunerilor din împrumuturi în valută față de împrumuturile acordate persoanelor fizice și IMM-urilor neacoperite față de riscuri. În mod specific, autoritățile competente trebuie să evalueze relațiile neliniare dintre riscurile de piață și riscurile de credit în cazul în care ratele de schimb (riscul de piață) pot avea un impact disproporționat asupra riscului de credit al unui portofoliu de împrumuturi în valută al unei instituții. După caz, autoritățile competente trebuie să extindă sfera de aplicare a acestei evaluări la alte tipuri de clienți care sunt neacoperiți față de riscuri. În mod specific, autoritățile competente trebuie să evalueze cel mai mare risc de credit asociat:
- a. unei creșteri semnificative a valorii curente a datoriei și fluxului de plăți pentru rambursarea datoriei respective; și
 - b. unei creșteri a valorii curente a datoriei față de valoarea activelor-garanție denuminate în moneda națională.
197. La evaluarea riscurilor de împrumut în valută, în cazul în care acestea sunt considerate semnificative, autoritățile competente trebuie să evalueze:
- a. tipul de regim de curs de schimb și modul în care acesta poate afecta modificările produse în cursul de schimb al unei valute între moneda națională și cea străină;

- b. gestionarea de către instituție a riscurilor de împrumut în valută, cadre de cuantificare și control, politici și proceduri, inclusiv măsura în care acestea acoperă relații neliniare dintre riscul de piață și riscul de credit. În mod specific, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă:
- i. instituția identifică în mod expres apetitul său la riscul de împrumut în valută și acționează cu încadrarea în pragurile prevăzute;
 - ii. riscul de împrumut în valută este luat în calcul atunci când se evaluează împrumuturile și se garantează împrumuturile în valută, având în vedere, de asemenea, orientările pentru evaluarea bonității debitorilor care solicită împrumuturi în valută, astfel cum se specifică în Ghidul ABE privind inițierea și monitorizarea creditelor²⁹;
 - iii. riscul de împrumut în valută, inclusiv concentrarea riscului într-una sau mai multe monede, este abordat corespunzător în cadrul ICAAP;
 - iv. instituția revizuieste periodic starea de acoperire față de riscuri a împrumuturilor;
 - v. impactul fluctuațiilor cursului de schimb este luat în considerare în cadrul probabilităților de nerambursare;
- c. impactul de sensibilitate a fluctuațiilor cursului de schimb asupra ratingurilor/scorurilor de credit ale împrumuturilor și a capacităților de rambursare a datoriiilor; și
- d. posibile concentrări ale activității de împrumut într-o monedă străină unică sau într-un număr limitat de monede străine corelate la nivel ridicat.

Finanțare specializată

198. Autoritățile competente trebuie să evalueze finanțările specializate separat de alte activități de împrumut deoarece riscul unor astfel de expuneri rezidă mai degrabă în profitabilitatea activului sau a proiectului finanțat (de exemplu, bunuri imobiliare comerciale, centrale energetice, transport, mărfuri etc.) decât să fie asociat împrumutatului (care este în general un vehicul investițional special).

199. În general, aceste expuneri tind să aibă o dimensiune semnificativă raportat la portofoliu și prin urmare reprezintă o sursă de concentrare a creditului, de maturitate lungă, ceea ce determină dificultatea de a face o previzionare fiabilă a profitabilității.

²⁹ Ghidul ABE privind inițierea și monitorizarea creditelor (EBA/GL/2020/06).

200. La evaluarea expunerilor provenind din finanțări specializate, în cazul în care acestea sunt considerate semnificative, autoritățile competente trebuie să țină cont de:
- a. profitabilitatea proiectelor și caracterul rezervat al ipotezelor care stau la baza planurilor de afaceri (inclusiv riscul de credit al clienților principali);
 - b. impactul modificărilor legislative, mai ales în sectoarele care fac obiectul unor subvenții, asupra fluxurilor de numerar viitoare;
 - c. impactul cererii fluctuante de pe piață, după caz, și existența unei piețe pentru vânzarea prospectivă a obiectului finanțat;
 - d. existența unui sindicat sau a altor împrumutători care partajează riscul de credit; și
 - e. orice formă de garanție depusă de sponsori.

Riscul privind capitalurile proprii din afara portofoliului de tranzacționare

201. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de scădere a valorii investițiilor în capitaluri proprii ale instituției și să se asigure că acest risc este reflectat în mod corespunzător de cadrul de risc al instituției. O astfel de evaluare trebuie să se concentreze în special, după caz, asupra riscului de participare la participațiile strategice (atât de asigurări, cât și din afara sectorului asigurărilor).

Riscul imobiliar

202. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de scădere a valorii investițiilor imobiliare ale instituției și să se asigure că acest risc este reflectat în mod corespunzător de cadrul de risc al instituției. De asemenea, o astfel de evaluare trebuie să se concentreze, după caz, asupra valorii instrumentelor financiare legate de activele imobiliare (de exemplu, trusturi de investiții imobiliare, REIT).

Riscul de model pentru modele aprobate de reglementare

203. În cazurile în care instituțiile utilizează modele interne de reglementare aprobate în scopul calculării cerințelor de fonduri proprii pentru riscul de credit, autoritățile competente trebuie să monitorizeze dacă instituția continuă să îndeplinească cerințele minime și să se asigure că cerințele de fonduri proprii aferente nu sunt subestimate. Evaluarea riscului de model se poate baza pe informațiile obținute în cadrul altor acțiuni de supraveghere, inclusiv al celor desfășurate în conformitate cu articolul 101 din Directiva 2013/36/UE.

Evaluarea calității creditelor din portofoliu

204. La evaluarea riscului de credit inerent, autoritățile competente trebuie să țină cont de calitatea portofoliului de credite, prin efectuarea unei analize pentru a face distincția

între categoriile de expunere performante, neperformante și cele restructurate în urma dificultăților financiare (forborne), ținând seama de cerințele din Ghidul ABE privind administrarea expunerilor neperformante și restructurate³⁰.

205. Autoritățile competente trebuie să evalueze calitatea generală a creditului la nivel de portofoliu și diferitele clase de calitate pentru fiecare dintre categoriile de mai sus pentru a stabili riscul de credit general al instituției. Ca parte a acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să analizeze riscul de nerambursare și de migrare pe clase de expuneri, ținând seama de tendințele în ceea ce privește calitatea creditului de-a lungul timpului, și trebuie să țină cont și de gradul de coerență a calității efective a creditului cu apetitul la risc afirmat și să justifice abaterile.
206. Când evaluează calitatea creditelor din portofoliu, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită adecvării clasificării expunerilor de credit și să evalueze impactul unei posibile clasificări greșite, cu întârzierea ulterioară a constituirii de provizioane și recunoașterea pierderilor de către instituție. Când efectuează această evaluare, autoritățile competente pot recurge la analiza entităților comparabile și la portofolii de referință, dacă există. De asemenea, autoritățile competente pot să recurgă la eșantionarea împrumuturilor atunci când evaluează calitatea creditelor din portofoliu.

Expuneri performante

207. La evaluarea calității creditelor cu expuneri performante, autoritățile competente trebuie să țină cont de schimbările produse în portofoliu sub aspectul componenței, al dimensiunii și al bonității, al profitabilității acestuia și al riscului de deteriorare viitoare prin analiza următoarelor elemente, dacă există:
- a. alocarea claselor de credit pentru împrumutați (de exemplu, prin ratinguri interne și/sau externe sau alte informații adecvate de măsurare a bonității, cum ar fi indicatorul efectului de levier, rata veniturilor dedicate plății ratelor etc.);
 - b. rate de creștere pe tipuri de împrumutați, sectoare și produse, precum și coerența cu strategiile pentru riscul de credit;
 - c. sensibilitatea claselor de credit pentru împrumutați sau, la nivel mai general, a capacităților de rambursare ale împrumutaților față de ciclul economic;
 - d. rate de migrație istorice pe clase de credit, întârzieri la plată și rate de nerambursare pe diferite orizonturi de timp; și
 - e. profitabilitatea (de exemplu, marja de credit față de pierderile de credit).

³⁰ EBA/GL/2018/06

208. La efectuarea acestor analize, autoritățile competente trebuie să țină cont atât de numărul debitorilor, cât și de sumele/volumele relevante, și să ia în considerare nivelul de concentrare a portofoliului.

Expuneri restructurate în urma dificultăților financiare (forborne)

209. Autoritățile competente trebuie să evalueze amploarea expunerilor restructurate în urma dificultăților financiare (forborne) și eventualele pierderi asociate acestora. Aceasta trebuie să se refere cel puțin la:
- a. ratele de restructurare pe portofolii și modificările în timp, de asemenea în raport cu entitățile comparabile;
 - b. ratele de restructurare pentru diferite tipuri de măsuri de restructurare datorate dificultăților financiare, inclusiv orizonturile de timp ale măsurilor;
 - c. nivelul și calitatea garantării reale a expunerilor restructurate în urma dificultăților financiare (forborne) și
 - d. ratele de migrație ale expunerilor restructurate în urma dificultăților financiare (forborne) la expuneri performante și neperformante, de asemenea în raport cu entitățile comparabile.

Expuneri neperformante

210. Autoritățile competente trebuie să evalueze importanța expunerilor neperformante, inclusiv pe portofolii, și eventualele pierderi asociate acestora. Aceasta trebuie să se refere cel puțin la:
- a. ratele neperformante și acoperirea pe portofolii, sectoare, locații geografice și modificări în timp, ținând seama și de modificările portofoliilor (de exemplu, portofoliile în creștere față de portofoliile care expiră) și de strategia în ceea ce privește expunerile neperformante (de exemplu, vânzările recente de expuneri neperformante);
 - b. repartizarea expunerilor pe clase de expuneri neperformante (mai exact, restante, incerte etc.);
 - c. tipurile și valorile garanțiilor reale, după caz;
 - d. ratele de migrație de la clase neperformante la expuneri performante, restructurate în urma dificultăților financiare (forborne), precum și între clasele neperformante;
 - e. active ipotecate executate și modificări în timp;

- f. rate de recuperare istorice pe portofolii, sectoare, locații geografice sau tipuri de garanții reale și durata procesului de redresare și
- g. momentul în care expunerile au fost clasificate drept neperformante, analizate pe tranșe de scadență [data emiterii („vintage”)].

211. La efectuarea analizei de mai sus, autoritățile competente trebuie să recurgă la analiza entităților comparabile și să utilizeze portofolii de referință (mai exact, portofolii ale împrumutaților specifici grupurilor de instituții) dacă este cazul și dacă este posibil.

Evaluarea nivelului și a calității măsurilor de diminuare a riscului de credit

212. Pentru a evalua eventualul impact al riscului de credit asupra instituției, autoritățile competente trebuie să ia în considerare și nivelul și calitatea garanțiilor (inclusiv instrumente derivate de credit), precum și garanțiile reale disponibile care ar atenua pierderile de credit în cazul în care apar evenimente de credit, inclusiv cele neacceptate ca fiind tehnici eligibile pentru reducerea riscului de credit pentru calcularea fondurilor proprii.

213. Mai exact, autoritățile competente trebuie să ia în considerare:

- a. acoperirea asigurată prin garanții reale și garanții pe portofolii, tipuri de împrumutați, ratinguri, sectoare și alte aspecte relevante;
- b. valorile garanțiilor reale, pentru expunerile performante și neperformante, inclusiv în ce măsură acestea îndeplinesc cerințele Ghidului ABE privind administrarea expunerilor neperformante și restructurate (pentru garanțiile reale utilizate pentru a garanta expunerile neperformante) și ale Ghidului ABE privind inițierea și monitorizarea creditelor (pentru toate garanțiile reale);
- c. rate de recuperare istorice pe tipuri și valori ale garanțiilor reale și a garanțiilor; și
- d. importanța riscului de diminuare a valorii creanței (vezi articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013) pentru creanțe achiziționate.

214. Autoritățile competente trebuie să evalueze totodată importanța riscului rezidual (vezi articolul 80 din Directiva 2013/36/UE) și în mod specific:

- a. adecvarea și caracterul executoriu al acordurilor de garanție reală și al garanțiilor;
- b. calendarul și capacitatea de executare a garanției reale și a garanțiilor cu respectarea cadrului legal național;
- c. lichiditatea și volatilitatea valorilor activelor pentru garanții reale;

- d. valoarea recuperabilă a garanției reale în cadrul oricăror acțiuni de executare a creditului (de exemplu, proceduri de executare silită); și
 - e. după caz, bonitatea garanțiilor în conformitate cu cerințele Ghidului ABE privind inițierea și monitorizarea creditelor.
215. Autoritățile competente trebuie să evalueze totodată concentrarea garanțiilor și a garanțiilor reale, precum și corelarea cu bonitatea împrumutaților (mai exact, riscul de corelare defavorabilă) și eventualul impact sub aspectul eficacității protecției.

Evaluarea nivelului de provizioane pentru pierderi din împrumuturi și de ajustare a evaluărilor creditelor

216. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă nivelul provizioanelor pentru pierderi din împrumuturi și ajustarea evaluărilor creditelor sunt corespunzătoare calității expunerilor și, după caz, nivelului de garanție reală. Autoritățile competente trebuie să evalueze:
- a. dacă nivelul provizioanelor pentru pierderi din împrumuturi este conform cu nivelul de risc din diferite portofolii în timp și în raport cu entitățile comparabile relevante ale instituției;
 - b. dacă ajustarea evaluărilor creditelor la valorile de piață ale instrumentelor derivate reflectă bonitatea contrapărților relevante;
 - c. dacă provizioanele din contabilitate pentru pierderi din împrumuturi sunt conforme cu principiile de contabilitate și sunt evaluate ca fiind suficiente pentru a acoperi pierderile previzionate;
 - d. dacă expunerile neperformante și restructurate și activele ipotecate executate au făcut obiectul unor provizioane suficiente pentru pierderi din împrumuturi, luând în considerare nivelul garanțiilor reale existente și data emiterii unor astfel de expuneri și cerințele legale aplicabile în ceea ce privește acoperirea minimă a pierderilor pentru expunerile neperformante și
 - e. dacă provizioanele pentru pierderi din împrumuturi sunt conforme cu pierderile istorice și evoluțiile macroeconomice relevante și dacă reflectă modificările legislative relevante (de exemplu, executarea, reintrarea în posesie, protecția creditorului etc.).
217. Dacă se consideră necesar, autoritățile competente trebuie să procedeze la inspecția la fața locului sau la alte acțiuni de supraveghere adecvate pentru a evalua dacă nivelul provizioanelor pentru pierderi din împrumuturi și de acoperire a riscului este suficient, de exemplu, prin evaluarea unui eșantion de împrumuturi.

218. Autoritățile competente trebuie să ia de asemenea în considerare orice constatări ale auditorilor interni și externi, dacă există.

Simularea de criză

219. La evaluarea riscului de credit inerent al unei instituții, autoritățile competente trebuie să țină cont de rezultatele simulărilor de criză efectuate de către instituție pentru a identifica orice surse de risc de credit neidentificate anterior, cum ar fi cele asociate variațiilor calității creditelor, concentrărilor de credite, valorii garanțiilor reale și expunerii din credite într-o perioadă de criză.

6.2.3 Evaluarea procedurilor de gestionare și control al riscurilor

220. Pentru a înțelege în mod cuprinzător profilul de risc de credit al instituției, autoritățile competente trebuie să analizeze de asemenea cadrul de administrare a activității și de gestionare a riscurilor care stă la baza activităților sale de creditare pe tot parcursul ciclului de viață al unui împrumut. În acest sens, autoritățile competente trebuie să evalueze următoarele elemente, ținând cont, de asemenea, de Ghidul ABE privind inițierea și monitorizarea creditelor și Ghidul ABE privind administrarea expunerilor neperformante și restructurate:

- a. strategia privind riscul de credit și apetitul la acest risc;
- b. cadrul organizațional;
- c. politicile și procedurile;
- d. identificarea, cuantificarea, gestionarea, monitorizarea și raportarea riscurilor; și
- e. cadrul de control intern.

221. Pentru instituțiile care fac obiectul aplicării strategiilor (de reducere) a expunerilor neperformante și a orientărilor operaționale și de guvernanță aferente, în conformitate cu Ghidul ABE privind administrarea expunerilor neperformante și restructurate, autoritățile competente trebuie să evalueze, de asemenea, dacă instituțiile îndeplinesc anumite cerințe prevăzute în ghidurile respective pentru astfel de strategii și pentru operaționalizarea lor, inclusiv în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor în materie de protecție a consumatorilor.

Strategia privind riscul de credit și apetitul la risc

222. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are limite și o strategie solidă privind apetitul la riscul de credit, care este formulată și documentată clar și care să fie aprobată de organul de conducere. În scopul acestei evaluări, printre alți factori, autoritățile competente trebuie să țină cont de următoarele:

- a. dacă organul de conducere exprimă în mod clar strategia privind riscul de credit și apetitul la acest risc, precum și procesul de revizuire a acestora;
- b. dacă conducerea superioară implementează și monitorizează în mod corect strategia privind riscul de credit aprobată de organul de conducere, asigurându-se că activitățile instituției sunt conforme cu strategia stabilită, că procedurile scrise sunt elaborate și implementate și că responsabilitățile sunt atribuite în mod clar și corespunzător;
- c. dacă strategia instituției privind riscul de credit și riscul de credit al contrapărții reflectă nivelurile de apetit al instituției la riscul de credit și dacă aceasta este în concordanță cu apetitul general la risc;
- d. dacă strategia instituției privind riscul de credit este adecvată pentru instituție dat fiind:
 - modelul de afaceri;
 - apetitul general la risc;
 - mediul pieței și rolul în sistemul financiar; și
 - starea financiară, capacitatea de finanțare și adecvarea fondurilor proprii;
- e. dacă strategia instituției privind riscul de credit acoperă activitățile de creditare ale acestuia și activitatea de administrare a garanțiilor reale și a expunerilor neperformante și dacă această strategie susține procesul decizional pe riscuri, reflectând aspecte care pot include, de exemplu, tipul expunerii (comercială, de consum, de bunuri imobiliare, suverană), sectorul economic, locația geografică, moneda și scadența, inclusiv limite de concentrare;
- f. dacă strategia instituției privind riscul de credit acoperă în general toate activitățile instituției în cazul în care riscul de credit poate fi semnificativ;
- g. dacă strategia instituției privind riscul de credit ține cont de aspectele ciclice ale economiei, inclusiv în condiții de criză, și de schimbările aferente din componența portofoliului de riscuri de credit și
- h. dacă instituția a instituit un cadru adecvat pentru a se asigura că strategia privind riscul de credit este comunicată eficient tuturor angajaților relevanți.

Cadrul organizațional

223. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru organizațional și mecanisme de guvernare adecvate pentru a permite asumarea, administrarea, cuantificarea și controlul eficace al riscului de credit, cu resurse umane și

tehnice (atât calitative, cât și cantitative) suficiente pentru a realiza sarcinile solicitate. Printre alți factori, acestea trebuie să ia în considerare dacă:

- a. există linii clare de responsabilitate pentru asumarea, cuantificarea, monitorizarea, administrarea și raportarea riscului de credit;
- b. sistemele de control și monitorizare a riscului de credit sunt supuse unei analize independente și dacă există o distincție clară între persoanele care își asumă riscurile și responsabilii cu administrarea riscurilor;
- c. funcțiile de gestionare, cuantificare și control al riscurilor acoperă riscul de credit în întreaga instituție; și
- d. angajații implicați în activități de creditare, gestionarea riscului de credit și administrarea expunerilor neperformante, în special unitățile de restructurare a expunerilor neperformante (în domenii de activitate și în domenii administrative și de control) au competențele și experiența corespunzătoare pentru a-și îndeplini sarcinile.

Politici și proceduri

224. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de politici adecvate pentru acordarea de credite, identificarea, administrarea, cuantificarea și controlul riscului de credit, inclusiv evaluarea garanțiilor reale, procesele de recuperare sau de vânzare și dacă aceste politici sunt conforme cu Ghidul ABE privind inițierea și monitorizarea creditelor și cu Ghidul ABE privind administrarea expunerilor neperformante și restructurate. În scopul acestei evaluări, printre alți factori, autoritățile competente trebuie să țină cont de următoarele:

- a. organul de conducere aprobă politicile de gestionare, cuantificare și control al riscului de credit și dacă le discută și le revizuește în mod regulat în concordanță cu strategiile de risc;
- b. dacă conducerea superioară este responsabilă de elaborarea și implementarea politicilor și procedurilor de gestionare, cuantificare și control al riscului de credit, astfel cum s-a prevăzut de către organul de conducere;
- c. dacă politicile și procedurile sunt ferme și conforme cu strategia privind riscul de credit și dacă acoperă toate activitățile și procesele principale specifice gestionării, cuantificării și controlării riscului de credit, în mod specific:
 - acordarea de credite și stabilirea prețurilor: de exemplu, eligibilitatea împrumutaților, a garanțiilor și a garanțiilor reale; limite de credit; selecția infrastructurii de piețe financiare (IPF), a contrapărților centrale (CPC) și a băncilor aferente; tipuri de facilități de credit

disponibile; termeni și condiții (inclusiv cerințe de garanții reale și de acorduri de compensare) care se vor aplica;

- cuantificarea și monitorizarea riscului de credit: de exemplu, criteriile pentru identificarea grupurilor de contrapărți conectate; criteriile pentru evaluarea bonității împrumutaților și evaluarea garanției reale, precum și frecvența de revizuire a acestora; criteriile pentru cuantificarea deprecierilor, ajustări ale evaluărilor creditelor și provizioane; și
 - administrarea creditului: de exemplu, criteriile pentru revizuirea produselor, a termenilor și condițiilor; criteriile pentru aplicarea de practici de toleranță sau restructurare; criteriile pentru clasificarea împrumuturilor și administrarea împrumuturilor neperformante (NPL);
- d. politicile și procedurile specifică, de asemenea, modul în care riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului la care este expusă instituția ca urmare a activităților de acordare de credite sunt identificate, evaluate și gestionate atât la nivelul activității (în ceea ce privește tipurile de clienți deserviți, produsele de creditare furnizate, locațiile geografice la care sunt expuse și canalele de distribuție utilizate), cât și la nivelul relației individuale (având în vedere scopul creditului, măsura în care contrapartea generează un risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și legitimitatea sursei de fonduri utilizate pentru rambursarea creditului);
- e. dacă astfel de politici sunt conforme cu reglementările specifice și adecvate pentru natura și complexitatea activităților instituției, și dacă permit o înțelegere clară a riscului de credit inerent diferitelor produse și activități din sfera de aplicare a instituției;
- f. dacă astfel de politici sunt oficializate și comunicate în mod clar și aplicate în mod coerent în cadrul instituției; și
- g. dacă aceste politici sunt aplicate în mod coerent în rândul grupurilor bancare și dacă permit o administrare corectă a împrumutaților și a contrapărților comune.

Identificarea, cuantificarea, monitorizarea și raportarea riscurilor

225. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru adecvat pentru identificarea, înțelegerea, cuantificarea, monitorizarea și raportarea riscului de credit, în concordanță cu dimensiunea și complexitatea instituției, și dacă acest cadru respectă cerințele prevăzute de normele de aplicare naționale și ale UE relevante.

226. În acest sens, autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă instituțiile dispun de o infrastructură de date adecvată care îndeplinește cerințele din Ghidul ABE privind inițierea și monitorizarea creditelor și din Ghidul ABE privind administrarea expunerilor neperformante și restructurate și dacă tehnicile analitice sunt adecvate pentru a permite instituției să își gestioneze în mod adecvat riscul de credit și să îndeplinească

cerințele de raportare în scopuri de supraveghere, precum și pentru a detecta, a cuantifica și a monitoriza în mod regulat riscul de credit inerent tuturor activităților bilanțiere și extrabilanțiere (dacă este cazul, la nivel de grup), în mod specific în ceea ce privește:

- a. riscul de credit și eligibilitatea împrumutatului/contrapărții/tranzacției;
- b. expuneri din credite (indiferent de natura lor) ale împrumutaților și, după caz, ale grupurilor de împrumutați conectați;
- c. acoperirea garanției și a garanției reale (inclusiv acorduri de compensare) și eligibilitatea acestei acoperiri;
- d. conformitatea permanentă cu termenii contractuali și acordurile (angajamente);
- e. credite neautorizate acordate pe descoperit de cont și condiții pentru reclasificarea expunerilor din credite; și
- f. surse relevante de risc de concentrare de credite.

227. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are o înțelegere clară a riscului de credit asociat diferitelor tipuri de împrumutați, tranzacții și credite acordate.

228. Acestea trebuie să evalueze totodată dacă instituția deține competențe, sisteme și metodologii corespunzătoare pentru a cuantifica acest risc la nivel de împrumutat/tranzacție și portofoliu corespunzător dimensiunii, naturii, componenței și complexității activităților instituției, care implică riscul de credit. În mod specific, autoritățile competente trebuie să se asigure că astfel de sisteme și metodologii:

- a. permit instituției să facă distincția între diferite niveluri de risc asociat împrumutatului și tranzacției;
- b. asigură o estimare sigură și prudentă a nivelului de risc de credit și a valorii garanției reale, cu un accent deosebit pe expunerile garantate cu proprietăți imobiliare locative și comerciale;
- c. identifică și cuantifică riscurile de concentrare a creditelor (concentrare uninominală, sectorială, geografică etc.);
- d. permit instituției să proiecteze estimări ale riscului de credit în scop de planificare și pentru simulări de criză;
- e. permit instituției să stabilească nivelul provizioanelor și al ajustărilor evaluărilor creditelor, care se impun pentru a acoperi pierderile preconizate și cele produse; și

- f. În cazurile importante, vizează includerea acelor elemente de risc care nu intră sub incidența cerințelor Regulamentului (UE) nr. 575/2013 sau nu sunt în totalitate prevăzute de acestea.
229. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă organul de conducere și conducerea superioară a instituției înțeleg ipotezele care stau la baza sistemului de cuantificare a creditului și dacă acestea au cunoștință de gradul de risc de model relevant.
230. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a realizat simulări de criză pentru a înțelege impactul evenimentelor adverse asupra expunerilor sale la riscul de credit și asupra adecvării provizioanelor pentru riscul de credit. Acestea trebuie să ia în considerare:
- a. frecvența simulărilor de criză;
 - b. factorii de risc relevanți identificați;
 - c. ipotezele care stau la baza scenariului de criză; și
 - d. utilizarea internă a rezultatelor simulărilor de criză pentru planificarea capitalului și strategii privind riscul de credit.
231. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a stabilit și a pus în aplicare acțiuni de monitorizare permanentă și eficace a expunerilor la riscul de credit (inclusiv concentrarea creditelor) în cadrul instituției, printre altele, prin indicatori specifici și factori declanșatori relevanți pentru a asigura emiterea de alerte timpurii eficiente.
232. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a pus în aplicare un sistem de raportare regulată a expunerilor la riscul de credit, inclusiv a rezultatelor simulărilor de criză, organului de conducere, conducerea superioară și responsabililor cu administrarea riscurilor de credit.

Cadrul de control intern

233. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru de control solid și cuprinzător, precum și măsuri de protecție sigure pentru a atenua riscul de credit al acesteia în concordanță cu strategia privind riscul de credit și apetitul la riscul de credit și dacă un astfel de cadru de control este în concordanță cu cerințele Ghidului ABE privind inițierea și monitorizarea creditelor și ale Ghidului privind administrarea expunerilor neperformante și restructurate. În acest sens, printre alți factori, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită următoarelor:
- a. dacă sfera de aplicare acoperită de funcțiile de control ale instituției include toate entitățile consolidate, toate locațiile geografice și toate activitățile de credit;

- b. dacă există proceduri interne de control, limite de funcționare și alte practici care vizează menținerea expunerilor la riscul de credit în limitele acceptabile pentru instituție, în concordanță cu parametrii stabiliți de către organul de conducere și conducerea superioară ale instituției, precum și cu apetitul la risc al instituției;
 - c. dacă instituția dispune de proceduri și practici interne de control adecvate pentru a asigura raportarea promptă a încălcărilor și a derogărilor de la politici, proceduri și limite la nivelul corespunzător de conducere pentru luarea de măsuri și
 - d. există controale pentru identificarea, evaluarea și administrarea riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului la care este expusă instituția ca urmare a activităților de acordare de credite.
234. Autoritățile competente trebuie să evalueze sistemul de limite, inclusiv dacă:
- a. sistemul de limitare este adecvat pentru complexitatea activităților de organizare și creditare ale instituției, totodată evaluându-se și capacitatea acesteia de a cuantifica și a gestiona riscul de credit;
 - b. limitele stabilite sunt absolute sau dacă sunt posibile încălcări ale limitelor. În cel din urmă caz, politicile instituției trebuie să descrie în mod clar perioada de timp și împrejurările specifice în care sunt posibile astfel de încălcări ale limitelor;
 - c. instituția deține proceduri pentru informarea permanentă a administratorilor de credite cu privire la limitele acestora; și
 - d. instituția deține proceduri adecvate pentru actualizarea regulată a limitelor sale (de exemplu, pentru coerență cu modificările strategiilor).
235. Autoritățile competente trebuie să evalueze de asemenea funcționalitatea funcției de audit intern. În acest sens, acestea trebuie să evalueze dacă:
- a. instituția desfășoară periodic acțiuni de audit intern asupra cadrului de gestionare a riscului de credit;
 - b. funcția de audit intern acoperă elementele principale ale procedurilor de gestionare, cuantificare și control al riscului de credit; și
 - c. funcția de audit intern este eficace în stabilirea conformității cu politicile interne și cu regulamentele externe relevante, precum și în abordarea oricăror devieri de la acestea.
236. În cazul instituțiilor care adoptă o abordare internă pentru a stabili cerințele minime de fonduri proprii pentru riscul de credit, autoritățile competente trebuie să evalueze totodată dacă procesul intern de validare este sigur și eficace în combaterea ipotezelor ce stau la baza modelelor și în identificarea oricăror deficiențe posibile privind

modelarea riscului de credit, cuantificarea riscului de credit și sistemul de gestionare a riscului de credit, precum și cele privind alte cerințe minime relevante, astfel cum se prevede în normele de aplicare naționale și ale UE relevante.

6.2.4 Sinteza constatărilor și atribuirea scorului

237. În urma evaluării de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la riscul de credit și riscul de credit al contrapărții aferent instituției. Această opinie trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor de risc bazat pe considerațiile menționate în tabelul 4. Dacă, în funcție de importanța anumitor subcategorii de risc, autoritatea competentă decide să le evalueze și să le atribuie un scor individual, trebuie să se aplice pe cât posibil indicația oferită în acest tabel, prin analogie.

Tabelul 4. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru riscul de credit și riscul de credit al contrapărții

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de gestionare și control
1	Există un risc scăzut de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Natura și componența expunerii la riscul de credit implică un risc nesemnificativ/foarte mic. Expunerea la produse și tranzacții complete este nesemnificativă/foarte mică. Nivelul riscului de concentrare a creditelor este nesemnificativ/foarte mic. Nivelul expunerilor restructurate în urma dificultăților financiare (forborne) și al expunerilor neperformante este nesemnificativ/foarte mic. Riscul de credit asociat expunerilor performante este nesemnificativ/foarte mic. Nivelul de acoperire a provizioanelor și a ajustării evaluării creditelor este foarte mare. Nivelul de acoperire și calitate a garanțiilor și garanțiilor reale este foarte mare. 	<ul style="list-style-type: none"> Procedurile de gestionare și control al riscurilor sunt adecvate în raport cu cerințele prevăzute în Ghidul ABE privind inițierea și monitorizarea creditelor și în Ghidul privind administrarea expunerilor neperformante și restructurate. Există o concordanță între politica și strategia instituției privind riscul de credit și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. Cadrul organizațional pentru riscul de credit este solid și conține responsabilități clare și o separare clară a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și control.
2	Există un risc mic spre mediu de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în	<ul style="list-style-type: none"> Natura și componența expunerii la riscul de credit implică un risc mic spre mediu. 	<ul style="list-style-type: none"> Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de credit sunt adecvate.

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de gestionare și control
	vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Expunerea la produse și tranzacții complexe este mică spre medie. • Nivelul riscului de concentrare a creditelor este mic spre mediu. • Nivelul expunerilor restructurate în urma dificultăților financiare (forborne) și al expunerilor neperformante este mic spre mediu. • Riscul de credit asociat expunerilor performante este mic spre mediu. • Nivelul de acoperire a provizioanelor și a ajustării evaluării creditelor este mare. • Nivelul de acoperire și calitate a garanțiilor și garanțiilor reale este mare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Limitele interne și cadrul de control al riscului de credit sunt ferme. • Limitele care permit atenuarea sau limitarea riscului de credit sunt conforme cu strategia instituției de gestionare a riscului de credit și apetitul la risc al acesteia.
3	Există un risc mediu spre mare de impact prudentțial semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Natura și componența expunerii la riscul de credit implică un risc mediu spre mare. • Expunerea la produse și tranzacții complete este medie spre mare. • Nivelul riscului de concentrare a creditelor este mediu spre mare. • Nivelul expunerilor restructurate în urma dificultăților financiare (forborne) și al expunerilor neperformante este mediu spre mare. • Riscul de credit asociat expunerilor performante este mediu spre mare și este predispus la deteriorare ulterioară în condiții de criză. • Nivelul de acoperire a provizioanelor și a ajustării evaluării creditelor este mediu. • Nivelul de acoperire și calitate a garanțiilor și garanțiilor reale este mediu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Procedurile de gestionare și control al riscurilor nu sunt conforme cu cerințele prevăzute în Ghidul ABE privind inițierea și monitorizarea creditelor și în Ghidul privind administrarea expunerilor neperformante și restructurate. • Există o lipsă de coerență între politica și strategia instituției privind riscul de credit și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. • Cadrul organizațional pentru riscul de credit nu este suficient de solid; nu există o separare clară a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri sau funcțiile de conducere și control. • Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de gestionare și control
			<p>a riscului de credit nu sunt adecvate.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Limitele interne și cadrul de control al riscului de credit nu sunt suficient de ferme. • Limitele care permit atenuarea sau limitarea riscului de credit nu sunt conforme cu strategia instituției de gestionare a riscului de credit și apetitul la risc al acesteia.
4	Există un risc ridicat de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Natura și componența expunerii la riscul de credit implică un risc ridicat. • Expunerea la produse și tranzacții complexe este ridicată. • Nivelul riscului de concentrare a creditelor este ridicat. • Nivelul expunerilor restructurate în urma dificultăților financiare (forborne) și al expunerilor neperformante este ridicat. • Riscul de credit asociat expunerilor performante este ridicat. • Nivelul de acoperire a provizioanelor și a ajustării evaluării creditelor este mic. • Nivelul de acoperire și calitate a garanțiilor și garanțiilor reale este mic. 	

6.3 Evaluarea riscului de piață

6.3.1 Considerații generale

238. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de piață în ceea ce privește pozițiile bilanțiere și extrabilanțiere care sunt predispușe la pierderi asociate cu fluctuațiile prețurilor pieței. Atunci când evaluează riscul de piață pentru instituțiile care nu îndeplinesc condițiile portofoliului de tranzacționare de mici dimensiuni, astfel cum se prevede la articolul 94 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, autoritățile competente trebuie să ia în considerare relevanța și importanța cel puțin a următoarelor subcategorii

și să efectueze o evaluare mai detaliată a acelor subcategorii care sunt considerate cele mai relevante pentru instituție:

- a. riscul de rată a dobânzii în portofoliul de tranzacționare;
- b. riscul de marjă de credit și riscul de nerambursare în portofoliul de tranzacționare;
- c. riscul privind capitalurile proprii în portofoliul de tranzacționare;
- d. riscul valutar;
- e. riscul de marfă;
- f. riscul aferent ajustării evaluării creditului;
- g. alte riscuri decât riscul delta;
- h. riscul de bază;
- i. riscul de lichiditate a pieței;
- j. riscul de model pentru modele reglementate aprobate.

6.3.2 Evaluarea riscului de piață inerent

239. Prin evaluarea riscului de piață inerent, autoritățile competente trebuie să stabilească principalii factori determinanți de expunere a instituției la riscul de piață și să evalueze riscul impactului prudential semnificativ asupra instituției. Evaluarea riscului de piață inerent trebuie să fie structurată în jurul următoarelor etape principale:

- a. evaluarea preliminară;
- b. evaluarea naturii și a componenței pozițiilor instituției predispuse la riscul de piață;
- c. evaluarea profitabilității;
- d. evaluarea riscului de concentrare a pieței; și
- e. rezultatul simulărilor de criză.

240. Autoritățile competente pot efectua o analiză mai puțin detaliată pentru instituțiile care îndeplinesc condițiile portofoliului de tranzacționare de mici dimensiuni, astfel cum se prevede la articolul 94 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

Evaluarea preliminară

241. Pentru a stabili sfera de aplicare a evaluării riscului de piață, autoritățile competente trebuie să identifice mai întâi sursele riscului de piață la care este expusă sau

este susceptibilă de a fi expusă instituția. În acest sens, autoritățile competente trebuie să aplice cunoștințele dobândite în urma evaluării altor elemente SREP, a comparației poziției instituției cu cea a entităților comparabile și în urma oricăror activități de supraveghere.

242. Autoritățile competente trebuie să țină cont cel puțin de:
- a. activitățile comerciale, liniile de activitate și produsele instituției;
 - b. strategia principală a portofoliului pentru riscul de piață și apetitul la risc în activități comerciale;
 - c. ponderea relativă a pozițiilor de risc de piață sub aspectul activelor totale, al evoluției în timp și al strategiei instituției pentru aceste poziții;
 - d. ponderea relativă a câștigurilor nete aferente pozițiilor de piață în veniturile din exploatare; și
 - e. cerința de fonduri proprii pentru riscul de piață față de cerința de fonduri proprii totale și, după caz, capitalul intern alocat pentru riscul de piață față de capitalul intern total, inclusiv modificările istorice ale acestei valori și previziuni.
243. În cadrul evaluărilor lor inițiale, autoritățile competente trebuie să țină cont și de evoluțiile semnificative ale activităților comerciale ale instituției, axându-se pe evoluțiile posibile ale expunerii totale la riscul de piață. Acestea trebuie să evalueze cel puțin:
- a. modificările semnificative din strategia, politicile și limitele riscului de piață;
 - b. impactul potențial al modificărilor respective asupra profilului de risc al instituției; și
 - c. tendințele majore ale piețelor financiare și strategia instituției în această direcție (inclusiv riscurile potențiale în cazul în care tendințele se inversează în mod neașteptat).

Natura și componența activităților cu risc de piață ale instituției

244. Autoritățile competente trebuie să analizeze natura expunerilor instituției la riscul de piață al instituției luând în considerare subcategoriile definite la punctul 238 pentru a identifica anumite expuneri la risc și factorii/elementele determinante de risc de piață aferente (de exemplu, cursuri de schimb, rate ale dobânzii sau marje de credit) pentru o evaluare ulterioară detaliată.
245. Autoritățile competente trebuie să analizeze expunerile la riscul de piață pe clase de active specifice și/sau instrumente financiare, în funcție de dimensiunea, complexitatea și nivelul de risc al acestora. Pentru cele mai relevante expuneri, autoritățile competente trebuie să evalueze factorii și elementele determinante de risc aferente acestora.

246. Când se analizează activități cu risc de piață, autoritățile competente trebuie să țină cont și de complexitatea produselor financiare [de exemplu, produse extrabursiere (OTC) sau produse evaluate prin tehnici de evaluare în funcție de model] și a anumitor operațiuni comerciale (de exemplu, tranzacționarea cu frecvență ridicată). Se va ține cont de următoarele puncte:
- a. dacă instituția deține poziții pe instrumente derivate, autoritățile competente trebuie să evalueze atât valoarea de piață, cât și valoarea noțională; și
 - b. când instituția este implicată în instrumente derivate extrabursiere (OTC), autoritățile competente trebuie să evalueze ponderea acestor tranzacții în portofoliul total de instrumente derivate și defalcarea portofoliului de instrumente extrabursiere (OTC) pe tipuri de contracte (swap, forward etc.), instrumente financiare suport etc. (riscul de credit al contrapărții asociat acestor produse este cuprins în metodologiile privind riscul de credit).
247. Dacă este cazul, autoritățile competente trebuie să evalueze evaluarea de către instituție a pozițiilor aflate în dificultate și/sau pe cele nelichide (de exemplu, „portofolii vechi”), mai exact portofolii de active nelichide legate de practici/activități bancare întrerupte care sunt gestionate pe un model de lichidare) și să evalueze impactul acestor poziții asupra profitabilității instituției.
248. În cazul instituțiilor care recurg la abordarea bazată pe modele interne pentru a-și calcula cerințele reglementate de fonduri proprii, autoritățile competente trebuie să țină cont și de următorii indicatori pentru a identifica anumite zone de risc și factorii determinanți de risc aferenți:
- a. repartizarea cerințelor de fonduri proprii pentru riscul de piață pe valoarea la risc (VaR), valoarea la risc în situație de criză (SVaR), cerința aferentă riscului adițional (IRC) și cerința pentru portofoliul de tranzacționare pe bază de corelație;
 - b. VaR defalcată pe factori de risc;
 - c. modificarea valorii VaR și SVaR (posibili indicatori ar putea fi variațiile de la o zi la alta/de la o săptămână la alta, media trimestrială și rezultatele controlului a posteriori);
 - d. factorii de multiplicare aplicați la valorile VaR și SVaR;
 - e. rezultatele calculelor efectuate în scopul cerințelor specifice de raportare pentru riscul de piață, pe baza utilizării abordării standardizate alternative prevăzute în partea a treia titlul IV capitolul 1a din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
 - f. după caz, rezultatele calculelor efectuate în scopul cerințelor specifice de raportare pentru riscul de piață, pe baza utilizării abordării bazate pe modele interne

alternative, prevăzută în partea a treia titlul IV capitolul 1b din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

249. Dacă este cazul, autoritățile competente trebuie să ia în considerare și măsurile interne privind riscurile adoptate de instituții. Acestea ar putea include valoarea internă VaR sau deficitul preconizat neutilizate în calcularea cerințelor de fonduri proprii sau a sensibilităților riscului de piață la diferiți factori de risc și posibile pierderi.
250. Când analizează riscul de piață inerent, autoritățile competente trebuie să țină cont de valorile și tendințele „cu indicativ temporal” atât la nivel cumulat, cât și pe portofolii. Dacă e posibil, această analiză trebuie să culmineze cu o comparație a valorilor instituției cu cele ale entităților comparabile și cu indicatorii macroeconomici relevanți.

Analiză de rentabilitate

251. Autoritățile competente trebuie să analizeze profitabilitatea istorică, inclusiv volatilitatea profiturilor și a activităților comerciale pentru a înțelege mai bine profilul de risc de piață al instituției. Această analiză ar putea fi realizată la nivel de portofoliu și de asemenea defalcată pe linii de activitate, clase de active sau birou de tranzacționare (posibil integrată în analiza mai amplă realizată în cadrul AMA).
252. Atunci când se evaluează profitabilitatea, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită domeniilor principale de risc identificate în cursul examinării activităților cu risc de piață. Autoritățile competente trebuie să facă distincția, pe de o parte, între veniturile din activități de tranzacționare și veniturile din alte activități decât cele de tranzacționare (cum ar fi comisioane, taxele clienților etc.) și, pe de altă parte, profiturile/pierderile realizate și nerealizate.
253. Pentru clasele de active și/sau expuneri care generează profituri sau pierderi anormale, autoritățile competente trebuie să evalueze profitabilitatea în comparație cu nivelul de risc asumat de către instituție (de exemplu, VaR/câștiguri nete aferente activelor și datoriilor financiare deținute pentru tranzacționare) pentru a identifica și a analiza posibile consecvențe. Dacă este cazul, autoritățile competente trebuie să compare valorile instituției cu performanța sa istorică și valorile entităților comparabile.

Riscul de concentrare a pieței

254. Autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la gradul de risc de concentrare a pieței la care este expusă instituția, fie datorită expunerilor la un singur factor la risc, fie datorită expunerilor la mai mulți factori de risc corelați.
255. Când se evaluează posibile concentrări, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită concentrărilor în produse complexe (de exemplu, produse structurate), produse nelichide [de exemplu, obligațiuni garantate cu creanțe (CDOs)] sau produse evaluate prin tehnici de evaluare în funcție de model.

Simularea de criză

256. Când evaluează riscul de piață inerent al unei instituții, autoritățile competente trebuie să țină cont de rezultatele simulărilor de criză realizate de către instituție pentru a identifica orice surse de risc de piață neidentificate anterior. Acest lucru este important mai ales pentru evenimentele de riscuri cu probabilitate redusă și impact semnificativ care pot fi subreprezentate sau lipsesc cu desăvârșire din datele istorice datorită frecvenței reduse de apariție. O altă sursă de posibile vulnerabilități ascunse de care trebuie să țină cont autoritățile competente este posibilitatea unei creșteri subite a parametrilor de tarifare, cum ar fi o fluctuație bruscă a anumitor prețuri sau apariția unor bule speculative în prețul mărfurilor.

6.3.3 Evaluarea procedurilor de gestionare și control al riscului de piață

257. Pentru a înțelege în mod cuprinzător profilul de risc de piață al instituției, autoritățile competente trebuie să treacă în revistă cadrul de administrare a activității și gestionare a riscurilor care stă la baza activităților sale comerciale. În acest sens, autoritățile competente trebuie să evalueze următoarele elemente:

- a. strategia privind riscul de piață și apetitul la risc;
- b. cadrul organizațional;
- c. politicile și procedurile;
- d. identificarea, cuantificarea, monitorizarea și raportarea riscurilor; și
- e. cadrul de control intern.

Strategia privind riscul de piață și apetitul la risc

258. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituțiile au o strategie privind riscul de piață riguroasă, formulată și documentată clar, care să fie aprobată de organul de conducere a acestora. În cadrul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să țină cont în mod specific de următoarele:

- a. dacă organul de conducere exprimă în mod clar strategia privind riscul de piață și apetitul la risc, precum și procesul de analiză a acestora (de exemplu, în cazul unei analize generale a strategiei de risc sau în cazul unor preocupări privind profitabilitatea și/sau adecvarea capitalului);
- b. dacă conducerea superioară implementează în mod corect strategia privind riscul de piață aprobată de organul de conducere, asigurându-se că activitățile instituției sunt conforme cu strategia stabilită, că procedurile scrise sunt elaborate și implementate și că responsabilitățile sunt atribuite în mod clar și corespunzător;

- c. dacă strategia instituției privind riscul de piață reflectă apetitul instituției la riscul de piață și dacă aceasta este în concordanță cu apetitul general la risc;
- d. dacă strategia instituției privind riscul de piață și apetitul la risc sunt adecvate pentru instituție dat fiind:
 - modelul de afaceri;
 - strategia generală privind riscul de piață și apetitul la risc;
 - mediul pieței și rolul în sistemul financiar; și
 - starea financiară, capacitatea de finanțare și adecvarea capitalului;
- e. dacă strategia instituției privind riscul de piață prevede orientări pentru gestionarea diferitelor instrumente și/sau portofolii care sunt supuse riscului de piață și susține procesul de adoptare de decizii bazate pe factorii de risc;
- f. dacă strategia instituției privind riscul de piață acoperă în general toate activitățile instituției în cazul în care riscul de piață este semnificativ;
- g. dacă strategia instituției privind riscul de piață ține cont de aspectele ciclice ale economiei și de decalajele rezultate din componența pozițiilor predispuse la riscul de piață; și
- h. dacă instituția a instituit un cadru adecvat pentru a se asigura că strategia privind riscul de piață este comunicată eficient tuturor angajaților relevanți.

Cadrul organizațional

259. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de un cadru organizațional adecvat pentru funcțiile de gestionare, cuantificare, monitorizare și control al riscului de piață cu resurse umane și tehnice (atât calitative, cât și cantitative) suficiente. Acestea trebuie să ia în considerare dacă:
- a. există linii clare de responsabilitate pentru asumarea, monitorizarea, controlul și raportarea riscului de piață;
 - b. există o separare clară în domeniul de activitate între compartimentul însărcinat cu inițierea tranzacțiilor (beneficiari de poziții) și unitățile back office (responsabile cu alocarea, înregistrarea și încheierea tranzacțiilor);
 - c. sistemul de control și monitorizare a riscului de piață este identificat clar în cadrul organizației, dacă acesta este independent de domeniul de activitate din punct de vedere funcțional și ierarhic și dacă acesta este supus unei analize independente;

- d. funcțiile de gestionare, cuantificare, monitorizare și control al riscurilor acoperă riscul de piață în cadrul întregii instituții (inclusiv filiale și sucursale) și, în mod specific, toate domeniile în care riscul de piață poate fi asumat, atenuat sau monitorizat; și
- e. angajații implicați în activități comerciale (în activități economice și în activități de gestionare și control) au competențe și experiență corespunzătoare.

Politici și proceduri

260. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a prevăzut în mod clar politici și proceduri pentru identificarea, gestionarea, cuantificarea și controlul riscului de piață. Acestea trebuie să ia în considerare:

- a. dacă organul de conducere aprobă politicile de gestionare, cuantificare și control al riscului de piață și dacă le discută și le revizuieste în mod regulat în concordanță cu strategiile de risc;
- b. dacă conducerea superioară este responsabilă de dezvoltarea acestora, asigurând o implementare adecvată a deciziilor organului de conducere;
- c. dacă politicile privind piața sunt conforme cu reglementările specifice și adecvate pentru natura și complexitatea activităților instituției, permițând o înțelegere clară a riscului de piață inerent diferitelor produse și activități din sfera de aplicare a instituției și dacă astfel de politici sunt oficializate și comunicate în mod clar și aplicate în mod coerent în cadrul instituției; și
- d. în cazul grupurilor, dacă aceste politici sunt aplicate în mod coerent la nivel de grup și dacă permit o gestionare corectă a riscurilor.

261. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă politicile și procedurile instituției privind piața sunt ferme și conforme cu strategia privind riscul de piață și dacă acoperă toate activitățile și procesele principale specifice gestionării, cuantificării și controlării riscului de piață. În mod specific, evaluarea trebuie să acopere:

- a. natura operațiunilor, instrumentele financiare și piețele pe care instituția își poate desfășura activitatea;
- b. pozițiile de inclus și de exclus din portofoliul de tranzacționare în scopuri de reglementare;
- c. politicile privind acoperirile interne;
- d. definiția, structura și responsabilitățile birourilor de tranzacționare ale instituției, după caz;

- e. cerințele privind procesele de tranzacționare și de decontare;
- f. procedurile pentru limitarea și controlarea riscului de piață;
- g. cadrul de asigurare a faptului că toate pozițiile cuantificate la valoarea justă sunt supuse unor ajustări suplimentare ale evaluărilor în conformitate cu Regulamentul delegat (UE) 2016/101 al Comisiei (standardele tehnice de reglementare pentru evaluarea prudentă);
- h. criteriile aplicate de către instituție pentru a evita asocierea cu indivizi/grupuri implicate în activități frauduloase și alte infracțiuni; și
- i. proceduri pentru activități și/sau produse comerciale noi; autoritățile competente trebuie să se asigure că:
 - activitățile și/sau produsele comerciale noi sunt supuse unor proceduri și controale adecvate înainte de a fi plasate sau preluate;
 - instituția a realizat o analiză a posibilului impact al acestora asupra profilului său general de risc.

Identificarea, cuantificarea, monitorizarea și raportarea riscurilor

262. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru adecvat pentru identificarea, înțelegerea și cuantificarea riscului de piață, conform dimensiunii și complexității instituției, și dacă acest cadru respectă cerințele minime specifice conform normelor de aplicare naționale și ale UE specifice. Acestea trebuie să examineze dacă:

- a. sistemele de date și cele informaționale, precum și tehnicile de cuantificare, permit conducerii să cuantifice riscul de piață inerent tuturor activităților bilanțiere și extrabilanțiere semnificative (dacă este cazul, la nivel de grup), inclusiv portofoliul de tranzacționare și cel din afara portofoliului de tranzacționare, și totodată să examineze respectarea cerințelor de raportare în scopuri de supraveghere;
- b. instituțiile au angajați și metodologii corespunzătoare pentru a cuantifica riscul de piață din portofoliul lor de tranzacționare și din afara portofoliului de tranzacționare, având în vedere dimensiunea și complexitatea instituției și profilul de risc al activităților acesteia;
- c. sistemul instituției de cuantificare a riscurilor ține cont de toți factorii semnificativi de risc asociați expunerilor la riscul de piață (inclusiv riscul de bază, marjele de credit din obligațiunile corporative sau instrumentele financiare derivate de credit, precum și riscurile vega și gamma asociate opțiunilor). În cazul în care unele instrumente și/sau unii factori se exclud din sistemele de cuantificare a riscurilor, autoritățile competente trebuie să evalueze importanța excluderilor și să stabilească dacă astfel de excluderi sunt justificate;

- d. sistemele instituției de cuantificare a riscurilor pot identifica posibile concentrări ale riscului de piață, determinate de expuneri la un singur factor de risc sau expuneri la mai mulți factori de risc corelați;
 - e. responsabilii cu administrarea riscurilor și conducerea superioară a instituției înțeleg ipotezele care stau la baza sistemelor de cuantificare, în mod specific pentru tehnici de gestionare a riscurilor mai sofisticate și
 - f. responsabilii cu administrarea riscurilor și conducerea superioară a instituției cunosc gradul de risc de model care predomină în modelele de tarificare și tehnicile de cuantificare a riscurilor din cadrul instituției, și dacă acestea verifică valabilitatea și calitatea diferitelor modele utilizate în cadrul activităților cu risc de piață.
263. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a implementat simulări de criză adecvate care să completeze sistemul acesteia de cuantificare a riscurilor. În acest sens, acestea trebuie să țină cont de următoarele elemente:
- a. frecvența simulărilor de criză;
 - b. dacă s-au identificat factorii determinanți de risc specifici (de exemplu, nelichiditate/diferențe de prețuri, poziții concentrate, piețe unidireționale etc.);
 - c. ipotezele care stau la baza scenariului de criză; și
 - d. utilizarea internă a rezultatelor simulărilor de criză pentru planificarea capitalului și strategii privind riscul de piață.
264. În sensul articolului 101 din Directiva 2013/36/UE, dacă instituția este autorizată să utilizeze modele interne pentru a stabili cerințe minime de fonduri proprii pentru riscul de piață, autoritățile competente trebuie să verifice dacă instituția continuă să îndeplinească cerințele minime prevăzute de normele de aplicare naționale și ale UE relevante și dacă astfel de modele interne nu implică o subestimare a unui risc semnificativ.
265. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituțiile au stabilit un cadru de monitorizare și de raportare adecvat pentru riscul de piață, care să asigure luarea unor măsuri prompte la nivelul corespunzător al conducerii superioare sau al organului de conducere a instituției, după caz. Sistemul de monitorizare trebuie să includă indicatori specifici și factori declanșatori relevanți pentru a asigura emiterea de alerte timpurii eficiente. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă:
- a. instituția are sisteme informaționale eficiente pentru identificarea, agregarea, monitorizarea și raportarea precisă și promptă a activităților cu risc de piață; și
 - b. direcția administrativă și de control raportează în mod regulat organului de conducere și conducerii superioare cel puțin informații privind expunerile existente

la piață, rezultatele din contul de profit sau pierdere și măsuri referitoare la riscuri (de exemplu, VaR) comparativ cu limitele politicii.

Cadrul de control intern

266. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru de control solid și cuprinzător, precum și măsuri de protecție sigure pentru a atenua riscul de piață al acesteia în concordanță cu strategia sa de gestionare a riscului de piață și apetitul la acest risc. Acestea trebuie să ia în considerare dacă:
- a. sfera de aplicare acoperită de funcția de control a instituției include toate entitățile consolidate, toate locațiile geografice și toate activitățile financiare;
 - b. există proceduri interne de control, limite de funcționare și alte practici care vizează asigurarea că expunerile la riscul de piață nu depășesc limitele acceptabile pentru instituție, în concordanță cu parametrii stabiliți de către organul de conducere și conducerea superioară a instituției, precum și cu apetitul la risc al instituției; și
 - c. dacă instituția are proceduri și practici interne de control adecvate pentru a asigura raportarea promptă a încălcărilor și a derogărilor de la politici, proceduri și limite la nivelul corespunzător de conducere pentru luarea de măsuri. Acestea trebuie să ia în considerare dacă procedurile de control și practicile interne ale instituției:
 - pot identifica încălcări ale limitelor individuale stabilite la nivel de birou sau de unitate operațională, precum și încălcări ale limitei generale pentru activitățile comerciale; și
 - permit identificarea și monitorizarea zilnică a încălcărilor limitelor și/sau a excepțiilor.
267. Autoritățile competente trebuie să evalueze sistemul de limite, inclusiv dacă:
- a. limitele stabilite sunt absolute sau dacă sunt posibile încălcări ale limitelor. În cel din urmă caz, politicile instituției trebuie să descrie în mod clar perioada de timp și împrejurările specifice în care sunt posibile astfel de încălcări ale limitelor;
 - b. sistemul de limitare stabilește o limită generală pentru activitățile comerciale și limite specifice pentru subcategoriile principale de riscuri; după caz, acesta trebuie să permită alocarea de limite pe portofolii, birouri, unități operaționale sau tipuri de instrumente; nivelul de detaliu trebuie să reflecte caracteristicile activităților comerciale ale instituției;
 - c. setul de limite (limite bazate pe indicatori de risc, limite noționale, limite de control al pierderilor etc.) stabilit de către instituție este adaptat la dimensiunea și complexitatea activităților comerciale ale acesteia;

- d. instituția are proceduri pentru a informa permanent comercianții cu privire la limitele acestora; și
 - e. instituția are proceduri adecvate pentru a-și actualiza limitele în mod regulat.
268. Autoritățile competente trebuie să evalueze funcționalitatea funcției de audit intern. Acestea trebuie să evalueze dacă:
- a. instituția desfășoară acțiuni regulate de audit intern asupra cadrului de administrare a riscului de piață;
 - b. funcția de audit intern acoperă elementele principale de gestionare, cuantificare și control al riscului de piață în cadrul instituției; și
 - c. funcția de audit intern este eficace în stabilirea conformității cu politicile interne și cu orice regulamente externe relevante, precum și în abordarea oricăror devieri de la acestea.
269. În cazul instituțiilor care utilizează modele interne pentru a stabili cerințe minime de fonduri proprii pentru riscul de piață, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă procesul intern de validare este sigur și eficace în combaterea ipotezelor de modele și în identificarea oricăror eventuale deficiențe privind modelarea, cuantificarea și sistemul de gestionare a riscului de piață, precum și alte cerințe minime relevante, astfel cum se prevede în normele de aplicare naționale și ale UE relevante.

6.3.4 Sinteza constatărilor și atribuirea scorului

270. În urma evaluării de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la riscul de piață al instituției. Această opinie trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor bazat pe considerațiile menționate în tabelul 5. Dacă, în funcție de importanța anumitor subcategorii de risc, autoritatea competentă decide să le evalueze și să le atribuie un scor individual, trebuie să se aplice pe cât posibil indicația oferită în acest tabel, prin analogie.
271. Deoarece este posibil ca factori precum complexitatea, nivelul de concentrare și volatilitatea veniturilor din expuneri la piață să nu indice cu precizie nivelul de risc de piață atunci când se evaluează riscul de piață inerent și când se atribuie un scor în acest sens, autoritățile competente trebuie să ia în considerare toți acești factori în paralel, nu izolați, și să înțeleagă factorii determinanți care stau la baza tendințelor de volatilitate.

Tabelul 5. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru riscul de piață

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de gestionare și control
1	Există un risc scăzut de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Natura și componența expunerilor la riscul de piață implică un risc nesemnificativ/foarte mic. Expunerile instituției la riscul de piață nu sunt complexe. Nivelul de concentrare a riscului de piață este nesemnificativ/foarte mic. Expunerile instituției la riscul de piață generează venituri nevolatile. 	<ul style="list-style-type: none"> Există o concordanță între politica și strategia instituției de gestionare a riscului de piață și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. Cadrul organizațional pentru riscul de piață este solid și conține responsabilități clare și o separare clară a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și control.
2	Există un risc mic spre mediu de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Natura și componența expunerii la riscul de piață implică un risc mic spre mediu. Complexitatea expunerilor instituției la riscul de piață este mică spre medie. Nivelul de concentrare a riscului de piață este mic spre mediu. <ul style="list-style-type: none"> Expunerile instituției la riscul de piață generează venituri cu un grad de volatilitate mic spre mediu. 	<ul style="list-style-type: none"> Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de piață sunt adecvate. Limitele interne și cadrul de control al riscului de piață sunt ferme și în concordanță cu strategia instituției de gestionare a riscurilor și apetitul la risc al acesteia.
3	Există un risc mediu spre mare de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Natura și componența expunerii la riscul de piață implică un risc mediu spre mare. Complexitatea expunerilor instituției la riscul de piață este medie spre mare. Nivelul de concentrare a riscului de piață este mediu spre mare. Expunerile instituției la riscul de piață generează venituri cu un grad de volatilitate mediu spre mare. 	<ul style="list-style-type: none"> Nu există o concordanță deplină între politica și strategia instituției de gestionare a riscului de piață și strategia generală și profilul de risc al acesteia. Cadrul organizațional pentru riscul de piață nu conține o separare suficientă a responsabilităților și a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și de control.
4	Există un risc ridicat de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc	<ul style="list-style-type: none"> Natura și componența expunerii la riscul de piață implică un risc ridicat. 	

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de gestionare și control
	inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Complexitatea expunerilor instituției la riscul de piață este ridicată. • Nivelul de concentrare a riscului de piață este ridicat. • Expunerile instituției la riscul de piață generează venituri cu un grad de volatilitate ridicat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de piață nu sunt realizate cu suficientă acuratețe și frecvență. • Limitele interne și cadrul de control al riscului de piață nu sunt în concordanță cu strategia instituției de gestionare a riscurilor și apetitul la risc al acesteia.

6.4 Evaluarea riscului operațional

6.4.1 Considerații generale

272. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul operațional pe toate liniile de activitate și operațiunile instituției, ținând cont de constatările din urma evaluării cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control de la nivelul instituției, astfel cum este menționat la titlul 5. În cadrul acestei evaluări, acestea trebuie să stabilească modul în care se poate materializa riscul operațional (pierdere economică, evenimente potențiale, pierderea câștigurilor viitoare, câștiguri) și trebuie să ia în considerare de asemenea eventualele impacturi sub aspectul altor riscuri asociate (de exemplu, „cazuri la limită” privind riscul operațional – riscul de credit, riscul operațional – riscul de piață).

273. Autoritățile competente trebuie să evalueze importanța riscului operațional asociat serviciilor și activităților externalizate, precum și dacă acestea pot afecta capacitatea instituției de a procesa tranzacții și/sau furniza servicii sau dacă pot atrage răspunderea legală pentru daune provocate terților (de exemplu, clienți sau alte părți interesate).

274. Atunci când evaluează riscul operațional, autoritățile competente trebuie să evalueze riscul TIC, întrucât performanța și securitatea TIC sunt considerate esențiale pentru ca o instituție să își desfășoare activitatea. Astfel, autoritățile competente trebuie să evalueze impactul potențial al riscurilor TIC asupra activităților critice ale unei instituții și să ia în considerare potențialul impact financiar, reputațional, de reglementare și strategic asupra instituției, precum și potențialul de întrerupere a activității.

275. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul reputațional împreună cu riscul operațional datorită legăturilor puternice dintre cele două tipuri de risc (de exemplu, majoritatea evenimentelor de risc operațional au un impact puternic sub aspectul

reputației). Cu toate acestea, rezultatul evaluării riscului reputațional nu trebuie să se reflecte în scorul atribuit pentru riscul operațional însă, dacă e important, trebuie luat în considerare în cadrul AMA și/sau al evaluării riscului de lichiditate deoarece principalele efecte pe care le poate avea sunt reprezentate de reduceri ale câștigurilor și pierderea încrederii sau nemulțumirea investitorilor, a deponenților sau a participanților de pe piața interbancară față de instituție.

276. La evaluarea riscului operațional, autoritățile competente trebuie să utilizeze, în măsura posibilului, clasificarea pe evenimente pentru abordările de evaluare avansate prevăzute la articolul 324 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și indicate în Regulamentul delegat (UE) 2018/959 al Comisiei³¹ pentru a avea o imagine mai clară a spectrului de riscuri operaționale și pentru a atinge un nivel de coerență în analiza acestor riscuri la nivelul instituțiilor, indiferent de abordarea adoptată pentru stabilirea cerințelor de fonduri proprii pentru riscul operațional. Atunci când evaluează riscul operațional, autoritățile competente trebuie să ia în considerare și riscul de conduită, riscul de model și riscul TIC.

6.4.2 Evaluarea riscului operațional inerent

277. Autoritățile competente trebuie să efectueze o analiză a naturii și amplitudinii riscului operațional la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă instituția. În acest sens, autoritățile competente trebuie să dezvolte o înțelegere aprofundată a modelului de afaceri al instituției, a operațiunilor acesteia, a culturii sale privind riscurile și a mediului în care aceasta își desfășoară activitatea, deoarece toți acești factori determină expunerea instituției la riscul operațional.

278. Evaluarea riscului operațional inerent cuprinde două etape care sunt descrise mai detaliat în această secțiune:

- a. evaluarea preliminară; și
- b. evaluarea naturii și a importanței expunerilor la riscul operațional și a subcategoriilor de risc operațional cu care se confruntă instituția.

Evaluarea preliminară

279. Pentru a stabili sfera de aplicare a evaluării riscului operațional, autoritățile competente trebuie să identifice mai întâi sursele riscului operațional la care este expusă instituția. În acest sens, autoritățile competente trebuie să aplice totodată cunoștințele dobândite în urma evaluării altor elemente SREP, a comparației poziției instituției cu cea a entităților comparabile (inclusiv date externe relevante, în cazul în care sunt disponibile), în urma oricăror activități de supraveghere, inclusiv a contribuțiilor autorităților de

³¹ Regulamentul delegat (UE) 2018/959 al Comisiei din 14 martie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitoare la specificarea metodologiei de evaluare pe baza căreia autoritățile competente permit instituțiilor să utilizeze abordări avansate de evaluare pentru riscul operațional (JO L 169, 6.7.2018, p. 1).

supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și din alte surse relevante de informații.

280. Autoritățile competente trebuie să țină cont cel puțin de:
- a. strategia principală pentru riscul operațional și apetitul la riscul operațional;
 - b. mediul de afaceri și cel extern (inclusiv locația geografică a întreprinderii-mamă și a entităților sale, precum și a operațiunilor TIC și a centrelor de date) în care instituția își desfășoară activitatea și canalele de distribuție utilizate;
 - c. cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional [(identificată prin abordarea de bază (BIA), abordarea standardizată (TSA) și abordările avansate de evaluare(AMA)] comparativ cu cerința totală de fonduri proprii și, în cazul în care este important, capitalul intern pentru riscul operațional comparativ cu capitalul intern total, ținând seama de tendințele istorice și previziunile, dacă sunt disponibile;
 - d. nivelul și variația venitului brut, activelor și pierderilor asociate riscului operațional în ultimii câțiva ani la nivel agregat, dar și pentru entitățile și liniile de activitate semnificative;
 - e. evenimente corporative semnificative recente (cum ar fi fuziuni, achiziții, cesiuni și restructurări), care pot determina o modificare a profilului de risc operațional al instituției pe termen scurt sau mediu către lung (de exemplu, pentru că sistemele, procesele și procedurile nu ar fi în deplină concordanță cu politicile de gestionare a riscurilor ale întreprinderii-mamă pe termen scurt);
 - f. modificări aduse elementelor semnificative ale sistemelor și/sau proceselor informatice care pot determina o modificare a profilului de risc operațional (de exemplu, pentru că un sistem informatic nou sau modificat nu a fost testat corect sau pentru că o instruire insuficientă asupra sistemelor/proceselor și procedurilor noi ar putea duce la erori);
 - g. cazuri de nerespectare a legislației aplicabile sau a regulamentelor interne, astfel cum au fost raportate de alte autorități de supraveghere (inclusiv autorități de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului), auditori externi și funcția de audit intern, sau cum au fost dezvăluite prin informații publice (ținând cont atât de situația actuală, cât și de modificările produse în conduita de conformitate cu cadrul de reglementare în timp);
 - h. caracterul ambițios al planurilor de afaceri și scheme de stimulare și compensare agresive (de exemplu, sub aspectul obiectivelor de vânzare, inclusiv acceptarea clienților identificați de instituție ca prezentând un risc ridicat de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului sau extinderea la jurisdicții cu risc ridicat de spălare

a banilor sau de finanțare a terorismului sau distribuirea de noi produse/servicii care prezintă un nivel ridicat de risc inerent de spălare a banilor/finanțare a terorismului, al reducerii numărului de angajați etc.) care ar putea crește riscul de neconformitate, eroare umană și abaterile în serviciu ale angajaților;

- i. procesele, procedurile, produsele (vândute clienților sau tranzacționate) și sistemele informatice (inclusiv utilizarea de tehnologii noi), în măsura în care acestea pot duce la incidente, erori, întârzieri, specificații greșite, breșe de securitate, creșterea expunerii la fraudă, spălarea banilor/finanțarea terorismului și alte tipuri de infracțiuni financiare etc.; și
- j. impactul potențial al acordurilor de externalizare și, în general, al tuturor acordurilor cu părți terțe asupra riscului operațional al instituțiilor, precum și supravegherea de către instituții a performanței furnizorilor de servicii în ceea ce privește furnizarea tuturor serviciilor externalizate, inclusiv nivelul de cunoaștere a riscului operațional asociat activităților externalizate și a expunerii globale la risc legate de furnizorii de servicii în conformitate cu Ghidul ABE privind acordurile de externalizare.

281. În cazul în care este important, autoritatea competentă trebuie să analizeze aspectele de mai sus pe linii de activitate/entități juridice și locații geografice, precum și pe categorii de evenimente, cu condiția să existe date disponibile, și să compare poziția instituției cu cea a entităților comparabile.

Natura expunerilor la riscul operațional

282. Autoritățile competente trebuie să stabilească natura expunerilor la riscul operațional prin analiza expunerilor la principalii factori determinanți de risc operațional pentru a-și forma o opinie anticipativă asupra unui risc potențial și a unor pierderi potențiale. O astfel de analiză ar putea necesita să se ia în considerare liniile de activitate, produsele, procesele și locațiile geografice relevante pentru instituție, precum și o evaluare a expunerilor la riscul operațional la principalii factorii determinanți de risc (de exemplu, procese, oameni, sisteme și factori externi), utilizându-se evaluarea internă a riscurilor realizată de către instituție și analiza entităților comparabile.

283. La efectuarea acestei analize, autoritățile competente trebuie să țină cont de interacțiunile unor astfel de factori determinanți de risc atunci când sunt determinate expunerile instituției la riscul operațional (de exemplu, expunerea la mai mulți factori determinanți de risc poate crește probabilitatea unui eveniment operațional și a pierderii ulterioare, inclusiv posibilitatea de a impune sancțiuni).

Importanța expunerii la riscul operațional

284. După identificarea surselor majore și a factorilor determinanți de risc operațional, autoritatea competentă trebuie să se concentreze asupra celor care ar putea avea cel mai

semnificativ impact asupra instituției. Autoritatea competentă trebuie să evalueze „potențiala expunere” la riscuri operaționale folosind atât raționamentul profesional, cât și indicatori calitativi și cantitativi aferenți instituției sau entităților comparabile, și să includă, de asemenea, informații de la alte autorități de supraveghere (de exemplu, autorități de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului).

285. La evaluarea importanței expunerilor la riscul operațional, autoritățile competente trebuie să țină cont atât de frecvența, cât și de gravitatea evenimentelor la care este expusă instituția și să facă distincție între cele care provoacă pierderi foarte grave și cele care au loc cu frecvență ridicată. Pe baza acestei distincții, autoritățile competente trebuie să evalueze tendințele pierderilor cauzate de riscul operațional și concentrarea acestora.
286. O sursă principală de informații de care trebuie să țină cont autoritățile competente o reprezintă baza de date a instituției cu pierderile și evenimentele din riscul operațional, care, dacă este disponibilă și este sigură (mai exact, precisă și completă), redă profilul istoric de risc operațional al instituției.
287. În cazul instituțiilor care adoptă modele interne pentru riscul operațional, autoritatea competentă trebuie să țină cont și de rezultatul abordării interne, cu condiția ca această abordare să fie capabilă să cuantifice expunerea la riscul operațional la nivelul de detaliu dorit (de exemplu, produs, proces etc.) și presupunând că modelul este suficient de anticipativ. Cu toate acestea, autoritățile competente trebuie să ia în considerare și limitările și potențialele deficiențe ale modelelor interne.
288. În plus, autoritățile competente trebuie să efectueze o analiză calitativă mai aprofundată și să utilizeze evaluarea riscurilor instituției, datele de analiză ale entităților comparabile și bazele de date publice și/sau ale consorțiului, dacă acestea sunt disponibile și sunt relevante. Autoritățile competente pot lua în considerare și alți factori, specifici unităților operaționale relevante etc. afectate de eventualele deficiențe, care pot furniza o cuantificare a expunerii la risc.
289. Când realizează o evaluare a expunerii la risc a unei instituții, autoritățile competente trebuie să utilizeze abordarea anticipativă, utilizând analizele de scenarii realizate de către instituție, în cazul în care acestea sunt disponibile, și luând în considerare orice măsuri corective și măsuri de diminuare implementate deja și intrate în vigoare.

Evaluarea subcategoriilor de risc operațional

290. Autoritățile competente trebuie să identifice și să evalueze riscul operațional pentru toate subcategoriile de risc operațional (inclusiv cele definite pe tipuri de evenimente și defalcări suplimentare ale acestor tipuri de evenimente) și factorii determinanți de risc asociați. Autoritățile competente trebuie să concentreze evaluarea asupra acelor subcategorii care sunt considerate a fi cele mai semnificative pentru instituție. Importanța unei subcategorii trebuie evaluată prin valorificarea informațiilor

cantitative colectate în cursul evaluării preliminare, inclusiv nivelul pierderilor pentru fiecare subcategorie în ceea ce privește cerința de capital și venitul brut. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să aplice opiniile profesionale pentru a identifica subcategoriile semnificative, pe baza tuturor surselor de informații interne și externe disponibile.

291. La efectuarea evaluării, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită unor aspecte specifice ale riscului operațional din cauza caracterului lor general și relevanței pentru majoritatea instituțiilor, precum și din cauza unui potențial impact prudential al acestora. Printre aceste aspecte care trebuie să fie întotdeauna vizate de evaluare se numără:

- a. riscul TIC;
- b. riscul de conduită și
- c. riscul de model.

Riscul TIC

292. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul TIC în conformitate cu Ghidul ABE privind evaluarea riscurilor asociate TIC în cadrul procesului de supraveghere și evaluare (SREP)³² și având în vedere Ghidul ABE privind administrarea riscurilor TIC și de securitate, ținând seama de faptul că riscul TIC este un factor-cheie al riscului operațional.

Riscul de conduită

293. Autoritățile competente trebuie să evalueze relevanța și importanța expunerilor instituției la riscul de conduită, luând în considerare factorii enumerați la literele (a)-(g) care sunt relevanți pentru instituție. Pentru instituțiile din categoria 1 și categoria 2, autoritățile competente trebuie să ia în considerare toate elementele următoare:

- a. vânzare abuzivă de produse, atât pe piața clienților individuali, cât și pe piața corporativă, inclusiv vânzare încrucișată forțată de produse clienților individuali, cum ar fi pachete de conturi bancare sau produse suplimentare de care clienții nu au nevoie;
- b. conflicte de interese în desfășurarea activității;
- c. manipularea ratelor dobânzii de referință, a cursurilor de schimb valutar sau a oricăror alte instrumente financiare sau a indicilor pentru sporirea profiturilor instituției;

³² Ghidul ABE privind evaluarea riscurilor asociate TIC în cadrul procesului de supraveghere și evaluare (SREP) (EBA/GL/2017/05)

- d. obstacole în calea schimbării de produse financiare pe perioada de valabilitate a acestora și/sau a schimbării furnizorilor de servicii financiare;
 - e. canale de distribuție proiectate în mod defectuos, care pot favoriza apariția unor conflicte de interese cu stimulente false;
 - f. reînnoiri automate de produse sau penalități la ieșire; și/sau
 - g. procesarea inechitabilă a reclamațiilor clienților.
294. Deoarece riscul de conduită cuprinde o serie amplă de probleme și poate fi asociat multor procese economice și produse, autoritățile competente trebuie să aplice rezultatul AMA și să examineze politici de stimulente pentru a cunoaște la un nivel aprofundat sursele de risc de conduită.
295. În cazul în care este important, autoritatea competentă trebuie să ia în considerare nivelul de concurență pe piețele pe care instituția își desfășoară activitatea și să stabilească dacă vreo poziție dominantă, fie individual sau în cadrul unui grup redus, prezintă un risc semnificativ de conduită necorespunzătoare (de exemplu, ca urmare a unui comportament de tip cartel).
296. Printre indicatorii care pot marca existența unui risc de conduită se află:
- a. sancțiunile aplicate instituției de către autoritățile relevante pentru practici de conduită necorespunzătoare;
 - b. sancțiunile aplicate entităților comparabile pentru practici de conduită necorespunzătoare; și
 - c. reclamații la adresa instituției în privința unor cifre și valori aflate în joc.
297. Cu toate acestea, autoritatea competentă trebuie să aplice o abordare anticipativă, ținând cont totodată de posibilul impact al evoluțiilor de reglementare și de activitatea autorităților relevante în privința protecției consumatorului și a furnizării de servicii financiare în general.

Riscul de model

298. În cadrul riscului operațional, autoritățile competente trebuie să evalueze două forme distincte de risc de model:
- a. riscul legat de subestimarea cerințelor de fonduri proprii prin abordări avansate de evaluare în materie de reglementare și
 - b. riscul de pierderi asociat dezvoltării, implementării sau utilizării neadecvate a oricăror alte modele de către instituție pentru procesul decizional (de exemplu,

stabilirea prețurilor produselor, evaluarea instrumentelor financiare, monitorizarea limitelor de risc etc.), caz în care autoritățile competente trebuie să stabilească o imagine de ansamblu a acestor modele, să evalueze importanța acestora și să evalueze cadrul de gestionare a riscului de model adoptat de instituție.

299. În sensul literei (a) de la punctul 298, autoritățile competente trebuie să evalueze expunerea instituției la riscul de model asociat utilizării modelelor interne în principalele domenii de activitate și operațiuni, cu respectarea definiției și a cerințelor prevăzute în Regulamentul delegat (UE) 2018/959 al Comisiei, în măsura în care acestea sunt aplicabile. Evaluarea riscului de model se poate baza pe informațiile obținute în cadrul altor acțiuni de supraveghere, inclusiv al celor desfășurate în conformitate cu articolul 101 din Directiva 2013/36/UE.

300. În sensul literei (b) de la punctul 298 autoritățile competente trebuie să examineze:

- a. în ce măsură și în ce scop utilizează instituția modele pentru a lua decizii, precum și importanța economică a unor astfel de decizii. Autoritățile competente trebuie să stabilească activitatea economică/activitatea pentru care instituția utilizează modele în mod semnificativ. La efectuarea acestei analize, autoritățile competente pot analiza următoarele domenii în care instituțiile utilizează modele în mod extensiv și pe scară largă:
 - i. tranzacționarea cu instrumente financiare (inclusiv evaluarea activelor și strategiile de tranzacționare);
 - ii. cuantificarea și administrarea riscurilor; și
 - iii. alocarea de capital (inclusiv politici de creditare și stabilirea prețurilor produselor).
- b. nivelul de cunoaștere de către instituție a riscului de model și modul în care aceasta administrează riscul de model, analizând dacă:
 - i. instituția a implementat mecanisme de control (de exemplu, calibrarea parametrilor de piață, validarea internă sau back-testingul, contraverificări cu raționamente profesionale etc.) care sunt riguroase în privința metodelor, a frecvenței, a acțiunilor ulterioare etc. și care includ un proces de aprobare a modelului; și
 - ii. instituția utilizează modele în mod prudent (mai exact, prin creșterea sau scăderea parametrilor relevanți în funcție de direcția pozițiilor etc.) dacă are cunoștință despre deficiențele modelului sau despre evoluțiile pieței și economice.

301. Când efectuează o evaluare a riscului de model, autoritățile competente trebuie să țină seama de evaluarea altor riscuri pentru capital și a riscurilor pentru lichiditate și finanțare, în mod deosebit cu privire la caracterul adecvat al metodologiilor utilizate la cuantificarea riscurilor, stabilirea prețurilor și evaluarea activelor și/sau a datoriilor. Rezultatele unei astfel de evaluări trebuie să constituie o sursă informativă pentru constatările privind riscul operațional.
302. Pentru domeniile de activitate care utilizează modele în mod semnificativ, autoritatea competentă trebuie să evalueze ulterior cât de semnificativ poate fi impactul riscului de model, printre altele, prin analize de sensibilitate și analize pe bază de scenarii sau prin simulări de criză.

6.4.3 Evaluarea riscului reputațional

303. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul reputațional la care este expusă instituția, valorificând înțelegerea acestora cu privire la guvernanta instituției, modelul său de afaceri, produsele sale, clientela sa și mediul în care aceasta își desfășoară activitatea. O astfel de evaluare trebuie să se concentreze, de asemenea, asupra cadrului general privind riscul reputațional, asigurând capacitatea instituției de a gestiona și de a reduce evenimentele de reputație prin strategii de comunicare adecvate.
304. Riscul reputațional este mai relevant pentru instituțiile mari, mai ales pentru cele cu capitaluri proprii sau de creanțe cotate sau cele care își desfășoară activitatea pe piețe interbancare. În consecință, când evaluează riscul reputațional, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție mai mare instituțiilor care prezintă aceste caracteristici.
305. Autoritățile competente trebuie să țină cont atât de factorii interni, cât și de factorii externi, sau de evenimentele care pot genera îngrijorări reputaționale în ceea ce privește instituția, luând în considerare factorii enumerați la literele (a)-(i) care sunt relevanți pentru instituție. Pentru instituțiile din categoria 1 și categoria 2, autoritățile competente trebuie să ia în considerare toți indicatorii următori în cadrul evaluării de către acestea a expunerii instituției la riscul reputațional:
- a. numărul de sancțiuni aplicate de organismele oficiale (nu numai cele aplicate de autoritățile competente, ci și sancțiuni asociate cu plata taxelor sau alte acorduri);
 - b. investigații cunoscute în curs efectuate de organisme oficiale cu privire la instituție sau la reprezentanții acesteia și sancțiuni impuse sau investigații cunoscute în curs sau litigii juridice asociate cu plata taxelor sau alte acorduri sau ca urmare a materializării riscului de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului sau a unor încălcări ale legislației în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;
 - c. campanii media și inițiative ale asociațiilor de consumatori care contribuie la deteriorarea percepției publice asupra instituției și a reputației acesteia;

- d. numărul și schimbările legate de reclamațiile clienților sau pierderea bruscă a clienților sau a investitorilor;
 - e. evenimentele negative care afectează entitățile comparabile ale instituției atunci când acestea sunt asimilate de către public cu întregul sector financiar sau cu un grup de instituții;
 - f. reputația persoanelor implicate în conducerea instituției, evaluată în conformitate cu Ghidul comun al ESMA și ABE privind evaluarea adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie, precum și reputația persoanelor care dețin participații calificate în cadrul instituției, evaluate în conformitate cu Ghidul comun al AES privind evaluarea prudențială a achizițiilor și majorarea participațiilor calificate în sectorul financiar³³;
 - g. desfășurarea de activitate în sectoare sau jurisdicții care sunt foarte expuse la spălarea banilor și finanțarea terorismului³⁴ sau cu persoane asociate unui risc ridicat din perspectiva spălării banilor și a finanțării terorismului;
 - h. impactul asupra reputației al sistemelor și serviciilor TIC afectate și al incidentelor de securitate cibernetică și
 - i. alți indicatori „de piață”, dacă sunt disponibili (de exemplu, scăderile de rating sau fluctuațiile prețului acțiunilor pe parcursul anului).
306. Autoritățile competente trebuie să evalueze importanța expunerii la riscul reputațional al instituției și modul în care acesta este asociat cu alte riscuri (și anume riscul de credit, de piață, operațional și de lichiditate) prin aplicarea altor evaluări de risc (inclusiv de la alte autorități de supraveghere) pentru a identifica orice posibile efecte secundare în orice direcție (de la riscul reputațional către alte riscuri și invers).
307. În contextul analizei riscului operațional, autoritățile competente trebuie să ia în considerare relevanța și importanța expunerilor instituției la riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului dintr-o perspectivă prudențială în cadrul domeniului de aplicare a riscului operațional. În acest sens, autoritățile competente trebuie să utilizeze informațiile relevante primite de la autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului pentru a-și completa constatările din supravegherea continuă și pentru a evalua dacă acestea dau naștere unor preocupări prudențiale legate de riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.
308. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere faptul că orice instituție poate fi expusă la riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului indiferent de dimensiunea sau soliditatea financiară a instituției. Prin urmare, trebuie să se acorde

³³ Ghidul comun al AES privind evaluarea prudențială a achizițiilor și majorarea participațiilor calificate în sectorul financiar (JC/GL/2016/01).

³⁴ Vezi Ghidul ABE privind factorii de risc de spălare a banilor și de finanțare a terorismului (EBA/GL/2021/02).

suficientă atenție și instituțiilor care sunt percepute ca fiind solide din punct de vedere financiar și care pot avea o bună reputație, având în vedere că aceste instituții ar putea fi vizate în mod specific în scopuri de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. De asemenea, trebuie să se acorde atenție instituțiilor care au un mare succes în atragerea de noi clienți/extinderea cotei de piață – în special prin utilizarea canalelor de distribuție netradiționale – deoarece acest lucru ar putea fi legat de controalele deficitare de diligență privind clientela în faza de inițiere a relației client-bancă.

309. Autoritățile competente trebuie să facă schimb de informații relevante privind aspectele de risc operațional identificate care pot genera riscuri de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și preocupări precum deficiențe ale sistemului informatic al instituțiilor sau ale cadrului de control intern cu autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

6.4.4 Evaluarea procedurilor de gestionare, cuantificare și control al riscului operațional

310. Autoritățile competente trebuie să evalueze cadrul și aranjamentele pe care le deține instituția în mod specific pentru gestionarea și controlul riscului operațional ca o categorie de risc individuală. Această evaluare trebuie să țină cont de rezultatul analizei cadrului general de gestionare a riscurilor și cadrului de control intern menționate la titlul 5, deoarece acesta va influența expunerile instituției la riscul operațional. În ceea ce privește riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, autoritatea competentă trebuie să ia în considerare evaluarea furnizată de autoritatea de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

311. Autoritățile competente trebuie să abordeze această analiză ținând cont de factorii cheie determinanți de risc operațional (și anume persoane, procese, factori externi, sisteme) care pot acționa și ca factori de diminuare, și trebuie să ia în considerare:

- a. strategia privind gestionarea riscului operațional și apetitul la riscul operațional;
- b. cadrul organizațional;
- c. politicile și procedurile;
- d. identificarea, cuantificarea, monitorizarea și raportarea riscului operațional;
- e. reziliența economică și planurile de continuare a activității; și
- f. cadrul de control intern, astfel cum este aplicat pentru gestionarea riscului operațional.

Strategia privind gestionarea riscului operațional și apetitul la riscul operațional

312. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a stabilit și a formalizat o strategie riguroasă privind gestionarea riscului operațional și un nivel de apetit la acest

risc, care să fie aprobat de către organul de conducere. În scopul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să țină cont de următoarele:

- a. dacă organul de conducere formulează în mod clar strategia privind gestionarea riscului operațional și nivelul apetitului la acest risc, precum și procesul de revizuire a acestora (de exemplu, în cazul unei analize generale a strategiei de risc, în cazul unor îngrijorări privind o tendință de pierdere și/sau adecvarea capitalului etc.);
- b. dacă conducerea superioară implementează și monitorizează în mod corespunzător strategia privind gestionarea riscului operațional aprobată de către organul de conducere, asigurându-se că măsurile de diminuare a riscului operațional la nivelul instituției sunt în concordanță cu strategia instituită;
- c. dacă aceste strategii sunt adecvate și eficiente sub aspectul naturii și al importanței profilului de risc operațional și dacă instituția monitorizează eficacitatea acestora în timp, precum și coerența acestora cu nivelul apetitului la riscul operațional;
- d. dacă strategia de gestionare a riscului operațional a instituției acoperă toate activitățile, procesele și sistemele instituției, inclusiv în mod anticipativ prin planul strategic, în cazul în care riscul operațional este sau poate fi semnificativ; și
- e. dacă instituția dispune de un cadru adecvat pentru a se asigura că strategia privind gestionarea riscului operațional este comunicată în mod eficace angajaților relevanți.

313. Pentru a evalua credibilitatea unor astfel de strategii, autoritățile competente trebuie să evalueze și dacă instituția a alocat suficiente resurse pentru implementarea acestora și dacă deciziile relevante luate sunt, indiferent de cerințele minime de fonduri proprii, beneficii care pot fi dobândite (mai ales în cazul instituțiilor care adoptă abordările BIA sau TSA pentru a determina cerințele minime de fonduri proprii).

Cadrul organizațional pentru gestionarea și supravegherea riscului operațional

314. Autoritățile competente trebuie să evalueze soliditatea și eficacitatea cadrului organizațional în privința gestionării riscului operațional. În acest sens, autoritatea competentă trebuie să stabilească dacă:

- a. există linii clare de responsabilitate pentru identificarea, analiza, evaluarea, diminuarea, monitorizarea și raportarea riscului operațional;
- b. sistemele de control și monitorizare a riscului operațional sunt supuse unei analize independente și dacă există o distincție clară între persoanele care își asumă riscurile și responsabilii cu administrarea riscurilor, între acestea și funcțiile de control și supraveghere a riscurilor;

- c. funcțiile de gestionare, cuantificare și control al riscurilor acoperă riscul operațional la nivelul întregii instituții (inclusiv sucursalele) în mod integrat, indiferent de abordarea de cuantificare adoptată pentru a stabili nivelul minim de fonduri proprii, precum și funcțiile externalizate și alte activități; și
- d. cadrul pentru gestionarea riscului operațional este structurat cu resurse umane și tehnice suficiente și corespunzătoare calitativ.

Politici și proceduri

315. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de politici și proceduri adecvate pentru gestionarea riscului operațional, inclusiv a riscului rezidual după aplicarea tehnicilor de diminuare. În scopul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să țină cont de următoarele:

- a. dacă organul de conducere aprobă politicile privind gestionarea riscului operațional și le revizuieste în mod regulat în concordanță cu strategiile privind gestionarea riscului operațional;
- b. dacă conducerea superioară este responsabilă de elaborarea și implementarea politicilor și procedurilor de gestionare a riscului operațional;
- c. dacă politicile și procedurile de gestionare a riscului operațional sunt formalizate în mod clar și comunicate în cadrul întregii instituții și dacă acestea sunt aplicate în mod consecvent în întreaga instituție sau cel puțin acele procese și activități care sunt cel mai mult expuse riscului operațional;
- d. dacă politicile și procedurile acoperă toate aspectele legate de gestionarea, cuantificarea și controlul riscului operațional, inclusiv, în cazul în care sunt relevante, colectarea datelor despre pierderi, metodologii de cuantificare, tehnici de diminuare (de exemplu, polițe de asigurare), tehnici de analiză cauzală pentru evenimente, limite, precum și abordarea excepțiilor de la aceste limite;
- e. dacă instituția a implementat un proces de aprobare pentru produse, procese și sisteme noi care necesită evaluarea și diminuarea potențialelor riscuri operaționale generate de implementarea și dezvoltarea de noi produse, procese și sisteme conexe;
- f. dacă astfel de politici sunt adecvate pentru natura și complexitatea activităților instituției, și dacă permit o înțelegere clară a riscului operațional inerent diferitelor produse și activități din sfera de aplicare a instituției;
- g. dacă instituția promovează o cultură de gestionare a riscului operațional în cadrul organizației prin instruire și stabilirea de obiective pentru reducerea pierderii operaționale.

Identificarea, cuantificarea, monitorizarea și raportarea riscurilor

316. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru adecvat pentru identificarea, evaluarea, cuantificarea și monitorizarea riscului operațional în acord cu dimensiunea și complexitatea instituției, și dacă acest cadru respectă cel puțin cerințele minime de fonduri proprii conform legislației UE și a legislației specifice de implementare a acesteia la nivel național. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă:

- a. instituția a implementat procese și proceduri eficiente pentru identificarea și evaluarea cuprinzătoare a expunerii la riscul operațional [(de exemplu, Autoevaluări pentru identificarea și controlul riscurilor (AICR)] și pentru depistarea și clasificarea precisă a evenimentelor relevante (mai exact, colectarea datelor despre pierderi, „incidente evitate la limită” fără impact asupra pierderilor sau chiar evenimente care generează câștiguri neașteptate), inclusiv a cazurilor aflate în tangență cu alte riscuri (de exemplu, pierderea de pe urma creditului cauzată sau amplificată de un eveniment de risc operațional); în acest sens, autoritățile competente trebuie să stabilească și capacitatea instituției de a identifica factorii cheie determinanți de pierderi operaționale relevante și să utilizeze aceste informații în scopul gestionării riscului operațional;
- b. în sensul articolului 101 din Directiva 2013/36/UE, dacă instituția este autorizată să utilizeze un model intern pentru a stabili cerințe minime de fonduri proprii pentru riscul operațional, instituția continuă să îndeplinească cerințele minime prevăzute de legislația UE relevantă și de legislația de implementare a acesteia la nivel național și dacă un astfel de model intern implică o subestimare a unui risc semnificativ;
- c. instituția deține sisteme informaționale și metodologii adecvate pentru a cuantifica sau a evalua riscul operațional, care respectă cel puțin cerințele privind stabilirea fondurilor proprii minime relevante, astfel cum este prevăzut în legislația UE relevantă și în legislația de implementare a acesteia la nivel național (de exemplu, pentru TSA, corelarea elementelor relevante de profit și pierderi cu cele opt linii de activitate reglementate; pentru AMA, serii de intervale, tratarea asigurării, corelație etc.);
- d. instituția a pus în aplicare simulări de criză și analize pe bază de scenariu adecvate, după caz, pentru a înțelege impactul evenimentelor operaționale adverse asupra profitabilității și fondurilor proprii ale acesteia, ținând cont totodată și de o eventuală nereușită a procedurilor interne de control și a tehnicilor de diminuare; acolo unde este cazul, autoritățile competente trebuie să țină cont de coerența acestor analize cu RCSA și rezultatul analizei entității comparabile;
- e. organul de conducere și conducerea superioară a instituției înțeleg ipotezele care stau la baza sistemului de cuantificare și dacă acestea au cunoștință de gradul de risc de model relevant;

- f. instituția a stabilit și a implementat un sistem de monitorizare continuă și eficace a expunerilor la riscul operațional în cadrul instituției, inclusiv a activităților externalizate și a produselor și sistemelor noi, printre altele, prin intermediul unor indicatori specifici anticipativi (indicatori cheie de risc și de control) și al unor factori declanșatori relevanți pentru a asigura emiterea de alerte timpurii eficace;
 - g. instituția a definit măsuri adecvate pentru a răspunde riscurilor reziduale pentru a le menține în limitele definite în apetitul la risc;
 - h. instituția a implementat un sistem de raportare regulată privind expunerea la riscul operațional, inclusiv raportarea rezultatelor simulărilor de criză, către organul de conducere, către conducerea superioară și către persoanele care conduc activități și procese relevante, după caz.
317. Autoritățile competente trebuie să evalueze cadrul de gestionare a riscurilor TIC al instituției în conformitate cu Ghidul ABE privind evaluarea riscurilor asociate TIC în cadrul procesului de supraveghere și evaluare (SREP) și având în vedere Ghidul ABE privind administrarea riscurilor TIC și de securitate.

Planuri de reziliență a activității și planuri de continuitate a activității

318. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a stabilit planuri de reziliență a activității și planuri de continuitate a activității cuprinzătoare și testate, care să acopere cel puțin funcțiile critice și importante, inclusiv cele care sunt externalizate, pentru a se asigura că își poate desfășura activitatea fără întreruperi și că poate limita pierderile în eventualitatea întreruperii grave a activității. Pentru activitățile externalizate, autoritățile competente trebuie să se asigure că furnizorul de servicii are un plan adecvat de continuitate a activității, în conformitate cu Ghidul ABE privind acordurile de externalizare.
319. Autoritățile competente trebuie să stabilească dacă instituția a stabilit planuri de continuitate a activității proporțional cu natura, dimensiunea și complexitatea operațiunilor sale. Astfel de planuri trebuie să aibă în vedere diferite tipuri de scenarii probabile sau plauzibile la care poate fi vulnerabilă instituția.
320. Autoritățile competente trebuie să evalueze calitatea și eficacitatea procesului instituției de planificare a administrării continuității. În acest sens, autoritățile competente trebuie să evalueze calitatea respectării de către instituție a proceselor recunoscute de gestionare a continuității activității (GCA). În consecință, autoritățile competente trebuie să stabilească dacă procesul instituției de planificare a gestionării continuității include:
- a. o analiză a impactului asupra activității;
 - b. strategii de redresare adecvate care integrează elemente dependente interne și externe și priorități de redresare definite clar;

- c. elaborarea planurilor cuprinzătoare și flexibile pentru abordarea scenariilor plauzibile;
- d. testarea eficientă a proiectării și a eficacității operaționale a planurilor;
- e. cunoașterea BCM și programe de instruire; și
- f. comunicații și documentații și instruire pentru gestionarea crizelor.

Cadrul de control intern

321. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru de control solid și măsuri de protecție sigure pentru diminuarea riscului operațional, în conformitate cu apetitul la riscul operațional și strategia sa privind gestionarea riscului operațional. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă:

- a. sfera de aplicare acoperită de funcțiile de control ale instituției include toate entitățile consolidate și locațiile geografice;
- b. există proceduri interne de control și alte practici (de exemplu, răspunsuri la riscuri, cum ar fi politici de conduită, tehnici de transfer al riscului etc.) care vizează diminuarea expunerilor la riscul operațional sau reducerea impacturilor potențiale și menținerea acestora în limitele acceptabile pentru instituție, în concordanță cu parametrii stabiliți de către organul de conducere și conducerea superioară, precum și cu nivelul de apetit la risc al instituției; și
- c. instituția are proceduri și practici interne de control adecvate pentru a asigura raportarea promptă a încălcărilor și a derogărilor de la politici, proceduri și limite la nivelul corespunzător de conducere pentru luarea de măsuri, precum și către autoritățile competente, după caz.

322. Autoritățile competente trebuie să evalueze de asemenea funcționalitatea funcției de audit intern. În acest sens, acestea trebuie să stabilească dacă:

- a. instituția desfășoară acțiuni regulate de audit intern asupra cadrului de gestionare a riscului operațional;
- b. auditul intern acoperă elementele principale ale procedurilor de gestionare, cuantificare și control al riscului operațional în cadrul instituției; și
- c. aceste acțiuni de audit sunt eficace în stabilirea conformității cu politicile interne și cu orice regulamente externe relevante, precum și în abordarea oricăror abateri de la acestea.

323. În cazul instituțiilor care utilizează AMA pentru a stabili cerințele minime de fonduri proprii pentru riscul operațional, autoritățile competente trebuie să evalueze totodată

dacă procesul intern de validare a abordării este sigur și eficace în combaterea ipotezelor de modele și în identificarea oricăror eventuale deficiențe privind modelarea, cuantificarea și sistemele de gestionare a riscului operațional, precum și alte cerințe minime relevante, astfel cum se prevede în legislația relevantă UE și în legislația de implementare a acesteia la nivel național.

324. Indiferent de abordarea adoptată de către instituție pentru a stabili fonduri proprii minime reglementate, atunci când modelele se folosesc pentru procesul decizional (de exemplu, acordarea de credite, stabilirea prețurilor, tranzacționare cu instrumente financiare etc.), autoritățile competente trebuie să evalueze dacă există un proces de validare și/sau un proces intern riguros de analiză a modelelor pentru identificarea și diminuarea riscului de model.

Gestionarea riscului reputațional

325. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a implementat aranjamente, strategii, procese și mecanisme adecvate pentru gestionarea riscului reputațional. În mod specific, autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă:

- a. instituția a instituit politici și procese formalizate pentru identificarea, gestionarea și monitorizarea acestui risc și dacă aceste politici și procese sunt proporționale cu dimensiunea și relevanța sa în sistem;
- b. instituția abordează acest risc într-o manieră prudentă, de exemplu prin stabilirea de limite sau solicitarea aprobării pentru alocarea de capital în anumite țări, sectoare sau către anumite persoane, și/sau dacă planurile sale pentru situații neprevăzute răspund necesității de a soluționa în mod proactiv problemele reputaționale în eventualitatea unei crize;
- c. instituția realizează simulări de criză sau analiza pe bază de scenariu pentru a evalua orice efecte secundare ale riscului reputațional (de exemplu, lichiditate, costuri de finanțare, accesul la serviciul bancar corespondent etc.);
- d. instituția acționează în sensul protejării mărcii sale prin campanii de comunicare prompte în cazul în care apar anumite evenimente care îi pot pune în pericol reputația; și
- e. instituția ia în considerare impactul potențial al strategiei și planurilor sale de afaceri și, la nivel mai general, al conduitei sale asupra reputației sale.

6.4.5 Sinteza constatărilor și atribuirea scorului

326. În urma evaluării de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la riscul operațional al instituției. Această opinie trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor de risc bazat pe considerațiile menționate în

tabelul 6. Dacă, în funcție de importanța anumitor subcategorii de risc, autoritatea competentă decide să le evalueze și să le atribuie un scor individual, trebuie să se aplice pe cât posibil indicația oferită în acest tabel, prin analogie.

Tabelul 6. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru riscul operațional

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de gestionare și control
1	Există un risc scăzut de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Expunerile instituției la riscul operațional sunt limitate la câteva categorii cu frecvență ridicată/impact redus. Importanța expunerii instituției la riscul operațional este nesemnificativă/foarte mică, astfel cum se arată în analiza scenariilor și prin raportare la pierderile entităților comparabile. Nivelul pierderilor brute (înainte de recuperare și incluzând pierderile din portofoliul de credite cauzate de riscul operațional) cu care s-a confruntat instituția în ultimii ani a fost nesemnificativ/foarte scăzut sau a scăzut de la un nivel mai ridicat. 	<ul style="list-style-type: none"> Există o concordanță între politica și strategia de gestionare a riscului operațional ale instituției și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. Cadrul organizațional pentru riscul operațional este solid și conține responsabilități clare și o separare clară a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și control. Cadrul pentru riscul operațional include toate riscurile relevante. Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului operațional sunt adecvate. Cadrul de control pentru riscul operațional este solid.
2	Există un risc mic spre mediu de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Expunerile instituției la riscul operațional sunt situate în general în categorii cu frecvență ridicată/impact redus. Importanța expunerii instituției la riscul operațional este mică spre medie, astfel cum se arată în analiza scenariilor și prin raportare la pierderile entităților comparabile. Nivelul pierderilor brute suportate de instituție în ultimii ani a fost mic spre mediu sau este estimat că va crește de la un nivel istoric scăzut sau va scădea de la un nivel istoric ridicat. 	<ul style="list-style-type: none"> Coerența dintre politica și strategia privind riscul operațional a instituției și
3	Există un risc mediu spre mare de impact prudential semnificativ asupra	<ul style="list-style-type: none"> Expunerile instituției la riscul operațional se extind la câteva categorii cu frecvență 	<ul style="list-style-type: none"> Coerența dintre politica și strategia privind riscul operațional a instituției și

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de gestionare și control
	instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<p>scăzută/impact cu severitate ridicată.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Importanța expunerii instituției la riscul operațional este medie spre mare, astfel cum se arată în analiza scenariilor și prin raportare la pierderile entităților comparabile. • Nivelul pierderilor brute suportate de instituție în ultimii ani a fost mediu spre mare sau este estimat că va crește de la un nivel istoric scăzut sau va scădea de la un nivel istoric ridicat. 	<p>strategia sa globală și apetitul la risc nu este suficient de dezvoltată sau chiar inadecvată.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cadrul organizațional pentru riscul operațional nu este suficient de robust. • Cadrul pentru riscul operațional nu include toate riscurile relevante. • Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului operațional sunt inadecvate. • Cadrul de control pentru riscul operațional este lipsit de consistență.
4	Există un risc ridicat de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Expunerile instituției la riscul operațional se extind la toate categoriile principale. • Importanța expunerii instituției la riscul operațional este mare și în creștere, astfel cum se arată în analiza scenariilor și prin raportare la pierderile entităților comparabile. • Nivelul pierderilor brute suportate de instituție în ultimii ani a fost mare sau riscul a crescut substanțial. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cadrul de control pentru riscul operațional este lipsit de consistență.

6.5 Evaluarea riscului de rată a dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare

6.5.1 Considerații generale

327. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de rată a dobânzii asociat pozițiilor sensibile la rata dobânzii din activități bilanțiere și extrabilanțiere din afara portofoliului de tranzacționare (denumit în general riscul de rată a dobânzii asociat portofoliului din afara portofoliului de tranzacționare sau IRRBB), inclusiv aferent acoperirilor pentru aceste poziții, indiferent de recunoașterea și cuantificarea acestora și indiferent de recunoașterea și cuantificarea pierderilor și câștigurilor, în scop contabil.

328. Autoritățile competente trebuie să țină cont de relevanța și importanța cel puțin a următoarelor subcategorii atunci când evaluează IRRBB:

- a. Riscul de discrepanță – riscul rezultat din structura la termen a instrumentelor sensibile la rata dobânzii care rezultă din diferența momentului de modificare a ratei dobânzii, acoperind modificările structurii la termen a ratelor dobânzii care au loc în mod coerent la nivelul curbei de randament (risc paralel) sau în mod diferențiat în funcție de perioadă (risc neparalel).
 - b. Risc de bază – risc care rezultă din impactul modificărilor relative ale ratelor dobânzii asupra instrumentele sensibile la rata dobânzii care au scadență similară, dar al căror preț este determinat în funcție de indicatori diferiți ai ratei dobânzii. Acesta rezultă din corelația imperfectă a ajustării ratelor câștigate și plătite pentru diferite instrumente sensibile la rata dobânzii care au de altfel caracteristici de modificare a ratei similare.
 - c. Riscul de opțiune – riscul rezultat din opțiuni (încorporate și explicite), prin care instituția sau clientul acesteia poate modifica nivelul și momentul fluxurilor de numerar, și anume riscul rezultat din instrumentele sensibile la rata dobânzii atunci când titularul își va exercita aproape sigur opțiunea dacă este în interesul său financiar să o facă (opțiuni automate încorporate sau explicite) și riscul rezultat din flexibilitatea integrată implicit sau la termenele instrumentelor sensibile la rata dobânzii, astfel încât modificările ratei dobânzii pot cauza o schimbare în comportamentul clientului (risc de opțiune comportamentală încorporată).
329. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere dacă recomandările prevăzute în Ghidul ABE privind IRRBB³⁵ sunt implementate cu prudență de către instituție. Acest fapt se aplică în special la procedurile interne de identificare, evaluare, gestionare și diminuare a riscului de rată a dobânzii ale instituției.
330. Evaluarea IRRBB trebuie să fie diferențiată de evaluarea riscului de marjă de credit care decurge din pozițiile din afara portofoliului de tranzacționare (denumită în general CSRBB), abordare pe care trebuie să o aplice și autoritățile competente. În special, autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă sistemele interne ale instituțiilor evaluează și monitorizează în mod adecvat riscul din CSRBB din perspectiva valorii economice și a veniturilor nete din dobânzi³⁶.

6.5.2 Evaluarea riscului IRRBB inerent

331. Prin evaluarea nivelului inerent al IRRBB, autoritățile competente trebuie să stabilească principalii factori determinanți ai expunerii instituției la riscul IRRBB și să evalueze eventualul impact prudențial al acestui risc asupra instituției. Evaluarea riscului IRRBB inerent trebuie structurată în jurul următoarelor etape principale:

³⁵ Ghidul ABE privind gestionarea riscului de rată a dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare (EBA/GL/2018/02)

³⁶ Orientări suplimentare privind cadrul CSRBB vor fi furnizate în Ghidul revizuit al ABE care va fi elaborat în vederea punerii în aplicare a mandatului prevăzut la articolul 84 din Directiva 2013/36/UE.

- a. evaluarea preliminară;
- b. evaluarea naturii și a componenței profilului de risc de rată a dobânzii specific instituției; și
- c. evaluarea rezultatului testelor de supraveghere pentru detectarea valorilor extreme și al simulărilor de criză de supraveghere, precum și al scenariilor instituției privind rata dobânzii în situații de șoc și al scenariilor privind rata dobânzii în situații de criză.

Evaluarea preliminară

332. Pentru a stabili sfera de aplicare a evaluării riscului IRRBB, autoritățile competente trebuie să identifice mai întâi sursele acestui risc la care este expusă sau este susceptibilă a fi expusă instituția. În acest sens, autoritățile competente trebuie să aplice cunoștințele obținute din informațiile ICAAP și ILAAP dobândite în scopul evaluării SREP, din raportarea referitoare la IRRBB, din evaluarea altor elemente SREP, din comparația poziției instituției cu cea a entităților comparabile și din orice alte activități de supraveghere.
333. Autoritățile competente trebuie să țină cont cel puțin de:
 - a. guvernanta instituției privind riscul de rată a dobânzii, inclusiv strategia principală privind riscul IRRBB și apetitul la risc al instituției asociat riscului IRRBB;
 - b. impactul testelor de supraveghere pentru detectarea valorilor extreme prevăzute la articolul 98 alineatul (5) din Directiva 2013/36/UE și specificate mai detaliat prin intermediul regulamentului delegat adoptat în conformitate cu articolul 98 alineatul (5a) din directiva respectivă;
 - c. impactul unei modificări a ratei dobânzii asupra veniturilor nete din dobânzi și valorii economice conform metodologiei aplicate de instituție, fie pe baza metodologiei standardizate (simplificate), fie pe baza sistemelor interne specificate mai detaliat prin intermediul regulamentului delegat adoptat și al ghidului ABE adoptat în conformitate cu articolul 84 alineatele (5) și (6) din Directiva 2013/36/UE; și
 - d. capitalul intern, în cazul în care este relevant, alocat pentru IRRBB, atât ca nivel total, cât și ca procent din capitalul intern total al instituției conform procesului ICAAP, inclusiv tendința istorică și previziunile.
334. În evaluarea lor preliminară, autoritățile competente trebuie să ia în considerare și modificările semnificative ale expunerilor instituției la riscul IRRBB. Acestea trebuie să evalueze cel puțin următoarele aspecte:
 - a. modificările semnificative din strategia, apetitul la risc, politica sau limitele generale privind riscul IRRBB la nivelul instituției;

- b. impactul potențial al modificărilor respective asupra profilului de risc al instituției; și
- c. modificările majore în modelarea instituției, comportamentul clienților sau utilizarea instrumentelor derivate având ca suport rata dobânzii; și
- d. tendințele majore ale pieței.

Natura și componența profilului de risc de rată a dobânzii specific instituției

335. Autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie clară asupra modului în care variațiile ratelor dobânzii pot avea un impact negativ asupra veniturilor nete din dobânzi (și, după caz, asupra câștigurilor sale) și valorii economice a unei instituții (valoarea actuală a fluxurilor de numerar așteptate) pentru a dobândi atât o perspectivă pe termen scurt, cât și o perspectivă pe termen mai lung asupra unei posibile amenințări pentru adecvarea capitalului.
336. În acest sens, autoritățile competente trebuie să analizeze și să își formeze o opinie clară asupra structurii activelor, datoriilor și, dacă există, expunerilor din elementele extrabilanțiere ale instituției. În special:
- a. pozițiile diferite din afara portofoliului de tranzacționare, scadențele aferente sau datele de reevaluare și ipoteze comportamentale (de exemplu, ipoteze privind produse cu scadență incertă) asociate acestor poziții;
 - b. fluxurile de numerar din dobânzi aferente instituției;
 - c. procentul de produse cu scadență incertă și produse cu opțiuni explicite și/sau încorporate, acordându-se o atenție deosebită produselor cu caracteristici specifice opțiunilor încorporate pentru client; și
 - d. strategia de acoperire a instituției, precum și valoarea și utilizarea instrumentelor financiare derivate în scopuri de acoperire a riscului.
337. Pentru a determina mai bine complexitatea și profilul de risc de rată a dobânzii specific instituției, autoritățile competente trebuie să înțeleagă totodată principalele caracteristici ale activelor, datoriilor și expunerilor din elementele extrabilanțiere ale instituției, în special:
- a. portofoliul de împrumuturi (de exemplu, volumul împrumuturilor fără scadență, volumul împrumuturilor cu opțiuni de plată în avans sau volumul împrumuturilor cu rată variabilă cu niveluri maxime și minime, proporția de contracte de credit cu rată variabilă care împiedică reevaluarea la rate negative etc.);
 - b. portofoliul de obligațiuni (de exemplu, volumul investițiilor cu opțiuni, posibile concentrări);

- c. expuneri neperformante;
 - d. conturi de depozit (de exemplu, sensibilitatea bazei de depozite a instituției la fluctuațiile ratelor dobânzii, inclusiv depozitele principale, posibile concentrări);
 - e. instrumentele financiare derivate (de exemplu, complexitatea instrumentelor financiare derivate, considerații privind opțiuni de rată a dobânzii vândute sau cumpărate, impactul instrumentelor derivate asupra duratei pozițiilor din afara portofoliului de tranzacționare); și
 - f. natura opțiunii IRRBB încorporată în instrumentele financiare cu valoare justă, inclusiv instrumentele mai puțin lichide, cum ar fi activele și pasivele de Nivelul 3.
338. Când analizează impactul asupra câștigurilor instituției, autoritățile competente trebuie să țină cont de diferitele surse de venit și de costurile instituției, precum și de ponderea lor relativă raportată la veniturile totale. Acestea trebuie să știe în ce măsură depind veniturile instituției de pozițiile sensibile la rata dobânzii și trebuie să stabilească în ce mod afectează variațiile ratelor dobânzii venitul net al instituției din dobânzi, și să stabilească efectele variației valorii de piață a instrumentelor financiare – în funcție de tratamentul contabil – reflectate fie în contul de profit sau pierdere, fie direct în capitalul propriu (de exemplu, în alte elemente ale rezultatului global).
339. Când analizează impactul asupra valorii economice și a profitului instituției, autoritățile competente trebuie să țină cont mai întâi de rezultatele testelor de supraveghere pentru detectarea valorilor extreme prevăzute la articolul 98 alineatul (5) din Directiva 2013/36/UE și specificate mai detaliat în regulamentul delegat adoptat în conformitate cu articolul 98 alineatul (5a) din directiva respectivă, pentru a obține un nivel de referință inițial ca element de comparație pentru modul în care variațiile ratelor dobânzii afectează instituția. Când realizează această evaluare, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită sensibilității fluxurilor de numerar la reevaluare, atât în ceea ce privește momentul, cât și valoarea, modificărilor produse în principalele ipoteze subiacente (mai ales în privința conturilor de clienți fără date specifice de reevaluare, conturi de clienți cu caracteristici specifice opțiunilor încorporate pentru client și/sau capitaluri proprii).
340. Autoritățile competente trebuie să încerce să înțeleagă impactul acestor ipoteze și să izoleze apoi riscurile de valoare economică și profit asociate ajustărilor comportamentale efectuate de instituție.
341. Autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită sensibilității fluxurilor de numerar la modificările de valoare justă aferente instrumentelor financiare din afara portofoliului de tranzacționare, inclusiv instrumentele derivate având ca suport rata dobânzii utilizate pentru acoperirea instrumentelor din afara portofoliului de tranzacționare (de exemplu, impactul modificărilor de valoare de piață asupra instrumentelor financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere, eficacitatea

acoperirii riscurilor în cazul instrumentelor de acoperire care îndeplinesc condițiile pentru contabilitatea de acoperire).

342. Pe lângă utilizarea testului de supraveghere pentru detectarea valorilor extreme prevăzute la articolul 98 alineatul (5) din Directiva 2013/36/UE și specificate mai detaliat în regulamentul delegat adoptat în conformitate cu articolul 98 alineatul (5a) din directiva respectivă, autoritățile competente pot solicita instituțiilor să ia în considerare alte scenarii de șoc al ratei dobânzii.
343. În cadrul evaluării lor cantitative, autoritățile competente trebuie să țină cont și de rezultatele metodologiilor interne sau standardizate ale instituției pentru cuantificarea riscului IRRBB, acolo unde este cazul. Prin analiza acestor metodologii, autoritățile competente trebuie să înțeleagă mai bine principalii factori de risc care stau la baza profilului IRRBB specific instituției.
344. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă acele instituții care își desfășoară activitatea în diferite monede efectuează o analiză a riscului de rată a dobânzii pentru fiecare monedă în care acestea au o poziție semnificativă. Autoritățile competente trebuie să analizeze și abordările folosite de aceste instituții în scopul agregării rezultatelor măsurilor valorii economice și profiturilor pentru fiecare monedă.
345. Atunci când analizează atât rezultatele impactului testului pentru detectarea valorilor extreme, cât și ale metodologiilor interne sau standardizate ale instituției, autoritățile competente trebuie să ia în considerare date „aferele unui indicativ temporal de referință” și tendințe istorice. Aceste rate trebuie comparate cu cele ale entităților comparabile și analizate în contextul situației globale de pe piață.

Scenarii de șoc și simulări de criză

346. Autoritățile competente trebuie să evalueze și să țină cont de rezultatele scenariilor de șoc pentru rata dobânzii și ale simulărilor de criză (pe lângă cele ale testelor de supraveghere pentru detectarea valorilor extreme) realizate de instituție în cadrul procesului administrativ intern continuu. În acest context, autoritățile competente trebuie să cunoască principalele surse de risc IRRBB ale instituției.
347. Dacă, la analiza rezultatelor scenariilor de șoc și simulărilor de criză ale instituției, se identifică sau se suspectează anumite acumulări de reevaluări/scadențe în diferite puncte pe curbă, autoritățile competente pot efectua analize suplimentare.

6.5.3 Evaluarea procedurilor de gestionare și control al riscului IRRBB (atât funcțiile de gestionare a riscurilor și de conformitate, cât și funcțiile de audit intern)

348. Pentru a realiza o înțelegere cuprinzătoare a profilului de rată a dobânzii specific instituției din afara portofoliului de tranzacționare, autoritățile competente trebuie să analizeze governanța și cadrul care stau la baza expunerilor sale la rata dobânzii.

349. Autoritățile competente trebuie să evalueze următoarele elemente:
- a. strategia privind riscul IRRBB și apetitul la risc (ca elemente distincte sau în cadrul strategiei mai ample privind riscul de piață și apetitul la risc);
 - b. cadrul organizațional și responsabilitățile;
 - c. politicile și procedurile;
 - d. identificarea, cuantificarea, inclusiv prin modele interne, monitorizarea și raportarea riscurilor; și
 - e. cadrul de control intern.

Strategia și apetitul la risc IRRBB

350. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are o strategie solidă, clar formulată și documentată privind riscul IRRBB, care să fie aprobată de organul de conducere. În scopul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să țină cont de următoarele:
- a. dacă organul de conducere exprimă în mod clar strategia privind riscul IRRBB și apetitul la risc, precum și procesul de revizuire a acesteia (de exemplu, în cazul unei revizuii generale a strategiei privind riscurile sau al unor îngrijorări privind profitabilitatea sau adecvarea capitalului), precum și dacă conducerea superioară implementează în mod corect strategia privind riscul IRRBB aprobată de organul de conducere, asigurându-se că activitățile instituției sunt în concordanță cu strategia instituită, că s-au elaborat și implementat proceduri scrise și că responsabilitățile sunt alocate în mod clar și corespunzător;
 - b. dacă strategia instituției privind riscul IRRBB reflectă în mod corect apetitul instituției la riscul IRRBB și dacă este în concordanță cu apetitul general la risc;
 - c. dacă strategia instituției privind riscul IRRBB și apetitul la risc sunt adecvate pentru instituție dat fiind:
 - modelul său de afaceri;
 - strategia sa generală privind riscul și apetitul general la risc;
 - mediul pieței și rolul acesteia în sistemul financiar; și
 - adecvarea capitalului acesteia;
 - d. dacă strategia instituției privind riscul IRRBB acoperă în general toate activitățile instituției în care riscul IRRBB este semnificativ;

- e. dacă strategia instituției privind riscul IRRBB ține cont de aspectele ciclice ale economiei și de decalajele rezultate din componența activităților privind IRRBB; și
- f. dacă instituția a instituit un cadru adecvat pentru a se asigura că strategia IRRBB este comunicată în mod eficace angajaților relevanți.

Cadrul organizațional și responsabilitățile

351. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru organizațional adecvat și responsabilități bine alocate pentru funcțiile de administrare, cuantificare, monitorizare și control IRRBB cu resurse umane și tehnice suficiente. Acestea trebuie să ia în considerare dacă:

- a. există linii clare de responsabilitate pentru administrarea generală a IRRBB și pentru asumarea, monitorizarea, controlul și raportarea IRRBB;
- b. activitatea de administrare și control IRRBB este supusă unei analize independente și este identificată în mod clar în cadrul organizației și este independentă din punct de vedere funcțional și ierarhic de liniile de activitate; și
- c. angajații care se confruntă cu riscul de rată a dobânzii (atât în activități economice, cât și în activități de gestionare și de control) au competențele și experiența necesare.

Politici și proceduri

352. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are politici și proceduri bine definite pentru administrarea IRRBB și că acestea sunt în concordanță cu strategia și apetitul la riscul IRRBB. Acestea trebuie să ia în considerare dacă:

- a. organul de conducere aprobă politicile de gestionare, cuantificare și control al riscului IRRBB și dacă le discută și le revizuieste în mod regulat în concordanță cu strategiile de risc;
- b. conducerea superioară este responsabilă de elaborarea politicilor și procedurilor și de asigurarea unei implementări adecvate a deciziilor organului de conducere;
- c. politicile IRRBB sunt conforme cu regulamentele relevante și corespunzătoare naturii și complexității activităților instituției, permițând o înțelegere clară a riscului inerent IRRBB;
- d. aceste politici sunt formalizate în mod clar, comunicate și aplicate în mod coerent în cadrul instituției;
- e. aceste politici sunt aplicate în mod coerent în rândul grupurilor bancare și permit o gestionare corespunzătoare a riscului IRRBB;

- f. politicile IRRBB stabilesc procedurile pentru dezvoltarea de produse noi, inițiative majore de acoperire sau gestionare a riscurilor și aceste politici au fost aprobate de organul de conducere sau de comitetul său delegat corespunzător. În special, autoritățile competente trebuie să se asigure că:
- produsele noi, inițiativele majore noi de acoperire și cele de gestionare a riscurilor sunt supuse unor proceduri și controale adecvate înainte de a fi acordate sau preluate; și
 - instituția a realizat o analiză a posibilului impact al acestora asupra profilului său de risc general.

Identificarea, cuantificarea, inclusiv prin modele interne, monitorizarea și raportarea riscurilor

353. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru adecvat pentru identificarea, evaluarea și diminuarea IRRBB corespunzător nivelului, complexității și riscului pozițiilor din afara portofoliului de tranzacționare și dimensiunii și complexității instituției. Această evaluare trebuie să includă modele interne, cum ar fi cele privitoare la comportamentul clienților (de exemplu, modele privind stabilitate depozitelor și rambursarea anticipată a creditelor). Acestea trebuie să aibă în vedere:
- a. dacă sistemele informaționale și tehnicile de cuantificare permit conducerii să cuantifice riscul IRRBB inerent în toate cazurile de expunere semnificativă din elementele bilanțiere și extrabilanțiere (dacă este cazul, la nivel de grup), inclusiv cazurile de acoperire internă, din afara portofoliului de tranzacționare.
 - b. dacă instituția dispune de personal și metodologii adecvate pentru cuantificarea riscului IRRBB (conform cerințelor din Ghidul ABE privind IRRBB), ținând cont de amploarea, forma și complexitatea expunerii acestora la riscul de rată a dobânzii.
 - c. Dacă sistemele interne puse în aplicare de instituție în scopul evaluării IRRBB în contextul articolului 84 alineatul (3) din Directiva 2013/36/UE sunt satisfăcătoare, având în vedere, de asemenea, Ghidul ABE privind IRRBB.
 - d. dacă ipotezele care stau la baza modelelor și metodologiilor interne iau în considerare recomandările prevăzute în Ghidul ABE privind IRRBB. În special, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă ipotezele instituției privind pozițiile fără scadență prin contract și opțiunile încorporate pentru client sunt prudente. Autoritățile competente trebuie să evalueze, de asemenea, dacă instituțiile includ capitalurile proprii în calculul valorii economice și, în caz afirmativ, dacă acestea analizează impactul eliminării capitalurilor poprii din calculul respectiv.

- e. Dacă sistemele instituției de cuantificare a riscurilor iau în considerare toate formele materiale de risc de rată a dobânzii la care se expune instituția (de exemplu, riscul de discrepanță, riscul de bază și riscul de opțiune). Dacă unele instrumente și/sau factori sunt excluși din sistemele de cuantificare a riscurilor, instituțiile trebuie să poată justifica acest lucru în fața supraveghetorilor și să cuantifice importanța excluderilor.
 - f. Dacă modelele interne ale instituției folosite în cuantificarea IRRBB au fost dezvoltate corect, validate independent (inclusiv dacă opiniile experților și raționamentele folosite în modele interne au fost evaluate în profunzime), testate ex post (în măsura posibilului) și analizate periodic.
 - g. Calitatea, nivelul de detaliu și promptitudinea informațiilor oferite de sistemele informaționale, precum și dacă sistemele pot agrega valorile aferente riscului pentru toate portofoliile, activitățile și entitățile incluse în perimetrul de consolidare. Sistemele informaționale trebuie să respecte recomandările prevăzute în Ghidul ABE privind IRRBB.
 - h. Integritatea și promptitudinea datelor care sunt introduse în procesul de cuantificare a riscurilor, care trebuie să respecte totodată recomandările prevăzute în Ghidul ABE privind IRRBB.
 - i. Dacă sistemele instituției de cuantificare a riscurilor pot identifica posibile concentrări IRRBB (de exemplu, în anumite tranșe de timp).
 - j. Dacă responsabilii cu administrarea riscurilor și conducerea superioară a instituției înțeleg ipotezele care stau la baza sistemelor de cuantificare, mai ales în ceea ce privește pozițiile cu scadență incertă prin contract și pozițiile cu opțiuni implicite sau explicite, precum și ipotezele instituției privind capitalurile proprii.
 - k. Dacă responsabilii cu administrarea riscurilor și conducerea superioară a instituției cunosc gradul de risc de model care predomină în tehnicile instituției de cuantificare a riscurilor.
 - l. Dacă utilizarea instrumentelor financiare derivate având ca suport rata dobânzii respectă strategia de risc IRRBB și dacă respectivele activități sunt integrate în cadrul de apetit la risc, cu mecanisme adecvate de guvernanță internă.
354. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a implementat scenarii de simulare de criză adecvate care să-i completeze sistemul de cuantificare a riscurilor. În cadrul evaluării, acestea trebuie să aprecieze conformitatea cu recomandările relevante prevăzute în ghidul ABE publicat în conformitate cu articolul 98 alineatul (5) din Directiva 2013/36/UE.

355. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de un cadru adecvat de monitorizare și de raportare internă pentru IRRBB, care să asigure luarea unor măsuri prompte la nivelul corespunzător al conducerii superioare sau al organului de conducere a instituției, după caz. Sistemul de monitorizare trebuie să includă indicatori specifici și factori declanșatori relevanți pentru a asigura emiterea de alerte timpurii eficiente. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă structurile de administrare și de control raportează în mod regulat (frecvența va depinde de amploarea, complexitatea și nivelul de risc al expunerilor la riscul IRRBB) organului de conducere și conducerii superioare cel puțin următoarele informații:
- a. o prezentare generală a expunerilor actuale la riscul IRRBB, rezultatele din contul de profit sau pierdere și calculul riscurilor și factorii determinanți de nivel și direcție ai IRRBB;
 - b. încălcări semnificative ale limitelor de risc IRRBB;
 - c. modificări produse în ipotezele majore sau în parametrii pe care se bazează procedurile de evaluare a riscului IRRBB;
 - d. modificări produse în poziția instrumentelor financiare derivate având ca suport rata dobânzii și dacă acestea sunt legate de schimbările produse în strategia subiacentă de acoperire și
 - e. informații privind performanța modelelor utilizate.

Cadrul de control intern

356. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru de control solid și cuprinzător, precum și măsuri de protecție sigure pentru a diminua expunerile acesteia la riscul IRRBB în concordanță cu strategia sa privind administrarea riscurilor și apetitul la risc. Acestea trebuie să ia în considerare:
- a. dacă sfera de aplicare acoperită de funcția de control a instituției include toate entitățile consolidate, toate locațiile geografice și toate activitățile financiare;
 - b. dacă există proceduri interne de control, limite de funcționare și alte practici care vizează menținerea expunerilor la riscul IRRBB sub sau în limitele acceptabile pentru instituție, în concordanță cu parametrii stabiliți de organul de conducere și de conducerea superioară, precum și cu apetitul la risc al instituției; și
 - c. dacă instituția are proceduri și practici interne de control adecvate pentru a asigura raportarea promptă a încălcărilor și a derogărilor de la politici, proceduri și limite la nivelul corespunzător de conducere pentru luarea de măsuri.

357. Autoritățile competente trebuie să evalueze sistemul de limite, inclusiv dacă:
- a. este conform cu strategia instituției privind administrarea riscurilor și apetitul la risc al acesteia;
 - b. este adecvat pentru complexitatea organizării instituției și expunerilor acesteia la riscul IRRBB, precum și pentru capacitatea acesteia de a cuantifica și a gestiona acest risc;
 - c. abordează eventualele impact al variațiilor ratelor dobânzii asupra câștigurilor și valorii economice a instituției (din perspectiva câștigurilor, limitele trebuie să indice nivelurile acceptabile de volatilitate pentru câștiguri în cadrul unor scenarii prevăzute pentru rata dobânzii; forma limitelor pentru abordarea efectului ratelor asupra valorii economice a instituției trebuie să fie adecvată dimensiunii și complexității activităților instituției și ale pozițiilor subiacente);
 - d. limitele stabilite sunt absolute sau dacă este posibilă încălcarea limitelor (în acest din urmă caz, politicile instituției trebuie să prevadă în mod clar perioada de timp și împrejurările specifice în care este posibilă o astfel de încălcare a limitelor; autoritățile competente trebuie să solicite informații despre măsurile prin care se asigură respectarea limitelor); și
 - e. instituția are proceduri adecvate pentru analiza periodică a limitelor sale.
358. Autoritățile competente trebuie să evalueze funcționalitatea funcției de audit intern. În acest sens, acestea trebuie să evalueze dacă:
- a. instituția desfășoară acțiuni periodice de audit intern asupra cadrului de gestionare a riscului IRRBB;
 - b. auditul intern acoperă elementele principale ale procedurilor de gestionare, cuantificare și control al riscului IRRBB în cadrul instituției; și
 - c. funcția de audit intern este eficientă în stabilirea conformității cu politicile interne și cu regulamentele externe relevante, precum și în abordarea oricăror abateri de la acestea.

6.5.4 Sinteza constatărilor și atribuirea scorului

359. În urma evaluării de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la riscul IRRBB al instituției. Această opinie trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor bazat pe considerațiile menționate în tabelul 7. Dacă, în funcție de importanța anumitor subcategorii de risc, autoritatea competentă decide să le evalueze și să le atribuie un scor individual, trebuie să se aplice pe cât posibil indicația oferită în acest tabel, prin analogie.

Tabelul 7. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru riscul IRRBB

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de gestionare și control
1	Există un risc scăzut de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Sensibilitatea valorii economice la variațiile ratelor dobânzii este ne semnificativă/foarte mică. • Sensibilitatea câștigurilor la variațiile ratelor dobânzii este ne semnificativă/foarte mică. • Sensibilitatea valorii economice și a câștigurilor la schimbările produse în ipotezele subiacente (de exemplu, produse cu posibilitate de opțiuni încorporate pentru client) este ne semnificativă/foarte mică. 	<ul style="list-style-type: none"> • Există o coerență între politica și strategia instituției privind riscul ratei dobânzii și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. • Cadrul organizațional pentru riscul ratei dobânzii este solid și conține responsabilități clare și o separare clară a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și control.
2	Există un risc mic spre mediu de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Sensibilitatea valorii economice la variațiile ratelor dobânzii este mică spre medie. • Sensibilitatea câștigurilor la variațiile ratelor dobânzii este mică spre medie. • Sensibilitatea valorii economice și a câștigurilor la modificările produse în ipotezele subiacente (de exemplu, produse cu posibilitate de opțiuni încorporate pentru client) este mică spre medie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului ratei dobânzii sunt adecvate. • Limitele interne și cadrul de control pentru riscul ratei dobânzii sunt solide și în concordanță cu strategia de risc și apetitul la risc al instituției.
3	Există un risc mediu spre mare de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Sensibilitatea valorii economice la variațiile ratelor dobânzii este medie spre mare. • Sensibilitatea câștigurilor la variațiile ratelor dobânzii este medie spre mare. • Sensibilitatea valorii economice și a câștigurilor la modificările produse în ipotezele subiacente (de exemplu, produse cu posibilitate de opțiuni încorporate pentru client) este medie spre mare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Există o coerență între politica și strategia instituției privind riscul ratei dobânzii și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. • Cadrul organizațional pentru riscul de rată a dobânzii nu conține o separare suficientă a responsabilităților și a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și de control.
4	Există un risc ridicat de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc	<ul style="list-style-type: none"> • Sensibilitatea valorii economice la variațiile ratelor dobânzii este mare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de rată a

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de gestionare și control
	inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none">• Sensibilitatea câștigurilor la variațiile ratelor dobânzii este mare.• Sensibilitatea valorii economice și a câștigurilor la modificările produse în ipotezele subiacente (de exemplu, produse cu posibilitate de opțiuni încorporate pentru client) este mare.	<p>dobânzii nu sunt realizate cu suficientă acuratețe și frecvență.</p> <ul style="list-style-type: none">• Limitele interne și cadrul de control pentru riscul de rată a dobânzii nu sunt în concordanță cu strategia de risc și apetitul la risc al instituției.

Titlul 7. Evaluarea SREP a capitalului

7.1 Considerații generale

360. Autoritățile competente trebuie să stabilească prin evaluarea SREP a capitalului dacă fondurile proprii deținute de instituție asigură o acoperire solidă a riscurilor pentru capital la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă instituția, dacă astfel de riscuri sunt evaluate ca fiind semnificative pentru instituție.

361. Autoritățile competente trebuie să facă acest lucru prin stabilirea și fixarea cantității (valorii) și a calității (componenței) fondurilor proprii suplimentare pe care trebuie să le dețină instituția pentru a acoperi riscurile specifice instituției și elementele de risc care nu sunt acoperite sau nu sunt acoperite suficient de părțile a treia, a patra și a șaptea din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și de capitolul 2 din Regulamentul (UE) 2017/2402 („cerințe de fonduri proprii din pilonul 1”) și, dacă este cazul, cerințe de fonduri proprii pentru a aborda deficiențele modelelor, controalelor, guvernancei sau alte deficiențe, precum și riscurile care decurg din modelul de afaceri al instituției („cerințe de fonduri proprii suplimentare”). Cerințele de fonduri proprii suplimentare trebuie să fie îndeplinite de instituție în orice moment.

362. Pentru a aborda eventualele inadecvări de capital, inclusiv în condiții de criză, autoritățile competente trebuie să ia măsuri prudențiale adecvate, inclusiv, dacă este cazul, să stabilească și să comunice P2G, care este cantitatea (valoarea) și calitatea (componența) propriilor fonduri pe care instituția este așteptată să le dețină pe lângă cerința globală de capital (OCR) sau cerința globală privind indicatorul efectului de levier (OLRR).

363. Atunci când stabilesc cerințele de fonduri proprii suplimentare și, dacă este cazul, orientări, autoritățile competente trebuie:

- a) să ia în considerare măsurile de supraveghere pe care autoritatea competentă le-a aplicat sau intenționează să le aplice unei instituții în conformitate cu capitolul 10 și având în vedere punctele 386 - 388;
- b) să justifice în mod clar toate elementele cerințelor de fonduri proprii suplimentare pentru P2R și P2R-LR, precum și pentru P2G și P2G-LR;
- c) să aplice P2R și P2R-LR, precum și P2G și P2G-LR în mod consecvent, pentru a asigura coerența generală a rezultatelor prudențiale între instituții.

Autoritățile competente trebuie să evalueze adecvarea fondurilor proprii ale instituției, precum și impactul crizei economice asupra acestora, precum și riscurile pe care le prezintă folosirea excesivă a efectului de levier, ca un factor determinant cheie al viabilității instituției.

364. Această determinare trebuie să fie sintetizată și reflectată într-un scor pe baza criteriilor menționate la sfârșitul prezentului titlu.

Procesul de evaluare SREP a capitalului

365. După ce se iau în considerare rezultatele evaluării riscurilor pentru capital, astfel cum se menționează la titlul 6, autoritățile competente trebuie să ia următoarele măsuri în cadrul procesului de evaluare SREP a capitalului:

- a. stabilirea cerințelor de fonduri proprii suplimentare pentru alte riscuri decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier;
- b. evaluarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier și stabilirea cerințelor de fonduri proprii suplimentare pentru abordarea acestui risc;
- c. reconcilierea P2R, P2R-LR, P2G și P2G-LR cu amortizoarele de capital și cu cerințele macroprudențiale;
- d. stabilirea TSCR, TSLRR și OCR, OLRR;
- e. articularea și justificarea cerințelor de fonduri proprii;
- f. evaluarea posibilității ca cerințele TSCR, TSLRR și OCR, OLRR să poată fi respectate în condiții de criză;
- g. stabilirea P2G și P2G LR;
- h. stabilirea scorului adecvării capital.

7.2 Stabilirea cerințelor de fonduri proprii suplimentare pentru alte riscuri decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier

366. Autoritățile competente trebuie să stabilească cerințe de fonduri proprii suplimentare pentru alte riscuri decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier, în cazul în care identifică oricare dintre situațiile enumerate la articolul 104a alineatul (1) din Directiva 2013/36/UE pentru o instituție, inclusiv, în special:

- a. riscul de pierderi neașteptate și de orice pierderi așteptate care nu sunt suficient acoperite de provizioane, pe o perioadă de 12 luni [(cu excepția cazului în care Regulamentul (UE) nr. 575/2013 specifică cerințe de fonduri proprii pentru o perioadă diferită] („pierderi neașteptate”), cu care se confruntă fiecare instituție din cauza activităților lor, inclusiv a celor care reflectă impactul anumitor evoluții economice și ale pieței;
- b. deficiențele de model, astfel cum sunt evaluate în sensul articolului 101 din Directiva 2013/36/UE; și

- c. deficiențele identificate în cadrul de administrare a activității, inclusiv în mecanismele de control intern și alte deficiențe, precum și riscuri care decurg din modelul de afaceri al instituției, identificate în urma evaluării riscurilor prezentate la titlurile 4-6.

7.2.1 Stabilirea fondurilor proprii suplimentare pentru acoperirea pierderilor neașteptate

367. Atunci când stabilesc cerințe de fonduri proprii suplimentare pentru riscul de pierderi neașteptate în temeiul literei (a) de la punctul 365, autoritățile competente trebuie să ia în considerare fiecare tip de risc care poate prezenta un risc semnificativ pentru capitalul instituției. Autoritățile competente trebuie să stabilească fondurile proprii suplimentare necesare pentru a acoperi riscul de pierderi neașteptate prin stabilirea capitalului considerat adecvat pentru a acoperi tipul de risc și prin deducerea părții relevante din cerințele de fonduri proprii prevăzute în părțile a treia și a patra din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și în capitolul 2 din Regulamentul (UE) 2017/2402.
368. În sensul punctului anterior, autoritățile competente trebuie să stabilească, în funcție de fiecare risc, cunoscutele capitalului considerate adecvate, identificând, evaluând și cuantificând riscurile la care este expusă instituția și ținând seama de întregul profil de risc al unei instituții. Stabilirea valorilor capitalului considerat adecvat trebuie să includă:
 - a. riscurile specifice instituției sau elementele unor astfel de riscuri care sunt excluse în mod explicit de la cerințele de fonduri proprii din pilonul 1 sau care nu sunt abordate în mod explicit de acestea;
 - b. riscurile specifice instituției sau elemente ale unor astfel de riscuri despre care se consideră că nu sunt acoperite suficient de cerințele aplicabile de fonduri proprii din pilonul 1.
369. Autoritățile competente trebuie să se asigure că valoarea capitalului considerată adecvată pentru a acoperi fiecare risc identificat în conformitate cu articolele 79-85 din Directiva 2013/36/UE nu este mai mică decât partea relevantă a cerinței aplicabile de fonduri proprii din pilonul 1 care acoperă riscul respectiv. În cazuri excepționale în care este excesiv de împovăraător, în special pentru instituțiile mici, să se distingă în mod semnificativ quantumul capitalului considerat adecvat pentru două sau mai multe tipuri de riscuri cuantificate împreună, autoritățile competente trebuie să respecte prima teză de la acest punct cu maxima diligență posibilă, utilizând calculele ICAAP, judecata profesională în materie de supraveghere și alte surse de informații, prin stabilirea nivelului cerințelor de fonduri proprii suplimentare într-un mod prudent, având în vedere punctele 372 - 374.
370. Identificarea, evaluarea și cuantificarea riscurilor la care este expusă instituția trebuie să se bazeze pe următoarele surse de informații:

- a. ICAAP și rezultatele evaluării sale de către autoritatea competentă, inclusiv calculele ICAAP, atunci când acestea sunt considerate fiabile sau parțial fiabile în conformitate cu punctele 375 - 377;
- b. raportarea în scopuri de supraveghere;
- c. rezultatul evaluării și al analizei comparative de supraveghere;
- d. rezultatele oricăror activități de supraveghere anterioare relevante; și
- e. alte date relevante, inclusiv cele care decurg din interacțiunea și dialogul cu instituția.

371. ICAAP și rezultatele evaluării sale trebuie să fie luate în considerare de către autoritățile competente ca unul dintre elementele-cheie pentru identificarea și evaluarea riscurilor relevante pentru instituție. Stabilirea valorii capitalului considerat adecvat și a cerințelor de fonduri proprii suplimentare în funcție de risc trebuie să țină seama de calculele ICAAP, în cazul în care acestea sunt considerate fiabile sau parțial fiabile, precum și de rezultatele analizei comparative în materie de supraveghere și de alte date relevante, după caz, inclusiv judecata profesională în materie de supraveghere.

372. Autoritățile competente nu trebuie să permită ca fondurile proprii deținute conform articolului 92 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 să fie utilizate pentru a îndeplini sau a compensa cerințele de fonduri proprii suplimentare atât la nivel colectiv, cât și la nivel de fiecare risc.

373. În sensul articolului 98 alineatul (1) litera (f) din Directiva 2013/36/UE și pentru stabilirea cerințelor de fonduri proprii suplimentare, autoritățile competente trebuie să evalueze și să ia în considerare efectele de diversificare produse de factori geografici, sectoriali sau alți factori relevanți în cadrul fiecărei categorii de risc semnificativ (diversificare în cadrul fiecărui risc). Pentru fiecare dintre riscurile pentru capital care intră sub incidența Regulamentului (UE) nr. 575/2013, astfel de efecte de diversificare nu trebuie să reducă cerințele minime de fonduri proprii calculate conform articolului 92 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

374. Însă, diversificarea riscurilor din categorii diferite, inclusiv a celor care intră sub incidența Regulamentului (UE) nr. 575/2013 (diversificare între riscuri), nu trebuie să fie luată în considerare în cadrul procesului de stabilire a cerințelor de fonduri proprii suplimentare.

Calculele ICAAP

375. Autoritățile competente trebuie să evalueze siguranța calculelor ICAAP, stabilind dacă acestea sunt:

- a. granulare: calculele/metodologiile trebuie să permită mai degrabă clasificarea calculelor pe tipuri de risc, nu să se prezinte un singur calcul (capital economic) care acoperă toate riscurile. Această clasificare trebuie să fie posibilă chiar prin

metodologia ICAAP. Riscurile nu trebuie excluse din ICAAP în cazul în care acestea sunt dificil de cuantificat sau în cazul în care nu sunt disponibile date relevante; estimările pot fi furnizate pe baza informațiilor disponibile și a opiniilor profesionale. În cazul în care autoritatea competentă consideră că acest lucru este necesar, se pot oferi estimări rezultate din calcule ale contribuției marginale, de exemplu, pentru riscuri care nu pot fi cuantificate individual (de exemplu, riscul de concentrare a creditului).

- b. credibile: calculele/metodologiile utilizate trebuie să acopere în mod argumentat riscul vizat a fi abordat (de exemplu, calcularea riscului de concentrare a creditelor trebuie să utilizeze clasificări sectoriale corespunzătoare care reflectă corelări și elemente componente reale ale portofoliului) și trebuie să fie suficient de solide, stabile, sensibile la risc și prudente pentru a cuantifica în mod adecvat pierderile asociate riscurilor. Aceste calcule/metodologii trebuie să fie în concordanță cu procesele strategice ale instituțiilor, inclusiv cu apetitul la risc al instituțiilor.
- c. inteligibile: factorii determinanți care stau la baza calculelor/metodologiilor trebuie să fie indicați în mod clar. Nu trebuie să se accepte un calcul de tip „black box” (incert). Autoritățile competente trebuie să se asigure că instituția oferă explicații ale ipotezelor principale utilizate, inclusiv, cel puțin, orizontul de timp, nivelurile de încredere, ipotezele de corelare, parametrii-cheie, cele mai failibile puncte ale modelelor utilizate și pentru modul în care acestea se justifică și se corectează în cadrul calculului final ICAAP.
- d. comparabile: calculele/metodologiile trebuie să menționeze în mod clar principalele ipoteze în ceea ce privește nivelul general de prudență, perioadele de deținere/orizonturile de risc și nivelurile de încredere (sau o cuantificare echivalentă) pentru a permite ajustarea care poate fi solicitată sau adoptată de autoritățile competente pentru a facilita posibilitatea de comparare cu entitățile comparabile și sistemele de referință de supraveghere.

376. Autoritățile competente trebuie să evalueze în continuare siguranța calculelor ICAAP, comparându-le cu rezultatul sistemelor de referință de supraveghere pentru aceleași riscuri, precum și cu alte date relevante.

377. Un calcul ICAAP trebuie să fie considerat parțial sigur în cazul în care, în ciuda faptului că nu respectă toate criteriile de mai sus, calculul pare totuși foarte credibil, însă acest lucru trebuie să reprezinte o excepție și să fie urmat de măsuri pentru remedierea deficiențelor identificate în calculul ICAAP.

Sistemele de referință de supraveghere

378. Autoritățile competente trebuie să elaboreze și să aplice sisteme de referință de supraveghere pe riscuri drept mijloace de confruntare cu calculele ICAAP în cazul riscurilor sau elementelor de risc semnificativ care nu sunt acoperite sau nu sunt acoperite suficient de Regulamentul (UE) nr. 575/2013, sau pentru a susține în continuare stabilirea cerinței suplimentare de fonduri proprii pentru fiecare risc, în special în cazul în care calculele ICAAP pentru astfel de riscuri sau elemente de risc semnificativ se consideră nesigure sau nu sunt disponibile.
379. Sistemele de referință de supraveghere trebuie să fie elaborate pentru a oferi o măsură prudentă, consecventă [și anume, după caz, calibrată pe perioade de deținere/orizonturi de risc și niveluri de încredere echivalente, astfel cum este prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 575/2013)], transparentă și comparabilă cu care să se calculeze și să se compare între instituții capitalul considerat adecvat pentru un anumit tip de risc.
380. Dată fiind varietatea diferitelor modele de afaceri aplicate de către instituții, este posibil ca rezultatul sistemelor de referință de supraveghere să nu fie adecvat în fiecare caz și pentru fiecare instituție. Autoritățile competente trebuie să rezolve această problemă prin folosirea celui mai adecvat sistem de referință, în cazul în care există alternative, precum și prin aplicarea raționamentului la rezultatul sistemului de referință pentru a servi drept considerații specifice fiecărui model de afaceri și considerații specifice instituției.
381. Atunci când autoritățile competente iau în considerare, în cadrul dialogului, sisteme de referință de supraveghere pentru stabilirea de cerințe suplimentare de fonduri proprii, acestea trebuie să explice instituției raționamentul și principiile generale care stau la baza sistemelor de referință.

Alte date relevante

382. Autoritățile competente trebuie să utilizeze alte date relevante pentru a susține stabilirea de cerințe suplimentare de fonduri proprii pentru fiecare risc. Printre datele relevante se pot include rezultatele evaluărilor riscurilor (conform criteriilor menționate la titlul 6), comparații cu grupuri comparabile, inclusiv raport/rapoarte publicat(e) de ABE conform cerințelor articolului 78 din Directiva 2013/36/UE, sisteme de referință publicate de ABE conform articolului 101 din Directiva 2013/36/UE etc.
383. Alte date relevante trebuie să determine autoritatea competentă să reevalueze caracterul adecvat/siguranța unui ICAAP/sisteme de referință de supraveghere pentru un anumit risc, și/sau să ajusteze rezultatul în cazul în care acestea oferă indicații de îndoială a acurateții acestuia (de exemplu, în cazul în care scorul de risc implică un nivel de risc foarte diferit față de calcul sau în care evaluările inter pares relevă faptul că instituția prezintă diferențe semnificative față de entitățile comparabile sub aspectul cerinței de fonduri proprii pentru acoperirea unei expuneri la riscul comparabil).

384. Pentru a asigura coerența în stabilirea cerințelor de fonduri proprii suplimentare pentru fiecare risc, autoritățile competente trebuie să utilizeze aceleași grupuri comparabile stabilite pentru a analiza riscurile pentru capital, astfel cum este menționat la titlul 6.

385. Atunci când autoritățile competente iau în considerare, în cadrul dialogului, alte date relevante pentru stabilirea de cerințe de fonduri proprii suplimentare, acestea trebuie să explice instituției raționamentul și principiile generale care stau la baza datelor utilizate.

7.2.2 Stabilirea fondurilor proprii sau a altor măsuri pentru acoperirea deficiențelor de model

386. Dacă, în cursul analizei continue a abordărilor interne conform cerințelor de la articolul 101 din Directiva 2013/36/UE, sau prin analiza cu entitățile comparabile, desfășurată conform articolului 78 din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente identifică deficiențe de model care pot conduce la o subestimare a cerințelor minime de fonduri proprii prevăzute prin Regulamentul (UE) nr. 575/2013, acestea trebuie să stabilească cerințe suplimentare de fonduri proprii pentru deficiențele de model care pot conduce la o subestimare a riscului, în cazul în care acest lucru se stabilește a fi mai adecvat decât luarea altor măsuri de supraveghere. Autoritățile competente trebuie să stabilească cerințe de fonduri proprii suplimentare numai pentru a acoperi aceste deficiențe doar în cazul în care nu este posibilă remedierea lor în temeiul cerințelor de fonduri proprii din pilonul 1 prin alte măsuri de supraveghere, cum ar fi impunerea obligației ca instituțiile să își ajusteze modelele sau să aplice estimărilor lor o marjă adecvată de prudență. Astfel de cerințe de fonduri proprii suplimentare trebuie stabilite doar ca măsură provizorie până la remedierea deficiențelor.

7.2.3 Stabilirea fondurilor proprii sau a altor măsuri pentru acoperirea altor deficiențe

387. Autoritățile competente trebuie să stabilească fonduri proprii suplimentare pentru a acoperi deficiențele în materie de guvernanta, controale, modele de afaceri sau alte deficiențe, astfel cum se identifică în urma evaluării riscurilor prezentate la titlurile 4-6, în cazul în care alte măsuri de supraveghere sunt considerate insuficiente sau inadecvate pentru a asigura conformitatea cu cerințele. Autoritățile competente trebuie să stabilească astfel de cerințe de fonduri proprii suplimentare numai ca măsură provizorie până la remedierea deficiențelor.

388. Autoritățile competente trebuie să stabilească cerințe suplimentare de fonduri proprii numai pentru a acoperi riscul de finanțare, astfel cum se identifică în urma evaluării riscurilor prezentate la titlul 8, în cazul în care acest lucru se consideră a fi mai adecvat decât luarea altor măsuri de supraveghere aplicate în conformitate cu titlul 9.

389. În cazul în care o instituție nu se conformează în mod repetat cerinței de a stabili sau menține un nivel adecvat de fonduri proprii pentru a acoperi recomandările

comunicate în conformitate cu articolul 104b alineatul (3) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente trebuie să stabilească cerințe de fonduri proprii suplimentare pentru a acoperi riscul suplimentar respectiv în termen de cel mult 2 ani de la încălcarea recomandărilor. Autoritățile competente pot amâna această decizie în cazul în care permit instituțiilor să funcționeze sub nivelul de orientare din cauza condițiilor economice sau de piață sau a circumstanțelor specifice instituției, în conformitate cu punctele 584 și 585.

7.2.4 Stabilirea componenței cerințelor de fonduri proprii suplimentare

390. Autoritățile competente trebuie să stabilească componența cerințelor de fonduri proprii suplimentare ca fiind de cel puțin 56,25 % elemente de fonduri proprii de nivel 1 de bază (CET1) și de cel puțin 75 % fonduri proprii de nivel 1. Autoritățile competente pot stabili componența cerințelor de fonduri proprii suplimentare pentru toate riscurile, altele decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier, la nivel agregat.

391. În cazul în care este necesar și având în vedere circumstanțele specifice ale unei instituții, autoritățile competente pot solicita instituțiilor să acopere cerințe de fonduri proprii suplimentare cu capital de o calitate superioară celei menționate la punctul 390. Orice impunere de capital de o calitate superioară trebuie să fie justificată, ținând seama de situația riscului individual al instituției și luând în considerare riscurile care ar putea necesita capital de o calitate bună pentru a acoperi eventualele pierderi.

7.3 Cerințe de fonduri proprii suplimentare pentru riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier

392. În conformitate cu articolul 104a alineatele (3) și (4) din Directiva 2013/36/UE³⁷, autoritățile competente trebuie să evalueze riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier separat de alte tipuri de risc. În cazul în care, în urma unei astfel de evaluări, autoritățile competente stabilesc o cerință de fonduri proprii suplimentare pentru a aborda riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier, acestea trebuie să adauge această cerință la cerința de fonduri proprii bazată pe indicatorul efectului de levier prevăzută la articolul 92 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, și nu la cerințele de fonduri proprii bazate pe quantumul total al expunerii la risc (TREA), astfel cum se prevede la alineatul respectiv literele (a)-(c) de la articolul respectiv. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare cerința privind indicatorul efectului de levier și cerința de fonduri proprii suplimentare pentru a aborda riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier ca un set separat de cerințe bazate pe TREA și de cerințele de fonduri proprii suplimentare pentru toate celelalte tipuri de risc (cu alte cuvinte, fondurile proprii disponibile pot fi utilizate simultan pentru a îndeplini cerințele din setul bazat pe TREA și din setul bazat pe indicatorul efectului de levier de cerințe de fonduri proprii).

³⁷ Astfel cum se explică în considerentul 15 din Directiva (UE) 2019/878 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 de modificare a Directivei 2013/36/UE în ceea ce privește entitățile exceptate, societățile financiare holding, societățile financiare holding mixte, remunerarea, măsurile și competențele de supraveghere și măsurile de conservare a capitalului, JO L 150, 7.6.2019, p. 253.

7.3.1 Evaluarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier

393. În conformitate cu conceptul de indicator al efectului de levier (și cu setul său de cerințe) ca mecanism de protecție pentru cerințele de fonduri proprii bazate pe TREA, în evaluarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier, astfel cum sunt definite aceste noțiuni la articolul 4 alineatul (1) punctele (93) și (94) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, autoritățile competente trebuie să se concentreze asupra potențialelor vulnerabilități semnificative neacoperite sau insuficient acoperite de cerințele de fonduri proprii, astfel cum sunt prevăzute la articolul 92 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, care ar putea necesita măsuri corective pentru activitățile economice ale instituției, care nu au fost prevăzute în planul său de afaceri.

394. La evaluarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier, autoritățile competente trebuie să ia în considerare toate aspectele următoare și trebuie să adapteze profunzimea evaluării fiecărui aspect în funcție de relevanța sa pentru instituție:

- a. elemente de risc asociat folosirii excesive a efectului de levier care sunt considerate neacoperite sau insuficient acoperite de cerința de fonduri proprii pentru indicatorul efectului de levier prevăzut la articolul 92 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, ca urmare, în special, a:
 - i. arbitrajului de reglementare/optimizării indicatorului efectului de levier prin schimbul expunerilor contabilizate în indicatorul efectului de levier pentru expuneri similare din punct de vedere economic care pot fi mai puțin luate în considerare în calculul expunerii indicatorului efectului de levier;
 - ii. arbitrajului de reglementare/optimizării prin reducerea la minimum a expunerii indicatorului efectului de levier sub forma unor reduceri temporare ale volumelor de tranzacții pe principalele piețe financiare (în special pe piața monetară, a anumitor activități, cum ar fi SFT, dar și pe piața instrumentelor financiare derivate) în jurul datelor de referință, având ca rezultat raportarea³⁸ și publicarea unor indicatori ai efectului de levier cu valori ridicate („activități de cosmetizare”); și
 - iii. caracteristicilor specifice ale modelului de afaceri, ale activităților de afaceri sau ale altor idiosincrazii bancare care fie cresc, fie reduc măsura în care instituția este expusă riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier (de exemplu, în conformitate cu aspectele de la punctul 393), dar nu sunt acoperite sau nu sunt acoperite suficient în calculul indicatorului efectului de levier. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare,

³⁸ Pentru a oferi o imagine de ansamblu, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/451 al Comisiei din 17 decembrie 2020 introduce formularul C48.00 cu valori zilnice pentru SFT-urile în cazul instituțiilor mari. De asemenea, trebuie remarcat faptul că registrele centrale de tranzacții raportează date zilnice detaliate în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/363 al Comisiei din 13 decembrie 2018 [privind operațiunile de finanțare prin instrumente financiare (SFT)] și în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1247/2012 al Comisiei din 19 decembrie 2012 (privind instrumentele financiare derivate).

după caz, expunerile ridicate la opțiuni emise pe capitaluri proprii sau poziții scurte prin intermediul instrumentelor financiare derivate de credit care ar putea avea o expunere ridicată la pierderi maxime, deoarece aceste poziții nu sunt pe deplin reflectate în calculul expunerii indicatorului efectului de levier (spre deosebire, de exemplu, de instrumentele financiare derivate de credit subscrise), precum și concentrările la anumite elemente extrabilanțiere în cazul în care idiosincrazia inerentă activităților economice ale instituției poate conduce la o volatilitate sporită a tragerilor.

- b. elemente de risc asociat folosirii excesive a efectului de levier care sunt excluse în mod explicit din cerința de fonduri proprii privind indicatorul efectului de levier sau care nu sunt abordate în mod explicit de aceasta, inclusiv din cauza excluderilor enumerate la articolul 429a din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, în special în cazul în care există preocupări cu privire la evaluarea respectării continue a condițiilor pentru aceste excluderi și în cazul în care recurgerea la o singură excludere este foarte semnificativă pentru instituție, iar cuantumul exclus este volatil în mod nejustificat;
- c. modificările indicatorului efectului de levier al instituției și ale componentelor sale, inclusiv impactul previzibil al pierderilor preconizate actuale și viitoare asupra indicatorului efectului de levier, ținând seama de modelul de afaceri al instituției.

7.3.2 Stabilirea cerinței de fonduri proprii suplimentare pentru abordarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier

395. Pe baza evaluării efectuate în temeiul secțiunii 7.3.1 din prezentul ghid, autoritățile competente trebuie să stabilească cerințele de fonduri proprii suplimentare pentru a aborda riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier ca fiind diferența dintre capitalul considerat adecvat pentru a acoperi riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier și cerințele de fonduri proprii pentru indicatorul efectului de levier prevăzute la articolul 92 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. Acest cuantum nu poate fi negativ.

396. Atunci când stabilesc cerințe de fonduri proprii suplimentare pentru a aborda riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier, autoritățile competente trebuie să ia în considerare în special:

- a. elemente de risc asociat folosirii excesive a efectului de levier care sunt considerate neacoperite sau insuficient acoperite de cerința de fonduri proprii pentru indicatorul efectului de levier prevăzută la articolul 92 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, în special în cazul în care evaluarea aspectelor descrise la punctele 393 sau 394 indică o vulnerabilitate ridicată în comparație cu expunerea indicatorului efectului de levier.
- b. elemente de risc asociat folosirii excesive a efectului de levier care sunt excluse în mod explicit din cerința de fonduri proprii privind indicatorul efectului de levier sau

care nu sunt abordate în mod explicit de aceasta, inclusiv din cauza excluderilor enumerate la articolul 429a alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 evaluate în conformitate cu punctul 394b. Autoritățile competente trebuie să stabilească cerințe de fonduri proprii suplimentare numai în acele cazuri în care utilizarea deosebit de extinsă a unei anumite excluderi are ca rezultat un nivel al indicatorului efectului de levier care nu reflectă în mod adecvat riscul cu care se confruntă instituția.

397. Autoritățile competente trebuie să se asigure că capitalul considerat adecvat pentru a acoperi riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier nu este mai mic decât cerințele de fonduri proprii aferente indicatorului efectului de levier (și anume, cerințele de fonduri proprii suplimentare pentru abordarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier nu pot fi negative).

398. Autoritățile competente trebuie să identifice, să evalueze și să cuantifice riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier pe baza surselor de informații și a metodelor prevăzute la punctele 370 și 371, utilizând sursele de informații disponibile, în măsura în care acestea sunt relevante pentru riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier.

7.3.3 Componenta cerinței de fonduri proprii suplimentare pentru abordarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier

399. Autoritățile competente trebuie să adauge cerințele de fonduri proprii suplimentare pentru a aborda riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier la cerința minimă de nivel 1 pentru indicatorul efectului de levier. Pentru a îndeplini această cerință suplimentară, instituțiile trebuie, de asemenea, să poată utiliza orice fonduri proprii de nivel 1.

400. În cazul în care este necesar și având în vedere circumstanțele specifice ale unei instituții, autoritățile competente pot solicita instituțiilor să acopere cerințe de fonduri proprii suplimentare cu capital de o calitate superioară decât cea menționată la punctul 399. Orice impunere de capital de o calitate superioară trebuie să fie justificată, ținând seama de situația riscului individual al instituției și luând în considerare situațiile în care materializarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier ar putea necesita capital de o calitate superioară pentru a acoperi pierderile potențiale.

7.4 Reconcilierea cu amortizoarele de capital și cu eventualele cerințe macroprudențiale

401. La stabilirea cerințelor de fonduri proprii suplimentare (sau a altor măsuri privind capitalul), autoritățile competente trebuie să reconcilieze cerințele de fonduri proprii suplimentare cu cerințele privind amortizoarele de capital abordând aceleași riscuri sau elemente ale acelor riscuri. Autoritățile competente nu trebuie să stabilească cerințe de fonduri proprii suplimentare sau alte măsuri privind capitalul (inclusiv P2G) în cazul în care riscul este deja acoperit de cerințele privind amortizoarele de capital. Orice cerințe de

fonduri proprii suplimentare sau alte măsuri de capital trebuie să fie specifice instituției și nu trebuie să acopere riscurile macroprudențiale sau sistemice. Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 104a alineatul (1) litera (f) din Directiva 2013/36/UE, acestea pot acoperi riscurile care reflectă impactul anumitor condiții economice și evoluții ale pieței asupra profilului de risc al unei instituții individuale.

7.5 Stabilirea cerinței TSCR, TSLRR, OCR și OLRR

402. Autoritățile competente trebuie să stabilească cerința TSCR (în ceea ce privește fondurile proprii totale) ca suma dintre:
- cerința de fonduri proprii conform articolului 92 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și
 - suma dintre cerințele de fonduri proprii suplimentare (stabilite conform criteriilor prevăzute în secțiunea 7.2) și orice fonduri proprii suplimentare stabilite a fi necesare pentru acoperirea concentrărilor de riscuri diferite semnificative.
403. Autoritățile competente trebuie să stabilească cerința TSCR (în ceea ce privește fondurile proprii de nivel 1) ca suma dintre:
- cerința de fonduri proprii conform articolului 92 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și
 - partea din cerințele de fonduri proprii suplimentare menționată la litera (b) de la punctul 402, care este impusă de autoritatea competentă pentru a fi deținută sub formă de fonduri proprii de nivel 1.
404. Autoritățile competente trebuie să stabilească cerința TSCR (în ceea ce privește CET1) ca suma dintre:
- cerința de fonduri proprii conform articolului 92 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și
 - partea din cerințele de fonduri proprii suplimentare menționată la litera (b) de la punctul 402, care este impusă de autoritatea competentă pentru a fi deținută sub formă de capital CET1.
405. Autoritățile competente trebuie să stabilească cerința TSLRR (în ceea ce privește fondurile proprii de nivel 1) ca suma dintre:
- cerința de fonduri proprii pentru indicatorul efectului de levier în temeiul articolului 92 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;

- b. fondurile proprii suplimentare necesare pentru abordarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier (stabilite în conformitate cu criteriile specificate în secțiunea 7.3).
406. În cazul în care autoritățile competente solicită instituțiilor să acopere P2R-LR cu capital de o calitate superioară în conformitate cu punctul 400, acestea trebuie să stabilească cerința TSLRR (în termeni de CET1) ca parte a fondurilor proprii suplimentare menționate la litera (b) de la punctul 405, care este impusă de autoritatea competentă pentru a fi deținută sub formă de capital CET1.
407. Autoritățile competente trebuie să stabilească cerința OCR ca suma dintre:
- a. TSCR și
 - b. cerințe privind amortizorul de capital combinat.
408. Autoritățile competente trebuie să stabilească cerința OLRR ca suma dintre:
- a. TSLRR și
 - b. cerința amortizorului pentru indicatorul efectului de levier al G-SII în conformitate cu articolul 92 alineatul (1a) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.
409. Autoritățile competente nu trebuie să ia în considerare alte elemente și instrumente decât cele eligibile pentru stabilirea fondurilor proprii [astfel cum este prevăzut în partea a doua din Regulamentul (UE) nr. 575/2013] la evaluarea/calcularea cerinței TSCR, TSLRR, OCR sau OLRR.

7.6 Exprimarea și justificarea cerințelor de fonduri proprii

410. Autoritățile competente trebuie să se asigure că există o coerență între stabilirea cerințelor suplimentare de fonduri proprii și comunicarea acestora instituției și/sau, după caz, altor autorități competente. Aceasta trebuie să presupună cel puțin comunicarea:
- a. cerinței TSCR a instituției ca procent (rată) din cerința TREA, defalcată pe componente ale cerinței; și
 - b. cerința TSLRR a instituției ca proporție (rată) din expunerea indicatorului efectului de levier (LRE), defalcată în funcție de componența cerinței.
411. Pentru a comunica cerința TSCR ca un raport, autoritățile competente trebuie să o exprime utilizând următoarea formulă:

$$TSCR \text{ raport} = \frac{TSCR}{TREA}$$

412. Pentru a comunica cerința TSLRR ca un raport, autoritățile competente trebuie să o exprime utilizând următoarea formulă:

$$TSLRR \text{ raport} = \frac{TSLRR}{LRE}$$

413. Pentru a asigura o mai mare coerență, autoritățile competente trebuie să comunice în plus instituțiilor și/sau, după caz, altor autorități competente:

- a. OCR și părțile sale componente – cerințele de fonduri proprii aferente pilonului 1, cerințele de fonduri proprii suplimentare pentru abordarea altor riscuri decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier și cerințele privind amortizorul – ca proporție (raport) din TREA, defalcate în funcție de componența cerinței;
- b. OLRR și părțile sale componente – cerința de fonduri proprii pentru indicatorul efectului de levier, cerințele de fonduri proprii suplimentare pentru abordarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier și cerința amortizorului pentru indicatorul efectului de levier al G-SII – ca proporție (raport) din LRE, defalcate în funcție de componența cerinței.

414. Atunci când comunică cerințele prudențiale instituțiilor, autoritățile competente trebuie să își justifice deciziile de a impune cerințe de fonduri proprii suplimentare în conformitate cu articolul 104a alineatul (5) din Directiva 2013/36/UE separat pentru riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier și pentru alte tipuri de riscuri. Justificarea trebuie să fie specifică instituției și trebuie să ofere o indicație clară a principalilor factori care stau la baza cerinței de fonduri proprii suplimentare, inclusiv a riscurilor și a elementelor de risc care contribuie la cerințele de fonduri proprii suplimentare.

415. Pentru a justifica cerințele de fonduri proprii suplimentare, autoritățile competente trebuie să se refere, în măsura posibilului, la categoriile și subcategoriile/elementele de risc descrise în titlul 6 și în secțiunile 7.2 și 7.3, ținând seama de definițiile existente ale tipurilor specifice de riscuri din legislația aplicabilă, și trebuie să vizeze comparabilitatea generală între instituții.

416. În justificarea cerințelor de fonduri proprii suplimentare, autoritățile competente trebuie, de asemenea, să identifice principalele deficiențe care trebuie acoperite de aceste cerințe până la remedierea lor, în conformitate cu punctele 386 și 387. Luând în considerare măsurile de supraveghere adecvate în conformitate cu titlul 10, autoritățile competente trebuie să solicite instituțiilor să identifice măsurile adecvate pentru remedierea acestor deficiențe și să comunice termenele preconizate pentru remedierea deficiențelor.

417. Autoritățile competente trebuie să comunice instituțiilor componența minimă adecvată a cerințelor de fonduri proprii suplimentare separat pentru riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier și pentru alte tipuri de risc. În cazul în care autoritățile

competente utilizează derogarea de la articolul 104a alineatul (4) al treilea paragraf din Directiva 2013/36/UE solicitând un capital de o calitate mai bună decât cea prevăzută la primul și al doilea paragraf de la articolul respectiv, acestea trebuie să furnizeze o justificare clară pentru decizia respectivă, subliniind circumstanțele specifice ale instituției care conduc la necesitatea unei calități mai bune a capitalului. În justificările lor, autoritățile competente trebuie să se refere la elemente precum:

- a. natura specifică a instituției, a acționarilor săi și, după caz, structura grupului, care ar putea afecta posibilitatea de a mobiliza capital în funcție de caracteristicile anumitor instrumente de capital;
- b. natura specifică a riscului cu care se confruntă fiecare instituție, care ar putea duce la o diminuare deosebit de rapidă a capitalului CET1.

418. Autoritățile competente trebuie să comunice rezultatele finale ale evaluării SREP autorităților de rezoluție relevante. Autoritățile competente trebuie să furnizeze informațiile privind cerințele de fonduri proprii suplimentare care sunt solicitate de autoritățile de rezoluție în scopul estimării menționate în Regulamentul delegat (UE) 2021/1118 al Comisiei³⁹.

419. Atunci când iau în considerare posibilitatea de a impune un capital de o calitate superioară, autoritățile competente trebuie să urmărească evitarea suprapunerilor cu alte cerințe existente în cadrul setului relevant de cerințe bazate pe TREA sau pe efectul de levier și cu MREL.

7.7 Îndeplinirea cerințelor în condiții de criză

420. Autoritățile competente trebuie să stabilească, prin intermediul simulărilor de criză, adecvarea fondurilor proprii ale instituției (cantitate și componență) în condiții de criză și dacă măsurile prudențiale, inclusiv P2G, P2G-LR, planificarea revizuită a capitalului și alte măsuri conform titlului 10, sunt necesare pentru abordarea potențialelor insuficiențe.

421. Pentru a evalua adecvarea capitalului în condiții de criză, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere:

- a. utilizarea rezultatelor calitative (de exemplu, deficiențele identificate în gestionarea și controlul riscurilor) ale simulărilor de criză ale instituțiilor și simulările de criză de supraveghere; și

³⁹ Regulamentul delegat (UE) 2021/1118 al Comisiei din 26 martie 2021 de completare a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează metodologia de utilizat de către autoritățile de rezoluție pentru a estima cerința menționată la articolul 104a din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului și cerința amortizorului combinat în privința entităților de rezoluție, la nivelul consolidat al grupului de rezoluție, în cazul în care grupul de rezoluție nu face obiectul respectivelor cerințe în temeiul directivei menționate anterior.

- b. utilizarea rezultatelor cantitative ale simulărilor de criză ale instituțiilor, dacă ICAAP este considerat fiabil conform punctului 375, și ale simulărilor de criză de supraveghere (de exemplu, rezultatele în termeni de variații ale indicatorilor fondurilor proprii), conform articolului 100 din Directiva 2013/36/UE, așa cum este indicat în titlul 12 din prezentul ghid, și incluzând, de exemplu:
 - i. prescrierea de scenarii/ipoteze specifice de ancorare care să fie puse în aplicare de către instituții; și
 - ii. realizarea de simulări de criză la nivel de sistem cu aplicarea de metodologii și scenarii coerente de către instituții sau supraveghetori.
422. Autoritățile competente trebuie să considere adecvate rezultatele cantitative ale simulărilor de criză cu privire la adecvarea și calitatea fondurilor proprii ale instituției și să determine dacă cantitatea și calitatea fondurilor proprii sunt suficiente pentru a acoperi cerințele de capital aplicabile, în special:
- a. OCR, inclusiv cerințele privind amortizoarele combinate în cadrul scenariului de bază într-un orizont de timp anticipativ de cel puțin 2 ani și
 - b. TSCR în cadrul scenariilor adverse într-un orizont de timp anticipativ de cel puțin 2 ani.

7.7.1 Utilizarea P2G pentru abordarea rezultatelor cantitative ale simulărilor de criză

Determinarea și aplicarea P2G și P2G-LR

423. Autoritățile competente trebuie să determine P2G și P2G-LR conform acestei secțiuni și, dacă determinarea duce la o valoare pozitivă, să aplice P2G sau P2G-LR pentru a aborda preocupările prudențiale privind sensibilitatea instituției la scenariile adverse folosite în simulările de criză de supraveghere.
424. P2G este valoarea capitalului care trebuie stabilit pentru a atinge nivelul global al fondurilor proprii considerat adecvat în temeiul SREP și rezultatelor simulărilor de criză de supraveghere. Nivelul P2G trebuie să protejeze împotriva unei eventuale încălcări a TSCR în scenariul advers. Nivelul P2G-LR trebuie să protejeze împotriva încălcării TSLRR în scenariul advers. Dacă rezultatele cantitative ale simulărilor de criză de supraveghere indică faptul că nu este de așteptat ca instituția să depășească TSCR în scenariul advers al simulării de criză, autoritățile competente pot decide să nu aplice P2G. În mod similar, autoritățile competente pot decide să nu stabilească P2G-LR în cazul în care nu se preconizează că TSLRR va fi încălcat în scenariul advers al simulării de criză.
425. Autoritățile competente trebuie să determine și să aplice P2G și P2G-LR pe baza rezultatelor scenariului advers al simulărilor de criză de supraveghere relevante, inclusiv simulările de criză la nivelul UE efectuate de ABE sau orice alte simulări de criză de

supraveghere relevante efectuate la nivelul sistemului folosind o analiză multifactorială a scenariului într-un orizont de timp anticipativ de cel puțin 2 ani (de sus în jos sau de jos în sus).

426. În cadrul stabilirii unei abordări proporționale pentru instituțiile și filialele care nu fac parte din Categoria 1 din cadrul grupurilor transfrontaliere, pentru aplicarea și actualizarea P2G și P2G-LR, autoritățile competente pot avea în vedere rezultatele formelor simplificate ale simulărilor de criză de supraveghere (de exemplu, prin utilizarea scenariilor de supraveghere de ancorare prescrise, a analizei sensibilității, simulărilor de criză de sus în jos desfășurate de autoritățile desemnate, impactului simulărilor de criză consolidate la nivelul portofoliului), simulărilor de criză de supraveghere anterioare sau a simulărilor de criză ale instituțiilor în conformitate cu punctul 421. Formele simplificate de simulări de criză de supraveghere pot fi efectuate mai degrabă individual decât ca parte a exercițiului la nivel de sistem.
427. Autoritățile competente trebuie să determine și să aplice P2G și P2G-LR conform modelului de angajament minim menționat în secțiunea 2.2.4. În special, frecvența minimă cu care se determină și aplică P2G și P2G-LR trebuie să fie frecvența evaluării adecvării capitalului conform modelului de angajament minim SREP. În special, se preconizează că formele simplificate de simulări de criză de supraveghere menționate la punctul 426 nu vor avea o frecvență mai mare decât SREP, cu excepția cazului în care acest lucru este considerat necesar de către autoritatea competentă.
428. Fără a aduce atingere punctului anterior, autoritățile competente:
- a. trebuie să evalueze dacă nivelul existent al P2G și P2G-LR este în continuare adecvat ori de câte ori sunt disponibile rezultatele noilor simulări de criză de supraveghere și să revizuiască nivelul P2G și P2G-LR, dacă este necesar;
 - b. poate stabili P2G și P2G-LR doar o dată la doi ani, în loc de o dată pe an, inclusiv pentru instituțiile pentru care rata de acoperire a capitalului, în conformitate cu modelul de angajament minim SREP, trebuie evaluată anual (de exemplu, instituțiile din categoria 1 SREP). Cu toate acestea, în anul care urmează anului de stabilire a P2G, autoritățile competente trebuie să evalueze, pe baza tuturor informațiilor relevante, inclusiv rezultatele simulărilor de criză de supraveghere anterioare împreună cu analiza suplimentară de sensibilitate (adică formele simplificate ale simulărilor de criză de supraveghere), dacă P2G și P2G-LR continuă să fie relevante sau trebuie actualizate.
429. În general, autoritățile competente nu trebuie să utilizeze P2G pentru a acoperi aspecte de risc care trebuie acoperite de cerințele privind fondurile proprii suplimentare în conformitate cu secțiunea 7.2 din prezentul ghid. În mod similar, P2G-LR nu trebuie să acopere acele aspecte ale riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier care sunt

acoperite de cerințele de fonduri proprii suplimentare în conformitate cu secțiunea 7.3 din prezentul ghid.

430. La determinarea valorii P2G, autoritățile competente trebuie să se asigure că este stabilită la un nivel adecvat pentru a acoperi cel puțin impactul de criză maxim anticipat, care se calculează pe baza variațiilor ratei CET1 (de exemplu, având în vedere atât variațiile de capital CET1, cât și TREA) în cel mai prost an de criză și luând în calcul nivelul cerințelor de capital aplicabile și considerațiile de la punctele 422 și 432 - 436. Impactul de criză maxim în scopul stabilirii P2G trebuie înțeles ca diferența dintre cea mai scăzută rată a CET1 din scenariul advers pe durata simulării de criză și rata reală CET1 de bază la punctul de plecare. În ceea ce privește stabilirea dimensiunii P2G-LR, impactul de criză maxim trebuie calculat pe baza variațiilor fondurilor proprii de nivel 1 în cel mai dificil an de criză și ținând seama de cerințele de capital aplicabile indicatorului efectului de levier. Impactul de criză maxim în scopul stabilirii P2G-LR trebuie înțeles ca diferența dintre cea mai scăzută rată a efectului de levier în scenariul advers pe durata simulării de criză și rata efectivă a efectului de levier la punctul de plecare.
431. Autoritățile competente trebuie să obțină punctul de plecare al P2G specific fiecărei instituții prin compensarea elementelor care acoperă deja riscurile reflectate în impactul de criză maxim. În special, autoritățile competente trebuie să compenseze măsurile relevante, în special amortizorul de conservare a capitalului, astfel cum se specifică la punctul 435. În plus, atunci când stabilesc punctele de plecare ale P2G și P2G-LR, autoritățile competente pot lua în considerare, după caz, alte ajustări ale impactului de criză maxim legat de ipoteza statică a bilanțului sau de orizontul de timp diferit dintre exercițiul simulării de criză și momentul punctului de plecare.
432. Atunci când stabilesc P2G și P2G-LR, autoritățile competente trebuie să asigure o legătură adecvată între punctele de plecare P2G și P2G-LR și, respectiv, P2G și P2G-LR finale. În acest scop, aceste pot decide să utilizeze o abordare pe benzi pentru a clasifica instituțiile în conformitate cu punctele de plecare P2G și P2G-LR, pe baza simulărilor de criză de supraveghere relevante prevăzute la punctul 425 sau pe baza altor abordări prevăzute la punctul 426. În consecință, autoritățile competente pot atribui un interval fix de niveluri P2G sau, respectiv, P2G-LR fiecărei benzi și pot stabili P2G și P2G-LR finale în intervalul benzii atribuite sau, în mod excepțional, în afara intervalului benzii relevante, pe baza considerațiilor specifice instituției. Autoritățile competente trebuie să urmărească evitarea efectelor în cascadă disproporționate între benzi, de exemplu prin permiterea suprapunerii parțiale între nivelurile P2G sau P2G-LR pentru banda învecinată, și trebuie să se asigure că P2G și P2G-LR finale rezultate sunt specifice instituției.
433. La determinarea P2G și P2G-LR finale, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere factorii următori, după caz:
- a. anul în care s-a înregistrat impactul de criză maxim raportat la punctul de pornire și orizontul de timp al scenariilor folosite în simularea de criză;

- b. rezultatul unui test de criză fiabil al instituției, luând în calcul definițiile și ipotezele scenariilor specifice, în special dacă sunt considerate mai relevante pentru modelul de afaceri și profilul de risc al instituției sau dacă scenariile interne sunt mai severe decât scenariile în materie de supraveghere;
- c. modificări care au loc după data-limită a exercițiului de simulare a situațiilor de criză, cu un impact semnificativ asupra profilului de risc sau asupra poziției de capital a instituției (de exemplu, vânzarea de credite neperformante). Aceste modificări pot include modificări intermediare ale profilului de risc, inclusiv modificări structurale în activitatea sau bilanțul instituției;
- d. măsurile de diminuare relevante ale conducerii instituției, care sunt considerate credibile și extrem de sigure în urma evaluării de supraveghere;
- e. informații și opinii de supraveghere privind relevanța simulărilor de criză de supraveghere pentru strategia, planurile financiare și modelul de afaceri al instituției;
- f. o certitudine redusă cu privire la sensibilitatea reală a instituției la scenarii adverse;
- g. orice suprapunere potențială cu P2R sau P2R-LR;
- h. capacitatea generală de redresare a instituției, astfel cum se specifică la articolul 12 alineatul (3) din Regulamentul delegat (UE) 2016/1075 al Comisiei⁴⁰, în cazul în care calculul instituției este considerat suficient de fiabil și realist;
- i. calitatea (componența) fondurilor proprii disponibile ale instituției, inclusiv cel mai prost an de criză; și
- j. dacă o instituție este în curs de restructurare sau rezoluție.

434. În sensul stabilirii P2G conform punctului 433.b, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere și măsura în care scenariile de criză acoperă toate riscurile semnificative care contribuie la cerințele de fonduri proprii suplimentare în cadrul TSCR. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere în special faptul că este posibil ca scenariile de declin macroeconomic să nu includă în întregime unele riscuri, de exemplu riscul de conduită, riscul de pensie sau anumite elemente ale riscului de concentrare a creditului (de exemplu, concentrarea pe o singură entitate), care ar putea amplifica eventualele pierderi în scenariile adverse simulate.

435. În plus, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere măsura în care cerințele privind amortizoarele combinate existente și alte măsuri aplicabile acoperă deja riscurile indicate de simulările de criză. Autoritățile competente trebuie să compenseze P2G cu

⁴⁰ Regulamentul delegat (UE) 2016/1075 al Comisiei din 23 martie 2016 de completare a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează conținutul planurilor de redresare.

amortizarea conservării capitalului (CCB), dat fiind că natura P2G și cea a CCB se suprapun. În plus, deși în principiu nu se preconizează nicio suprapunere între P2G și amortizorul anticiclic de capital (CCyB), în cazuri excepționale, autoritățile competente trebuie să compenseze P2G cu CCyB, de la caz la caz, pe baza considerării riscurilor subiacente acoperite de amortizor și luate în calcul la proiectarea scenariilor folosite în simulările de criză, după consultarea autorității macroprudențiale. Autoritățile competente nu trebuie să compenseze P2G cu amortizoarele de risc sistemic (amortizoarele GSII/O-SII și amortizorul de risc sistemic), deoarece acestea au rolul de a acoperi riscurile asociate unei instituții în sistemul financiar. În mod similar, autoritățile competente nu trebuie să compenseze P2G-LR cu cerința amortizorului pentru indicatorul efectului de levier al G-SII menționată la articolul 92 alineatul (1a) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

436. În cazul în care autoritățile competente stabilesc P2G, acestea trebuie să adauge prezentele orientări pe lângă OCR. În cazul în care autoritățile competente stabilesc P2G-LR, acestea trebuie să adauge prezentele orientări pe lângă OLRR. Autoritățile competente trebuie să considere OCR și OLRR drept două seturi separate de cerințe. În consecință, fondurile proprii disponibile pot fi utilizate simultan pentru a îndeplini P2G și P2G-LR.

Comunicarea și componența P2G și P2G-LR

437. Atunci când comunică instituțiilor P2G sau P2G-LR, autoritățile competente trebuie să își justifice deciziile. Justificarea trebuie să fie specifică instituției și trebuie să evidențieze principalele elemente ale metodologiei utilizate pentru a stabili P2G sau P2G-LR.
438. Când orientările P2G sau P2G-LR sunt aplicate sau actualizate, autoritățile competente trebuie să comunice instituției nivelurile acestora și termenele relevante pentru stabilirea acestora conform punctului 442. Autoritățile competente trebuie să explice și eventuala reacție prudențială pentru situațiile în care orientările P2G sau P2G-LR nu sunt îndeplinite.
439. Autoritățile competente trebuie să informeze instituțiile că se așteaptă ca orientările P2G trebuie să fie îndeplinite cu fonduri proprii eligibile CET1, iar orientările P2G-LR trebuie să fie îndeplinite cu fonduri proprii eligibile de nivel 1. Atât P2G, cât și P2G-LR trebuie incluse în cadrele lor de planificare a capitalului și de gestionare a riscurilor, inclusiv în cadrul privind apetitul la risc și în planificarea redresării.
440. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să comunice instituțiilor că fondurile proprii deținute în scopul P2G nu pot fi utilizate pentru a îndeplini niciunul dintre elementele OCR și că P2G-LR nu pot fi utilizate pentru a îndeplini niciunul dintre elementele OLRR.
441. În plus, autoritățile competente trebuie să comunice instituțiilor și, dacă este cazul, celorlalte autorități competente, toți indicatorii fondurilor proprii aplicabili afectați de P2G

(CET1, T1 și totalul fondurilor proprii) și cerința privind indicatorul efectului de levier afectată de P2G-LR.

442. La stabilirea termenelor pentru determinarea P2G sau P2G-LR și comunicarea acestora către instituții, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere cel puțin următoarele aspecte:

- a. dacă o instituție este în curs de restructurare sau rezoluție; și
- b. eventualele implicații pe care orientările P2G sau P2G-LR cu denominare CET1 le pot avea asupra altor părți din cerințele de capital și capacitatea instituțiilor de a emite instrumente suplimentare de nivelul 1 (AT1) sau nivelul 2 (T2).

7.7.2 Planificarea capitalului și alte măsuri prudențiale de abordare a adecvării capitalului în condiții de criză

Planificarea capitalului

443. Dacă rezultatele cantitative ale simulărilor de criză menționate în secțiunea 7.7.1 arată că, în scenariul de criză dat, o instituție nu va putea să îndeplinească cerințele de capital aplicabile, autoritățile competente îi vor cere instituției respective să furnizeze un plan de capital care să abordeze riscul de a nu îndeplini cerințele de capital aplicabile.

444. Pentru a determina credibilitatea planului de capital, autoritatea competentă trebuie să aibă în vedere, după caz, următoarele aspecte:

- a. dacă planul de capital acoperă întregul orizont de timp asumat în simularea de criză;
- b. dacă planul de capital propune un set de măsuri de atenuare și de administrare credibile, restricționând plățile de dividende etc.;
- c. dacă instituția vrea și poate să ia aceste măsuri pentru a aborda nerespectarea cerințelor de capital aplicabile în cadrul simulărilor de criză la nivelul sistemului;
- d. dacă măsurile de atenuare și de administrare respective se supun unor constrângeri juridice sau referitoare la reputație, de exemplu din cauza unor anunțuri publice anterioare care contrazic sau intră în conflict cu aceste măsuri (de exemplu, cu privire la politica de dividende, planurile de afaceri și apetitul la risc);
- e. probabilitatea ca măsurile de atenuare și de administrare să îi permită instituției să îndeplinească în totalitate cerințele de capital într-un anumit interval de timp; și
- f. dacă măsurile propuse se conformează în linii mari considerațiilor macroeconomice și modificărilor normative viitoare cunoscute care afectează instituția în cadrul de aplicare și cronologia scenariilor adverse presupuse;

g. opțiunile de redresare și analiza acestora conform planului de redresare al instituției.

445. La evaluarea planurilor de capital, acolo unde este cazul, în urma unui dialog eficient cu instituția, autoritatea competentă trebuie să îi ceară acesteia să facă modificările necesare asupra planurilor respective, inclusiv asupra măsurilor de administrare propuse, sau să îi ceară instituției să ia măsuri de atenuare suplimentare care vor deveni relevante având în vedere scenariile și condițiile macroeconomice actuale.

446. Autoritățile competente trebuie să ceară instituțiilor să pună în aplicare planul de capital revizuit, inclusiv modificările suplimentare efectuate pe baza rezultatelor evaluării de supraveghere și a dialogului cu instituția.

Măsuri de supraveghere suplimentare

447. După caz, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere aplicarea măsurilor de supraveghere suplimentare menționate la titlul 10, pentru a se asigura că instituția are suficient capital în condiții de criză.

448. În special, dacă rezultatele cantitative ale simulărilor de criză indică probabilitatea ca instituția să încalce cerințele de capital aplicabile în cadrul scenariului advers în următoarele 12 luni, autoritățile competente trebuie să trateze aceste informații ca pe una dintre circumstanțele posibile în sensul articolului 102 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2013/36/UE. În astfel de cazuri, conform articolului 104 alineatul (1) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente trebuie să ia măsurile necesare, destinate să asigure suficiența fondurilor proprii. În special, când aceste măsuri privesc capitalul, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere unul dintre următoarele aspecte sau ambele aspecte, conform articolului 104 alineatul (1) literele (a) și (f):

- a. să ceară instituțiilor să mențină o cantitate adecvată de fonduri proprii suplimentare sub forma unei valori nominale, având în vedere rezultatul evaluării SREP;
- b. să ceară diminuarea riscului inerent activităților, produselor și sistemelor instituției.

7.8 Sinteza constatărilor și atribuirea scorului

449. În urma evaluării de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la posibilitatea acoperirii sigure a riscurilor la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă instituția prin resursele existente de fonduri proprii. Această opinie trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor pentru viabilitate bazat pe considerațiile menționate în tabelul 8.

Tabelul 8 - Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru adecvarea capitalului

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
1	Cantitatea și componența fondurilor proprii deținute prezintă un nivel de risc scăzut pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Instituția poate îndeplini cu ușurință orientările P2G și P2G LR. • Instituția deține un nivel de fonduri proprii lejer peste cerințele OCR și OLRR, acest lucru fiind prevăzut și pentru viitor. • Simulările de criză nu relevă niciun risc perceptibil privind impactul unui declin economic sever, dar plauzibil asupra fondurilor proprii sau a efectului de levier. • Nu se împiedică fluxul liber de capital dintre entități din cadrul grupului, acolo unde este cazul, sau toate entitățile sunt bine capitalizate peste nivelul cerințelor de supraveghere. • Instituția are un plan de capital plauzibil și credibil, cu potențialul de a fi eficace, dacă este necesar. • Nu există un risc semnificativ/există un risc foarte scăzut de efect de levier excesiv.
2	Cantitatea și componența fondurilor proprii deținute prezintă un nivel de risc mic spre mediu pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Instituția întâmpină dificultăți în îndeplinirea recomandărilor P2G sau P2G LR. Măsurile de atenuare ale conducerii pentru abordarea acestei probleme sunt evaluate ca fiind credibile. • Instituția este la limita de a-și încălca unele cerințe privind amortizoarele de capital, însă este totuși clar peste cerințele TSCR și TSLRR. • Simulările de criză relevă un risc scăzut privind impactul unui declin economic sever, dar plauzibil asupra fondurilor proprii sau a efectului de levier, însă măsurile de gestionare pentru abordarea acestuia par credibile. • Este împiedicat sau poate fi ușor împiedicat fluxul liber de capital dintre entități din cadrul grupului, acolo unde este cazul. • Instituția are un plan de capital plauzibil și credibil care, deși prezintă riscuri, are

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
		<p>potențialul de a fi eficace, dacă este necesar.</p> <ul style="list-style-type: none"> Există un risc scăzut de efect de levier excesiv.
3	Cantitatea și componența fondurilor proprii deținute prezintă un nivel de risc mediu spre mare pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> Instituția nu îndeplinește orientările P2G sau P2G LR. Există îndoieli referitoare la credibilitatea măsurilor de atenuare ale conducerii pentru abordarea acestei probleme. Instituția folosește unele dintre amortizoarele sale de capital. Există posibilitatea ca instituția să încalce cerințele TSCR sau TSLRR dacă situația se deteriorează. Simulările de criză relevă un risc mediu privind impactul unui declin economic sever, dar plauzibil asupra fondurilor proprii sau a efectului de levier. Este posibil ca măsurile de administrare să nu abordeze acest risc în mod credibil. Este împiedicat fluxul liber de capital dintre entități din cadrul grupului, acolo unde este cazul. Instituția are un plan de capital puțin probabil de a fi eficace. Există un risc mediu de efect de levier excesiv.
4	Cantitatea și componența fondurilor proprii deținute prezintă un nivel de risc ridicat pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> Instituția nu îndeplinește orientările P2G sau P2G LR (sau nu a stabilit intenționat P2G sau P2G LR) și nici nu o va face în viitorul apropiat. Măsurile de atenuare ale conducerii pentru abordarea acestei probleme sunt evaluate ca nefiind credibile. Instituția este la limita de a încălca cerințele TSCR sau TSLRR. Simulările de criză relevă faptul că cerințele TSCR sau TSLRR vor fi încălcate aproape de începutul unui declin economic sever, dar plauzibil. Măsurile de gestionare nu vor aborda acest risc în mod credibil. Este împiedicat fluxul liber de capital dintre entități din cadrul grupului, acolo unde este cazul.

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
		<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="868 376 1398 479">• Instituția nu are un plan de capital sau are un astfel de plan care este în mod evident neadecvat.<li data-bbox="868 483 1398 544">• Există un risc ridicat de efect de levier excesiv.

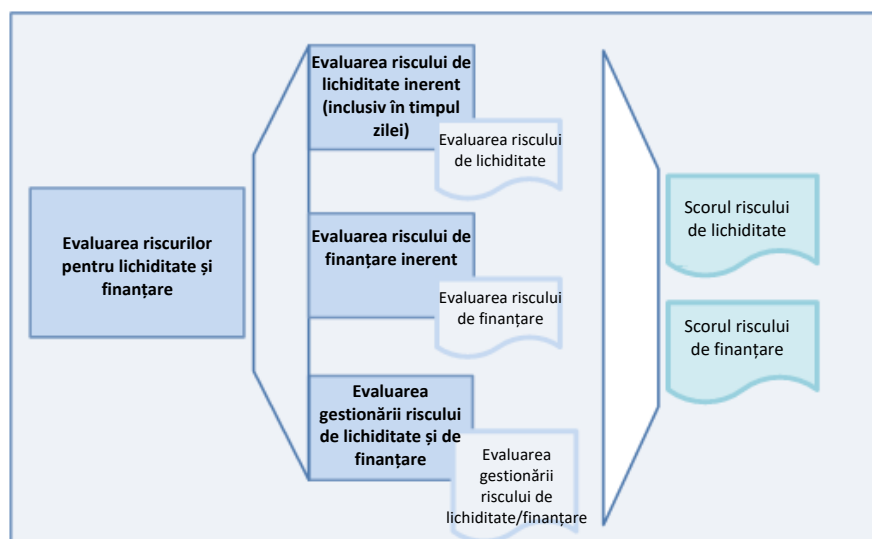
Titlul 8. Evaluarea riscurilor pentru lichiditate și finanțare

8.1 Considerații generale

450. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscurile pentru lichiditate și finanțare identificate ca fiind semnificative pentru instituție. Scopul prezentului titlu este de a asigura metodologii comune care să fie luate în considerare la evaluarea riscurilor individuale și a procedurilor de gestionare și control al riscurilor. Acesta nu este prevăzut a fi exhaustiv și lasă o marjă de manevră autorităților competente pentru a ține cont și de alte criterii suplimentare care pot fi considerate relevante pe baza experienței acestora și a caracteristicilor instituției.
451. Prezentul titlu oferă autorităților competente o serie de elemente comune pentru evaluarea riscurilor pentru lichiditate și finanțare.
452. Metodologia cuprinde trei componente principale:
- a. evaluarea riscului de lichiditate inerent;
 - b. evaluarea riscului de finanțare inerent; și
 - c. evaluarea gestionării riscului de lichiditate și de finanțare.
453. La evaluarea riscurilor pentru lichiditate și finanțare, autoritățile competente trebuie să verifice conformitatea instituției cu cerințele minime de reglementare ale UE, cu indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR), astfel cum se specifică în Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei⁴¹ și cu indicatorul de finanțare stabilă netă (NSFR), astfel cum este stabilit în partea a șasea titlul IV din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. Cu toate acestea, prezentul ghid extinde domeniul de aplicare al evaluării dincolo de aceste cerințe minime, vizând să permită autorităților competente să își formeze o opinie cuprinzătoare despre riscuri.
454. Acest flux de evaluare este reprezentat grafic în figura 5.

⁴¹ Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate pentru instituțiile de credit.

Figura 2. Elemente ale evaluării riscurilor pentru lichiditate și finanțare

455. Cu respectarea criteriilor prevăzute la prezentul titlu, autoritățile competente trebuie să evalueze toate cele trei componente pentru a-și forma o opinie asupra nivelului de risc de lichiditate și finanțare inerent cu care se confruntă instituția, precum și asupra calității procedurilor de gestionare și control al riscului de lichiditate și de finanțare al instituției. Dat fiind faptul că riscul de lichiditate, riscul de finanțare și gestionarea acestora sunt interconectate și interdependente, secțiunea de evaluare a procedurilor de gestionare și control al riscului de lichiditate și al riscului de finanțare este aceeași pentru ambele riscuri.

456. La efectuarea evaluării riscurilor pentru lichiditate și pentru finanțare în cadrul procesului SREP, autoritățile competente pot utiliza o combinație de surse informaționale, inclusiv:

- a. rezultatele analizei modelului de afaceri al instituției, mai ales cele care pot ajuta la înțelegerea surselor-cheie ale riscurilor de lichiditate și finanțare;
- b. informații obținute din monitorizarea indicatorilor-cheie;
- c. raportare de supraveghere și mai ales informațiile oferite de către instituție în raportul său privind riscul de lichiditate și finanțare conform articolului 415 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
- d. rezultatele diferitelor activități de supraveghere;
- e. informații din partea autorităților competente în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, cu un impact potențial asupra poziției de lichiditate și finanțare;
- f. informații oferite de către instituție, inclusiv informații din procesul ILAAP;

- g. constatări și observații din rapoarte de audit interne și externe;
 - h. recomandări, ghiduri și orientări incluse în rapoartele de implementare a LCR și NSFR emise de ABE, precum și avertismente și recomandări emise de autorități macroprudențiale sau CERS; și
 - i. riscurile identificate în alte instituții care aplică un model de afaceri similar (grupul comparabil).
457. Cu ocazia implementării metodologiilor și elementelor comune menționate la prezentul titlu, autoritățile competente trebuie să identifice indicatorii cantitativi relevanți și alți indicatori care pot fi de asemenea utilizați pentru monitorizarea indicatorilor-cheie, astfel cum este menționat la titlul 3.
458. Rezultatul evaluării fiecărui risc semnificativ trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor care să ofere o explicație a principalilor factori determinanți de risc și un scor pentru risc, după cum este indicat în secțiunile următoare.

8.2 Evaluarea riscului de lichiditate

459. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de lichiditate pe termen scurt și mediu pe o serie de orizonturi de timp adecvate, inclusiv perioade din cursul zilei, pentru a asigura menținerea de către instituție a unor niveluri adecvate ale rezervelor de lichidități în condiții normale și de criză. Această evaluare include următoarele elemente:
- a. evaluarea necesarului de lichiditate pe termen scurt și mediu;
 - b. evaluarea riscului de lichiditate din cursul unei zile;
 - c. evaluarea rezervei de lichidități și a capacității de contrabalansare; și
 - d. simulări de criză de supraveghere pentru lichiditate.
460. Pentru evaluarea necesarului de lichiditate, a amortizoarelor și a capacității de contrabalansare în condiții normale, autoritățile competente trebuie să fundamenteze analiza prin dovezi din modelele de raportare pentru indicatori de monitorizare suplimentari, astfel cum se specifică și se introduce în standardele tehnice de punere în aplicare privind raportarea în scopuri de supraveghere⁴². Autoritățile competente pot efectua o evaluare mai puțin detaliată a riscului de lichiditate din cursul zilei și simulări de criză de lichiditate, în cazul în care acest lucru este justificat de un grad mai scăzut de semnificație al acestor surse de risc, în special pentru instituțiile din categoriile 3 și 4.

⁴² Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/451 al Comisiei.

Evaluarea necesarului de lichiditate pe termen scurt și mediu

461. Autoritățile competente trebuie să evalueze necesarul de lichiditate al instituției pe termen scurt și mediu în condiții normale și de criză (șocuri). Acestea trebuie să ia în considerare:
- a. necesarul de lichiditate al instituției în situații de criză în perioade diferite, în mod specific în perioade de până la 30 de zile, în perioade de la 30 de zile la 3 luni și de la 3 luni la 12 luni, precum și în mod concret efectul situațiilor de criză severe dar plauzibile asupra necesarului de lichiditate al instituției (ieșiri de numerar nete) pentru a acoperi șocuri de tip idiosincronic, șocuri de la nivelul pieței și șocuri combinate; și
 - b. dimensiunea, locația și moneda necesarului de lichiditate și, în cazul în care o instituție își desfășoară activitatea în diferite monede semnificative, impacturile distincte ale șocurilor asupra diferitelor monede, pentru a reflecta riscul de convertibilitate a monedei.
462. Autoritățile competente trebuie să susțină evaluarea riscului de lichiditate pe termen scurt cel puțin prin analiza indicatorului LCR, astfel cum este prevăzut în Regulamentul delegat (UE) nr. 2015/61 al Comisiei, și în special:
- a. dacă instituția raportează în mod corect poziția LCR specifică acesteia; și
 - b. dacă LCR identifică în mod adecvat necesarul de lichiditate al instituției.
463. La evaluarea impactului șocurilor asupra necesarului de lichiditate al instituției, autoritățile competente trebuie să țină cont de toate sursele semnificative de risc de lichiditate pentru instituție. În mod specific, acestea trebuie să ia în considerare, după caz:
- a. posibilitatea ca cerințele de reglementare aplicabile la nivelul UE să nu identifice în mod adecvat necesarul de lichiditate al instituției în eventualitatea unui tip de scenariu de criză utilizat pentru cerința respectivă, inclusiv în cazul în care scadențele sunt mai mici de 30 de zile.
 - b. riscurile asociate contrapărților de tip corporativ în legătură cu elemente bilanțiere și concentrări de fonduri, precum și măsuri pe care le poate lua instituția pentru a-și păstra reputația/franciza;
 - c. riscurile asociate fluxurilor de numerar/elementelor extrabilanțiere contingente (de exemplu, linii de credit, apeluri în marjă) și activități (de exemplu, suport de lichiditate pentru vehicule investiționale speciale în afara obligațiilor contractuale), ținând cont de măsuri pe care le poate lua instituția pentru a-și păstra reputația/franciza;

- d. intrări și ieșiri brute și nete: în cazul în care există niveluri foarte ridicate de intrări și ieșiri, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită riscului la care este expusă instituția atunci când nu se primesc intrări conform așteptărilor, chiar și atunci când riscul de ieșiri nete este redus;
- e. riscurile asociate contrapărților clienți individuali, ținând cont de măsuri pe care le poate lua instituția pentru a-și păstra reputația/franciza. În acest sens, în vederea raportării lichidității, autoritățile competente trebuie să recurgă la metodologia privind clasificarea depozitelor pentru clienți individuali în diferite tranșe de risc, conform articolelor 24 și 25 din Regulamentul (UE) nr. 61/2015;
- f. riscul ca riscurile excesive din profilul de finanțare pe termen mediu și lung să afecteze negativ comportamentul contrapărților relevante pentru poziția de lichiditate pe termen scurt; și
- g. riscul care apare în contextul depozitelor fiduciare⁴³.

Evaluarea riscului de lichiditate din cursul unei zile

464. Autoritățile competente trebuie să evalueze expunerea instituției la riscul de lichiditate din cursul unei zile pentru un orizont de timp selectat, inclusiv disponibilitatea activelor lichide din cursul unei zile, dat fiind caracterul imprevizibil al ieșirilor din cursul unei zile sau lipsa intrărilor. Autoritățile competente pot lua în considerare un grad de semnificație potențial mai scăzut al acestei surse de risc, în special pentru instituțiile din categoriile 3 și 4. Pentru toate celelalte instituții, în cazul în care această sursă de risc este considerată semnificativă, această evaluare trebuie să includă cel puțin o evaluare a lichidității disponibile sau accesibile în cursul unei zile în condiții normale, precum și în condiții de criză financiară sau operațională (de exemplu, defecțiuni informatice, constrângeri legale privind transferul de fonduri, suspendarea/încetarea accesului la serviciile bancare corespondente și/sau la serviciile de compensare pentru monede, mărfuri sau instrumente semnificative pentru instituție).

465. În cazul jurisdicțiilor în care nu este încă disponibilă raportarea riscului aferent unei zile, autoritățile competente trebuie să se bazeze pe analiza proprie a instituției privind riscul de lichiditate din cursul unei zile.

Evaluarea rezervei de lichidități și a capacității de contrabalansare

466. Autoritățile competente trebuie să evalueze adecvarea rezervei de lichidități și capacitatea de contrabalansare a instituției pentru a satisface necesarul de lichiditate în decurs de o lună și pe diferite orizonturi de timp, eventual în decurs de cel mult un an, inclusiv peste noapte. Această evaluare trebuie să țină cont de:

⁴³ Cele mai bune practici sunt disponibile în raportul ABE: Monitorizarea punerii în aplicare a indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate în UE – Al doilea raport (EBA/REP/2021/07).

- a. rezervele de lichidități direct disponibile sau perioadele de supraviețuire a instituției în condițiile unor scenarii de criză diferite;
 - b. capacitatea generală de contrabalansare disponibilă pentru instituție pe întreaga perioadă a scenariului de criză relevant;
 - c. caracteristicile diferitelor scenarii și perioade de criză luate în considerare la evaluarea necesarului de lichiditate al instituției, cum ar fi severitatea și durata;
 - d. valoarea activelor care ar trebui să fie lichidate pe orizonturile de timp relevante;
 - e. dacă rezerva de lichidități și capacitatea de contrabalansare reală, inclusiv calitatea activelor lichide, sunt în concordanță cu apetitul instituției la riscul de lichiditate; și
 - f. clasificarea și calitatea activelor lichide, în conformitate cu Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei (Regulamentul delegat LCR)⁴⁴.
467. Autoritățile competente trebuie să evalueze capacitatea instituției de a-și transfera cu promptitudine activele lichide în bani în vederea satisfacerii necesarului de lichiditate într-o perioadă de criză. Acestea trebuie să ia în considerare:
- a. dacă instituția își testează accesul pe piață prin acțiuni periodice de vânzare sau tranzacții repo;
 - b. dacă există concentrări mari care pot prezenta un risc de supraestimare a rezervei de lichidități și a capacității de contrabalansare;
 - c. dacă activele din amortizor sunt negrevate de sarcini (astfel cum se specifică în Ghidul ABE pentru publicarea activelor grevate și negrevate cu sarcini⁴⁵) sub controlul personalului specific și disponibile unei funcții de administrare a lichidității;
 - d. dacă denominarea activelor lichide corespunde cu distribuirea necesarului de lichiditate pe monede;
 - e. în cazul în care instituția ia cu împrumut active lichide, dacă trebuie să le returneze într-o perioadă de criză de lichiditate pe termen scurt, ceea ce ar însemna că instituția nu le-ar mai avea la dispoziție pentru a-și satisface ieșirile în situații de criză, dat fiind efectul net al tranzacției; și

⁴⁴ Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate pentru instituțiile de credit (JO L 11, 17.1.2015, p. 1–36).

⁴⁵ Ghidul ABE pentru publicarea activelor grevate și negrevate de sarcini ([EBA/GL/2014/03](#))

- f. valoarea probabilă a facilităților de lichiditate ferme, în cazul în care autoritățile competente stabilesc că astfel de facilități pot să fie incluse, într-o anumită măsură, în capacitatea de contrabalansare.

Simulări de criză de supraveghere pentru lichiditate

468. Autoritățile competente trebuie să recurgă la simulări de criză de lichiditate, care să fie stabilite și desfășurate de autoritățile competente, ca instrument independent de evaluare a riscurilor de lichiditate pe termen scurt și mediu, pentru:
- a. a identifica riscurile de lichiditate pe diferite orizonturi de timp și în condițiile unor scenarii de criză variate. Scenariile de criză trebuie să fie susținute de ipotezele de criză pentru LCR pe 30 de zile, însă autoritățile competente își pot extinde domeniul de aplicare a evaluării lor, explorând riscuri pe o perioadă de 30 de zile și peste această perioadă și, modificând ipotezele pentru LCR, pentru a reflecta riscuri care nu sunt cuprinse corespunzător în LCR;
 - b. a transmite propria opinie privind riscurile de lichiditate, pe lângă informațiile obținute în urma simulărilor de criză interne ale instituției;
 - c. a identifica și a cuantifica domeniile specifice de risc de lichiditate; și
 - d. a transmite propria opinie privind riscul general de lichiditate la care este expusă instituția, ceea ce le va permite să compare riscul relativ al instituțiilor. Aceasta trebuie să cuprindă cel puțin o simulare de criză de supraveghere care combină crize specifice instituției și crize apărute la nivelul pieței.
469. Autoritățile competente pot evalua posibila variație și sensibilitatea indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate cu respectarea articolului 412 alineatul (3) și a articolului 414 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 în condițiile unor scenarii de criză moderată, prin simulări de criză de supraveghere sau de lichiditate specifice instituției. Scenariile aplicate pentru această evaluare trebuie să fie, de regulă, mai puțin severe (de exemplu, numai crize la nivel de piață) decât scenariile utilizate pentru a testa capacitatea de supraviețuire a instituției (crize la nivel de piață și sistemice) și să reflecte, în consecință, situații în care nu se așteaptă din partea instituțiilor să își utilizeze rezerva minimă de lichidități. Atunci când efectuează simulări de criză de lichiditate în scopuri de supraveghere pentru instituțiile din categoriile 3 și 4, autoritățile competente pot utiliza mai puține scenarii și pot aplica o analiză cu un grad mai mic de detaliu decât în cazul altor instituții.

8.3 Evaluarea riscului de finanțare inerent

470. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de finanțare al instituției, precum și dacă sunt respectate în mod corespunzător activele pe termen mediu și lung și elementele extrabilanțiere pe termen mediu și lung cu o serie de instrumente de finanțare stabile în condiții normale și de criză. Această evaluare include următoarele elemente:

- a. evaluarea profilului de finanțare al instituției;
- b. evaluarea riscurilor pentru stabilitatea profilului de finanțare;
- c. evaluarea accesului efectiv la piață; și
- d. evaluarea modificării prevăzute a se produce în riscurile de finanțare în funcție de planul de finanțare al instituției.

Evaluarea profilului de finanțare al instituției

471. Autoritățile competente trebuie să evalueze caracterul adecvat al profilului de finanțare al instituției, inclusiv neconcordanțele de comportament și contractare pe termen mediu și lung, în legătură cu modelul de afaceri, strategia și apetitul la risc al acesteia. Mai exact, acestea trebuie să ia în considerare:

- a. dacă se respectă în mod corespunzător activele pe termen mediu și lung și elementele extrabilanțiere pe termen mediu și lung ale instituției cu o serie de instrumente de finanțare stabile în conformitate cu articolul 413 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, precum și dacă neconcordanțele efective ale acesteia pe orizonturile de timp relevante sunt în limitele acceptabile în raport cu modelul de afaceri specific al instituției;
- b. dacă, prin prisma opiniei autorității competente privind profilul de finanțare dorit al instituției, profilul de finanțare efectiv al instituției nu reușește să fie la nivelul profilului său dorit;
- c. factori de reglementare și contractuali (locali) care afectează caracteristicile comportamentale ale furnizorilor de fonduri (de exemplu, regulamente privind compensarea, recapitalizarea internă, scheme de garantare a depozitelor etc., deoarece acestea pot influența comportamentul furnizorilor de fonduri), mai ales când există schimbări sau diferențe semnificative între jurisdicțiile în care instituția își desfășoară activitatea; și
- d. faptul că transformarea scadenței va determina un anumit nivel de neconcordanță, dar că aceasta trebuie să rămână în limite gestionabile și controlabile pentru a preveni prăbușirea modelului de afaceri în perioade de criză sau apariția de modificări în condițiile de piață.
- e. dacă sunt disponibile, orice informații suplimentare primite de la autoritatea de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului cu privire la expunerea la riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și eventualele deficiențe ale sistemului de gestionare a riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului al instituției care ar putea crește riscul de finanțare.

472. Autoritățile competente trebuie să sprijine evaluarea profilului de finanțare al instituției prin analizarea cel puțin a NSFR, astfel cum se specifică în partea a șasea titlul IV din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, și în special:
- dacă instituția raportează în mod corect poziția NSFR specifică acesteia și
 - dacă NSFR identifică în mod adecvat necesarul de finanțare stabilă ale instituției.
473. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă eventuale deficiențe care apar în profilul de finanțare al instituției, cum ar fi neconcordanțe de scadență cu depășirea limitelor acceptabile, concentrări excesive ale surselor de finanțare, niveluri excesive de grevare cu sarcini a activelor sau finanțare necorespunzătoare sau instabilă a activelor pe termen lung, pot duce la o creștere inacceptabilă a costului de finanțare pentru instituție. Acestea trebuie să ia în considerare:
- faptul că, riscul de finanțare fiind extins la rate ale dobânzii mai mari, în cazul în care există o dependență excesivă de surse de finanțare specifice, necesarul de finanțare al instituției crește rapid sau sursele de finanțare percep instituția ca având un profil mai riscant, mai ales când nu există probabilitatea ca acele costuri mai ridicate să fie transferate automat clienților; și
 - dacă o grevare cu sarcini a activelor în creștere peste limitele acceptabile reduce accesul și determină creșterea prețului de finanțare negarantată.

Evaluarea riscurilor pentru stabilitatea profilului de finanțare

474. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare factori care ar putea reduce stabilitatea profilului de finanțare în raport cu tipul și caracteristicile activelor, elementelor extrabilanțiere și datoriilor. Acestea trebuie să ia în considerare:
- posibilitatea ca orice cerință de reglementare aplicabilă la nivelul UE să nu identifice în mod adecvat stabilitatea profilului de finanțare al instituției în scenarii normale sau de criză, inclusiv orizonturi de timp mai lungi de 1 an;
 - faptul că unele clase de active specifice vor fi mai semnificative decât altele pentru instituție și/sau sistem;
 - neconcordanța structurală de scadență dintre active și datorii în diferite monede semnificative, după caz, precum și la nivel agregat, precum și modul în care neconcordanțele de monede care se suprapun cu neconcordanțele structurale de scadență afectează riscul general pentru stabilitatea profilului de finanțare; și
 - indicatori adecvați de finanțare structurală (corespunzător modelului de afaceri al instituției). Printre exemplele de indicatori de finanțare structurală se află raportul credite/depozite, deficitul de finanțare a clientului și scara scadențelor cu comportament ajustat;

- e. caracteristici de finanțare care ar putea indica riscuri sporite de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și preocupări din punct de vedere prudential [cum ar fi dependența de depozitele nerezidente, în special din jurisdicțiile cu grad ridicat de risc (astfel cum au fost identificate de Comisia Europeană), depozitele cu locații de înregistrare în străinătate care nu sunt coerente cu modelul de afaceri sau setările neobișnuite ale ratei dobânzii în comparație cu produsele comparabile care nu sunt în concordanță cu tipul de produs sau cu modelul de afaceri al instituției]. În cazul în care sunt identificate astfel de caracteristici, autoritățile competente trebuie să consulte autoritatea de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului pentru a obține evaluarea acestora cu privire la sistemul de gestionare a riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și pentru a stabili impactul asupra riscului de finanțare⁴⁶.

475. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscurile pentru sustenabilitatea profilului de finanțare asociate concentrărilor din sursele de finanțare. Acestea trebuie să ia în considerare următorii factori, după caz:

- a. concentrările în diferite sensuri, mai ales și dacă este cazul: tipul instrumentelor de finanțare utilizate, piețele de finanțare specifice, contrapărțile unice sau conectate și alte riscuri de concentrare care pot afecta accesul la finanțare în viitor (concentrarea pe piețe și instrumente relevante pentru profilul de finanțare pe termen lung și remarcarea faptului că opinia acestora asupra riscului de concentrare din profilul de lichiditate pe termen scurt poate fi relevantă); și
- b. riscul ca grevarea cu sarcini a activelor să aibă un efect negativ asupra apetitului pieței pentru creanțele negarantate ale instituției (în contextul caracteristicilor specifice ale pieței/piețelor pe care își desfășoară activitatea instituția și al modelului de afaceri). Printre factorii acestei evaluări se numără:
- valoarea totală a activelor grevate cu sarcini și/sau luate cu împrumut comparativ cu bilanțul;
 - disponibilitatea activelor libere (active care nu sunt grevate cu sarcini, dar care pot fi grevate), mai ales când se ia în considerare în raport cu finanțarea totală de tip corporativ negarantată;
 - nivelul de supragarantare reală în raport cu baza de capital; supragarantarea reală se referă la măsura în care valoarea activelor utilizate pentru a obține finanțare garantată depășește valoarea noțională a finanțării obținute (de exemplu, dacă se utilizează active în valoare de 120 de euro pentru o finanțare garantată de 100 de euro, supragarantarea reală este de 20); și

⁴⁶ În conformitate cu Ghidul ABE privind cooperarea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului (EBA/GL/2021/15).

- implicațiile nivelului de supragarantare reală pentru schema de asigurare a depozitelor dacă instituția are un eșec.

Evaluarea accesului efectiv la piață

476. Autoritățile competente trebuie să cunoască accesul efectiv la piață al instituției, precum și amenințările actuale și viitoare la adresa accesului la această piață. Acestea trebuie să ia în considerare următorii factori, după caz:

- a. orice informații pe care le cunosc, inclusiv informații din partea instituției, și care indică faptul că instituția generează cereri mari pe anumite piețe sau la anumite contrapărți (inclusiv bănci centrale) care sunt importante pentru aceasta, în raport cu capacitatea piețelor/contrapărților respective;
- b. orice modificări semnificative sau neprevăzute în emiterea unei creanțe, pe care le cunosc autoritățile competente pe fiecare piață semnificativă (inclusiv în monede semnificative); rețineți că autoritățile competente se așteaptă ca instituțiile să le informeze cu privire la astfel de modificări. De asemenea, acestea trebuie să evalueze dacă astfel de modificări se datorează alegerilor strategice ale instituției sau dacă acestea sunt semne ale unui acces redus la piață;
- c. riscul ca noutățile despre instituție să afecteze negativ piața (percepție/încredere) și, prin urmare, accesul la piață. Este posibilă ca astfel de noutăți să fie cunoscute sau nu pe piață și
- d. semne privind faptul că riscurile de lichiditate pe termen scurt (de exemplu, atunci când riscul de lichiditate pe termen scurt este evaluat ca fiind ridicat) pot reduce accesul instituției la piețele sale principale de finanțare.

Evaluarea modificării prevăzute a se produce în riscurile de finanțare pe baza planului de finanțare al instituției

477. Autoritățile competente trebuie să evalueze modificarea prevăzută a se produce în riscurile de finanțare pe baza planului de finanțare al instituției. Această evaluare trebuie să țină cont de următoarele aspecte:

- a. modul în care planul de finanțare al instituției, atunci când este pus în aplicare integral, va afecta riscurile de finanțare ale instituției, ținând cont de faptul că punerea în aplicare a planului de finanțare poate determina creșterea sau diminuarea riscurilor din profilul de finanțare; și
- b. opinia de supraveghere privind fezabilitatea planului.

8.4 Evaluarea gestionării riscului de lichiditate și de finanțare

478. Pentru a înțelege în mod cuprinzător profilul de risc de lichiditate și de finanțare al instituției, autoritățile competente trebuie să examineze de asemenea cadrul de guvernare și administrare a riscurilor care stă la baza riscului de lichiditate și de finanțare. În acest sens, autoritățile competente trebuie să evalueze:

- a. strategia privind riscul de lichiditate și apetitul la riscul de lichiditate;
- b. cadrul, politicile și procedurile organizaționale;
- c. identificarea, cuantificarea, gestionarea, monitorizarea și raportarea riscurilor;
- d. simulările de criză pentru lichiditate ale instituției;
- e. cadrul de control intern pentru gestionarea riscului de lichiditate;
- f. planurile de urgență pentru lichiditate ale instituției; și
- g. planurile de finanțare ale instituției.

Strategia privind riscul de lichiditate și apetitul la riscul de lichiditate

479. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă stabilește și comunică în mod corespunzător strategia privind riscul de lichiditate și apetitul la riscul de lichiditate. Acestea trebuie să ia în considerare:

- a. dacă strategia privind riscul de lichiditate și apetitul la riscul de lichiditate sunt stabilite, aprobate și actualizate de către organul de conducere;
- b. dacă instituția a instituit un cadru adecvat pentru a se asigura că strategia privind riscul de lichiditate este comunicată eficient angajaților relevanți;
- c. dacă strategia privind riscul de lichiditate și apetitul la acest risc sunt clar definite, documentate corect, puse în aplicare și comunicate eficient tuturor angajaților relevanți;
- d. dacă apetitul la riscul de lichiditate este adecvat pentru instituție, având în vedere modelul său de afaceri, toleranța generală la risc, rolul său în sistemul financiar, situația financiară și capacitatea de finanțare; și
- e. dacă strategia privind riscul de lichiditate al instituției și cadrul de apetit la acesta este integrat corect în cadrul său general de apetit la risc.

Cadrul, politicile și procedurile organizaționale

480. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are mecanisme adecvate pentru guvernanta și gestionarea riscului de lichiditate și de finanțare. În scopul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să țină cont de următoarele:
- a. dacă organul de conducere aprobă guvernanta și politicile de gestionare a riscului de lichiditate și de finanțare, precum și dacă le discută și le revizuește în mod regulat;
 - b. dacă conducerea superioară este responsabilă cu dezvoltarea și implementarea politicilor și procedurilor de gestionare a riscului de lichiditate și de finanțare;
 - c. dacă conducerea superioară se asigură de monitorizarea deciziilor organului de conducere;
 - d. dacă cadrul de gestionare a riscului de lichiditate și de finanțare este coerent la nivel național și asigură un proces ILAAP cuprinzător, și dacă este bine integrat în procesul mai amplu al instituției de gestionare a riscurilor;
 - e. dacă politicile și procedurile sunt adecvate pentru instituție, ținând cont de apetitul la riscul de lichiditate a acesteia; și
 - f. dacă politicile și procedurile sunt definite și oficializate în mod corect și comunicate în mod eficace în cadrul instituției.
481. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru organizațional adecvat pentru gestionarea, cuantificarea și controlul riscului de lichiditate și de finanțare, cu resurse umane și tehnice suficiente pentru a dezvolta și a pune în aplicare aceste funcții, precum și pentru a realiza sarcinile de monitorizare impuse. Acestea trebuie să ia în considerare:
- a. dacă sistemele și procesele de control și monitorizare a riscului de lichiditate sunt controlate de către funcții independente de control;
 - b. dacă funcțiile de gestionare, cuantificare și control al riscurilor acoperă riscul de lichiditate în cadrul întregii instituții (inclusiv sucursale) și, în special, toate domeniile în care riscul de lichiditate poate fi asumat, atenuat sau monitorizat;
 - c. dacă instituția are o serie de documente privind politica de lichiditate și finanțare care sunt adecvate pentru a promova un comportament prudent din partea angajaților instituției (inclusiv în ceea ce privește primirea de depozite) și a permite o funcționare eficientă a funcțiilor de control; și

- d. dacă instituția are politici și proceduri interne scrise adecvate pentru gestionarea riscului de lichiditate și finanțare, precum și gradul de adecvare a cadrului de gestionare a riscului de lichiditate și de finanțare al instituției.
482. Autoritățile competente trebuie să evalueze gradul de adecvare a abordării instituției privind menținerea accesului la piață pe piețele de finanțare semnificative. Acestea trebuie să ia în considerare:
- a. abordarea instituției privind menținerea unei prezente permanente pe piețe (testarea accesului la piață); pentru anumite instituții mici sau modele de afaceri specializate, este posibil ca testarea accesului la piețe să nu fie relevantă;
 - b. abordarea instituției privind dezvoltarea unor relații puternice cu furnizori de finanțare pentru a atenua riscul de reducere a accesului acesteia; și
 - c. orice elemente de probă conform cărora instituția ar continua să aibă acces permanent la piață în momente de criză (chiar dacă acest lucru ar putea fi mai costisitor pentru instituție în astfel de momente).

Identificarea, cuantificarea, gestionarea, monitorizarea și raportarea riscurilor

483. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru și sisteme informaționale adecvate pentru identificarea și cuantificarea riscului de lichiditate și de finanțare, corespunzător cu dimensiunea, complexitatea, apetitul la risc și capacitatea de asumare a riscurilor a instituției. Acestea trebuie să ia în considerare următorii factori:
- a. dacă instituția a implementat metode adecvate pentru previzionarea fluxurilor sale de numerar pe orizonturi de timp adecvate, în condiții de activitate normală și de criză, precum și în mod cuprinzător pe factori determinanți de risc semnificativi;
 - b. dacă instituția recurge la ipoteze și metodologii-cheie adecvate care sunt revizuite în mod regulat, cu recunoașterea interacțiunii dintre diferite riscuri (de credit, de piață etc.) asociate elementelor bilanțiere și extrabilanțiere;
 - c. dacă este cazul, dacă sunt incluse toate entitățile juridice, filialele și sucursalele importante din jurisdicția în care instituția își desfășoară activitatea; și
 - d. dacă instituția își înțelege capacitatea de a accesa instrumente financiare, indiferent de locul în care acestea sunt deținute, ținând cont de orice restricții legale, reglementate și de funcționare privind utilizarea acestora, inclusiv, de exemplu, inaccesibilitatea activelor datorită grevării cu sarcini pe orizonturi de timp diferite.
484. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituțiile au un cadru de raportare adecvat pentru riscul de lichiditate și de finanțare. Acestea trebuie să ia în considerare:

- a. dacă există o serie de criterii de raportare convenite de către organele cu funcție de conducere, care să indice domeniul de aplicare, modul și frecvența raportării riscului de lichiditate și de finanțare, precum și persoanele responsabile de întocmirea rapoartelor;
 - b. calitatea și caracterul adecvat al sistemelor informaționale, a fluxurilor de informații administrative și de informații interne care susțin gestionarea riscului de lichiditate și a celui de finanțare, precum și dacă datele și informațiile utilizate de către instituție sunt inteligibile pentru publicul țintă, precise și utilizabile (de exemplu, nu excesiv de complexe, în limita domeniului de aplicare corect etc.); și
 - c. dacă rapoartele și documentația specifică ce conțin informații cuprinzătoare și ușor accesibile privind riscul de lichiditate sunt prezentate în mod regulat destinatarilor corespunzători (cum ar fi organul de conducere, conducerea superioară sau un comitet pentru active și datorii).
485. Autoritățile competente trebuie să evalueze gradul de adecvare a procesului de cuantificare a riscului de lichiditate din cursul unei zile, mai ales în cazul acelor instituții care sunt implicate în sisteme de plată, decontare și compensare. Acestea trebuie să ia în considerare:
- a. dacă instituția monitorizează și controlează în mod adecvat fluxurile de numerar și resursele lichide disponibile pentru a îndeplini cerințele și previziunile din cursul unei zile atunci când există fluxuri de numerar în cursul zilei; și
 - b. dacă instituția realizează simulări de criză specifice adecvate pentru operațiuni din cursul unei zile (în cadrul cărora instituția trebuie să ia în considerare scenarii similare celor indicate mai sus).
486. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un set adecvat de indicatori privind poziția lichidității și a finanțării, corespunzător modelului de afaceri și naturii, dimensiunii și complexității instituției. Acestea trebuie să ia în considerare:
- a. dacă indicatorii reflectă în mod adecvat profilul de risc de lichiditate al instituției, cum ar fi:
 - gradul de diversificare a activelor lichide din rezerva de lichidități între diferitele categorii de active lichide și în cadrul aceleiași categorii de active lichide și orice alți factori de diversificare relevanți, cum ar fi tipurile de emitenți, contrapărți sau localizarea geografică a emitenților și a contrapărților respective;
 - gradul de consecvență între moneda în care sunt denumite activele lichide și distribuirea în funcție de monedă a ieșirilor nete de lichidități ale acestora;

- b. dacă indicatorii acoperă în mod adecvat aspectele de risc de lichiditate esențiale legate de riscurile potențiale în cascadă disproporționate asociate, printre altele, cu:
- concentrarea scadențelor ieșirilor, luând în considerare, de asemenea, orice eventuale retrageri anticipate a datoriilor, în special pe termen scurt și mediu;
 - programele de sprijin ale băncilor centrale;
- c. dacă indicatorii acoperă în mod adecvat vulnerabilitățile-cheie de finanțare structurală ale instituției, cu includerea următoarelor aspecte, dacă este cazul:
- gradul de dependență de o piață unică sau de un număr excesiv de mic de piețe/contrapărți;
 - stabilitatea surselor de finanțare și a factorilor care determină comportamentul;
 - concentrarea activităților în diferite monede, și anume gradul de consecvență între moneda în care este exprimată finanțarea stabilă disponibilă și distribuția în funcție de monedă a finanțării stabile obligatorii;
 - concentrarea finanțării din partea anumitor creditori, inclusiv a băncilor centrale, pe termen scurt, mediu și lung;
 - concentrările majore ale scadențelor și decalajul scadențelor pe termen mai lung și
- d. dacă indicatorii sunt înregistrați în mod adecvat, revizuiți periodic, utilizați ca date pentru determinarea apetitului la risc a instituției, integrați în raportarea administrativă și utilizați pentru stabilirea limitelor de funcționare.

Simulările de criză pentru lichiditate ale instituției

487. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a implementat simulări adecvate de criză pentru lichiditate în cadrul programului general de simulare de criză conform documentului *EBA Guidelines on institutions' stress testing* (Ghidul ABE privind simulările de criză în cadrul instituțiilor) pentru a înțelege impactul evenimentelor adverse asupra expunerii sale la risc și asupra adecvării cantitative și calitative a activelor sale lichide, precum și pentru a stabili dacă lichiditățile disponibile ale instituției sunt suficiente pentru a acoperi riscurile care se pot cristaliza în cursul unor diferite scenarii de criză și/sau pentru a aborda riscurile pe care le prezintă deficiențele de control, de guvernare sau alte

deficiențe. În acest sens, autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă cadrul instituției pentru simulările de criză este adecvat pentru:

- a. stabilirea orizontului de supraviețuire a instituției, dat fiind rezerva sa de lichidități și sursele stabile de finanțare și ținând cont de apetitul la risc al instituției, într-o perioadă severă dar plauzibilă de criză de lichiditate;
- b. analiza impactului scenariilor de criză asupra poziției sale consolidate a lichidității la nivel de grup și asupra poziției lichidității la nivelul entităților individuale și al liniilor de activitate; și
- c. înțelegerea locului în care pot să apară riscuri, indiferent de structura organizatorică a acesteia și de gradul de administrare centralizată a riscului de lichiditate.

488. Autoritățile competente trebuie să evalueze de asemenea dacă sunt necesare teste suplimentare pentru entități individuale și/sau subgrupuri de lichiditate care sunt expuse unor riscuri semnificative de lichiditate. Aceste teste trebuie să ia în considerare consecințele scenariilor pe diferite orizonturi de timp, inclusiv orizontul de o zi.

489. Autoritățile competente trebuie să se asigure că instituția oferă modele de impact al unor tipuri diferite de scenarii de criză, precum și o serie de teste de sensibilitate (pe baza proporționalității). Trebuie să se acorde o atenție deosebită evaluării proiectului de scenarii de criză și a diferitelor șocuri simulate în cadrul acestora, luând în considerare dacă instituția, în cadrul acest proiect, nu doar analizează evenimentele trecute, ci recurge și la ipoteze bazate pe opinii profesionale. Autoritățile competente trebuie să analizeze dacă cel puțin următoarele scenarii sunt luate în considerare:

- a. pe termen scurt și extins;
- b. la nivel de instituție și la nivel de piață (cu apariție simultană pe piețe diverse) și
- c. punctele (i) și (ii) combinate.

490. Un aspect important pe care autoritățile competente trebuie să îl ia în considerare atunci când evaluează cadrul de simulări de criză al instituției îl reprezintă modelarea impactului scenariului (scenariilor) ipotetice de criză asupra fluxurilor de numerar ale instituției și asupra capacității de contrabalansare și a orizontului de supraviețuire al acesteia, precum și dacă modelarea reflectă impacturile diferite pe care le poate avea criza economică asupra activelor instituției și asupra intrărilor și ieșirilor acesteia.

491. Autoritățile competente trebuie să analizeze de asemenea dacă instituția are o abordare conservatoare privind stabilirea de ipoteze de simulări de criză. În funcție de tipul și severitatea scenariului, autoritățile competente trebuie să ia în considerare, după caz, caracterul adecvat al unor ipoteze, în special:

- a. lichidarea finanțării clienților individuali;
 - b. reducerea finanțării garantate și negarantate de tip corporativ;
 - c. corelarea dintre piețele de finanțare și diversificarea de pe diferite piețe;
 - d. expuneri suplimentare la elemente extrabilanțiere contingente;
 - e. termenele de plată ale finanțării (de exemplu, în cazul în care furnizorul de finanțare are opțiuni de cumpărare);
 - f. impactul unei deteriorări a ratingului de credit al instituției;
 - g. convertibilitatea în monedă străină și accesul la piețe de schimb valutar și la conturile bancare corespondente;
 - h. capacitatea de a transfera lichidități entităților, în sectoare și țări;
 - i. estimări ale creșterii bilanțiere viitoare; și
 - j. datorită riscului reputațional, o cerință implicită pentru instituție de a transfera activele și a extinde sau a menține alte forme de suport de lichiditate.
492. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă cadrul de administrare a simulărilor de criză pentru lichiditate al instituției este adecvat și dacă acesta este integrat în mod corespunzător în strategia generală de administrare a riscurilor. Acestea trebuie să ia în considerare:
- a. dacă amploarea și frecvența simulărilor de criză sunt adecvate pentru natura și complexitatea instituției, expunerile sale la riscul de lichiditate și importanța relativă a acestora în sistemul financiar;
 - b. dacă rezultatele simulărilor de criză sunt integrate în procesul de planificare strategică al instituției pentru lichiditate și finanțare, și dacă sunt utilizate pentru a eficientiza administrarea lichidității în eventualitatea unei crize, inclusiv în planul de urgență și de recuperare a lichidității al instituției;
 - c. dacă instituția are un proces adecvat de identificare a factorilor de risc corespunzători în vederea realizării simulărilor de criză, având în vedere toate vulnerabilitățile semnificative care pot submina poziția lichidității instituției respective;
 - d. dacă ipotezele și scenariile sunt revizuite și actualizate suficient de frecvent; și

- e. în cazul în care se evaluează administrarea lichidității unui grup, dacă instituția acordă o atenție deosebită oricăror eventuale obstacole din calea transferului de lichiditate în cadrul grupului.

Cadrul de control intern pentru riscul de lichiditate

493. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru intern de limitare și control solid și cuprinzător, precum și măsuri de protecție sigure pentru a atenua sau a limita riscul de lichiditate al acesteia în concordanță cu apetitul său la risc. Acestea trebuie să ia în considerare dacă:

- a. cadrul de limitare și de control este adecvat pentru complexitatea, dimensiunea și modelul de afaceri al instituției, și dacă reflectă factorii determinanți semnificativi diferiți ai riscului de lichiditate, cum ar fi neconcordanța de scadențe, neconcordanța de monede, tranzacții cu instrumente derivate, administrarea garanțiilor reale, elemente extrabilanțiere și riscul de lichiditate din cursul unei zile;
- b. instituția dispune de limite pentru a asigura coerența între moneda în care sunt denumite activele lichide și distribuirea în funcție de monedă a ieșirilor nete de lichidități, în conformitate cu articolul 8 alineatul (6) din Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei;
- c. instituția a implementat sisteme adecvate de limitare și monitorizare care să fie conforme cu apetitul său la riscul de lichiditate și care să utilizeze rezultatele simulărilor de criză de lichiditate;
- d. limitele de risc sunt revizuite în mod regulat de către organismele competente ale instituției și sunt comunicate clar tuturor liniilor de activitate relevante;
- e. există proceduri clare și transparente cu privire la modul în care sunt aprobate și revizuite limitele individuale ale riscului de lichiditate;
- f. există proceduri clare și transparente cu privire la modul în care se monitorizează respectarea limitelor individuale ale riscului de lichiditate și la modul în care sunt abordate încălcările limitelor (inclusiv proceduri clare de comunicare și raportare); și
- g. cadrul de limitare și de control ajută instituția să asigure disponibilitatea unei structuri de finanțare diversificate și active lichide suficiente și accesibile.

494. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a implementat un sistem adecvat de stabilire a prețurilor de transfer în cadrul de control al riscului de lichiditate. Acestea trebuie să ia în considerare:

- a. dacă sistemul de stabilire a prețurilor de transfer acoperă toate activitățile economice semnificative;

- b. dacă sistemul instituției de stabilire a prețurilor de transfer al fondurilor integrează toate costurile de lichiditate, beneficiile și riscurile relevante;
 - c. dacă mecanismul rezultat permite conducerii să asigure stimulente adecvate pentru gestionarea riscului de lichiditate;
 - d. dacă metodologia de stabilire a prețurilor de transfer și calibrarea acesteia sunt revizuite și actualizate în mod corespunzător dată fiind dimensiunea și complexitatea instituției;
 - e. dacă sistemul de stabilire a prețurilor de transfer și metodologia aferentă sunt comunicate angajaților relevanți; și
 - f. ca factor suplimentar, dacă politica instituției privind integrarea metodologiei de stabilire a prețurilor de transfer al fondurilor (PTF) în cadrul intern de stabilire a prețurilor se folosește pentru evaluarea și decidera asupra tranzacțiilor cu clienții (aici se includ ambele părți ale bilanțului, de exemplu acordarea de împrumuturi și preluarea de depozite).
495. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are proceduri de control adecvate privind rezerva de active lichide. Acestea trebuie să ia în considerare dacă:
- a. cadrul de control acoperă monitorizarea promptă a rezervei de active lichide, inclusiv calitatea activelor, disponibilitatea imediată pentru entitatea grupului folosind activele pentru a acoperi riscurile de lichiditate și orice impedimente din calea conversiei prompte a acestora în numerar;
 - b. instituția dispune de limite de concentrare între diferitele categorii de active lichide și în cadrul aceleiași categorii de active lichide din rezerva de lichidități (în funcție de contraparte, de tipul emitentului sau de situarea geografică a respectivilor emitenți și contrapărți), în conformitate cu articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei; și
 - c. instituția are o politică adecvată privind monitorizarea condițiilor pieței care îi pot afecta capacitatea de a vinde sau efectua tranzacții repo cu rapiditate pe piață.

Planurile de urgență pentru lichiditate

496. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă planul de urgență pentru lichiditate al instituției (PUL) menționează în mod adecvat politicile, procedurile și planurile de acțiune pentru a răspunde la eventuale cazuri de incapacitate a instituției de a se autofinanța. Acestea trebuie să ia în considerare cuprinsul și domeniul de aplicare al măsurilor de finanțare de urgență incluse în PUL, mai ales factori precum:

- a. dacă PUL explică în mod adecvat mecanisme de guvernare pentru activarea și întreținerea acestuia.
- b. dacă PUL reflectă în mod adecvat profilul de risc de lichiditate și de risc general al instituției.
- c. dacă instituția are un cadru de indicatori de alertă timpurie pentru lichiditate, inclusiv, printre altele, cei stabiliți ca indicatori de lichiditate în GL al ABE privind indicatorii planului de redresare care se pot dovedi eficienți în a asigura identificarea cu promptitudine de către instituție a împrejurărilor degradante ale pieței și stabilirea cu rapiditate a acțiunilor care se impun a fi luate.
- d. dacă PUL descrie în mod clar faptul că rezerva de lichidități aferentă LCR este concepută pentru a fi utilizată în caz de criză, chiar dacă acest lucru conduce la valori ale LCR mai mici de 100 %, inclusiv faptul că, în cazul în care se ating valorile stabilite ale LCR mai mici, comunicarea ulterioară către conducerea superioară face parte din gestionarea preconizată a riscului de lichiditate în condiții de criză. PUL trebuie să reflecte în mod clar și să descrie modul în care riscul de lichiditate trebuie gestionat în condiții de criză pentru a se orienta cât mai aproape posibil către nivelurile de LCR vizate.
- e. dacă PUL indică în mod clar toate sursele de finanțare semnificative (potențiale), inclusiv valorile disponibile estimate pentru diferitele surse de lichiditate și timpul estimat a fi necesar pentru a obține fonduri din acestea.
- f. dacă măsurile sunt conforme cu strategia generală privind riscul și apetitul la riscul de lichiditate ale instituției;
- g. caracterul adecvat al ipotezelor privind rolul finanțării din partea băncii centrale în PUL al instituției. Exemple de factori pe care autoritățile competente îi pot considera că ar putea să includă opiniile instituției privind:
 - disponibilitatea actuală și viitoare a eventualelor surse alternative de finanțare legate de programele de acordare a împrumuturilor ale băncii centrale;
 - tipurile de facilități de acordare a împrumuturilor, procedurile acceptabile de garantare reală și cele operaționale pentru accesarea fondurilor băncii centrale; și
 - împrejurările în care ar fi necesară finanțarea din partea băncii centrale, valoarea necesară și perioada pentru care s-ar impune probabil o astfel de utilizare a finanțării din partea băncii centrale.

497. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă măsurile descrise în PUL sunt fezabile în contextul scenariilor de criză în care sunt prevăzute a fi luate. Acestea trebuie să ia în considerare factori precum:
- a. nivelul de coerență și interacțiune dintre simulările de criză ale instituției pentru lichiditate, planul PUL al acesteia și indicatorii săi de avertizare timpurie pentru lichiditate;
 - b. dacă măsurile stabilite în PUL prezintă posibilitatea de a permite instituției să reacționeze în mod corespunzător la o serie de posibile scenarii de criză severă de lichiditate, inclusiv criză la nivelul instituției și al pieței, precum și o eventuală interacțiune între acestea; și
 - c. dacă măsurile stabilite în PUL sunt cuantificate în mod prudent sub aspectul capacității de generare a lichidității în condiții de criză și al timpului necesar pentru punerea acestora în practică, ținând cont de cerințele operaționale cum ar fi depunerea de garanții reale la o bancă centrală.
498. Autoritățile competente trebuie să evalueze caracterul adecvat al cadrului de administrare a activității instituției în privința PUL. Acestea trebuie să ia în considerare factori precum:
- a. caracterul adecvat al procedurilor de comunicare și prioritizare, cu detalierea timpului și a modului în care poate și trebuie activată fiecare măsură;
 - b. dacă instituția are politici și proceduri adecvate în ceea ce privește comunicarea în cadrul instituției și cu părțile externe; și
 - c. gradul de coerență dintre PUL și planurile instituției de continuitate a activității.

Planurile de finanțare

499. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă planul de finanțare este fezabil și adecvat în ceea ce privește natura, amploarea și complexitatea instituției, activitățile sale actuale și cele previzionate, precum și profilul său de lichiditate și de finanțare. Acestea trebuie să ia în considerare factori precum:
- a. dacă planul de finanțare este solid sub aspectul capacității acestuia de a susține activitățile economice previzionate în condițiile unor scenarii adverse;
 - b. schimbarea preconizată a profilului de finanțare a instituției, determinată de punerea în practică a planului de finanțare, precum și dacă aceasta este adecvată date fiind activitățile și modelul de afaceri al instituției;
 - c. dacă planul de finanțare susține orice progrese necesare și dorite în profilul de finanțare al instituției;

- d. propria opinie asupra activității comerciale și a schimbărilor aferente planificate de către instituții în cadrul jurisdicției acestora la nivel agregat, și ce înseamnă aceasta pentru fezabilitatea planurilor de finanțare individuale;
 - e. dacă planul de finanțare este:
 - integrat în planul strategic general al instituției;
 - conform cu modelul de afaceri; și
 - conform cu apetitul său la riscul de lichiditate.
500. În plus, autoritățile competente pot lua în considerare:
- a. dacă instituția analizează în mod adecvat și cunoaște caracterul adecvat și gradul de adecvare a planului de finanțare date fiind pozițiile de lichiditate și de finanțare actuale ale instituției, precum și dezvoltarea previzionată a acestora. În cadrul acesteia, autoritățile competente pot lua în considerare dacă conducerea superioară a instituției poate explica de ce este fezabil planul de finanțare și care sunt punctele slabe ale acestuia;
 - b. politica instituției pentru stabilirea dimensiunilor de finanțare și a piețelor relevante pentru instituție (și dacă aceasta este adecvată);
 - c. orizontul de timp avut în vedere de către instituție pentru migrarea la un profil de finanțare diferit, dacă este necesar sau dorit, având în vedere că pot exista riscuri dacă migrarea spre starea finală este prea rapidă sau prea lentă; și
 - d. dacă planul de finanțare conține diferite strategii și proceduri administrative clare pentru implementarea promptă a modificărilor strategice.
501. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă planul de finanțare al instituției este implementat în mod corespunzător. Acestea trebuie să ia în considerare cel puțin:
- a. dacă planul de finanțare este documentat și comunicat în mod adecvat tuturor angajaților relevanți; și
 - b. dacă planul de finanțare este integrat în operațiunile curente ale instituției, mai ales în procesul decizional de finanțare.
502. În plus, autoritățile competente pot lua în considerare dacă instituția poate reconcilia planul de finanțare cu datele furnizate autorităților competente din modelul planului de finanțare.
503. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare calitatea proceselor de monitorizare a punerii în aplicare a planului de finanțare ale instituției și capacitatea

acesteia de a reacționa cu promptitudine la abateri. În cadrul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să țină cont de factori precum:

- a. calitatea actualizărilor aduse la cunoștința conducerii/conducerii superioare cu privire la starea actuală a punerii în aplicare a planului de finanțare;
- b. dacă planul de finanțare are în vedere implementarea de măsuri alternative de rezervă dacă există schimbări în condițiile pieței; și
- c. politica și practica instituției privind revizuirea și actualizarea regulată a planului de finanțare atunci când acumularea efectivă a fondurilor diferă semnificativ de planul de finanțare.

8.5 Sinteza constatărilor și atribuirea scorului

504. În urma evaluării de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la riscul de finanțare și de lichiditate al instituției. Această opinie trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor bazat pe considerațiile menționate în tabelele 9 și 10.

Tabelul 9. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru riscul de lichiditate

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de gestionare și control
1	Există un risc scăzut de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Există un risc ne semnificativ/foarte mic asociat neconcordanțelor (de exemplu, între scadențe, monede etc.). • Dimensiunea și componența rezervei de lichidități este suficientă și adecvată. • Nivelul celorlalți factori determinanți de risc de lichiditate (de exemplu, riscul reputațional, incapacitatea de a transfera lichiditatea în interiorul grupului etc.) este ne semnificativ/foarte mic. 	<ul style="list-style-type: none"> • Există o concordanță între politica și strategia de gestionare a riscului de lichiditate ale instituției și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. • Cadrul organizațional pentru riscul de lichiditate este solid și conține responsabilități clare și o separare clară a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și control. • Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de lichiditate sunt adecvate. • Limitele interne și cadrul de control pentru riscul ratei dobânzii sunt solide și în concordanță cu
2	Există un risc mic spre mediu de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile	<ul style="list-style-type: none"> • Neconcordanțele (de exemplu, dintre scadențe, monede etc.) implică un risc mic spre mediu. • Riscul asociat dimensiunii și componenței rezervei de lichidități este mic spre mediu. 	

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de gestionare și control
	de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Nivelul celorlalți factori determinanți de risc de lichiditate (de exemplu, riscul reputațional, incapacitatea de a transfera lichiditatea în interiorul grupului etc.) este mic spre mediu. 	strategia de gestionare a riscurilor și apetitul la risc al instituției.
3	Există un risc mediu spre mare de impact prudentțial semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Neconcordanțele (de exemplu, dintre scadențe, monede etc.) implică un risc mediu spre mare. Riscul asociat dimensiunii și componenței rezervei de lichidități este mediu spre mare. Nivelul celorlalți factori determinanți de risc de lichiditate (de exemplu, riscul reputațional, incapacitatea de a transfera lichiditatea în interiorul grupului etc.) este mediu spre mare. 	<ul style="list-style-type: none"> Nu există o concordanță deplină între politica și strategia de gestionare a riscului de lichiditate ale instituției și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. Cadrul organizațional pentru riscul de lichiditate nu conține o separare suficientă a responsabilităților și a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și de control.
4	Există un risc ridicat de impact prudentțial semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Neconcordanțele (de exemplu, dintre scadențe, monede etc.) implică un risc ridicat. Riscul asociat dimensiunii și componenței rezervei de lichidități este ridicat. Nivelul celorlalți factori determinanți de risc de lichiditate (de exemplu, riscul reputațional, incapacitatea de a transfera lichiditatea în interiorul grupului etc.) este ridicat. 	<ul style="list-style-type: none"> Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de lichiditate nu sunt realizate cu suficientă acuratețe și frecvență. Limitele interne și cadrul de control al riscului de lichiditate nu sunt în concordanță cu strategia instituției de gestionare a riscurilor sau apetitul la risc al acesteia.

Tabelul 10. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru riscul de finanțare

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de gestionare și control
1	Există un risc scăzut de impact prudentțial semnificativ asupra instituției, având în	<ul style="list-style-type: none"> Există un risc nesemnificativ/foarte mic asociat profilului de finanțare al 	<ul style="list-style-type: none"> Există o concordanță între politica și strategia de gestionare a riscului de

	vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<p>instituției sau sustenabilității sale.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riscul asociat stabilității finanțării este nesemnificativ. • Alți factori determinanți de risc de finanțare (de exemplu, riscul reputațional, accesul la piețele de finanțare etc.) sunt nesemnificativi/foarte scăzuți. 	<p>finanțare ale instituției și strategia generală și apetitul la risc al acesteia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cadrul organizațional pentru riscul de finanțare este robust și conține responsabilități clare și o separare clară a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și control. • Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de finanțare sunt adecvate. • Limitele interne și cadrul de control pentru riscul de finanțare sunt solide și corespund cu strategia instituției privind administrarea riscurilor și apetitul la risc al acesteia.
2	Există un risc mic spre mediu de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Riscul asociat profilului de finanțare al instituției și sustenabilității acestuia este mic spre mediu. • Riscul asociat stabilității finanțării este mic spre mediu. • Alți factori determinanți de risc de finanțare (de exemplu, riscul reputațional, accesul la piețele de finanțare etc.) prezintă o importanță redusă spre medie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nu există o concordanță deplină între politica și strategia de gestionare a riscului de finanțare ale instituției și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. • Cadrul organizațional pentru riscul de finanțare nu conține o separare suficientă a responsabilităților și a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și de control. • Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de finanțare nu sunt realizate cu suficientă acuratețe și frecvență. • Limitele interne și cadrul de control al riscului de finanțare nu sunt în concordanță cu strategia instituției de gestionare a
3	Există un risc mediu spre mare de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Riscul asociat profilului de finanțare al instituției și sustenabilității acestuia este mediu spre mare. • Riscul asociat stabilității finanțării este mediu spre mare. • Alți factori determinanți de risc de finanțare (de exemplu, riscul reputațional, accesul la piețele de finanțare etc.) prezintă o importanță medie spre mare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nu există o concordanță deplină între politica și strategia de gestionare a riscului de finanțare ale instituției și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. • Cadrul organizațional pentru riscul de finanțare nu conține o separare suficientă a responsabilităților și a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și de control. • Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de finanțare nu sunt realizate cu suficientă acuratețe și frecvență. • Limitele interne și cadrul de control al riscului de finanțare nu sunt în concordanță cu strategia instituției de gestionare a
4	Există un risc ridicat de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de gestionare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Riscul asociat profilului de finanțare al instituției și sustenabilității acestuia este ridicat. • Riscul asociat stabilității finanțării este ridicat. • Alți factori determinanți de risc de finanțare (de exemplu, riscul reputațional, accesul la piețele de finanțare etc.) prezintă o importanță mare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nu există o concordanță deplină între politica și strategia de gestionare a riscului de finanțare ale instituției și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. • Cadrul organizațional pentru riscul de finanțare nu conține o separare suficientă a responsabilităților și a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și de control. • Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de finanțare nu sunt realizate cu suficientă acuratețe și frecvență. • Limitele interne și cadrul de control al riscului de finanțare nu sunt în concordanță cu strategia instituției de gestionare a

			riscurilor sau apetitul la risc al acesteia.
--	--	--	--

Titlul 9. Evaluarea SREP a lichidității

9.1 Considerații generale

505. Prin evaluarea SREP a lichidității, autoritățile competente trebuie să stabilească dacă lichiditatea și finanțarea stabilă deținute de către instituție asigură o acoperire adecvată a riscurilor de lichiditate și de finanțare evaluate în conformitate cu titlul 8. Prin evaluarea SREP a lichidității, autoritățile competente trebuie să stabilească de asemenea dacă este necesară stabilirea unor cerințe specifice de lichiditate pentru a acoperi riscuri de lichiditate și finanțare la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă instituția.
506. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere rezervele de lichidități, capacitatea de contrabalansare și profilul de finanțare al instituției, precum și procesul ILAAP și măsurile acesteia, politicile, procesele și mecanismele de măsurare și gestionare a riscului de lichiditate și finanțare, ca factor determinant cheie al viabilității instituției. Această determinare trebuie să fie sintetizată și reflectată într-un scor pe baza criteriilor menționate la sfârșitul prezentului titlu.
507. Rezultatele procesului ILAAP, dacă este cazul și sunt relevante, trebuie să constituie o sursă informativă pentru concluzia autorității competente privind adecvarea lichidității.
508. Autoritățile competente trebuie să desfășoare procesul de evaluare a lichidității SREP prin următoarele etape:
- a. evaluarea generală a lichidității;
 - b. stabilirea necesității unor măsuri specifice de lichiditate;
 - c. cuantificarea eventualelor cerințe specifice de lichiditate – calcule de referință;
 - d. exprimarea cerințelor specifice de lichiditate; și
 - e. stabilirea scorului de lichiditate.

9.2 Evaluarea generală a lichidității

509. Pentru a evalua dacă lichiditatea deținută de către o instituție asigură acoperirea adecvată a riscurilor de lichiditate și finanțare, autoritățile competente trebuie să utilizeze următoarele surse de informații:
- a. procesul ILAAP al instituției;
 - b. rezultatele evaluării riscului de lichiditate;

- c. rezultatele evaluării riscului de finanțare;
 - d. rezultatul calculului de referință de supraveghere; și
 - e. alte date relevante (din verificări la fața locului, analiza grupurilor comparabile, simulările de criză etc.).
510. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere fiabilitatea procesului ILAAP al instituției, inclusiv indicatorii pentru riscul de lichiditate și de finanțare utilizați de către instituție.
511. Atunci când se evaluează cadrul procesului ILAAP al instituției, inclusiv, după caz, metodologii interne pentru calcularea cerințelor interne de lichiditate, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă calculele ILAAP sunt:
- a. credibile: dacă calculele/metodologiile utilizate acoperă în mod corespunzător riscurile vizate a fi abordate; și
 - b. inteligibile: dacă există o clasificare și o sintetizare clară a componentelor care stau la baza calculelor ILAAP.
512. Pentru evaluarea adecvării lichidității instituției, autoritățile competente trebuie să combine totodată evaluările lor privind riscul de lichiditate și riscul de finanțare. În mod specific, acestea trebuie să ia în considerare constatări privind:
- a. riscurile neacoperite de cerințele de lichiditate prevăzute în Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei, în ceea ce privește LCR, sau în Regulamentul (UE) nr. 575/2013 în ceea ce privește NSFR, inclusiv riscul de lichiditate din cursul unei zile și riscul de lichiditate pentru o perioadă de peste 30 de zile, precum și riscul de finanțare pentru o perioadă de peste 1 an;
 - b. alte riscuri care nu sunt acoperite și cuantificate în mod corespunzător de către instituție, ca urmare a subestimării ieșirilor, a supraestimării intrărilor, a supraestimării valorii de lichiditate a activelor de amortizare sau a capacității de contrabalansare, sau a indisponibilității operaționale a activelor lichide (active indisponibile pentru vânzare, active grevate cu sarcini etc.);
 - c. concentrări specifice ale capacității de contrabalansare și/sau ale finanțării pe contraparte și/sau produs/tip;
 - d. deficitul de finanțare din tranșele de scadență pe termen scurt, mediu și lung;
 - e. acoperirea adecvată a deficitelor de finanțare în diferite monede;
 - f. efectele în cascadă disproporționate; și

g. alte rezultate relevante ale simulărilor de criză de supraveghere pentru lichiditate.

513. Autoritățile competente trebuie să transpună această evaluare generală într-un scor de lichiditate care să reflecte opinia autorităților competente privind amenințările la adresa viabilității instituției, care pot să apară în legătură cu riscurile de lichiditate și finanțare.

9.3 Stabilirea necesității de cerințe specifice de lichiditate

514. Autoritățile competente trebuie să decidă asupra necesității unor cerințe specifice de lichiditate de supraveghere pentru instituție pe baza raționamentului de supraveghere al acestora și în urma dialogului cu instituția, ținând cont de următoarele:

- a. modelul de afaceri și strategia instituției, precum și evaluarea de supraveghere a acestora;
- b. informații din procesul ILAAP al instituției; și
- c. evaluarea de supraveghere a riscurilor de lichiditate și finanțare, inclusiv evaluarea riscului de lichiditate inerent, a riscului de finanțare inerent, precum și a procedurilor de gestionare și control al riscului de lichiditate și de finanțare, ținând cont de posibilitatea ca riscurile și vulnerabilitățile identificate să se amplifice unele pe altele.

515. Atunci când autoritățile competente ajung la concluzia că sunt necesare cerințe de lichiditate specifice pentru a aborda probleme de lichiditate și de finanțare, acestea trebuie să decidă asupra aplicării de cerințe cantitative, care sunt cuprinse în acest titlu, și/sau asupra aplicării de cerințe calitative, care sunt cuprinse în titlul 10.

516. Atunci când se stabilesc cerințe de supraveghere structurale pe termen lung, autoritățile competente trebuie să ia în considerare necesitatea unor cerințe suplimentare pe termen scurt/mediu ca soluție provizorie pentru diminuarea riscurilor persistente până când cerințele structurale produc efectele dorite.

517. În cazul în care autoritățile competente ajung la concluzia că există un risc ridicat de creștere inacceptabilă a costului de finanțare din partea instituției, acestea trebuie să aibă în vedere măsuri, inclusiv stabilirea de cerințe suplimentare de fonduri proprii (cuprinse în titlul 7) pentru a compensa impactul crescut al profitului și al pierderii dacă instituția nu poate transfera costurile de finanțare crescute asupra clienților acesteia, sau solicitarea de schimbări în structura de finanțare pentru diminuarea riscului asociat costului de finanțare.

9.4 Stabilirea cerințelor de lichiditate cantitative specifice

518. Autoritățile competente trebuie să dezvolte și să aplice sisteme de referință de lichiditate de supraveghere ca instrumente cantitative pentru a-și susține evaluarea posibilității ca lichiditatea deținută de către instituție să asigure o acoperire sigură a riscurilor de lichiditate și de finanțare. Acestea trebuie să fie utilizate pentru a asigura un punct de referință prudent, coerent, transparent și comparabil cu care să se calculeze și să se compare cerințe de lichiditate cantitative specifice pentru instituții.
519. Atunci când elaborează sisteme de referință de lichiditate de supraveghere, autoritățile competente trebuie să ia în considerare următoarele criterii:
- a. sistemele de referință trebuie să fie prudente, coerente și transparente;
 - b. sistemele de referință trebuie să fie elaborate cu ajutorul evaluării de supraveghere a riscurilor de lichiditate și de finanțare, precum și al simulărilor de criză de lichiditate de supraveghere; simulările de criză de lichiditate de supraveghere trebuie să reprezinte o parte esențială din sistemele de referință;
 - c. sistemele de referință trebuie să asigure rezultate și calcule comparabile, astfel încât să fie posibilă compararea cuantificărilor cerințelor de lichiditate pentru instituții cu modele de afaceri și profiluri de risc similare; și
 - d. sistemele de referință trebuie să ajute supraveghetorii să definească nivelul corespunzător de lichiditate pentru o instituție.
520. Dată fiind varietatea diferitelor modele de afaceri aplicate de către instituții, este posibil ca rezultatul sistemelor de referință de supraveghere să nu fie adecvat în fiecare caz și pentru fiecare instituție. Autoritățile competente trebuie să rezolve această problemă prin folosirea celui mai adecvat sistem de referință, în cazul în care există alternative, precum și/sau prin aplicarea raționamentului la rezultatul sistemului de referință, reprezentând considerații specifice fiecărui model de afaceri.
521. Autoritățile competente trebuie să evalueze caracterul adecvat al oricăror sisteme de referință aplicate instituțiilor și să le revizuiască și să le actualizeze în permanență prin prisma experienței de aplicare a acestora.
522. Atunci când autoritățile competente iau în considerare, în cadrul dialogului, sisteme de referință de supraveghere pentru stabilirea de cerințe specifice de lichiditate, acestea trebuie să explice instituției raționamentul și principiile generale care stau la baza sistemelor de referință.
523. În cazul în care autoritățile competente nu și-au elaborat propriul sistem de referință pentru cuantificarea cerințelor cantitative specifice de lichiditate, acestea pot

aplica un sistem de referință utilizând etapele următoare, în special în cazul riscului de lichiditate:

- a. analiza comparativă, în condiții de criză, a ieșirilor nete de numerar și a activelor lichide eligibile pe o serie de orizonturi de timp: maxim o lună (inclusiv peste noapte), de la o lună la trei luni și de la trei luni la un an. În acest sens, autoritățile competente trebuie să previzioneze ieșirile nete (ieșiri și intrări brute) și capacitatea de contrabalansare pe diferite tranșe de scadență în condiții de criză (de exemplu, evaluarea prudentă în condițiile unor ipoteze de criză pentru active lichide comparativ cu evaluarea actuală în condiții normale și după o ajustare a valorii), elaborând o bandă de scadență în condiții de criză pentru anul următor;
- b. pe baza evaluării scării scadențelor în condiții de criză, estimarea perioadei de supraviețuire a instituției;
- c. stabilirea perioadei de supraviețuire minime dorite/de supraveghere, ținând cont de profilul de risc al instituției și de condițiile comerciale și macroeconomice; și
- d. dacă perioada de supraviețuire minimă dorită/de supraveghere depășește perioada de supraviețuire actuală a instituției, autoritățile competente pot estima cantități suplimentare de active lichide (rezerve de lichidități suplimentare) care să fie deținute de către instituție pentru a-și extinde perioada de supraviețuire la limita minimă impusă.

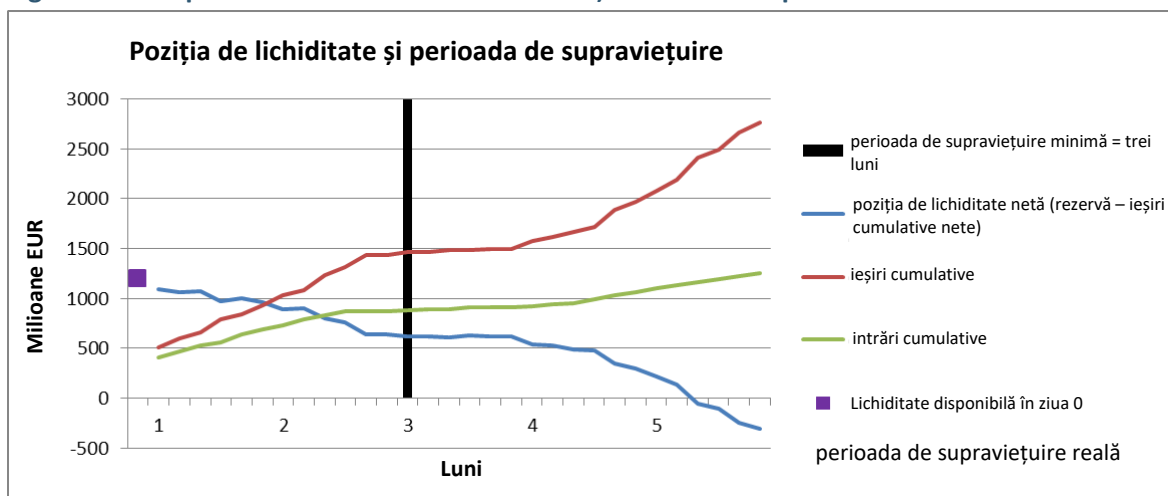
524. Unele dintre datele-cheie introduse în sistemele de referință ale autorității competente pentru cuantificarea cerințelor cantitative specifice de lichiditate vor fi datele colectate în urma raportării de supraveghere conform articolului 415 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 privind lichiditatea și finanțarea stabilă individuală și consolidată și indicatorii suplimentari de monitorizare a lichidității. Structura sistemelor de referință va fi influențată de cuprinsul acestei raportări, iar implementarea sistemelor de referință va depinde de momentul în care vor fi disponibile rapoartele.

525. Mai jos sunt date unele exemple de posibile abordări:

- a. Exemplul 1: instituția cu o rezervă inițială de lichidități de 1 200 milioane EUR. Intrările și ieșirile cumulative estimate în condiții de criză sunt previzionate pentru un orizont de timp de cinci luni. Pe acest orizont de timp, instituția recurge la rezerva de lichidități de fiecare dată când intrările scad sub nivelul ieșirilor. Rezultatul este că, în condițiile de criză prevăzute, instituția ar putea supraviețui timp de 4,5 luni, ceea ce înseamnă o perioadă mai mare decât perioada de supraviețuire minimă stabilită de supraveghetori (în acest exemplu, trei luni):

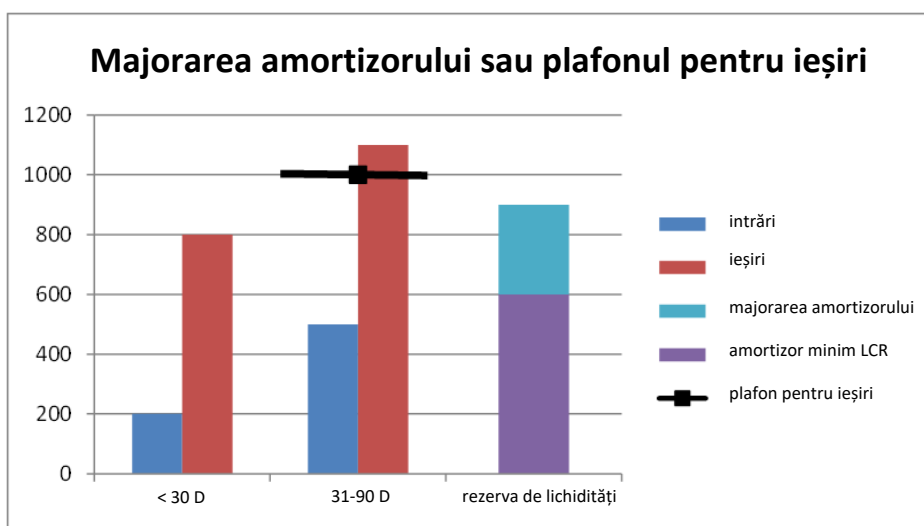
Tabelul 11. Exemplu care ilustrează sistemul de referință pentru cuantificarea lichidității

Orizont de timp în luni	ieșiri cumulative	intrări cumulative	ieșiri cumulative nete	poziția de lichiditate netă (rezervă – ieșiri cumulative nete)	Lichiditate disponibilă în ziua 0
					1 200
1	511	405	106	1 094	
	598	465	133	1 067	
	659	531	128	1 072	
	787	563	224	976	
	841	642	199	1 001	
2	933	693	240	960	
	1 037	731	306	894	
	1 084	788	295	905	
	1 230	833	397	803	
	1 311	875	435	765	
3	1 433	875	558	642	
	1 440	876	564	636	
	1 465	882	583	617	
	1 471	889	582	618	
	1 485	891	594	606	
4	1 485	911	574	626	
	1 492	916	576	624	
	1 493	916	577	623	
	1 581	918	663	537	
	1 618	945	673	527	
5	1 666	956	710	490	
	1 719	993	726	474	
	1 885	1 030	856	344	
	1 965	1 065	900	300	
	2 078	1 099	980	220	
5	2 192	1 131	1 061	139	Perioada de supraviețuire
	2 415	1 163	1 252	-52	
	2 496	1 194	1 302	-102	
	2 669	1 224	1 445	-245	
	2 764	1 253	1 511	-311	

Figura 3. Exemplu care ilustrează stabilirea cerinței cantitative specifice de lichiditate

- b. Exemplul 2: perioada de supraviețuire minimă de supraveghere este stabilită la trei luni. Ca măsură alternativă pentru stabilirea unei perioade de supraviețuire minime, care poate să abordeze și problema de supraveghere privind diferența inacceptabil de mare dintre intrări și ieșiri, se stabilește un plafon pentru ieșiri. În figura de mai jos, mecanismul de stabilire a unui plafon pentru ieșiri este ilustrat prin bara orizontală de culoare neagră. Se impune reducerea de către instituție a ieșirilor acesteia la un nivel inferior plafonului. Plafonul poate fi stabilit pentru una sau mai multe perioade de timp și pentru ieșiri nete (în urma corectării intrărilor) sau ieșiri brute. În a treia coloană se prezintă alternativa adăugării unei cerințe privind amortizorul:

Figura 4. Exemplu care ilustrează stabilirea cerințelor cantitative specifice de lichiditate

9.5 Exprimarea cerințelor de lichiditate cantitative specifice

526. Pentru a exprima în mod corespunzător cerințele cantitative specifice de lichiditate, autoritățile competente trebuie să recurgă la următoarele abordări, cu excepția cazului în care o altă abordare este considerată mai adecvată în circumstanțe specifice:

- Abordarea 1 – presupune un indicator LCR mai mare decât nivelul minim reglementat care să fie suficient de mare încât să se atenueze suficient de mult deficiențele identificate;
- Abordarea 2 – presupune o perioadă de supraviețuire minimă, care să fie suficient de lungă încât să se atenueze suficient de mult deficiențele identificate; perioada de supraviețuire poate fi stabilită direct, ca cerință, sau indirect, prin stabilirea unui plafon pentru volumul ieșirilor pe perioadele de timp relevante luate în calcul; autoritățile competente pot solicita diferite tipuri de active lichide (de exemplu, active eligibile pentru bănci centrale)

pentru a acoperi riscurile neacoperite (în mod corespunzător) de indicatorul LCR;

- c. Abordarea 3 – presupune o valoare totală minimă de active lichide sau capacitate de contrabalansare, fie ca valoare totală minimă, fie ca valoare minimă în plus față de nivelul minim reglementat aplicabil, care să fie suficient de mare încât să se atenueze suficient de mult deficiențele identificate; autoritățile competente pot stabili cerințe pentru componența activelor lichide, inclusiv cerințe operaționale (de exemplu, convertibilitatea directă în numerar sau depozite de active lichide la banca centrală).

527. Pentru a articula în mod corespunzător cerințele cantitative specifice de finanțare stabilă, autoritățile competente trebuie să utilizeze una dintre următoarele abordări, cu excepția cazului în care o altă abordare este considerată mai adecvată în circumstanțe specifice:

- a. Abordarea 4 – necesită un NSFR mai mare decât minimul de reglementare, care să fie suficient de mare încât să se atenueze suficient de mult deficiențele identificate;
- b. Abordarea 5 – necesită un quantum total minim al finanțării stabile disponibile, fie ca valoare totală minimă, fie ca valoare minimă peste minimul reglementat aplicabil, care să fie suficient de mare încât să se atenueze suficient de mult deficiențele identificate;

528. Pentru a asigura o coerență, autoritățile competente trebuie să structureze cerințele cantitative specifice de lichiditate astfel încât să se obțină rezultate prudențiale coerente la nivel general în rândul instituțiilor, ținând cont de faptul că tipurile de cerințe prevăzute pot fi diferite de la o instituție la alta datorită împrejurărilor individuale ale acestora. Pe lângă cantitate, structura trebuie să indice componența și natura prevăzută a cerinței. În toate cazurile, aceasta trebuie să indice cerința de supraveghere și orice cerințe aplicabile din Directiva 2013/36/UE. Rezervele de lichidități și capacitatea de contrabalansare deținută de instituție pentru respectarea cerințelor de supraveghere trebuie să fie la dispoziția instituției pentru a fi utilizate în perioade de criză.

529. Când se stabilesc și se comunică instituției cerințele cantitative specifice de lichiditate, autoritățile competente trebuie să se asigure că sunt imediat anunțate de către instituție dacă aceasta nu respectă cerințele sau dacă prevede că nu va respecta cerințele pe termen scurt. Autoritățile competente trebuie să se asigure că această notificare este transmisă de către instituție fără întârziere nejustificată, că aceasta este însoțită de un plan elaborat de către instituție pentru restabilirea promptă a conformității cu cerințele. Autoritățile competente trebuie să evalueze fezabilitatea planului instituției de restabilire a conformității și să ia măsuri de supraveghere adecvate dacă planul nu este considerat fezabil. În cazul în care planul este considerat fezabil, autoritățile competente trebuie: să

stabilească orice măsuri de supraveghere provizorii necesare în funcție de împrejurările instituției; să monitorizeze implementarea planului de restabilire a conformității; și să monitorizeze cu atenție poziția de lichiditate a instituției, solicitând instituției să crească frecvența de raportare, dacă este necesar.

530. Fără a aduce atingere celor de mai sus, autoritățile competente pot stabili și cerințe calitative sub forma restricțiilor/plafoanelor/limitelor pentru neconcordanțe, concentrări, apetitul la risc, restricții cantitative pentru emiterea de credite garantate etc. în conformitate cu criteriile prevăzute la titlul 10 din ghid.

531. Mai jos sunt date unele exemple de diferite abordări pentru structura cerințelor cantitative specifice de lichiditate:

Exemplu de exprimare a cerințelor specifice

Începând cu 1 ianuarie 2021 și până la alte dispoziții contrare, Banca X trebuie:

- a. **Abordarea 1 – să se asigure că deține în permanență o capacitate de contrabalansare de cel puțin 125 %, de exemplu, din ieșirile sale nete de lichiditate măsurate prin LCR.**
- b. **Abordarea 2 – să se asigure că din capacitatea sa de contrabalansare rezultă în permanență o perioadă de supraviețuire de cel puțin trei luni, măsurată prin simulările de criză interne de lichiditate/banda de scadență/indicatori specifici dezvoltați de către supraveghetor.**
- c. **Abordarea 3:**
 - **să se asigure că deține în permanență o capacitate de contrabalansare de cel puțin X miliarde de euro; sau**
 - **să se asigure că capacitatea sa de contrabalansare este în permanență cu cel puțin X miliarde de euro în plus față de cerința minimă conform LCR.**
- d. **Abordarea 4 – să se asigure că deține în permanență finanțare stabilă de cel puțin 125 %, de exemplu, din finanțarea stabilă necesară măsurată prin NSFR.**
- e. **Abordarea 5:**
 - **să se asigure că finanțarea sa stabilă disponibilă este în permanență de cel puțin X miliarde de euro; sau**
 - **să se asigure că finanțarea sa stabilă disponibilă este în permanență cu cel puțin X miliarde de euro în plus față de cerința minimă conform NSFR.**

9.6 Sinteza constatărilor și atribuirea scorului

532. În urma evaluării de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la posibilitatea de acoperire sigură a riscurilor la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă instituția prin resursele de lichiditate existente. Această opinie trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor pentru viabilitate bazat pe considerațiile menționate în tabelul 12.

533. În vederea luării unei decizii comune (după caz), autoritățile competente trebuie să recurgă la evaluarea și scorul lichidității pentru a stabili dacă resursele de lichiditate sunt adecvate.

Tabelul 12. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru adecvarea lichidității

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
1	Poziția lichidității și profilul de finanțare al instituției prezintă un nivel mic de risc pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de contrabalansare și rezervele de lichidități ale instituției sunt lejer peste cerințele cantitative specifice de supraveghere și sunt prevăzute să rămână astfel în viitor. • Componenta și stabilitatea finanțării pe termen mai lung (> 1 an) prezintă un risc nesemnificativ/foarte mic în ceea ce privește activitățile și modelul de afaceri al instituției. • Nu se împiedică fluxul liber de lichidități dintre entități din cadrul grupului, după caz, sau toate entitățile au o capacitate de contrabalansare și rezerve de lichidități peste nivelul cerințelor de supraveghere. • Instituția are un plan de urgență plauzibil și credibil pentru lichiditate, cu potențial de eficacitate, dacă este necesar.
2	Poziția lichidității și profilul de finanțare al instituției prezintă un nivel mic spre mediu de risc pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de contrabalansare și rezervele de lichidități ale instituției sunt peste cerințele cantitative specifice de supraveghere, însă există riscul să nu rămână astfel. • Componenta și stabilitatea finanțării pe termen mai lung (> 1 an) prezintă un risc mic în ceea ce privește activitățile și modelul de afaceri al instituției. • Este împiedicat sau poate fi ușor împiedicat fluxul liber de lichiditate

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
		<p>dintre entități din cadrul grupului, după caz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instituția are un plan de urgență plauzibil și credibil pentru lichiditate, care, deși prezintă riscuri, are potențial de eficacitate, dacă este necesar.
3	<p>Poziția lichidității și profilul de finanțare al instituției prezintă un nivel mediu spre mare de risc pentru viabilitatea instituției.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de contrabalansare și rezervele de lichidități ale instituției se deteriorează și/sau sunt sub cerințele cantitative specifice de supraveghere și există preocupări cu privire la capacitatea instituției de a restabili cu promptitudine conformitatea cu aceste cerințe. • Componenta și stabilitatea finanțării pe termen mai lung (> 1 an) prezintă un risc mediu în ceea ce privește activitățile și modelul de afaceri al instituției. • Este împiedicat fluxul liber de lichiditate dintre entități din cadrul grupului, după caz. • Instituția are un plan de urgență pentru lichiditate puțin probabil de a fi eficace.
4	<p>Poziția lichidității și profilul de finanțare al instituției prezintă un nivel mare de risc pentru viabilitatea instituției.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de contrabalansare și rezervele de lichidități ale instituției se deteriorează rapid și/sau sunt sub cerințele cantitative specifice de supraveghere și există preocupări serioase cu privire la capacitatea instituției de a restabili cu promptitudine conformitatea cu aceste cerințe. • Componenta și stabilitatea finanțării pe termen mai lung (> 1 an) prezintă un risc mare în ceea ce privește activitățile și modelul de afaceri al instituției. • Este împiedicat serios fluxul liber de lichiditate dintre entități din cadrul grupului, după caz. • Instituția nu are un plan de urgență pentru lichiditate sau are un astfel de plan care este în mod evident neadecvat.

Titlul 10. Evaluarea generală SREP și aplicarea de măsuri de supraveghere

10.1 Considerații generale

534. Titlul se referă la combinarea constatărilor emise pe baza evaluărilor elementelor SREP într-o evaluare generală SREP. Acesta se referă totodată la aplicarea de măsuri de supraveghere de către autoritățile competente pentru abordarea deficiențelor identificate în urma evaluării elementelor SREP. Autoritățile competente pot aplica măsuri de supraveghere conform Directivei 2013/36/UE (articolele 102, 104 și 105) și legislației naționale și, după caz, măsuri de intervenție timpurie, astfel cum este prevăzut la articolul 27 din Directiva 2014/59/UE, sau o combinație a celor de mai sus.
535. Autoritățile competente trebuie să își exercite competențele de supraveghere în funcție de deficiențele identificate în cursul evaluărilor elementelor SREP individuale și, ținând cont de evaluarea generală SREP, inclusiv de scor, să ia în considerare următoarele:
- a. importanța deficiențelor/vulnerabilităților și eventualul impact prudential al lipsei oricăror măsuri pentru abordarea problemei (de exemplu, dacă este necesar să se abordeze problema cu o măsură specifică);
 - b. dacă măsurile sunt în concordanță/proporționale cu evaluarea generală a unui anumit element SREP de către acestea (și evaluarea generală SREP);
 - c. dacă sunt necesare măsuri de supraveghere sau alte măsuri administrative pentru a aborda deficiențele/vulnerabilitățile prudenciale legate de riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului care țin de competența lor de supraveghere, după ce au consultat autoritățile de supraveghere relevante în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, în conformitate cu secțiunea 8 din Ghidul privind cooperarea în scopul combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului⁴⁷;
 - d. dacă deficiențele/vulnerabilitățile au fost deja abordate/prevăzute de alte măsuri;
 - e. dacă alte măsuri ar realiza același obiectiv cu un impact administrativ și financiar mai redus asupra instituției;

⁴⁷ Ghid privind cooperarea și schimbul de informații între autoritățile de supraveghere prudentială, autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și unitățile de informații financiare în temeiul Directivei 2013/36/UE (EBA/GL/2021/15).

- f. nivelul și durata optimă de aplicare a măsurii pentru realizarea obiectivului de supraveghere;
 - g. posibilitatea ca riscurile și vulnerabilitățile identificate să poată fi corelate sau să se autoconsolideze, sau ambele, să se merite o creștere a rigurozității măsurilor de supraveghere; și
 - h. rezultatele evaluării posibilităților de soluționare de către autoritatea de rezoluție, inclusiv programul de lucru aferent, în vederea asigurării coerenței acțiunilor de supraveghere.
536. Când se aplică măsurile de supraveghere pentru abordarea deficiențelor specifice identificate în cadrul evaluării elementelor SREP, autoritățile competente trebuie să ia în considerare cerințele cantitative generale de fonduri proprii și lichiditate care se vor aplica pe baza criteriilor menționate la titlurile 7 și 9.
537. Atunci când aplică măsuri de supraveghere pentru a aborda deficiențele prudențiale legate de riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, autoritățile competente trebuie să colaboreze cu autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, astfel încât deficiențele/vulnerabilitățile subiacente să fie abordate în mod adecvat prin măsuri corespunzătoare în cadrul competențelor respective ale autorităților de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și ale autorităților competente din perspectiva lor⁴⁸.
538. Autoritățile competente trebuie să ia măsuri de supraveghere care să fie legate direct de rezultatele oricăror activități de supraveghere (de exemplu, examinări la fața locului, evaluarea caracterului adecvat al membrilor organului de conducere și al funcțiilor-cheie etc.), în cazul în care rezultatele unor astfel de activități necesită aplicarea imediată a măsurilor de supraveghere pentru abordarea deficiențelor semnificative.

10.2 Evaluare globală SREP

539. La stabilirea evaluării generale SREP, autoritățile competente trebuie să ia în considerare constatările evaluărilor elementelor SREP, mai ales:
- a. riscurile la care este expusă sau poate fi expusă instituția;
 - b. probabilitatea ca deficiențele de guvernare, de control și/sau modelul de afaceri sau strategia să amplifice sau să atenueze aceste riscuri, ori să expună instituția la surse noi de risc;

⁴⁸ În conformitate cu Ghidul ABE privind cooperarea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului (EBA/GL/2021/15).

- c. dacă fondurile proprii și resursele de lichiditate ale instituției asigură o acoperire sigură a acestor riscuri;
- d. o eventuală interacțiune pozitivă și negativă între elemente (de exemplu, autoritățile competente pot lua în considerare o poziție solidă de capital ca fiind un posibil factor de diminuare a anumitor probleme identificate în privința lichidității și a finanțării sau, prin contrast, faptul că o poziție de capital precară poate amplifica problemele în privința respectivă).
540. Pe baza acestor considerații, autoritățile competente trebuie să stabilească viabilitatea instituției, care este definită ca fiind apropierea acesteia de un punct de neviabilitate în funcție de gradul de adecvare a fondurilor proprii și a resurselor de lichiditate, guvernanta, procedurile de control și/sau modelul de afaceri sau strategia pentru a acoperi riscurile la care este sau este susceptibilă de a fi expusă aceasta.
541. Pe baza celor stabilite, autoritățile competente trebuie:
- a. să ia măsurile de supraveghere necesare pentru a aborda probleme;
- b. să stabilească asigurarea de resurse și de planificare de supraveghere viitoare pentru instituție, inclusiv dacă trebuie planificate activități specifice de supraveghere pentru instituție ca parte din Programul de examinare de supraveghere;
- c. să stabilească necesitatea unor măsuri de intervenție timpurie, astfel cum se menționează la articolul 27 din Directiva 2014/59/UE; și
- d. să stabilească dacă instituția poate fi considerată a fi „în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate” în sensul articolului 32 din Directiva 2014/59/UE.
542. Evaluarea generală SREP trebuie să se reflecte într-un scor bazat pe considerațiile specificate în tabelul 13 și documentate în mod clar într-o sinteză anuală a evaluării generale SREP. Această sinteză anuală trebuie să includă de asemenea scorul general SREP și scorurile pentru elementele SREP, precum și orice constatări de supraveghere emise în cursul ultimelor 12 luni.

Tabelul 13. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor general SREP

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
1	Riscurile identificate prezintă un nivel mic de risc pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> Modelul de afaceri și strategia instituției nu reprezintă un factor de îngrijorare. Cadrul de administrare a activității și mecanismele de control la nivelul instituției nu reprezintă un factor de îngrijorare.

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
		<ul style="list-style-type: none"> • Riscurile pentru capital și lichiditate ale instituției reprezintă un risc nesemnificativ/risc foarte mic de impact prudential semnificativ. • Compoziția și cantitatea fondurilor proprii deținute nu reprezintă un factor de îngrijorare. • Poziția de lichiditate și profilul de finanțare nu reprezintă un factor de îngrijorare. • Nu există preocupări semnificative cu privire la credibilitatea și fezabilitatea planului de redresare al instituției, inclusiv cu privire la capacitatea sa generală de redresare.
2	Riscurile identificate prezintă un nivel de risc mic spre mediu pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Există un nivel de risc mic spre mediu de îngrijorare privind modelul de afaceri și strategie al instituției. • Există un nivel de risc mic spre mediu de îngrijorare privind cadrul de administrare a activității și mecanismele de control la nivelul instituției. • Există un nivel de risc mic spre mediu de risc cu un impact prudential semnificativ cauzat de riscurile pentru capital și lichiditate. • Există un nivel de risc mic spre mediu de îngrijorare privind compoziția și cantitatea fondurilor proprii deținute de instituție. • Există un nivel de risc mic spre mediu de îngrijorare privind poziția de lichiditate și/sau profilul de finanțare al instituției. • Există un nivel mic spre mediu de îngrijorare privind credibilitatea și fezabilitatea planului de redresare al instituției, inclusiv cu privire la capacitatea sa generală de redresare.
3	Riscurile identificate prezintă un nivel de risc mediu spre mare pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Există un nivel de risc mediu spre mare de îngrijorare privind modelul de afaceri și strategia instituției. • Există un nivel mediu spre mare de îngrijorare privind cadrul de administrare a activității și mecanismele de control la nivelul instituției.

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
		<ul style="list-style-type: none"> • Există un nivel de risc mediu spre mare de risc cu un impact prudential semnificativ cauzat de riscurile pentru capital și lichiditate. • Există un nivel mediu spre mare de îngrijorare privind compoziția și cantitatea fondurilor proprii deținute de instituție. • Există un nivel mediu spre mare de îngrijorare privind poziția de lichiditate și/sau profilul de finanțare al instituției. • Există un nivel mediu spre mare de îngrijorare privind credibilitatea și fezabilitatea planului de redresare al instituției, inclusiv cu privire la capacitatea sa generală de redresare.
4	Riscurile identificate prezintă un nivel ridicat de risc pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Există un nivel ridicat de îngrijorare privind modelul de afaceri și strategia instituției. • Există un nivel ridicat de îngrijorare privind cadrul de administrare a activității și mecanismele de control la nivelul instituției. • Există un nivel ridicat de risc cu un impact prudential semnificativ cauzat de riscurile pentru capital și lichiditate. • Există un nivel ridicat de îngrijorare privind compoziția și cantitatea fondurilor proprii deținute de instituție. • Există un nivel ridicat de îngrijorare privind poziția de lichiditate și/sau profilul de finanțare al instituției. • Există un nivel ridicat de îngrijorare privind credibilitatea și fezabilitatea planului de redresare al instituției, inclusiv cu privire la capacitatea sa generală de redresare.
F	Instituția este „în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate”.	<ul style="list-style-type: none"> • Există un risc imediat pentru viabilitatea instituției. • Instituția îndeplinește condițiile pentru a stabili că este în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra

Punctaj	Opinia de supraveghere	Considerații
		în dificultate în sensul articolului 32 alineatul (4) din Directiva 2014/59/UE ⁴⁹

543. Atunci când se stabilește dacă instituția este „în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate”, astfel cum se reflectă în scorul general SREP „F”, autoritățile competente trebuie să intre în legătură cu autoritățile de rezoluție pentru a se consulta cu privire la constatările emise în urma procedurii prevăzute la articolul 32 din Directiva 2014/59/UE.

10.3 Aplicarea de măsuri privind capitalul

544. Autoritățile competente trebuie să impună cerințe de fonduri proprii suplimentare și să stabilească așteptări privind fondurile proprii prin stabilirea indicatorului TSCR și determinarea indicatorului P2G, după caz, în conformitate cu procesul și criteriile prevăzute la titlul 7.

545. Fără a aduce atingere cerințelor menționate la punctul anterior, autoritățile competente pot impune măsuri suplimentare privind capitalul, pe baza vulnerabilităților și a deficiențelor identificate la evaluarea elementelor SREP, inclusiv:

- a. solicitarea ca instituția să utilizeze profiturile nete pentru a-și consolida fondurile proprii în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) litera (h) din Directiva 2013/36/UE;
- b. restricționarea sau interzicerea distribuirilor sau plăților sub formă de dobânzi de către instituție acționarilor, asociaților sau deținătorilor de instrumente suplimentare de fonduri proprii de nivel 1 cu condiția ca interdicția să nu constituie o situație de nerespectare din partea instituției a obligațiilor de plată în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) litera (i) din Directiva 2013/36/UE; și/sau
- c. solicitarea ca instituția să aplice o anumită politică de constituire de provizioane sau un tratament specific al activelor în ceea ce privește cerințele de fonduri proprii în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) litera (d) din Directiva 2013/36/UE.

⁴⁹ În special, opinia autorității competente este că (1) instituția încalcă cerințele deținerii în continuare a autorizației sau, potrivit unor elemente obiective, se poate conchide că instituția le va încălca în viitorul apropiat, într-o măsură suficientă pentru a justifica retragerea autorizației de către autoritatea competentă, inclusiv cazul în care instituția a suportat sau este susceptibilă de a suporta pierderi care îi vor epuiza toate sau o parte semnificativă din fondurile proprii, dar fără a se limita la acesta; (2) activele instituției sunt inferioare pasivelor sau, potrivit unor elemente obiective, se poate conchide că acest lucru se va petrece în viitorul apropiat; sau (3) instituția se află în imposibilitatea de a-și achita datoriile sau alte datorii la scadență sau, potrivit unor elemente obiective, se poate conchide că acest lucru se va petrece în viitorul apropiat.

Articolul 32 alineatul (4) din Directiva [2014/59/UE](#) stabilește de asemenea criterii privind un sprijin public extraordinar pentru a stabili dacă instituția este „în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate”, însă aceste criterii nu sunt luate în considerare în evaluarea SREP și în precizările autorităților competente.

10.4 Aplicarea de măsuri privind lichiditatea

546. Autoritățile competente trebuie să impună cerințe suplimentare de lichiditate în conformitate cu procesul și criteriile prevăzute la titlul 9.
547. Fără a aduce atingere cerințelor cantitative specifice menționate la punctul anterior, autoritățile competente pot impune măsuri suplimentare privind lichiditatea, pe baza vulnerabilităților și a deficiențelor identificate la evaluarea riscurilor de lichiditate și de finanțare, inclusiv:
- a. impunerea de cerințe de lichiditate specifice, inclusiv restricții cu privire la neconcordanța de scadențe dintre active și datorii în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) litera (k) din Directiva 2013/36/UE; și/sau
 - b. impunerea unor sancțiuni administrative sau a altor măsuri administrative, inclusiv a cerințelor prudențiale, în conformitate cu articolul 105 din Directiva 2013/36/UE.

10.5 Aplicarea altor măsuri de supraveghere

548. Pentru a aborda anumite deficiențe identificate la evaluarea elementelor SREP, autoritățile competente pot lua în considerare aplicarea de măsuri care nu sunt legate direct de cerințele cantitative de capital sau lichiditate. Această secțiune prezintă o listă de măsuri posibile de supraveghere care nu este exhaustivă și care se poate aplica în temeiul articolelor 104 și 105 din Directiva 2013/36/UE. Autoritățile competente pot aplica și alte măsuri de supraveghere, conform articolelor respective, dacă acestea sunt mai adecvate pentru a aborda deficiențele identificate conform acestei secțiuni. Alegerea măsurilor trebuie să țină seama de rezultatele evaluării efectuate în conformitate cu titlurile 4, 5, 6 și 8 din prezentul ghid.
549. Dacă, după ce au consultat autoritatea competentă în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, este necesar ca autoritățile competente să abordeze deficiențele/vulnerabilitățile prudențiale legate de riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului ca urmare a evaluării elementelor SREP, autoritățile competente trebuie să stabilească cerințe de fonduri proprii suplimentare numai în cazul în care acest lucru este considerat mai adecvat decât alte măsuri de supraveghere. În cazul în care se impun cerințe de fonduri proprii suplimentare, acestea trebuie utilizate ca măsură provizorie, în timp ce sunt remediate deficiențele.

Analiza modelului de afaceri

550. Măsurile de supraveghere pentru abordarea deficiențelor identificate în AMA ar putea presupune solicitarea instituției de a ajusta mecanismele de guvernanță și de control pentru a ajuta la implementarea modelului de afaceri și a strategiei, sau limitarea anumitor activități economice.

551. Autoritățile competente ar putea solicita instituției, în temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2013/36/UE, să ajusteze măsurile de gestionare și control al riscurilor sau măsurile de guvernanță pentru a fi în acord cu modelul de afaceri sau strategia dorită, inclusiv prin:
- a. ajustarea planului financiar presupus în strategie, dacă acesta nu este susținut de planificarea internă a capitalului sau de ipoteze credibile;
 - b. impunerea de schimbări la nivelul structurilor organizatorice, consolidarea funcțiilor de gestionare și control al riscurilor și luarea de măsuri pentru a susține implementarea modelului de afaceri sau a strategiei; și/sau
 - c. impunerea de schimbări la nivelul sistemelor informatice și consolidarea acestora pentru a susține implementarea modelului de afaceri sau a strategiei.
552. Autoritățile competente pot solicita instituției, în temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2013/36/UE, să modifice modelul de afaceri sau strategia în cazul în care:
- a. acestea nu sunt susținute de măsuri adecvate de organizare, de guvernanță sau control și gestionare a riscurilor;
 - b. acestea nu sunt susținute de planurile de capital sau planurile operaționale, inclusiv alocarea de resurse financiare, umane și tehnologice (informaționale) adecvate; și/sau
 - c. există preocupări semnificative cu privire la sustenabilitatea modelului de afaceri.
553. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (f) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente pot:
- a. să solicite instituțiilor să reducă riscul inerent produselor pe care le dezvoltă/distribuie, inclusiv prin:
 - solicitarea de modificări la nivelul riscurilor inerente anumitor oferte de produse; și/sau
 - solicitarea de îmbunătățiri la nivelul mecanismelor de guvernanță și control pentru dezvoltarea și întreținerea produselor;
 - b. să solicite instituției să reducă riscul inerent sistemelor acesteia, prin diferite mijloace, inclusiv:
 - solicitarea de îmbunătățiri la nivelul sistemelor sau creșterea nivelului de investiții sau accelerarea implementării de sisteme noi; și/sau

- solicitarea de îmbunătățiri la nivelul mecanismelor de guvernare și control pentru dezvoltarea și întreținerea sistemelor.
- c. să solicite instituțiilor să reducă riscul inerent activităților lor, inclusiv activităților externalizate, prin diferite mijloace, inclusiv:
 - solicitarea de modificări sau de reducere a anumitor activități în vederea reducerii riscului inerent al acestora; și/sau
 - solicitarea de îmbunătățiri la nivelul mecanismelor de guvernare și control și de supraveghere a activităților externalizate.

Cadrul de administrare a activității și procedurile de control la nivelul instituției

554. Măsurile de supraveghere pentru abordarea deficiențelor identificate în cadrul evaluării cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control la nivelul instituției se pot axa pe solicitarea la adresa instituției de a-și consolida mecanismele de guvernare și control, sau pe diminuarea riscului inerent produselor, sistemelor și operațiunilor sale.

555. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente pot:

- a. să solicite instituției să aducă modificări mecanismelor sale generale de guvernare și organizare, inclusiv prin solicitări privind:
 - realizarea de modificări la nivelul structurii organizatorice sau funcționale, inclusiv al liniilor de raportare;
 - realizarea de modificări la nivelul politicilor de risc sau al modului de elaborare și implementare a acestora în cadrul organizației; și/sau
 - creșterea transparenței mecanismelor de guvernare;
- b. să solicite instituției să aducă modificări măsurilor privind organizarea, componența sau activitatea organului de conducere;
- c. să solicite instituției să își consolideze mecanismele generale de gestionare a riscurilor, inclusiv prin solicitări privind:
 - modificarea/reducerea apetitului la risc sau la nivelul mecanismelor de guvernare pentru stabilirea apetitului la risc, precum și elaborarea strategiei generale privind riscurile;
 - îmbunătățirea procedurilor și modelelor ICAAP și ILAAP, în cazurile în care acestea nu sunt considerate corespunzătoare;
 - îmbunătățirea capacităților pentru simulări de criză și a programului general privind simulările de criză; și/sau

- îmbunătățirea sistemului de planificare de urgență;
- d. să solicite instituției să își consolideze mecanismele și funcțiile interne de control, inclusiv prin solicitări privind:
 - independența și adecvarea personalului din cadrul funcției de audit intern; și/sau
 - îmbunătățirea procesului de raportare internă pentru a asigura caracterul adecvat al raportării către organul de conducere;
- e. să solicite instituției să își consolideze sistemele informaționale sau măsurile de asigurare a continuității activității, de exemplu prin solicitări privind:
 - îmbunătățirea fiabilității sistemelor; și/sau
 - elaborarea și testarea de planuri de continuitate a activității.

556. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (g) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente pot solicita instituției:

- a. să modifice politicile de remunerare; și/sau
- b. să limiteze remunerația variabilă ca procent din veniturile nete.

557. Pe baza rezultatelor analizei calitative a programelor de simulare a crizelor și dacă sunt identificate deficiențe, autoritățile competente îi vor cere instituției:

- a. să pregătească un plan de acțiune corectivă cu scopul de a îmbunătăți programele și practicile de simulare a crizei. Dacă sunt identificate neconformități materiale în modul în care o instituție abordează rezultatele simulărilor de criză sau dacă acțiunile de administrare nu sunt considerate credibile, autoritățile competente îi pot cere instituției să ia măsuri corective suplimentare, inclusiv să modifice planul de capital al instituției;
- b. unde este cazul, să execute scenariile recomandate (sau elemente ale acestora) sau care folosesc ipoteze specifice.

Riscul de credit și riscul de credit al contrapărții

558. Măsurile de supraveghere pentru abordarea deficiențelor identificate în cadrul evaluării riscului de credit și a riscului de credit al contrapărții, precum și mecanismelor de gestionare și control aferente, ar putea viza solicitarea la adresa instituției de a reduce nivelul de risc inerent sau consolidarea mecanismelor de gestionare și control.

559. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente pot solicita instituției:

- a. să implice mai activ organul de conducere sau comitetele acesteia în decizii relevante privind creditele;
- b. să îmbunătățească sistemele de cuantificare a riscului de credit;
- c. să îmbunătățească controalele privind procesele de creditare, inclusiv acordarea, monitorizarea și recuperarea creditelor;
- d. să îmbunătățească sistemul de administrare, evaluare și monitorizare a garanțiilor reale; și/sau
- e. să îmbunătățească calitatea și frecvența raportării cu privire la riscul de credit către organul de conducere și conducerea superioară.

560. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (d) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente pot solicita instituției:

- a. să aplice o politică specifică privind provizioanele și, în cazurile admise de regulile și regulamentele contabile, să i se solicite instituției să crească nivelul provizioanelor;
- b. să ajusteze parametrii de risc și/sau valorilor ponderate de risc utilizate pentru calcularea valorilor de expunere la risc pentru anumite produse, sectoare sau tipuri de debitori; și/sau
- c. să aplice marje de ajustare mai mari la valoarea garanției reale.

561. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (e) și (f) din Directiva 2013/36/CE, autoritățile competente pot solicita instituției:

- a. să reducă expunerile mari sau alte surse de concentrare a riscului de credit;
- b. să înăsprească criteriile de acordare a creditelor pentru toate sau o parte dintre categoriile de produse sau debitori;
- c. să reducă expunerea acesteia la tipuri specifice de facilități și să asigure protecție pentru aceste tipuri de facilități (de exemplu, ipoteci, finanțarea exporturilor, proprietăți imobiliare comerciale, securitizări etc.), categorii de debitori, sectoare, țări etc.; și/sau
- d. să pună în aplicare o strategie adecvată pentru a reduce cuantumul sau ponderea expunerilor neperformante.

Riscul de piață

562. Măsurile de supraveghere pentru abordarea deficiențelor identificate în cadrul evaluării riscului de piață, precum și mecanismele de gestionare și control aferente, ar

putea viza solicitarea la adresa instituției de a reduce nivelul de risc inerent sau de a consolida mecanismele de gestionare și control.

563. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente pot solicita instituției să abordeze deficiențele identificate în ceea ce privește capacitatea instituției de a identifica, a cuantifica, a monitoriza și a controla riscul de piață, inclusiv prin:

- a. sporirea performanței abordărilor interne ale instituției sau a testării ex-post, ori a capacității de simulare de criză;
- b. creșterea calității și a frecvenței de raportare a riscului de piață către organul de conducere și conducerea superioară a instituției; și/sau
- c. solicitarea unor acțiuni mai frecvente și mai detaliate de audit intern privind activitatea comercială.

564. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2013/36/CE, autoritățile competente pot:

- a. să restricționeze investițiile în anumite produse atunci când politicile și procedurile instituției nu asigură acoperirea și controlarea corespunzătoare a riscului asociat acestor produse;
- b. să solicite instituției să prezinte un plan pentru reducerea treptată a expunerilor sale la activele și/sau pozițiile nelichide aflate în dificultate; și/sau
- c. să solicite cesionarea produselor financiare atunci când, în urma proceselor de evaluare ale instituției, nu se obțin evaluări conservatoare conforme cu standardele din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

565. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (f) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente pot:

- a. să solicite instituției să diminueze riscul de piață inerent (prin acoperire sau vânzare de active) atunci când se constată existența unor deficiențe semnificative în sistemele de cuantificare ale instituției; și/sau
- b. să solicite instituției să crească valoarea instrumentelor derivate decontată prin contrapărți centrale (CPC).

Riscul operațional

566. Măsurile de supraveghere pentru abordarea deficiențelor identificate în cadrul evaluării riscului operațional, precum și mecanismele de gestionare și control aferente, ar

putea viza solicitarea la adresa instituției de a reduce nivelul de risc inerent sau consolidarea mecanismelor de gestionare și control.

567. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente pot:

- a. să solicite instituției să implice mai activ organul de conducere sau comitetele acesteia în decizii privind administrarea riscului operațional;
- b. să solicite instituției să ia în considerare riscul operațional inerent atunci când aprobă produse și sisteme noi și/sau
- c. să solicite instituției să își îmbunătățească sistemele de identificare și cuantificare a riscului operațional.

568. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente pot:

- a. să solicite instituției să reducă sfera de aplicare și/sau volumul activităților de externalizare, inclusiv restructurarea sau ieșirea din acordurile de externalizare și trecerea la un alt furnizor de servicii;
- b. să solicite instituției să atenueze expunerile la riscul operațional (de exemplu, cu asigurările, introducerea mai multor puncte de control etc.);
- c. să solicite instituției să ia măsuri corective specifice pentru a-și consolida mecanismele generale de guvernare internă, inclusiv cadrul de gestionare a riscurilor și controalele interne;
- d. să solicite instituției să definească și să monitorizeze indicatorii-cheie de risc și/sau indicatorii-cheie de performanță specifici;
- e. să restrângă sau să limiteze activitățile, operațiunile sau rețeaua instituțiilor ori să solicite cesiunea activităților care prezintă riscuri excesive pentru soliditatea unei instituții; și/sau
- f. să solicite reducerea riscului inerent activităților, produselor și sistemelor instituțiilor, inclusiv a riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului cu implicații prudențiale.

Riscul de rată a dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare

569. Indiferent de cerința de a deține fonduri proprii suplimentare în temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente trebuie să ia în considerare aplicarea de măsuri de supraveghere în următoarele cazuri:

- a. atunci când se aplică oricare dintre cazurile menționate la articolul 98 alineatul (5) literele (a) sau (b) din Directiva 2013/36/UE; sau
 - b. atunci când rezultatele SREP relevă o deficiență în cadrul evaluării de către instituție a nivelului inerent IRRBB și a mecanismelor de gestionare și control aferente.
570. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente pot solicita instituției să ia măsuri pentru a aborda deficiențele în ceea ce privește capacitatea instituției de a identifica, a cuantifica, a monitoriza și a controla riscul de rată a dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare, de exemplu pentru:
- a. a îmbunătăți capacitatea acesteia de simulare de criză; și/sau
 - b. a spori raportarea către organul de conducere și conducerea superioară a instituției a informațiilor privind administrarea IRRBB.
571. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (f) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente pot solicita instituției să aplice variații la limitele interne pentru a diminua riscul inerent activităților, produselor și sistemelor.
572. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (j) din Directiva 2013/36/UE și sub rezerva alineatului (2) de la articolul respectiv, autoritățile competente pot solicita instituției raportări suplimentare sau mai frecvente ale pozițiilor IRRBB ale instituției.
573. În cazul în care se consideră necesar, autoritățile competente pot aplica, de asemenea, măsuri în conformitate cu articolul 84 alineatul (3) din Directiva 2013/36/UE.

Riscul de lichiditate

574. În conformitate cu articolul 104 alineatul (1) litera (k) din Directiva 2013/36/UE și astfel cum se prevede la articolul 8 alineatele (1) și (6) din Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei, pentru a specifica LCR, în ceea ce privește diversificarea rezervei de lichidități și coerența monedei între activele lichide și ieșirile nete, autoritățile competente pot:
- a. să impună cerințe privind concentrarea activelor lichide deținute, inclusiv:
 - cerințe privind componența profilului de active lichide al instituției față de contrapărți, monedă etc.; și/sau
 - limite maxime, limite sau restricții privind concentrări de finanțare;
 - b. să impună restricții privind neconcordanța contractuală sau comportamentală de scadențe pe termen scurt dintre active și datorii, inclusiv:

- limite privind neconcordanța de scadențe (pe anumite perioade de timp) dintre active și datorii;
- limite privind perioadele minime de supraviețuire; și/sau
- limite privind dependența de anumite surse de finanțare pe termen scurt, cum ar fi finanțarea de pe piața monetară.

575. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (j) din Directiva 2013/36/UE și sub rezerva alineatului (2) de la articolul respectiv, autoritățile competente pot impune instituției cerința de a asigura o raportare mai frecventă privind pozițiile de lichiditate, inclusiv:

- a. frecvența raportării conform reglementărilor cu privire la LCR și/sau
- b. frecvența și granularitatea altor rapoarte de lichiditate, cum ar fi „indicatorii suplimentari de monitorizare”.

576. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente pot solicita instituției să ia măsuri pentru a aborda deficiențele identificate în ceea ce privește capacitatea instituției de a identifica, a cuantifica, a monitoriza și a controla riscul de lichiditate, inclusiv prin:

- a. creșterea capacității de simulare de criză pentru îmbunătățirea capacității acesteia de a identifica și de a cuantifica sursele materiale ale riscului de lichiditate pentru instituție;
- b. creșterea capacității acesteia de a-și monetiza activele lichide;
- c. consolidarea planului de urgență de lichiditate și a cadrului de indicatori de avertizare timpurie pentru lichiditate; și/sau
- d. sporirea raportării către organul de conducere și conducerea superioară a instituției a informațiilor privind administrarea lichidității.

Riscul de finanțare

577. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (k) din Directiva 2013/36/UE și ținând seama de articolul 428b alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, în ceea ce privește coerența monedei dintre finanțarea stabilă disponibilă și finanțarea stabilă obligatorie în NSFR, autoritățile competente pot solicita luarea de măsuri pentru modificarea profilului de finanțare al instituției, inclusiv:

- a. reducerea dependenței acesteia de anumite piețe de finanțare (posibil volatile), cum ar fi finanțarea de tip corporativ;

- b. reducerea concentrării profilului său de finanțare în privința contrapărților, a vârfurilor din profilul de scadențe pe termen lung, (a neconcordanțelor) de monede etc.; și/sau
 - c. reducerea valorii activelor grevate cu sarcini, cu o posibilă diferențiere între grevarea totală și supragarantarea reală (de exemplu, pentru obligațiuni acoperite, apeluri în marjă etc.).
578. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (j) din Directiva 2013/36/UE și sub rezerva alineatului (2) de la articolul respectiv, autoritățile competente pot solicita raportări suplimentare sau mai frecvente ale pozițiilor de finanțare ale instituției, inclusiv:
- a. frecvența crescută a raportării conform reglementărilor relevantă pentru monitorizarea profilului de finanțare (cum ar fi raportul NSFR și „indicatorii de monitorizare suplimentari”) și/sau
 - b. frecvența crescută a raportării asupra planului de finanțare al instituției către supraveghetor.
579. În temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente pot:
- a. să solicite luarea de măsuri pentru abordarea deficiențelor identificate în privința controlului riscului de finanțare exercitat de către instituție, inclusiv:
 - îmbunătățirea raportării cu privire la riscul de finanțare către organul de conducere și conducerea superioară;
 - restabilirea sau consolidarea planului de finanțare; și/sau
 - stabilirea de limite pentru apetitul acesteia la risc;
 - b. să sporească capacitățile de simulare de criză ale instituției, printre altele, prin solicitarea la adresa instituției de a acoperi o perioadă de criză mai mare.

10.6 Reacția de supraveghere la o situație în care cerințele TSCR sau OCR nu sunt îndeplinite

580. TSCR este o cerință obligatorie din punct de vedere legal, pe care instituțiile trebuie să o îndeplinească în permanență, inclusiv în condiții de criză. Dacă cerința TSCR aplicată conform acestui ghid nu mai este îndeplinită, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere competențele de intervenție suplimentare, conform Directivelor 2013/36/UE și 2014/59/UE, inclusiv retragerea autorizației conform articolului 18 litera (d) din Directiva 2013/36/UE, punerea în aplicare a măsurilor de intervenție timpurie în conformitate cu articolul 27 din Directiva 2014/59/UE și măsurile de rezoluție conform directivei respective. Când exercită aceste competențe, autoritățile competente trebuie să

aibă în vedere dacă măsurile sunt proporționale cu circumstanțele și raționamentul acestora privind modul probabil în care va evolua situația.

581. O încălcare a cerințelor TSCR trebuie avută în vedere și pentru a determina dacă o instituție este în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate, în conformitate cu articolul 32 alineatul (4) din Directiva 2014/59/UE și *Ghidul ABE privind interpretarea diferitelor circumstanțe, în cazul în care se va considera că o instituție este în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate*, aceasta fiind una dintre condițiile în care autoritățile competente pot retrage autorizația conform articolului 18 litera (d) din Directiva 2013/36/UE.
582. De asemenea, autoritățile competente trebuie să monitorizeze dacă instituțiile respectă OCR. Dacă este necesar, autoritățile competente trebuie să ia măsuri pentru a se asigura că instituțiile respectă cerințele prevăzute la articolele 141-142 din Directiva 2013/36/UE.

10.7 Reacția de supraveghere la o situație în care orientarea P2G nu este respectată

583. Autoritățile competente trebuie să monitorizeze dacă valoarea fondurilor proprii estimată conform P2G este stabilită și menținută de instituție de-a lungul timpului.
584. Când fondurile proprii ale instituției scad sau sunt susceptibile să scadă sub nivelul stabilit de P2G, autoritatea competentă se poate aștepta ca instituția să o notifice și să pregătească un plan de capital revizuit. În această notificare, instituția trebuie să explice ce consecințe adverse sunt susceptibile să o forțeze să facă acest lucru și ce acțiuni sunt preconizate pentru eventuala restaurare a conformității cu P2G, în cadrul unui dialog prudențial avansat.
585. Există în general trei situații avute în vedere de o autoritate competentă, în care o instituție poate să nu îndeplinească orientările P2G.
- a. Când nivelul fondurilor proprii scade sub nivelul P2G (rămânând însă deasupra nivelului OCR) în circumstanțe specifice instituției sau externe în care s-au materializat riscurile pe care P2G avea rolul de a le acoperi, autoritatea competentă poate permite instituției să funcționeze temporar sub nivelul P2G, cu condiția ca planul de capital revizuit să fie considerat credibil, conform criteriilor stabilite în secțiunea 7.7.2. Autoritatea competentă poate avea în vedere ajustarea nivelului P2G, după caz.
 - b. Când nivelul fondurilor proprii scade sub nivelul P2G (rămânând însă deasupra nivelului OCR) în circumstanțe specifice instituției sau externe în urma materializării unor riscuri pe care P2G nu avea rolul de a le acoperi, autoritățile

competente se pot aștepta ca instituția să ridice nivelul fondurilor proprii la nivelul P2G într-un interval de timp corespunzător.

- c. Când instituția nu ține seama de P2G, nu le încorporează în cadrul său de administrare a riscurilor sau nu stabilește fonduri proprii care să atingă P2G în termenul stabilit conform punctului 438, aceasta poate determina autoritatea competentă să pună în aplicare măsuri de supraveghere suplimentare, conform secțiunilor 10.3 și 10.5.

În cazul în care nu s-a acordat permisiunea de a funcționa sub nivelul P2G, astfel cum se menționează la litera (a), iar fondurile proprii ale instituției sunt în mod repetat sub nivelul P2G, autoritatea competentă trebuie să impună cerințe de fonduri proprii suplimentare în conformitate cu titlul 7.

586. Prin derogare de la răspunsurile de supraveghere specifice prevăzute la punctul precedent, autoritățile competente pot avea în vedere punerea în aplicare a măsurilor de supraveghere de capital și suplimentare prevăzute în secțiunile 10.3 și 10.5, atunci când acestea sunt considerate mai adecvate pentru a aborda motivele scăderii fondurilor proprii sub nivelul stabilit de P2G.

10.8 Interacțiunea dintre măsurile de supraveghere și cele de intervenție timpurie

587. Pe lângă măsurile de supraveghere menționate la prezentul titlu, autoritățile competente pot aplica măsuri de intervenție timpurie, astfel cum este prevăzut la articolul 27 din Directiva 2014/59/UE, care sunt menite să suplimenteze setul de măsuri de supraveghere menționate la articolele 104 și 105 din Directiva 2013/36/UE.

588. Autoritățile competente trebuie să aplice măsuri de intervenție timpurie fără a aduce atingere vreunei măsuri de supraveghere, iar atunci când aplică măsuri de intervenție timpurie, trebuie să aleagă cea (cele) mai adecvată (adecvate) măsură (măsuri) pentru a asigura un răspuns proporțional cu împrejurările specifice.

10.9 Interacțiunea dintre măsurile de supraveghere și cele macroprudențiale

589. În cazul în care o instituție face obiectul unor măsuri macroprudențiale, iar evaluarea SREP stabilește că aceste măsuri macroprudențiale nu abordează în mod corespunzător profilul de risc specific instituției sau deficiențele aferente existente în cadrul instituției (mai exact, instituția este expusă la sau prezintă un risc mai mare decât nivelul vizat prin măsura macroprudențială, sau deficiențele identificate sunt mai semnificative decât cele vizate de către măsură), autoritățile competente trebuie să aibă în vedere suplimentarea măsurilor macroprudențiale cu măsuri suplimentare specifice instituției.

10.10 Interacțiunea dintre măsurile de supraveghere și măsurile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului

590. În cazul în care, în cursul exercitării activităților lor de supraveghere, autoritățile competente au indicii rezonabile privind deficiențe ale sistemelor și ale cadrului de control al instituției sau ale cadrului de administrare a activității care sunt legate de combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului sau au motive întemeiate pentru a suspecta că instituția a crescut expunerea la riscuri de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, acestea trebuie:

- a. să notifice autoritatea de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului cu privire la aceste deficiențe și riscuri de îndată ce sunt identificate și să o consulte în conformitate cu Ghidul privind cooperarea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului⁵⁰;
- b. să evalueze impactul pe care astfel de deficiențe și riscuri îl pot avea asupra situației prudențiale a instituției;
- c. să consulte autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și în conformitate cu mandatele și funcțiile autorităților respective, să ia în considerare cele mai adecvate măsuri de supraveghere prudențială pentru a aborda aceste deficiențe și riscuri, pe lângă orice măsuri luate de autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

591. În cazul în care autoritățile competente sunt informate sau iau cunoștință de măsurile de supraveghere sau de sancțiunile planificate sau impuse de autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, acestea trebuie să analizeze dacă și în ce mod trebuie atenuate potențialele implicații prudențiale ale deficiențelor și carențelor identificate de autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

⁵⁰ Ghidul ABE privind cooperarea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului (EBA/GL/2021/15).

Titlul 11. Aplicarea SREP la grupuri transfrontaliere

592. Prezentul titlu abordează aplicarea procedurilor și metodologiilor comune SREP, care sunt menționate în prezentul ghid, în legătură cu grupuri transfrontaliere și entitățile acestora. Acesta asigură și legături cu procesul de evaluare și adoptare a deciziilor comune care va fi desfășurat în temeiul articolului 113 din Directiva 2013/36/UE și al Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 710/2014 al Comisiei de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare în ceea ce privește condițiile de aplicare a procesului de adoptare a deciziei comune privind cerințele prudențiale specifice unei instituții.
593. În cadrul SREP, autoritățile competente trebuie să ia în considerare, de asemenea, riscurile potențiale de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, ținând seama de informațiile primite de la autoritatea competentă în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului din statul membru în care este stabilită întreprinderea-mamă, precum și de la autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului responsabile de supravegherea CSB/CFT a unităților grupului în diferite jurisdicții, care sunt legate de structura grupului bancar transfrontalier, în special evaluările riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, deficiențe semnificative și încălcări ale legislației în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.
594. Atunci când evaluează implicațiile prudențiale ale riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului în cadrul SREP pentru un grup transfrontalier, autoritățile competente trebuie să valorifice informațiile obținute prin angajamente bilaterale cu autoritățile competente relevante în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în conformitate cu Ghidul privind cooperarea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și prin participarea lor la colegii de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului⁵¹ și la colegii prudențiale.

11.1 Aplicarea SREP la grupuri transfrontaliere

595. Atunci când se aplică SREP și prezentul ghid la grupuri transfrontaliere, autoritățile competente trebuie să evalueze viabilitatea grupului în general, precum și a entităților individuale ale acestuia. Acest lucru se poate realiza prin împărțirea procesului în două etape: (1) autoritățile competente realizează o evaluare inițială a entităților aflate sub supravegherea directă a acestora și (2) autoritățile competente discută la nivel comun și

⁵¹ Colegii de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului așa cum sunt definite în Ghidul comun privind cooperarea și schimbul de informații în scopul Directivei (UE) 2015/849 între autoritățile competente care supraveghează instituțiile de credit și financiare („Ghidul privind colegiile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului”).

finalizează evaluarea în cadrul colegiilor de supraveghetori conform cerințelor articolelor 113 și 116 din Directiva 2013/36/UE.

596. În conformitate cu domeniul de aplicare a ghidului, astfel cum s-a discutat la titlul 1:
- a. autoritățile responsabile cu supravegherea consolidată trebuie să realizeze evaluarea inițială a întreprinderii-mamă și a grupului de instituții la nivel consolidat; și
 - b. autoritățile competente trebuie să realizeze evaluarea inițială a entităților aflate sub supravegherea acestora (la nivel individual sau subconsolidat, dacă este cazul).
597. În cazul în care prezentul ghid se aplică sucursalelor din cadrul unui grup transfrontalier, astfel cum s-a menționat la paragraful anterior, în cazul sucursalelor, autoritățile competente trebuie să ia în considerare instituțiile în primul rând la nivel individual atunci când realizează evaluarea inițială a acestora, mai exact să evalueze modelul de afaceri, strategia, cadrul de administrare a activității și procedurile de control la nivelul instituției, riscurile pentru capital și lichiditate, adecvarea capitalului și a lichidității unei entități, ca și în cazul unei instituții individuale. Constatările emise în urma unor astfel de evaluări inițiale, după caz, trebuie să includă și identificarea vulnerabilităților-cheie în context transfrontalier sau la nivelul grupului, care pot fi legate de dependența unei instituții de întreprinderea-mamă/grupul acesteia pentru finanțare, capital, suport tehnologic etc. În cadrul evaluărilor inițiale ale acestora la nivel individual, autoritățile competente trebuie să reflecte de asemenea punctele forte și factorii de atenuare asociați entității din cadrul grupului, care pot avea legătură cu suportul tehnic al grupului, măsuri de sprijin financiar etc.
598. Rezultatele unei astfel de evaluări inițiale a elementelor SREP, inclusiv, dacă se identifică, opinii privind dependențele-cheie de întreprinderea-mamă/grup, trebuie să servească drept date pentru procesul de evaluare și adoptare a deciziilor comune conform cerințelor articolului 113 din Directiva 2013/36/UE și, prin urmare, trebuie să fie discutate de către autoritățile competente în cadrul colegiilor de supraveghetori înființate conform articolului 116 din Directiva 2013/36/UE.
599. În urma discuțiilor din cadrul colegiilor de supraveghetori și a rezultatelor procesului de evaluare comună, autoritățile competente trebuie să își finalizeze evaluările SREP respective, făcând ajustările necesare pe baza rezultatelor discuțiilor din cadrul colegiilor.
600. În cazul în care evaluarea inițială a autorității competente a relevat deficiențe specifice privind poziții din interiorul grupului (de exemplu, o concentrare mare a expunerilor la întreprinderile-mamă, dependența de finanțare din interiorul grupului, preocupări privind sustenabilitatea strategiei unei entități etc.), care afectează negativ viabilitatea generală a entității la nivel individual, autoritățile competente trebuie să

discute în cadrul colegiilor de supraveghetori dacă evaluarea finală a unei entități trebuie să fie schimbată având în vedere dimensiunea generală a grupului, inclusiv modelul de afaceri și strategia consolidată la nivel de grup, precum și existența unor caracteristici ale măsurilor de sprijin financiar în interiorul grupului.

601. În cadrul colegiilor de supraveghetori, autoritățile competente trebuie să discute și să coordoneze următoarele:

- a. planificarea, inclusiv frecvența, și promptitudinea evaluării diferitelor elemente SREP pentru grupul consolidat și entitățile sale pentru a facilita elaborarea de rapoarte de risc de lichiditate și de risc la nivel de grup, care sunt necesare pentru deciziile comune menționate la articolul 113 din Directiva 2013/36/UE;
- b. detalii privind aplicarea sistemelor de referință utilizate pentru evaluarea elementelor SREP;
- c. abordarea privind evaluarea și atribuirea unui scor pentru subcategoriile individuale de risc, în cazul în care s-au identificat astfel de subcategorii ca fiind semnificative;
- d. datele cerute instituției la nivel consolidat și la nivel de entitate pentru evaluarea elementelor SREP, inclusiv cele din cadrul ICAAP și ILAAP;
- e. rezultatele evaluării, inclusiv scorurile SREP atribuite pentru diferite elemente, precum și evaluarea generală SREP și scorul general SREP la nivel consolidat și de entitate. Atunci când se discută evaluarea riscurilor individuale pentru capital și lichiditate, autoritățile competente trebuie să vizeze riscurile identificate ca fiind semnificative pentru entitățile respective;
- f. implicațiile prudențiale transfrontaliere ale riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului și preocupările legate de acestea; și
- g. măsuri de supraveghere și de intervenție timpurie planificate, după caz.

602. Atunci când pregătesc sinteza evaluării generale SREP pentru grupul transfrontalier și entitățile acestuia, autoritățile competente trebuie să o structureze astfel încât să faciliteze completarea modelelor pentru raportul SREP, raportul privind riscul la nivel de grup, modelele de raport privind evaluarea riscului de lichiditate și evaluarea riscului de lichiditate la nivel de grup prevăzute pentru decizia comună conform articolului 113 din Directiva 2013/36/UE, astfel cum este prevăzut în Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 710/2014 al Comisiei de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare în ceea ce privește condițiile de aplicare a procesului de adoptare a deciziei comune privind cerințele prudențiale specifice unei instituții.

11.2 Evaluarea SREP a capitalului și cerințele prudențiale specifice unei instituții

603. Stabilirea adecvării capitalului și a cerințelor și recomandărilor conexe în conformitate cu procesul descris la titlul 7 pentru grupuri transfrontaliere face parte din procesul autorităților competente de adoptare a deciziei comune conform articolului 113 din Directiva 2013/36/UE.
604. Exercițarea competențelor de supraveghere și luarea de măsuri de supraveghere, inclusiv privind impunerea de fonduri proprii suplimentare conform articolului 104 alineatul (1) la nivel consolidat și la nivelul entităților individuale, astfel cum este prevăzut la titlul 7, trebuie să facă obiectul adoptării unei decizii comune a autorităților competente conform articolului 113 din Directiva 2013/36/UE.
605. În cazul întreprinderilor-mamă sau al instituțiilor-filială din cadrul unui grup transfrontalier, aplicarea cerințelor suplimentare de fonduri proprii, în temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE, trebuie să fie executată în conformitate cu procesul de adoptare a deciziei comune prevăzut la articolul 113 alineatul (1) litera (a) din directiva respectivă.
606. În contextul discuțiilor privind adecvarea nivelului de fonduri proprii și stabilirea de cerințe de fonduri proprii suplimentare, autoritățile competente trebuie să ia în considerare:
- a. evaluarea caracterului semnificativ al riscurilor și al deficiențelor identificate la nivel consolidat și la nivelul instituțiilor individuale (mai exact, care sunt riscurile semnificative pentru întregul grup și care sunt cele pentru o singură entitate) și a nivelului de fonduri proprii necesare pentru a acoperi astfel de riscuri;
 - b. în cazul în care deficiențele identificate sunt comune tuturor entităților (de exemplu, există aceleași deficiențe de guvernare la toate entitățile sau deficiențe la modelele utilizate în cadrul mai multor entități), coordonarea evaluării și a răspunsului de supraveghere și, în special, adoptarea deciziei privind necesitatea impunerii unor măsuri la nivel consolidat sau proporțional la nivelul entității, în cazul entităților în care există deficiențe comune;
 - c. rezultatele evaluărilor și opiniilor ICAAP privind fiabilitatea calculelor ICAAP și utilizarea acestora ca date pentru stabilirea de cerințe de fonduri proprii suplimentare;
 - d. rezultatele calculelor de referință de supraveghere utilizate pentru stabilirea cerințelor de fonduri proprii suplimentare în cazul tuturor entităților din cadrul grupului și la nivel consolidat; și

- e. cerințe de fonduri proprii suplimentare care să fie impuse entităților și la nivel consolidat pentru a asigura o coerență a cerințelor finale de fonduri proprii, precum și dacă există necesitatea de a transfera fonduri proprii de la nivel consolidat la nivel de entitate.
607. Pentru a stabili cerința TSCR prevăzută la titlul 7, autoritățile competente trebuie să ia în considerare același nivel de aplicare ca și în cazul cerințelor privind deciziile comune conform articolului 113 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE. În mod specific, cerința TSCR și alte măsuri privind capitalul, dacă există, trebuie să fie stabilite la nivel consolidat și individual pentru entitățile care își desfășoară activitatea în alte state membre. În cazul nivelului subconsolidat, cerința TSCR și alte măsuri privind capitalul trebuie să vizeze numai întreprinderea-mamă a grupului subconsolidat pentru a evita calculul dublu al cerințelor suplimentare de fonduri proprii luate în considerare de către autoritățile competente pentru filialele din alte state membre.
608. În cazul în care rezultatul evaluării de supraveghere a riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier pentru instituția-mamă sau instituțiile-filiale ale unui grup transfrontalier este că trebuie să se stabilească cerințe de fonduri proprii suplimentare pentru abordarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier, acest lucru trebuie efectuat în conformitate cu procesul decizional comun prevăzut la articolul 113 alineatul (1) litera (a) din Directiva privind cerințele de capital (CRD) și trebuie să reflecte setul separat de cerințe de fonduri proprii pe baza indicatorului efectului de levier.
609. În contextul discuțiilor privind adecvarea nivelului de fonduri proprii pentru acoperirea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier și stabilirea de cerințe de fonduri proprii suplimentare, autoritățile competente trebuie să ia în considerare:
- a. aspecte incluse la punctul 394;
 - b. cerințe de fonduri proprii suplimentare pentru a acoperi riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier impuse entităților și la nivel consolidat pentru a asigura o coerență a cerințelor finale de fonduri proprii, precum și dacă există necesitatea de a transfera fonduri proprii de la nivel consolidat la nivel de entitate.
610. Toate informațiile relevante privind determinarea P2G (inclusiv dimensiunea, componența fondurilor proprii pentru acoperirea acestui indicator și reacția de supraveghere) pentru instituțiile mamă sau filialele unui grup transfrontalier trebuie comunicate între autoritățile competente, iar stabilirea P2G și P2G-LR trebuie să se desfășoare în conformitate cu procesul decizional comun, conform articolului 113 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2013/36/UE. În special, autoritățile competente trebuie să discute abordarea stabilirii P2G la nivel individual, unde nu există date disponibile la nivel individual din simulările de criză de supraveghere, sau, unde este cazul, să convină asupra aplicării P2G numai la nivel consolidat.

611. P2G și P2G-LR trebuie să facă obiectul unei decizii comune a autorităților competente în temeiul articolului 113 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2013/36/UE și trebuie să se reflecte în mod corespunzător în documentul privind decizia comună elaborat în conformitate cu articolul 113 din Directiva 2013/36/UE.

11.3 Evaluarea SREP a lichidității și cerințele prudențiale specifice unei instituții

612. Referitor la articolul 113 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente trebuie să considere „problemele” ca fiind importante și/sau „constatările” ca fiind semnificative cel puțin în cazul în care:
- a. autoritățile competente propun cerințe cantitative specifice privind lichiditatea; și/sau
 - b. autoritățile competente propun alte măsuri decât cerințele cantitative specifice privind lichiditatea, iar scorul atribuit pentru riscul de lichiditate și/sau riscul de finanțare este „3” sau „4”.

11.4 Aplicarea altor măsuri de supraveghere

613. Autoritățile competente responsabile cu supravegherea grupurilor transfrontaliere și a entităților acestora trebuie să discute și să coordoneze, dacă este posibil, aplicarea tuturor măsurilor de supraveghere și de intervenție timpurie la nivel de grup și/sau la nivelul entităților sale semnificative pentru a asigura aplicarea coerentă a celor mai adecvate măsuri pentru vulnerabilitățile identificate, ținând cont de dimensiunea grupului, inclusiv interdependențele și măsurile din cadrul grupului, astfel cum s-a discutat anterior.
614. Autoritățile competente responsabile cu supravegherea prudențială a entităților unui grup transfrontalier trebuie, atunci când impun măsuri de supraveghere sau administrative, inclusiv sancțiuni împotriva instituțiilor pentru incapacitatea lor de a remedia în mod adecvat deficiențele legate de riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, să consulte autoritățile de supraveghere relevante în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, în conformitate cu secțiunea 8 din Ghidul privind cooperarea în scopul combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului⁵² și în conformitate cu mandatele și funcțiile autorităților respective, să ia în considerare cele mai adecvate măsuri de supraveghere prudențială pentru a aborda aceste deficiențe și riscuri, în plus față de orice măsuri luate de autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

⁵² Ghidul ABE privind cooperarea în scopul combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului (EBA/GL/2021/15).

Titlul 12. Simularea situațiilor de criză de supraveghere

12.1 Utilizarea simulării situațiilor de criză de supraveghere de către autoritățile competente

615. Pe baza articolului 100 din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente trebuie să utilizeze simulările de criză de supraveghere în sprijinul procesului de analiză și evaluare (SREP) și în special, evaluarea de supraveghere a elementelor sale cheie, așa cum este indicat în titlurile 4-9. În special, simulările de criză de supraveghere trebuie să asiste autoritățile competente, după caz, în următoarele situații:

- a. Evaluarea riscurilor individuale pentru capital ale instituției, conform titlului 6, sau a riscurilor pentru lichiditate și finanțare, conform titlului 8.
- b. Evaluarea fiabilității programelor de simulare de criză ale instituțiilor, precum și a relevanței, severității și plauzibilității scenariilor pentru testele proprii de simulare de criză desfășurate de instituții în cadrul proceselor ICAAP și ILAAP. Aceasta poate include combaterea ipotezelor principale ale instituțiilor și factorilor determinanți ai riscurilor.
- c. Evaluarea capacității instituției de a îndeplini cerințele TSCR și OCR în contextul evaluării adecvării capitalului, așa cum este indicat în secțiunea 7.7. În funcție de acoperirea și tipul simulării de criză de supraveghere, această evaluare se poate limita la anumite elemente din TSCR vizate de caracteristicile de proiectate ale simulării de criză de supraveghere (de exemplu cerințele privind fonduri proprii suplimentare pentru categorii de risc individual, dacă simularea de criză acoperă numai astfel de categorii de risc).
- d. Determinarea P2G pentru instituții.
- e. Identificarea eventualelor vulnerabilități sau slăbiciuni în mecanismele instituțiilor de gestionare și control al riscurilor în zone de risc individual.
- f. Identificarea deficiențelor posibile în mecanismele generale de guvernare sau de control la nivelul instituției: simulările de criză de supraveghere trebuie avute în vedere de autoritățile competente ca o sursă suplimentară de informații în scopul evaluării SREP a cadrului de administrare a activității și procedurilor de control la nivelul instituției menționate la titlul 5. În special, dacă o autoritate competentă identifică prin simulări de criză de supraveghere, deficiențe în programele proprii de simulare de criză sau infrastructura de date de risc aferentă a instituției, acestea

trebuie avute în vedere la evaluarea cadrului general al instituției respective de guvernanță și gestionare a riscurilor.

- g. Determinarea unor cerințe cantitative specifice de lichiditate în contextul evaluării adecvării lichidității, în special atunci când autoritatea competentă nu a dezvoltat criteriile de referință de supraveghere specifice pentru cerințele de lichiditate. Anumite elemente ale simulărilor de criză de supraveghere referitoare la lichiditate trebuie folosite, după caz, ca date pentru stabilirea cerințelor specifice de lichiditate pentru instituții (de exemplu, analiza comparativă, în scenarii adverse, a ieșirilor nete de numerar și a activelor lichide eligibile într-un set de orizonturi de timp, evaluarea scării de scadențe în situație de criză), conform secțiunii 9.4.

616. În plus, simulările de criză de supraveghere trebuie să asiste autoritățile competente în evaluarea procedurilor organizatorice de supraveghere și în planificarea resurselor de supraveghere, având în vedere și alte informații relevante, în special pentru evaluarea mai frecventă și profundă a anumitor elemente SREP în cazul instituțiilor care nu sunt incluse în Categoria 1, și în scopul determinării sferei de aplicare a programului de examinare de supraveghere impus prin articolul 99 din Directiva 2013/36/UE.

617. După caz, autoritățile competente trebuie, de asemenea, să utilizeze scenariile și rezultatele simulărilor de criză de supraveghere ca surse suplimentare de informație în evaluarea planurilor de redresare ale instituțiilor, în special în evaluarea selecției și severității scenariilor și ipotezelor folosite de instituție.

618. Dacă este cazul, autoritățile competente trebuie, de asemenea, să utilizeze rezultatele simulărilor de criză de supraveghere în sprijinul analizei necesare pentru acordarea diferitelor permisiuni și autorizații impuse de Regulamentul (UE) nr. 575/2013 sau Directiva 2013/36/UE, de exemplu în raport cu participațiile calificate, fuziuni și achiziții, și răscumpărările de acțiuni.

619. Autoritățile competente trebuie de asemenea să folosească rezultatele simulărilor de criză de supraveghere, după caz, în sprijinul analizei tematice a eventualelor vulnerabilități ale unui grup de instituții cu profiluri de risc similare.

620. De asemenea, dacă este cazul, autoritățile competente trebuie să folosească simulările de criză de supraveghere ca mijloc de motivare pentru ca instituțiile să își dezvolte capacitățile interne de simulare de criză și gestionare a riscurilor: în special, o simulare de criză de supraveghere cu o componentă de jos în sus poate motiva instituțiile să își îmbunătățească și să își dezvolte capacitățile de agregare a datelor, modelare a riscurilor și instrumentele IT pentru simulările de criză și administrarea riscurilor.

12.2 Elemente-cheie ale simulărilor de criză de supraveghere

621. La stabilirea elementelor-cheie ale simulărilor de criză de supraveghere, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere, printre altele, următoarele aspecte:

- a. *Acoperirea*, în ceea ce privește acoperirea anumitor factori de risc sau a factorilor de risc multipli, anumitor portofolii individuale, sau activități sau sectoare/locații, tuturor sau mai multor portofolii.
 - b. *Proiectarea*, în ceea ce privește: (1) analiza sensibilității (factor unic sau factor multiplu simplu), (2) analiza scenariilor sau (3) simulările de criză în sens invers. Autoritățile competente trebuie să aleagă proiectul cel mai potrivit pentru obiectivul urmărit de simularea de criză: analiza sensibilității pentru un singur factor de risc sau factori de risc multipli este în general preferată în evaluarea riscului individual pentru capital sau a riscurilor pentru lichiditate sau finanțare; abordarea analizei scenariilor este în general preferată în cadrul unei evaluări a adecvării generale a capitalului; iar simulările de criză în sens invers pot fi, inter alia, considerate adecvate pentru evaluarea severității scenariilor folosite de instituție.
 - c. *Sfera de aplicare*, în ceea ce privește acoperirea perimetrului grupurilor transfrontaliere: în scopul evaluării adecvării generale a capitalului grupului, autoritățile competente trebuie să se asigure că toate entitățile relevante din grup sunt luate în considerare în simulările de criză.
 - d. *Eșantionul* de instituții vizate de simulările de criză: când planifică simulările de criză de supraveghere pentru mai mult de o instituție, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere un eșantion corespunzător pentru acest exercițiu, în special când folosesc simulările de criză de supraveghere în evaluări tematice ale anumitor linii de afaceri/modele sau studii/evaluări ale impactului.
 - e. *Abordarea* (simulare de criză de sus în jos, simulare de criză de jos în sus, o combinație între acestea, recomandarea unor scenarii de ancorare specifice pentru instituții).
622. În proiectarea și desfășurarea simulărilor de criză de supraveghere în cadrul evaluării SREP, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere rezultatele analizelor de calitate ale activelor (AQR), dacă există, ca fiind adecvate și neîncorporate încă în situațiile financiare ale instituțiilor. Combinarea simulărilor de criză de supraveghere cu analizele de calitate ale activelor poate fi considerată utilă pentru a se asigura că pozițiile din bilanț ale instituțiilor vizate de simulările de criză de supraveghere sunt raportate corect cu puncte de pornire îmbunătățite și comparabile la nivelul instituțiilor participante.
623. De asemenea, autoritățile competente pot avea în vedere aplicarea unor rate țintă predefinite ale capitalului, în special în contextul simulărilor de criză la nivelul sistemului (inclusiv simulările de criză la nivelul țării), sau aplicarea unor praguri generale sau idiosincratice. În astfel de situații, acestea trebuie să fie adecvate și să ia în calcul obiectivele de supraveghere. Astfel de obiective și praguri trebuie să se aplice instituțiilor în mod coerent în cadrul simulărilor de criză de supraveghere.

12.3 Mecanisme organizatorice și de guvernare în cadrul autorităților competente

624. Autoritățile competente trebuie să organizeze un program eficient de simulare de criză de supraveghere. Acest program trebuie să fie sprijinit de mecanisme organizaționale, de guvernare și IT adecvate, oferind garanția că simulările de criză de supraveghere pot avea loc cu frecvența corespunzătoare. Programul de simulare de criză de supraveghere trebuie să sprijine implementarea eficientă a programului de examinare prudențială pentru instituții individuale. Programul trebuie să reflecte, de asemenea, modul în care autoritatea competentă ia decizii în alegerea formei simulării de criză de supraveghere în strânsă legătură cu obiectivele fiecărui exercițiu.
625. Mecanismele de guvernare, organizaționale și IT care sprijină programul de simulare de criză de supraveghere trebuie să includă cel puțin următoarele:
- a. Resurse umane și materiale suficiente, infrastructură de date și IT pentru proiectarea și desfășurarea simulărilor de criză de supraveghere. În special, programul de simulare de criză de supraveghere trebuie să fie sprijinit de date adecvate și de o abordare metodologică corespunzătoare care să acopere toate aspectele, inclusiv scenariile și ipotezele (de exemplu, modelele standardizate, recomandările, documentația) și să asigure atât flexibilitatea cât și nivelurile adecvate de calitate și control.
 - b. Un proces de asigurare a calității care să vizeze proiectarea, dezvoltarea și executarea simulărilor de criză și comparabilitatea rezultatelor între instituții.
 - c. Integrarea simulărilor de criză de supraveghere în alte procese prudențiale relevante. Așadar, la nevoie și sub rezerva constrângerilor legale, organizația trebuie să sprijine transferul intern de informații și utilizarea tuturor aspectelor programului simulării de criză (de exemplu, atât rezultatele cantitative cât și cele calitative)
626. În cadrul mecanismelor de guvernare, autoritățile competente trebuie să se asigure că programul de simulare de criză de supraveghere este revizuit periodic, atât din punct de vedere calitativ cât și cantitativ, pentru a se asigura că este adecvat.
627. Autoritățile competente trebuie să se asigure că dispun de procese și mecanisme pentru un dialog eficient cu instituțiile cu privire la simulările de criză de supraveghere și rezultatele acestora. Acest dialog trebuie să reflecte obiectivele vizate, să fie organizat în special, dar nu exclusiv, când simulările de criză de supraveghere sunt executate în scopul evaluării adecvării generale de capital a instituțiilor și să fie organizat în contextul mai general al evaluărilor SREP, așa cum sunt prezentate în prezentul ghid. În sensul unui astfel de dialog la nivel tehnic și de conducere, autoritățile competente trebuie să se asigure, dacă este cazul, că:

- a. instituțiilor li se oferă explicații și îndrumări adecvate, suficient de detaliate și corecte privind aplicarea metodologiilor și ipotezele folosite în simulările de criză de jos în sus;
 - b. instituțiilor li se oferă explicații și îndrumări adecvate, suficient de detaliate și corecte privind informațiile justificative care trebuie transmise de acestea autorităților competente împreună cu rezultatele simulărilor de criză;
 - c. instituțiile primesc explicații în urma discuțiilor, dacă este cazul, privind rezultatele simulărilor de criză de supraveghere care au dus la aplicarea măsurilor de supraveghere. Acestea trebuie avute în vedere de autoritățile competente în special în contextul simulărilor de criză la nivelul sistemului, care determină adoptarea de măsuri de supraveghere.
628. La aplicarea simulărilor de criză de supraveghere pentru grupurile transfrontaliere și entitățile acestora, autoritățile competente trebuie să facă schimb de informații, și dacă este posibil din punct de vedere practic, să discute în mod corespunzător procesul în cadrul colegiilor de supraveghetori. Autoritățile competente trebuie să se asigure în special că sunt puse la dispoziție și discutate detaliile relevante privind metodologiile, scenariile și ipotezele majore, precum și rezultatele simulărilor de criză de supraveghere, în special cele care vizează evaluarea adecvării de capital sau lichiditate.
629. Autoritățile competente trebuie de asemenea să determine ce informații privind simulările de criză de supraveghere pot fi făcute publice, ținând cont de obiectivele simulărilor de criză de supraveghere. Când decid asupra publicării rezultatelor sau metodologiilor simulărilor de criză de supraveghere, autoritățile competente trebuie să țină seama de propriul lor rol în exercițiul ales și în abordarea aleasă (simulare de criză de sus în jos, simulare de criză de jos în sus) și să țină seama, de asemenea, de amploarea propriei lor analize care va însoți rezultatele publicate.

12.4 Considerații privind procesul și metodologia

630. Programul de simulare de criză de supraveghere pus în aplicare de autoritățile competente trebuie să asigure cel puțin următoarele:
- a. În proiectarea metodologiilor și ipotezelor care vor fi utilizate în simulările de criză de supraveghere, autoritățile competente trebuie să aleagă proiectul și caracteristicile exercițiului care sunt cele mai adecvate pentru obiectivul respectiv, adică cele care sunt legate de obiectivele prudențiale (sau alte obiective) stabilite de autoritatea competentă.
 - b. Când desfășoară simulări de criză de supraveghere pe un eșantion mai mare de instituții, autoritățile competente pot considera posibilitatea de a adopta proiectul simulărilor de criză de supraveghere pentru diferite categorii de instituții, așa cum este indicat în secțiunea 2.4, în special dacă exercițiul este de sus în jos.

- c. Autoritățile competente trebui să aibă în vedere cronologia corespunzătoare în desfășurarea simulărilor de criză de supraveghere, inclusiv orizontul de timp al scenariilor și perioada în care sunt analizate măsurile de gestionare propuse de instituții în cadrul exercițiului de simulare de criză. Cronologia exercițiului trebuie să includă și dialogul cu instituția, atunci când este relevant pentru obiectivul exercițiului, și măsura în care datele furnizate de instituția participantă vor rămâne relevante.
 - d. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere, în măsura în care sunt relevante pentru obiectivul exercițiului, toate modificările normative viitoare cunoscute care afectează instituțiile în sfera de aplicare și orizontul de timp al exercițiului.
631. În cazul unei simulări de criză de analiză a scenariului, autoritățile competente trebuie să decidă dacă vor executa un singur scenariu care va fi aplicat tuturor instituțiile incluse în exercițiu sau vor dezvolta scenarii specifice instituției pentru fiecare instituție (aceasta din urmă nu trebuie văzută ca o exonerare a instituțiilor de responsabilitatea de a își proiecta propriile scenarii pentru simulările de criză în cadrul proceselor ICAAP și ILAAP), sau o combinație a ambelor posibilități. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere transferabilitatea resurselor de capital și lichiditate în condiții de criză, precum și orice impedimente posibile care ar putea exista, inclusiv impedimente legale și operaționale.
632. În plus, următoarele aspecte trebuie avute în vedere la dezvoltarea metodologiilor pentru simulările de criză de supraveghere:
- a. În scopul evaluării adecvării capitalului, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere impactul simulării de criză asupra contului de profit sau pierdere, bilanțului, valorii expunerii la risc și efectul de levier al instituției, și să analizeze impactul simulării de criză asupra indicatorilor de capital ai instituțiilor vizate de exercițiu.
 - b. În scopul simulărilor de criză de jos în sus, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere măsura în care recomandă metodologiile pentru modelarea bilanțurilor și conturilor de profit sau pierdere ale instituțiilor. Cu titlu indicativ, bilanțurile instituțiilor pot fi considerate statice, permițându-le autorităților competente să evalueze riscurile actuale de-a lungul timpului. Alternativ, acestea pot fi considerate dinamice pentru a permite, de exemplu, o explorare orientată spre viitor a modului în care planurile de afaceri ale instituțiilor ar putea evolua în scenariul de criză sau a modului în care volumele de credit pot evolua în timp. Pentru comparabilitate avansată, autoritățile competente pot alege abordarea bilanțului static. Dimpotrivă, pentru opinii avansate asupra reacțiilor intenționate sau planificate ale instituțiilor cu privire la crize și șocuri, poate fi aleasă abordarea bilanțului dinamic.

- c. Autoritățile competente trebuie să determine cum să ia în calcul opiniile sistemice sau efectele de runda a doua asupra simulărilor de criză, dacă este relevant, recunoscând limitările ipotezelor ex ante în cazul simulărilor de criză de jos în sus.
 - d. În scopul simulărilor de criză de jos în sus, autoritățile competente trebuie să caute să evalueze impactului acestor exerciții în mod coerent și corect la nivelul instituțiilor vizate de simulările de criză de supraveghere, respectând mediul concurențial echitabil. Autoritățile competente trebuie de asemenea să aibă în vedere măsura în care rezultatele simulărilor de criză reflectă diferențele dintre instituții în alegerile de modelare și raționamente, mai degrabă decât diferențele între riscurile la care sunt expuse.
633. Autoritățile competente trebuie să vizeze evaluarea riscului de model la nivelul exercițiilor de simulare de criză și să aibă acces la diferite tipuri de informații comparative. Unde este cazul, este recomandat să existe mai multe perspective/criterii de referință. Este important să se recunoască faptul că toate modelele sunt imperfecte și să se identifice clar slăbiciunile cunoscute și potențiale. Înțelegerea acestor limitări și slăbiciuni ale modelelor de simulare de criză ale instituțiilor individuale poate influența procesul simulării de criză de supraveghere și atenua eventualele probleme care decurg din riscul de model.

Anexe

Anexa 1. Risc operațional, exemple de legătură între pierderi și factori determinanți de risc

Pentru a ilustra modul în care se manifestă riscul operațional, trebuie să se înțeleagă relația dintre factorii determinanți ai unui eveniment de risc specific și impactul (mai exact, rezultatul) evenimentului de risc. Unele exemple sunt prezentate în tabelul de mai jos⁵³.

	Factor determinant	Eveniment de risc	Tipuri de impact (rezultate)
Persoane	Incendiere – un act intenționat comis de o persoană	Incendiu – evenimentul	<ul style="list-style-type: none"> • Deces/rănire • Pierdere financiară/costuri • Daune materiale • Întreruperea relației cu clienții
Proces	Eroare manuală	Conturi inexacte	<ul style="list-style-type: none"> • Pierdere financiară • Refacerea conturilor
Sisteme	Eroare de program informatic	Închiderea/indisponibilitatea bancomatelor	<ul style="list-style-type: none"> • Reclamațiile clienților • Despăgubiri • Daune asupra reputației • Cenzură reglementată
Extern	Furtună de zăpadă foarte mare	Clădiri inaccesibile/invocarea măsurilor de urgență	<ul style="list-style-type: none"> • Întreruperea relației cu clienții • Pierdere financiară • Costuri cu reparații

⁵³ Cauza principală determină un eveniment de risc care rezultă într-un impact sau mai multe rezultate, unele dintre acestea fiind cuantificabile.

Anexa 2. Caracteristici-cheie și diferențe între P2R și P2G

	<u>P2R</u>	<u>P2G</u>
Natura	Cerință peste Pilonul 1 și sub cerința amortizorului combinat stabilită conform articolului 104 din Directiva privind cerințele de capital	Așteptări peste cerința amortizorului combinat
Domeniul de aplicare	(1) Riscul pierderilor neașteptate pentru 12 luni neacoperite de cerințele minime; (2) riscul pierderilor neașteptate pentru 12 luni insuficient acoperite de provizioane; (3) riscul subestimării riscurilor din cauza deficiențelor modelului; (4) riscuri care decurg din deficiențele guvernării	Rezultate cantitative ale simulărilor de criză relevante (alte aspecte potențiale vor fi explorate suplimentar)
Determinare	Calculul ia în considerare cifrele ICAAP, dacă a fost evaluat ca fiind fiabil, sprijinit, de exemplu, de criteriile de referință prudențiale aplicate în raport cu calculele ICAAP, raționamentul de supraveghere etc.	Calcul bazat pe impactul maxim al scenariului advers asupra indicatorului CET1, ajustat, de exemplu, pentru măsuri de atenuare credibile și alți factori, și compensat cu propriile fonduri deținute pentru îndeplinirea cerinței CCB și în cazuri excepționale CCyB, dacă vizează aceleași riscuri incluse în simularea de criză
Calitatea capitalului	Fonduri proprii eligibile potrivit cadrului de reglementare, cel puțin în aceeași componență ca Pilonul 1	[Numai CET1]
Relevanță pentru restricțiile privind distribuțiile conform articolului 141 din Directiva 2013/36/UE	Da	Nu

Comunicare către instituție	Parte din indicatorul TSCR exprimat în raport cu toate ratele de Pilonul 1 (totalul fondurilor proprii, T1, CET1)	Ca indicator separat, nu ca parte din TSCR sau OCR, explicând cum afectează toate ratele de capital (T1 și totalul fondurilor proprii)
Conformitate	Cerințe care trebuie îndeplinite în permanență, inclusiv în condiții de criză	Instituțiile trebuie să integreze P2G în planificarea capitalului, administrarea riscurilor și planificarea redresării, și să funcționeze deasupra nivelului P2G.
Răspuns de supraveghere la încălcări	Toate măsurile de supraveghere pot fi aplicate; o încălcare este o posibilă condiție de retragere a autorizației; o instituție care se face vinovată de încălcare este considerată în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate în scopuri de rezoluție.	Nu există o legătură automată între scăderea nivelului fondurilor proprii sub P2G și măsuri de supraveghere specifice, dar ar declanșa un dialog de supraveghere și contact sporit cu o instituție, fiind necesară furnizarea unui plan de capital credibil.